

זה השער לה' צדיקים יבואו בו

ספר

ברית מנוחה

מאת הרב המקובל האלהי, חר מגאוני קדמאי

רבי אברהם מרימון הספרדי זצוק"ל

אשר חיבר הספר הקדוש הזה ע"פ נשמת רב חמאי גאון.

האר"י ז"ל הקדוש מעיד עליו שהוא ספר אמיתי וחברו חכם גדול בתורה
ובחכמה ונאמן רוח... ונעשה ע"פ נשמת צדיק אחד קדמון
שנגלה אליו אליהו ז"ל ולמדו.

הרמ"ק מעיד עליו שהוא קבלה מפה אל פה או מפי מלאך שאינם דברים
מושגים ברוב עיון ודקות השכל רק השגה נפלאה ברוח הקודש.

הרמ"ז מעיד שנכתב ע"פ נשמת רב חמאי גאון.

הרמח"ל מעיד עליו שהוא ספר נכבד ויקר מאוד ונאמן בכל דבריו מפרש
סוף העולם עד אלף העשירי.

ועתה יוצא בדפוס חדש עם מבוא, תוכן ענינים

והערות ע"פ כתבי רמח"ל ובפרט פנות המרכבה ע"י

מכון רמח"ל

ירושלים תזכב"א

כסלו התשנ"ט.

יוצא לאור ע"י
מכון רמח"ל
ת.ד. 43204
ירושלים 91400
טל: 02 - 6535101
פקס: 02 - 6510821

©

כל הזכויות שמורות והפצה ראשית

ליריד הספרים

רח' מאה שערים 6

ירושלים

טל: 02 - 5370016

תוכן הענינים

1	מבוא של המו"ל
א	הקדמה
י	דרך הא': דרך חכמה
כ	דרך הב': דרך אהבה
כא	ניקוד הראשון
כח	ניקוד השני
לב	ניקוד השלישי
לה	ניקוד הרביעי
מ	ניקוד החמישי
מו	ניקוד השישי
נו	ניקוד השביעי
סא	ניקוד השמוני
עא	ניקוד התשיעי
פו	ניקוד העשירי
פז	ארבע פנות המרכבה
קא	דרך הג': דרך השלום
קי	דרך הד': דרך היראה
קיז	תפילה גדולה
קכג	דרך הה': דרך הבינה
קכט	דרך הו': דרך השכל
קלה	דרך הז': דרך החמדה
קמב	דרך הח': דרך [היחוד]
קנח	דרך הט': והיא כלולה בדרך הח'.
קסא	דרך הי': דרך מבוא המגדל
	הערות:

לזכר עולם ולעילוי נשמת

המנוח הרב המקובל

רבי משה אדרעי זצ"ל

שנפטר לבית עולמו

ביום י"א אייר תשמ"ז

ת.נ.צ.ב.ה.

מבוא

ישמחו השמים ותגל הארץ בהוצאה המחודשת של הספר הקדוש ברית מנוחה, אשר העידו עליו קדושי עליון, שהוא ספר קדמון ששרשו בקודש קדשים. והנה בספר עץ חיים לאריו"ל כותב מוהרצ"ו על הספר דידן: "וס'פר] הנקרא ברית מנוחה הוא אמיתי ותברו חכם גדול בתורה ובחכמה ונאמן רוח וכיסה את דבריו בעומק ונעשה עפ"י נשמת צדיק א' [חד] קדמון שנגלה אליו אליהו ז"ל ולמדו". גם הרמ"ק כותב בספרו פרדס רמונים, שער הנקודות (שער כ"ח) פ"א: "ועוד נביא ראה מס' ברית מנוחה... ומתוך דבריו נראה ודאי היותם דברי קבלה מפה אל פה...". הרמ"ז – ר' משה זכות הוא הראשון שגילה לנו נשמת הצדיק שעל ידו נכתב הספר דידן, וכך הוא כותב בהגותו לס' אוצרות חיים שבכ"י בית מדרש לרבנים, ניו יורק (מיקרו – מס' 1615): "הספר הנקרא ברית מנוחה הוא אמיתי... ונעשה עפ"י נשמת צדיק א' קדמון" (ע"כ לשון מרח"ו) – אמ"ז [אמר משה זכות] כתוב בליקוטי קונטרס שלי שהיה רב חמאי גאון, שנגלה אליו ולמדו".

ובכל זאת צריכים אנו למודעי מהגאון החיד"א שכותב בספרו שם הגדולים: ברית מנוחה – כתב ספר הדורות דף קס"ה ע"ג וז"ל ברית מנוחה – רבי אברהם בר יצחק מרמון הספרדי ספר עמוק בקבלה ומשמות מלאכים ופעולותיהם וקבלה מעשית. ברית מנוחה – רב חמאי גאון, קבלה כ"י עכ"ל. ונראין הדברים דסבר הרב [בעל ספר הדורות] דיש ב' ספרים הנקראים ברית מנוחה, ספר אחד הוא לרבי אברהם מגראנאט"ה [מרמון] ונדפס בשנת ת"ח כמ"ש. וספר ב' [השני] ברית מנוחה לרב חמאי גאון והוא בכ"י. ולדבר הזה יסלח האדון שאין כאן שנים והוא באחד והוא הנדפס. רק יש מיחסין אותו לרב חמאי גאון.

ולפי דרכנו למדנו שהמחבר הוא רבי אברהם מרמון שכתב ברית מנוחה ע"פ נשמת הצדיק שהוא הרב חמאי גאון. והנה בספר אור החיים (ביבליוגרפיות – עמ' 146) כותב שהמחבר דידן "היה בזמן הרשב"א ותלמידיו, אשר בימיהם נתגלה ספר הזוהר, ולא היה קדמון [ספר ברית מנוחה] כאשר חשבו רבים וגדולים, ועל כי ראו בהקדמה שלו בסדר קבלת השם המפורש, שחושב עד זמן הגאונים ופוסק, חשבו מחברו לגאון עד כי ייחסו לרב חמאי גאון".

בין כך ובין כך ידעיים אנחנו על קדושת הספר הנורא הזה מפיהם של האר"י הקדוש, הרמ"ק, הרמ"ז. וגם הגר"א, בספרו יהל אור על הזוהר הקדוש בביאורו להיכלות של בראשית (דף יג, ב) הוא כותב: "וכל מ"ש בספר ברית מנוחה הוא הכל בנהורין אלו שהם עשר ספירות דבריאה, ובהן שמות המאורות, וכל המאורות שהזכיר

שם [בברית מנוחה] הוא המאורות שבכאן [בהיכלות דבראשית] רק שכאן הזכיר בדרך כלל ושם דבר בפרטות."

ואחרון אחרון תביב הוא רבינו הרמח"ל אשר יצא הרבה פעמים מגדרו לצטט ולהביא דבריו של הברית מנוחה בהערכה גדולה (עיין לקמן על השפעת הברית מנוחה בכתבי הרמח"ל).

על מבנה הספר ותוכנו. מתוך דבריהם של הגדולים שציטטו את הברית מנוחה, הספר הקדוש הזה מתאר לנו עולם הבריאה הנקרא עולם הכסא. וכבר עמד על זה הגר"א (יהל אור כנ"ל): "וכל מ"ש [מה שכתב] בספר ברית מנוחה, הוא הכל בנהורין אלו שהם עשר ספירות דבראיה". גם בפירוש המרח"ו על ברית מנוחה (ח"א) בפרק השני: "דרך החמדה – ונקרא כך כי הוא ביאור סוד קומת הכסא... והנה נתחלק י"ס הכסא לג' הנהגות, א' ג"ר ונקרא שם אהי"ה, הב' י"ק ונקרא שם הוי"ה, הג' מלכות ונקרא שם אדנ"י...". ובפרק ג': "עתה נבאר שיעור קומת הוי"ה, הנזכר בדרך ב' דרך האהבה בניקוד העשירי, והוא הנקרא סידורי המרכבה העליונה. ושיעור קומת אדנ"י הם סידורי מרכבה, כי אותה שביארנו בתחילה היא קומת שם אהי"ה, כאשר הוא עצמו ביאר... (שם עמ' ה)".

הספר ברית מנוחה נתפס אצל רוב המקובלים כספר המתאר לנו הנקודות של עשר הויות, שהם עשר ספירות של הבריאה. והנה העשר הנקודות הנ"ל מוזכרים בפרי עץ חיים, שער יום הכיפורים פ"ב בכוונת העבודה שבמוסף יוה"כ וז"ל: "בענין י' נקודות שמזכיר הכ"ג ביוה"כ: אנה השם וכו', כבר נדפסו בספר משנת חסידים. והוא במסכת יומא פ"ו משנה ב' שכתב: ובעשר הויות שבה, שהיו יוצאים מעצמם מפי כ"ג ביום הכיפורים, שהוא סוד עצמות הבריאה וכו'".

גם הרמ"ק בספרו פרדס רמונים, שער כ"ח, שער הנקודות, פ"א הוא כותב: "ועוד נביא ראייה מספר ברית מנוחה, והוא ספר נחמד בביאור עשר נקודות משם בן ד'...". ואחריהם כל ישרי לב המביאים הברית מנוחה בעיקר על כוונת י' נקודות של הויות הנ"ל, בספר העבודה של יום הכיפורים, והם: המקובל הרב נתן שפירא (טוב הארץ), הר"מ פאפירוש (סידור הארז"ל) ועוד. גם האור הגדול רבינו הרמח"ל הביא הכוונה של הי' נקודות דהוי"ה בסדר העבודה של הכ"ג, בספרו קצור הכוונות, אמנם נוסח הניקוד שונה ממה שנדפס בכמה סידורים (עיין לקמן בפרק הבא). עוד ענין אחר שמתגלה בברית מנוחה והוא שמות המלאכים, מקורותיהם ופעולתם, ועל מה הם ממונים. ויש גם כן כמה השבעות למלאכים ולממונים עליהם, וזה דומה לקבלה מעשית שרב איסורה. נמצאנו למדים שהספר הקדוש ברית מנוחה סובב על עשר ספירות הבריאה ועל העשר ההויות שלהם ונקודותיהם, ונוסף אליו [בסוף הספר],

שמות המלאכים ופעולותיהם. רוב המקובלים שציטטו הברית מנוחה, היה בעיקר לצורך העשר ספירות דבריאה ונקודות ההוי"ה בכוונת כהן גדול בעבודת יום הכיפורים.

אמנם אצל כמה גדולי החסידות הביאו את הברית מנוחה בפירושים על התורה, כגון דגל מחנה אפרים (פרשת בראשית ד"ה ויאמר): "שמעתי מאא"ז נשמתו עדן רבי ישראל בעל שם טוב שאמר שכתוב בספר ברית מנוחה, שחכמה נקרא קברות התאווה כי כשאדם דבוק בחכמה ממילא כל התאוות בטלין". עיין שם פרשת וארא ד"ה עוד; שם פרשת בשלח, ד"ה לבאר. עיין גם כן מאור ושמש פרשת בא: "או יאמר החודש הזה לכם... בשם ספר ברית מנוחה שהשם אהו"ה הוא קודם לשם אהי"ה. והנה השם אהי"ה הוא ראש לשם הוי"ה...; שם פרשת שמיני ד"ה ונראה, שם פרשת קרח ד"ה ועבר. עיין גם כן צדקת הצדיק (אות רל"א): "סודות וסתרי תורה שא"א לגלותם שלא יבואו לידי קלות ראש מפני היצר עי' בס' ברית מנוחה כ[תב] כן על מאור אחד דאלו ידעו תקפו אפשר לבוא לידי קלות ראש". רסיסי לילה אות מ"ב, "דובר צדק את ד'", "וידוע בס' ברית מנוחה דהמבול לא היה למטה לבד רק גם למעלה בעולמות העליונים"; דברי סופרים – ליקוטי אמרים [אות י"א], ספר שיחת מלאכי השרת ליקוטים, ד"ה ועיין. ועוד.

היוצא מן האמור שגם אצל גדולי החסידות השתמשו בספר ברית מנוחה, ולא רק לענין ספירות של הבריאה וההויות המתיחסים אליהם. אמנם לעניות דעתי רבינו הרמח"ל הגדיל לדבר ולפרש על פי ברית מנוחה יותר מכל הגדולים שהובאו לעיל. ולכן ננסה להביא ולראות כמה מושגים רבינו לקט ומילא חפניו מהברית מנוחה, ואחרי שלבנן והבבבן, הגיש אותן לנו כסולת נקיה.

על השפעת הברית מנוחה על הרמח"ל. בדרך כלל נמנע רבינו הרמח"ל מלציין מקורות, חוץ מן הזוהר וכתבי האר"י [ולא תמיד], וזאת מסיבה פשוטה, שהוא עצמו שאב מאותם מקורות עליונים כנפש התנאים (עיין אור הגנוז עמ' קו). אמנם הספר ברית מנוחה הזכיר במפורש עשרות פעמים בחיבוריו, כשהוא מסתמך עליו ומצרף לו דברי שבח מופלגים. יתרה מזו בספרו פנות המרכבה נפר החותם במלואו, אבל עם כמה שינויים מהותיים.

נברר כעת כמה מושגים המיוחדים לתורת הרמח"ל שנמצא מקורם או יסודם בברית מנוחה.

א. הדרגה: בקל"ח פתחי חכמה (פתח י' עמ' לג) כותב הרמח"ל: "כי אין זה לפי הכל יכולת, שבמאמר אחד יכול לעשות הכל, בלי חילוק דברים, אך כשרצה לפעול בסוד הספירות, הנה סידר כוחותיו בו, כמו שכתב בעל ברית מנוחה. פירוש – שרצה לפעול מעט מעט ולחשוב על כל דבר בפני עצמו. לא שהוא צריך לזה ח"ו, אלא שזה דרך

בני אדם". ע"ש גם כן פתח ל' עמ' צא. ובכללים הוא אומר: "שאם היה פועל בדרך כל יכלתו לא היינו יכולים לדבר כלום במעשיו, כי לא היתה לנו הבנה כלל בהם, ומפני שפעל בהדרגה יש לנו מקום להתבונן בהם". (ספר הכללים, עמ' שגא, דעת תבונות סימן מ' עמ' כא - כב, ועוד.) בספר ברית מנוחה מצאתי פעם אחת איזכור במפורש על ענין הסדר וההדרגה, עיי"ש עמ' קז.

ב. המרכבה: מדבר כאן במרכבה התחתונה, כשהמרכבה העליונה רומזת על עולם האצילות ופרצופיו (עיין פתחי חכמה ודעת סימן א). המרכבה התחתונה היא בבריאה, שעליה סובב הברית מנוחה. בקל"ח פתחי חכמה, כותב רבינו: "[שהוא מיין דוכרין (של ז'א) וזה מה שיוורד אחר כך לעולם, מתפשט למשרתים, ומשם למטה עד עולם העשיה] - מתפשט למשרתים - וגם לזה יש סדר פרטי בבריאה - מקום ששם הכבוד עומד בהיכלו לרכוב על המשרתים [דהיינו - המלאכים]. הוא סוד כל עניני היכלות וכל עניני המרכבה, המפורשים בספר ברית מנוחה." (פתח קל"ח/ עמ' שפ).

בעקבות הגדרת המרכבה בספר ברית מנוחה, שכותב: "הם המאורות שנרכבו במאור העשירי, ובהיות הזיו היוצא מסיבה ראשונה מכסה על אלו העמודים כמו כסא, ומרכבה לשון הרכבה הוא שבו נרכבו כל המאורות המכלכלים לנבראים..." (שם עמ' פז), הרמח"ל מתאר סוד המרכבה באותו ניסוח של הברית מנוחה. בקל"ח הוא כותב: "והנה כל ההרכבה והאריגה הזאת נראית לנביאים או לנשמות והוא הנקרא מרכבה". (שם פתח ז' עמ' כג). ובספרו סוד המרכבה (גנוזי רמח"ל עמ' רס), הוא כותב: "אך פרטיות תיקון המלכות הוא בסוד אורות המרכבה האלה, שבהם ההשפעה נשפעת אל המשרתים לכל אחד ואחד בפרט. וכבר שמעת שכל אלה אינם אלא חלקי המלכות [של אצילות]... שבהיותם נרכבים בהרכבות שונות ונקשרים הרבה, עושים שורש לכל הנמצאים". שם: "וכשנקה המלכות בכלל - היא כלל המצא התחתונים, והיא ספירה העשירית לתשע ספירות, המרכבת וקושרת מה שצריך לכל זמן, לפי הזיווג שצריך להעשות. ובפרט היא כללות כל ההרכבות האלה בסוד מעשה המרכבה". במאמר רישא וסופא (אדיר במרום עמ' תט-ת"ו ח"ב, עמ' נב) הוא כותב: "ותבין שהנשמות יוצאות מבריאה. אך נשמה לנשמה דאצילות נקראת בת חורין, והיא כמעט השראת השכינה עצמה. והענין כי השכינה [מלכות דאצילות] בהתפשטה בכסא והוא ענין מרכבה העליונה ותחתונה המפורשים בספר ברית מנוחה. ושם יש רושם כל התחתונים, כמ"ש במאמר הסבא הנ"ל. ובאמת משם נגזרות הנשמות, כמפורש שם בברית מנוחה".

מהקטעים שהבאנו כאן על המרכבה והרעיון של ההרכבה, מופיע ג"כ רעיון גדול, והוא סוד ההיכלות או יציאת הגפרדים [קרי: נשמות, מלאכים, וגשמיים] מהשורש [קרי: שכינה], סוד זה של ההיכלות הביא אותו הרמח"ל בכמה ספרים.

ג. ההיכלות: אחרי שביאר לנו בפתח קל"ז (בקל"ח פתחי חכמה) שהמלאכים והנשמות הם ענפי השכינה, וכדי שתוכל השכינה להזדווג צריכה לכלול את ענפיה. בפתח קל"ח (עמ' שעה), רבינו מתאר לנו סוד הזיווג הזה: "שבהיות הנוקב, שהיא השכינה, נכללת מכל העולמות התחתונים – כבר שמעת שנוק' היא שורש לכל התחתונים [...], שיהיו כולם נקשרים בה בכל הדרכים [ואולי זה הכ"ו דרכים של הברית מנוחה] המזומנים ומוכנים לקשריהם האלה. וכאן הוא ענין ההיכלות, שעולים ונקשרים זה בזה, עד שנכלל הכל בהיכל ק"ק דבריאה, ושם נקשרים כולם בשכינה, להיות בסוד הענפים הנכללים בשרשם".

אם בעל הברית מנוחה גילה לנו את הסוד של הוצאת הנפרדים מן השורש [השכינה=מלכות=מרכבה] רבינו הרמח"ל פענח הסוד של חיבור הנפרדים בשורש (בארימת ידי בצלותין, ובחיבור: סוד היחוד). בברית מנוחה עמ' קמ, הוא כותב: "כשהשפע מתפשט מן סיבה הראשונה ומשפיע לשכינה העליונה [מלכות דאצילות] מן התחברות שניהם מרוב אורם העליון יוצא מאור מבין שניהם – היא הנשמה". גם הרמח"ל במאמר רישא וסופא (אדיר במרום עמ' תי, ח"ב עמ' נב) הוא אומר: "והענין כי השכינה בהתפשטה בכסא והוא ענין מרכבה עליונה ותחתונה המפורשים בספר ברית מנוחה. ושם יש רושם כל התחתונים, כמ"ש במאמר הסבא הנ"ל. ובאמת משם נגזרות הנשמות, כמפורש שם בברית מנוחה".

בהמשך, במאמר ארימת ידי, הרחיק רבינו לכת ופירש לנו סוד ההיכלות, והוא "שורש להמצא הנמצאים". הסוד הזה של יציאת הנפרדים מן המאורות, וגם התכללותם במאורות בעת התיקון, הוא אחד מהסודות הנעלמים בתורת הקבלה, שרק יחידי סגולה העיזו להכנס בעביה של קורה זו. לגבינו, נצתמצם לצטט כמה קטעים מארימת ידי (אדיר במרום) ומסוד היחוד (גנוי רמח"ל), להראות כמה החידוש הזה של ההיכלות דבריאה שגילה הברית מנוחה מצאה רוב הדרו ופענוחו בתורת הרמח"ל. "אדיר/ עמ' תכב, ח"ב עמ' סו) וסוד זה – הנה כל השלימות הוא שיהיה הקב"ה מתדבק על בריותיו, ואז יוכלו להתענג בו, וזה יהיה כשלא יהיה שום מפריד, שהיא הס"א בפגמי העונות. ועל כן כאן תלוי כל השלימות או חסרונו, דהיינו או שיהיו הנבראים נדבקים בשרשם, או לא... ומקום התדבקות השורש על כל בראיו הוא בבי"ע. ובריאה היא הראשונה והעיקרית, כי על כן נעשו היכלות, שבהם הכבוד העליון עומד, והוא חלק אחד מן אור האלהות, אותו שהוא ראוי להדבק עם הנבראים. והרי בבריאה יש ג"כ הנפרדים, ויש האור הזה העומד להתדבק עליהם. אם הדביקות נעשה – זהו התיקון, ואם לאו ח"ו, זהו החסרון. ונמצא לצורך הדביקות הזה – ההיכלות כמ"ש, כי זה כבר ידעת איך לכל מיני פעולה יש הסתדרות של העולמות ואורות בפני עצמם, וכבר התבאר זה במ"א. ונמצא שסדר ההיכלות הוא לזה, והיינו כי (ה)אור האלקות ג"כ נקרא כבוד, והעולם עצמו – כסא הכבוד, דהיינו הכבוד הזה עומד

בהיכל קדשו, והוא סוד, (תהלים כט, ט) ובהיכלו כלו אומר כבוד, כמ"ש לקמן. וצריכים כל הנבראים, שכבר הם עומדים בהדרגה זה תחת זה, להיות נכללים מלמטה למעלה, עד שיהיו נקשרים בו.

והסדר הוא – הכבוד עומד בהיכל עליון, ותחתיו עוד היכלות זה למטה מזה, וצריך לעלות בכלם, עד שנגיע אל הכבוד העומד למעלה. והנה בתוך ההיכלות האלו נמצאים מאורות גדולים, ראשי כל המשרתים, שעל ידם מתדבקים כל המשרתים למדריגותיהם וכל אשר תחתיהם זה בזה, עד הכבוד עצמו. וכן יש שרים גדולים העומדים בתוך ההיכלות עצמם ובפתחיהם, והם הנבחרים למעמד הרב הזה. ושאר כל המלאכים עומדים בחצרות, שהם חוץ מן ההיכלות, והם מדריגות תחת מדריגות, עד הרקיעים התחתונים, ועד האויר שבעולם השפל עצמו...

(עמ' תכד/ ח"ב, עמ' סט) והנה הכבוד עצמו מסתדר בסדר הצריך בעצמו לעשות פעולותיו, והם סוד הי' נקודות שבספר ברית מנוחה, כמפורש במקומו. ויש מסך אחד לפניו בהיכל קודש קדשים. ואח"כ ההיכלות עצמם עשויים לצורך הדביקות כנ"ל... (עמ' תכו/ ח"ב, עמ' עא) ולמען תבין יותר זה הדבר, אפרשהו למטה, וממנו תקיש למעלה, שאי אפשר לפרש כל כך. הנה אפילו אור האצילות, שהוא בחינת האלקות בלא שום נפרד עמו, לפי ענינו לא היו יוצאים כלל הנפרדים, ומכל שכן הגשמיים, רק בנה היכל לכבודו, והוא היכל ק"ק שבבריא. והעומד שם הוא הכבוד שזכרתי למעלה, שמצד המצאו בהיכל הוא אז קנה מין פעולה, והוא כל סדר הכבוד המפורש במקומו, שממנו יוצאים הנפרדים וכל הגשמיים, כל הנמצא בכל העולמות. ותראה שזה נקרא שאינו פועל לפי עצמו, אלא חידש מתחלה המקום, והוא ההיכל, ואז בחר להכנס בו כדי לעזוב פעולתו לפי עצמו, ולקחת בו פעולה לפי התחתונים. כי ההיכל לכך נברא – שבעמדו שם כביכול תשתהו פעולתו לפי הצריך בבחינת ההיכל ההוא העשוי לפי התחתונים, והבן היטב. ואז על ידי ההיכל הזה יוכל להדבק במה שימצא ממנו, אעפ"י שמערך עצמו הם רחוקים, כי הרי נתקרב אליהם בבחינת ההיכל הזה. ויען אין ההתקרבות אלא בכח ההיכל, על כן גם ההתדבקות של התחתונים לא יוכל להיות אלא על ידי ההיכל, כי זולת זה לא היה ביניהם קורבה. ועל כן אמרתי למעלה – שההיכלות הם לסוד ההתדבקות של התחתונים בשרשם. וניתנה ההדרגה הצריכה לזה בסוד ז' ההיכלות, לפי הענין הצריך להיות בסדר ובמדריגה בכל המלאכים ובכל הבריות".

היוצא מן האמור שעולם האצילות הוא עולם המאורות – ספירות, כולו אלקות. כדי שהמאורות יוציאו הנפרדים, הוצרכה המלכות – החלק האחרון של האצילות להיכנס בתוך ההיכלות של הבריא, וזהו הכבוד שעומד בהיכל להוציא, או לחבר הנפרדים. בתוך ההיכלות נמצאים מלאכים (משרתים) גדולים עבור התפקיד הגדול הזה. הכבוד

הזה שבתוך ההיכלות מסתדר על פי סוד ה' נקודות של ההוי"ה שבספר ברית מנוחה, והם מיני פעולות שקנה לו הכבוד בהכנסו להיכל.

ד. י' נקודים: לגבי ה' נקודים של ההויות דבריאה, כל המקובלים מזכירים אותם מהברית מנוחה, היות שהאריז"ל לא פירש אותם, וגם לא מסר לנו נקודותיהם. ודא עקא כי הנקודות המובאים בכל מיני סידורים ע"פ תורת האר"י הם משובשים. והנה עם הפירוש הנפלא של המרח"ו על הברית מנוחה שהתגלה והודפס בדורינו (ע"י מכון אהבת שלום, בתוך כתבים חדשים מרבינו חיים ויטאל זלה"ה, ירושלים תשמ"ח) התגלו לנו הנקודות של ההויות ממקור מוסמך. אמנם בקיצור הכוונות של הרמח"ל, בסדר עבודת יום הכיפורים, עמ' קכה, כמו כן במחזור שלו, עמ' קעו – קעז, הנקודים שונים. [היות שהקיצור הכוונות נכתב ע"י התלמידים, אנו נציין הניקוד איך שכתוב בכתב ידו של הרמח"ל במחזור]. לפני שנביא כאן הניקוד של ההויות דבריאה, נשאלת השאלה: מה הקשר בין עבודת יום הכיפורים של הכהן גדול לבין ההויות דבריאה? בקיצור הכוונות על ענין עבודת יוה"כ (עמ' קכג) כותב רבינו: "דע כי ענין הקרבנות בכלל הוא תיקון בשורש הנבראים לפי העליות, כי ענין העליות שאנו עושים עתה בתפילות היה נעשה מאליו. והקרבת הוא תיקון יותר פרטי, כי יותר פרטי שהוא ההתעוררות – יותר חזקה היא ההשפעה הנשפעת בכחה. והענין כי כל הנבראים עיקרם או נשמות או מלאכים, שניהם נכנסים בקרבן כי הבהמה ה"ס המלאכים, והאדם הם הנשמות, ולפי האורות המאירים כך עושים עבודה זו. ואז נמשך כח גדול לנבראים ומתעוררים המאורות לפי חילוק הד' היות, וכל שאר חילוקי המאורות העומדים לבחינת עלית הנבראים – אל השרש לקבל. והפרט אין לו תכלית, כי יש המאורות המתרכבים בכמה הרכבות לפי ענינים אלה להעלות לקבל ולהשפיע, וכמה תנועות מתנועעים בענינים אלה והם מתנועעים בכח הקרבן...

אמנם ביו"כ יש עוד ענין אחר פרטי והוא גילוי הפנימיות דאימא, ואז הוא זמן טהרת המקדש, כי באמת גילוי כזה לא נמצא בכל ימות השנה. אך זה הגילוי איננו כי אם באימא לבדה, וזהו ענין הקטרת הפנימי שבק"ק, וזה – כי המזבח החיצון הוא נוק' ומזבח הפנימי באימא, אך קודש הקודשים הוא הפנימיות של אימא, ושם הוא התיקון ביוה"כ. ובסוד תיקון זה נכנסים גם אבא וגם ז"א, אך הגילוי הוא באימא, כנ"ל בסוד הקטרת הנעשה בקה"ק. והחיצוניות שלו הוא האיל דכ"ג, ואבא ה"ס הפר, וז"א סוד השעיר. והוא השעיר הנעשה בפנים שנגרל עליו עם השעיר דעוזאל, וה"ס : כי היו ידיו שעירות, והוא כי הטוב שבעשו נכלל ביעקב, וה"ס : אנכי עשו בכורך, והרע שביעקב ניתן לעשו, וה"ס : ונשא עליו וגו', וכל זה הענין מתעורר ביוה"כ. והנה אלו הם ראשי התיקונים של בחינת טהרת המאורות מן הפגמים, והרכבות גדולות נעשות לפי ענין זה. ובסוד זה הם העשרה הויות עם נקודותיהם כמו שאכתוב, שהם המאורות האלה הנרכבים".

נמצאנו למדים שכוונת הכ"ג בעשרה הוי"ת עם נקודותיהם היא לטהר המאורות מן הפגמים, כי מעשה התחתונים יכול להגיע [לפגום] רק מהבריאה ולמטה ולא באצילות, לכן הכוונה היא בהויות דבריאה. באצילות, העשר ספירות לא נרכבים כל כך, לכן ההויות הם פשוטות, כתר – קמץ, חכמה – פתח, וכו', אמנם בבריאה שהמאורות מורכבות, גם נקודותיהם מורכבות זו בזו. נביא כאן הניקוד על פי רבינו הרמח"ל ועל פי המרח"ו (פירוש מרח"ן על ברית מנוחה עמ' נב – פב).

ניקוד עפ"י רמח"ל		ניקוד עפ"י מרח"ו	
כתר	–	יְהוָה	יְהוָה
דעת	יְהוָה	–	–
חכמה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה
בינה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה
חסד	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה
גבורה	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה
תפארת	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה
נצח	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה
הוד	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה
יסוד	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה
מלכות	יְהוָה	יְהוָה	יְהוָה

היות שבספר עץ חיים המרח"ו לא הביא את הנקודים, רק שולח אותנו למקור אחר, דהיינו לספר משנת חסידים, וכאן בפירושו לברית מנוחה מביא לנו הנקודים הנ"ל, קשה מאוד לדעת אם פירושו לברית מנוחה נכתב ע"פ רוח הקודש בדרך תורת האריז"ל או ע"פ דרך השכל. בין כך ובין כך בא רבינו הרמח"ל אשר כידוע התגלה אליו מלאך מגיד מן השמים והוא פלאי, בשם שמועא"ל. וכידוע בשם רבינו: "שאיין השגת איש אחד פגם ח"ו לכל הקדושים אשר בארץ המה... אך כי לכל זמן ועת לכל חפץ". (אגרות רמח"ל עמ' לא).

ה. על מלאך שמועא"ל וההנהגה: על מלאך קדוש זה מובא נפלאות בברית מנוחה. בעץ חיים כתוב ש "מט"ט[רון] מלך בעולם היצירה, שמועא"ל למעלה ממנו בבריאה... " (היכל אבי"ע, שער ז', סוף פ"ו, דף ק"ח ע"ד). גם המרח"ו כך כותב: "וראש לכל ההנהגה שמועא"ל, והוא מחלק השפעה לכל השרים, והוא גותנו למטטר"ון (פ"ח על ברית מנוחה, עמ' נ).". בברית מנוחה עמ' קמ כותב: "וכמו שבמאורות יש מאור אחד ראש שהוא אהי"ה כן יש במלאכים ראש אחד ששמו שמועא"ל ולו עשר ידות בכל המשמרות שבכל צבאות הגלגלים". ועוד שם בעמ' קל:

"ומי שהוא ממונה על כל מיני שאלה בהקיץ שמו שמועא"ל הטוב מן האופנים". ידוע כבר בשער בת רבים שהמלאך שהתגלה לרבינו הרמח"ל מר"ח סיון ה'תפ"ז הוא המלאך שמועא"ל אשר גלה לו הרבה מאמרים ובפרט הזוהר השני – זוהר תנינא (עיין אגרות רמח"ל עמ' יח – כ, אור הגנוז עמ' עט – צג). כל מה שביקש רבינו ידע דרך המלאך הנורא הזה, אשר התגלה לו מכוח היחודים אשר היה עושה כל רבע שעה (עיין אגרות רמח"ל עמ' לט). היות שהמלאך שמועא"ל מלך בבריאה, מקומו הוא בספר ברית מנוחה, שמתאר לנו עולם הבריאה. בתפילה לקבלת השפע של הרמח"ל, המלאך הזה מופיע גם כן לקבל תפילותיהם של ישראל כמו שמובא בברית מנוחה (עמ' עד): "הוא הנקרא שמועיא"ל והוא מקבל צלותיהן דישראל והוא קאים באתר דחכמתא". יתרה מזו תפלה זו לקבלת השפע, אשר הודפסה בספר תפלות לרמח"ל (עמ' תסט – תע). מקבילה לתפלה של הברית מנוחה (עמ' קיז – קיח והלאה). גם כאן יש כמה שינויים אצל הרמח"ל לכל הקשור לענין השבעות למלאכים. אצל הרמח"ל (תפלות לרמח"ל) עמ' תע: "ויהי רצון מלפניך... ה' שתצוה למלאכיך הקדושים שמועיאל מטטרון יהואל להביא תפלתי זאת" – נשים לב שהקב"ה, הוא, המצווה למלאכים הקדושים, ולא האדם המצווה או המכריח. עוד שם בהמשך "ויהי רצון... בעבור שמך אהי"ה אשר אהי"ה הנכבד והנורא שתצווה את השרים ישראל יהושעאל צדקיאל שיכניסו תפלתי לפניך צור איום...". ועוד שם: "...תרשיש קדשיאל שרשיאל, לכם אני אומר, המתפלל לפני אלוקי, שתכניסו את תפלתי זאת...". אין זכר כאן להשבעות או בקשות ממלאכים באופן ישיר. התפלה והבקשה היא ל"צור שוכן מעונה". מה שאין כן בברית מנוחה, שמובאים שם כמה פסקאות וקטעים, שדומים מאוד להשבעות מלאכים וקבלה מעשית, אשר אסורה בהחלט. אמנם מי שמעיין קצת בדברי הברית מנוחה, רואה שגם המחבר נזהר להשביע או להכריח המלאכים, וכך הוא כותב בעמ' קיח: "ואני לא באתי לזכור השמות להכריח אלא ליחד יחודך ולמהר לעבדך שיעשו בכוח השמות הקדושים ולא שיעשה בעדי ובאתי כעבד לפני רבו כורע ומשתחוה לפניך...". אמנם בכמה מקומות, בסוף הספר, מובאים כמה השבעות, שרב איסורם [דאשתמש בתגא חלף], ואינני יודע פשר הדבר – איך הגיעו לכאן, או באיזה צורה הגיעו לכאן.

ו. אלף השביעי השמיני, התשיעי והעשירי: בדרך כלל חז"ל דברו עד אלף השביעי, ששה אלפי שנים יתקיים העולם, וחד חרוב. אמנם על אלף השביעי ואחריו, אמרו: עין לא ראתה. והנה בכל כתיבי הקבלה לא תואר [רק בקצרה] האלף השביעי וק"ו השמיני התשיעי או העשירי. נראה לענ"ד, ועד שידי הקצרה משגת, שאין שום קדמון שדיבר על האלפים האלו – שהם בחינת עולם הבא – חוץ מהברית מנוחה. ולכן הוא המקור המוסמך לשאלת קיום העולם אחרי אלף השביעי. באגרות פתחי חכמה

ודעת עמ' שפ (ראה ציטוט בסוף הספר שלנו בהערה 7), כותב רבינו: "ועכשיו יבין עליות הגוף – איך הוא עתיד להתעלות מעילוי לעילוי. הנה כל סדר שנסדר אחר הצמצום הכל נדרש בסוד ע"ס [עשר ספירות], ולכן נאמר (שקיימות) [שקיום] כל דבר הוא ע"י ע"ס. כי אין שום דבר נמדד אלא במדה זאת. ע"כ גם מצבי האדם בזמניו [נדרשים] כן בע"ס. והוא מה שהזכיר בעל ברית מנוחה העליות עד אלף העשירי, וחתם בו [באלף העשירי]. ומכאן יראה אגב אמיתת הרח"ו זלה"ה שגמר לטעות [פירושו: שדחה את הטעות] סברת התחדשות העולם בז' שמיטות, כי הרי ספר הנ"ל הוא ספר נכבד ויקר מאוד, ונאמן בכל דבריו, מפרש סוף (העילוי) [העליות] עד אלף העשירי, כמבואר שם בהקדמתו". (ראה המשך ציטוט בהערה 7 בסוף הספר).

אחרי אלף השישי, בא אלף השביעי והוא כנגד עולם העקודים – אורות הפה של א"ק, הגוף מתחיל להזדכך והוא "נישא מן הנשמה", וז"ס שהקב"ה עושה כנפיים לצדיקים, הגוף איננו שולט כבר. באלף השמיני הגוף מזדכך יותר, הנשמה כרוכה לגוף כמו באורות החוטם האור כרוך לכלי. ובתשיעי חיבור הגוף והנשמה הוא יותר גדול, כמו שנותן להם אורות האוון, ובעשירי הכל שב לאיתנו הראשון מצרת עולם הבה "שא"א להבין בו כלל – העשירי יהיה קודש".

בכמה מספריו הקדושים פירש לנו רבינו באורך וברוחב סוד העליות האלה, והיינו קיום הנבראים אחרי אלף השישי עד העשירי. בכללים ראשונים (עמ' רנד – רנה) בדעת תבונות, מאמר העיקרים (פרק על הגאולה), אדיר במרום (קצח – קצט, תח-תט/ח"ב, עמ' נא), קל"ח פתחי חכמה (פתח צו, עמ' רצא). ובפנות המרכבה (עמ' שכח – של) הרבה רבינו לדבר נוראות על האלפין האלה, שעין לא ראתה ואוזן לא שמעה. אין כאן מקום להאריך בזה (עיינן בספרי רכב ישראל עמ' 164–149, פירוט וסיכום על האלפין הנ"ל, הקבלה זו שעשה רבינו בין האלף השביעי שמיני תשיעי ועשירי לבין ענפי א"ק – אורות הפה (כנגד השביעי), חוטם (כנגד השמיני), אוזן (כנגד התשיעי), השערות (כנגד העשירי), היא מיוחדת במינה. אליבא דרמח"ל הנהגת א"ק וענפיו – היא הנהגה של עולם הכא. (ולא כמו שפירש הלשם שבו, ראה שערי הלשם ח"ב, סימן יג, פרק ד).

בספרו פנות המרכבה (שהבאנו כאן בהערות, בסוף ברית מנוחה), בפניה הרביעית כותב רבינו: "כשהאש הזה שאמרתי מתעלה עד נועם האחרון, נראה שם אור אחד שאין לו סוף ונקרא שמו אור גדול, לפי שהוא מתגדל לכל הנצחיות... וזה המאור – כל מקום שנפנה שם, נמצא הוא מתגדל בלא שיעור. וזה רק מה שנראה ממנו – שאין לו שיעור, ולא נודע ענינו. אך מהות המאור – לא הכירו אותו שום אחד. ועל כן נודע שזה המאור ישלוט לנצח, והוא יתגלה באלף השמיני, ויותר מזה אין יודעים ממנו. וזאת אות ג של השם [אנגין] השולט בפניה הזאת [הרביעית]... ועל כן יקבלו הנשמות ידיעה חדשה, שאין להם עתה כלל (גנוי רמח"ל עמ' שלא)". ושם (עמ' שכט)

הוא כותב שעל הפינה הזאת, הרביעית נאמר: "עין לא ראתה", כאשר נסתכלו בה הנביאים, גם שלמה המלך אמר: אמרתי "אחכמה והיא רחוקה" בראית האורות של הפינה הזאת.

ז. פנות המרכבה: ראינו שהספר ברית מנוחה צוטט כמה פעמים בכתבי הרמח"ל, אמנם אפשר לומר שיש ספר אחד שבנוי כולו ע"פ הספר ברית מנוחה והוא פנות המרכבה, הנדפס בתוך גנוזי רמח"ל. בכ"י גינצבורג 745 מובאים שלושה מאמרים זה אחר זה והם: סוד המרכבה, סוד דמות אדם הכללי, סוד היחוד – כולם הודפסו בגנוזי רמח"ל. שלושתם מהווים חטיבה אחת שענינה סוד הבריאה ותיקונה על ידי היחוד – חיבור הנפרדים בשורש. הספר פנות המרכבה, שבא אחר כך, הוא מיוחד במינו, שהרי הוא מתאר לנו פעולותיהם של ארבע פנות (כוחות) המרכבה בארבעה שלבי הגאולה עד לאלף השמיני (ועד בכלל). פינה ראשונה היא פינת האהבה, המבטאת חרות ישראל מאומות העולם ומהקליפות, המתואר כפתיחת הקברים וגילוי יחודו – החזרת הרע לטוב. הפינה השניה היא פינת היראה המתבטאת בשלב השני של הגאולה כחידוש הנבואה לכל ישראל. הפינה השלישית היא פינת השלום, בזמן הגאולה שלום ושלווה, הסרת הקנאה, גילוי החסידות, שריפת "שני בתיים הטמאים שיש בירושלים עיר הקודש", וירידת בית המקדש של מעלה בתוך האש בהיותו בנוי, מנוחה. הפינה הרביעית היא פינת הגבורה, המבטא בגאולה, ביטול הגאווה והתעצמות הענווה, זיכרון הבריאות, חרבן הגוף, חרבן העולם – חד חרוב – של אלף השביעי מתחיל, וזהו סוד של אש החזקה – גבורה, מושל בגבורתו. אחר אלף השביעי, בא השמיני, וכאן ע"י האש יתעלו הנבראים עד השלמות האחרון, על ידי מאור אחד שישלוט לנצח. בתיאור הפינות המרכבה כמצבי אהבה, יראה, שלום וגבורה – הלך רמח"ל בעקבות ברית מנוחה. אמנם כאן בברית מנוחה מדובר על ארבעה דרכים [מתוך עשר דרכים] ללא קשר עם המרכבה. הגם שארבע פנות המרכבה מוצגות ברית מנוחה דפו"י בדף כב ע"ב; כו ע"א, דפוס חדש עמ' פז והלאה כחלק מעולם הבריאה, אמנם רמח"ל עיצב אותם במערכת הגאולה על פי שמות הדרכים המובאים בתחילת הספר. נמצאנו למדים שפנות המרכבה של הרמח"ל איננו פירוש על ברית מנוחה, אמנם הוא מעוצב על פי הברית מנוחה, כשהכיוון הכללי הוא הגאולה ותיקון הנבראים בסוף הסיבוב. נמצאנו למדים שהספר הקדוש הזה – ברית מנוחה – היה לאור עינינו ומורה דרך לרבינו הקדוש – יסוד עולם, רבינו משה חיים לוצאטו זיע"א. ולא רק המושגים שהבאתי כאן – ההדרגה, המרכבה, ההיכלות, י' נקודים דבריאה, על האלפין שביעי שמיני וכו', שמוצאים מקורם בברית מנוחה, אלא ישנם עוד מושגים שמצטט הרמח"ל בספריו כגון "המציאות" (סוד המרכבה, גנוזי רמח"ל עמ' רסב: "והנה העשר ספירות שבבי"ע הם סוד הפנימיות שבנשמה, ונקראת בספר ברית מנוחה: "המציאות"),

השכל (שם, ועמ' רסג): "ועל כן אמר בספר ברית מנוחה שכל המאורות מלאים שכל וחכמה. והנה כי גם הנביא משיב ושואל בנבואתו... וכמו שכתוב בספר ברית מנוחה בדרך הז' [הו'] שהשכל מתפשט בכל המקומות, המשל, היחוד – המושפעים באופן ישיר מברית מנוחה.

אמנם האמת ניתנה להיאמר, כבר אמרנו, שנינו ושלשנו – שהרמח"ל הקדוש הוא בעצמו מקור למים חיים, היות שהתגלו לו נשמות הקדושות: רעיא מהימנא, אליהו הנביא, אברהם סבא וגם המלאכים הקדושים, ובפרט המגיד – מלאך שמועיא"ל (אשר מדובר בו נוראות בברית מנוחה), אשר הם המה המקור האמיתי לתורתו החדשה. יוצא איפוא, שהברית מנוחה היא אסמכתא ממקור נאמן לתורת רבינו הרמח"ל.

אין ספק שהרבה מושגים שהתגלו בספר ברית מנוחה, (כגון: סוד ההיכלות, הבריאה, יציאת הנפרדים מהשורש, סוד העליות באלף השביעי השמיני התשיעי והעשירי, סוד ההדרגה ההנהגה ועוד), היו נופלים לתוהו אם לא היה בא האור הגדול שהאיר עינינו בספריו הקדושים. זכות בעל הברית מנוחה וזכות רבינו הרמח"ל תעמוד לנו ולכל זרעינו ונזכה לראות בביאת הגואל ובישועת השכינה בעגלא ובזמן קריב. אמן ואמן.

מכון רמח"ל – ירושלים תובב"א

ר"ח חשון ה'תשנ"ט

ע"ה מרדכי שריקי ס"ט.

וזאת למודעי שהשארנו הספר ברית מנוחה באותה מתכונת איך שהגיע אלינו (לפי המסורת) בלי שום שינוי חוץ ממראה מקומות, ושינויים קלים שהוספנו בתוך מסגרות [ ]. הוספנו ג"כ תוך הענינים על פי שנעשו ע"י המהדיר הראשון. עיקר החידוש במהדורה הנ"ל, היא המבוא וכמה הערות ע"פ כתבי הרמח"ל, ובפרט פנות המרכבה.

הקדמה

וירד מסרו למתושלה, וחנוך אביו של מתושלה לא רצה למוסרו לו מפני שהיה מתיירא שיוציאוהו לכף חובה. ומתושלה מסרו ללמך ולמך לנח. ונח לשם בנו, ושם קבע עליו מדרשות והוציא החכמה לאורה והחזיר רבים לאמונה הטובה ומלך בכל נשיאי הארץ וכל נשיאי העמים היו מגישים (י"א מבימים) אל שולחננו. ושם מסרו לעבר בנו. ועבר מסרו לאברהם ואברהם הוסיף בו חכמה ודעה ומסרו לבנו ליצחק ויצחק מסרו ליעקב. ויעקב מסרו לבניו, וללוי העיקר נתן, ולוי מסרו לעמרם ועמרם מסרו למשה ומשה עלה בו למעלה שעלה לחכמה נפלאה מאד. ומשה מסרו לאהרן ואהרן לנדב ואביהוא בניו והעמיקו לידע הדבר ונענשו כמו שמורה בתורה. ונשארה הקבלה ביד פנחס וזה העמיק לדעת מכל אשר היו לפניו. ופנחס מסרו ליהושע ואע"פ שיהושע למד ממשה מזה לקח הסוד הגדול הזה. ויהושע מסרו לכלב. וכלב מסרו לעתניאל בן אחיו והוא נתגבר מאד וזהו שכתוב וילכדה עתניאל בן קנז. ועתניאל מסרו לאהוד. ואהוד לבניו

צריך כל איש לנהוג עצמו שישימש בזה השם (י"א הספר) ביראת חמא ובענוה, הראשונה אהבה, השנייה פעולות החמדה, השלישית היראה, ואשרי אדם שהננו בוראו שכל ודעה להבין סוד השם הגדול הזה שכל החכמים אנשי השם אשר האירו תורתנו שמשו בו בזה השם הגדול, והיו מוסרין אותו זה לזה הדר בחדר בסוד גדול ובכוונה שלימה פה אל פה, ואלה שמות ראשי הדורות שבשם הזה היו משתמשינן וכאשר תראה גדולת האנשים ההם וכיצד היו פועלים בכובד ראש לדברים הצריכים. הראשון שמש בו אדם ימים רבים לדעת חכמה ושכל, ומסרו לשת. ושת עשה עליו ספרים לאין חקר לרוב חכמתו וסדר כל סדורי המרכבה על תבונת השם הזה. ושת מסרו לאנוש, ויצא מן הדרך והמעה את בני דורו. ומשם החלו אנשי דור המבול לצאת מן הדרך ולהתפשט בזנות מפני שהיו רואים הרכבת הכוחות ברוב התאוה, ואומרים כך כמו שאלו מתאווים להרכיב אלו באלו כך נעשה אנחנו. ואנוש מסרו לירד ונתחכם בו מאד.

שמעון עמד צפון וסתום זולתי חכמים אחרים שהשיגו בו מעט והכירו כפי שכלם כגון הגאונים ז"ל שהעמיקו לדעת בסודות הקב"ה כפי חכמת הזמן וכפי חכמת הדור. וכאשר עלה במחשבה לפני הקב"ה לברוא העולם הזה בזה השם נטה קו והעמיד הר המוריה על מדותיו ההר חמד אלהים לשבתו והעמיד השלחן לצפון אשר בה כל מיני מאכל וברא גלגלים משבחים שמו וברא מלאכים עושים רצונו, ובה השם העמיד העולם על מעמדו ותלו ובנו ההיכל למושב בחלונות האורה מאירין אותו אין קץ ואין תכלית, ומוזה השם נשרשו עמודי השכל וכותלי החכמה וחלונות האורה ומוזה השם נתמלא ההיכל זוהר מאיר, הוא אלהינו ואנחנו עבדיו ואין מי שיקרב אליו לראות גאון תפארתו זולתי שלשה שסימנם זה שמי" לעולם והם **שמועיאל** (י"א) **שמעואל** כלל יו"ד וכן כלל הספר הם כך שני הפכים ח"פ פלא נכתב זה הלאשון סימונו לטובס) **מטטרון יהואל**. שלשה מלאכים הללו מגלים סודות השם הזה לנבראים כדי להודיע הודו וגאון מעונו. והוא שורש תורתנו עיקר אמונתנו מקום המנוחה מודיע בראשונה יחוד הקב"ה ובריתו עם ישראל ומודיע ממשלתו עם ישראל ובריתו עמהם ונקרא שמו ע"ש סוד חכמתו ספר ברית המנוחה אשרי אדם עוז לו בו לידע מסלותיו ומהלכיו

וכולם נענשו. ומסרו למכיר בן יאיר ומכיר לעלי. ועלי לשמואל, ושמואל העמיק בו לדעת למעלה כמו משה מדה במדה וסדר כמה משמרות. ושמואל מסרו לשאול, ולא ידע לפעול בו ונענש. ושאול מסרו לדוד ודוד לכלאב בנו. וכלאב לשלמה אחיו, ובו נתחכם יותר מכל אשר היו לפניו שנאמר ויחכם מכל האדם. ושלמה מסרו לבניהו, ובניהו גזו בכית גזויו בגזו בית המקדש ובאו מלכי יהודה החכמים והוציאוהו משם. ויש אומרים ששלמה מסרו לעמוס ועמוס לישיעיהו וישיעיהו לצפניה וצפניה לירמיה וירמיה לברוך וברוך לעזרא ובית דינו, ועזרא ובית דינו היו חכמים ונבונים כמניין ק"ך צדיקים ראשי בני ישראל עומדים בפרץ. ועזרא ובית דינו מסרוהו לשמעיה ואבטליון, אלו היה בני סנהריב מלך אשור אשר באו לחסות תחת כנפי השכינה וכשראו חכמים שהיו ראויים לשם זה מסרוהו להם. ושמעיה ואבטליון מסרוהו להלל ושמאי, והלל זה היה נעריה מבני דוד מזרע המלוכה שנמצא בדברי הימים (א' ג' ב"ג). והלל ושמאי מסרוהו ליונתן בן עוזיאל ולרבי יוחנן בן זכאי, ולא (י"א ואלו) ירדו לעומקם כפי השגתם. ואלו מסרוהו לר' אליעזר הגדול ורבי אליעזר הגדול מסרוהו לר' עקיבא ור' עקיבא לר' יהודה הנשיא עד שבא ליד רבי שמעון. ומימות רבי

המשמש בזה השם אל יהיה נער מפני ששכלו קל אלא אדם גדול בעל דעה וחכמה. והנה כי השם הזה הוא אור שמתפשט מן סבה הראשונה ועובר בשם אהי"ה ומקבל ממנו. ואמשול לך משל למה"ד כל הנחלים שבישוב הולכים אל הים והמים של הנחלים אינם מתערבים במימי הים אלא חוזרים חלילה ושבים למבועים שהמים נובעים בו כך השם הזה הגדול והנורא כאשר הוא יוצא מן הכבוד ראש המציאות דומה לאהי"ה כנער קטן ועובר בו ומקבל ממנו אבל אינו מתערב (י"א אינו מתעכב) בו אלא יוצא מצורף עם כל הדרו ועם כל תפארתו. כל הכחות (י"א הרוחות) מקבלים מזה השם והוא אינו חסר ממעלתו ולמה הוא דומה, למלך אחד אדון כל המלכים ואדון כל העולם וכל בני העולם מקבלים הנאה מזה המלך והמלך אינו חסר ממעלתו ומכבודו. וכאשר המאור הגדול הזה יוצא מן המקום שהוא יוצא יוצא כדמיון הנר מאיר לכל הצדדין וכל המאורות מקבלים ממנו והוא אינו חסר. ובשעה שהוא יוצא יוצא בשמותיו וכל שמותיו לחשבון אחד באים למניין כ"ו כמו שתראה מן ההקדמה בדברי רשב"י ז"ל כאשר הביא הוא בדבריו סודות עמוקות שאין כמותם בכל האדמה. ואלה הם דברי החכם כל יומי דעלמא וקודם דהוה דעלמא דנא נהורא דנא

הליכות אלי מלכי בקדש ונפלאותיו. וע"כ דברתי (י"א זכרתי החכמים אשר שמשו בו):

ועתה אתחיל לפרש הקדמות ואכלול בה רוב חכמתו בלשון משל ועליה אומר מה שאומר, וצריך שתעיון מאד לדעת עמקו וגבורתו ותהיה כאחד מן המשכילים לדעת שרשי שם יהו"ה וענפיו כיצד עולים וכיצד מתגברים ומה פעולות פועלים ושמות בתורה מה שמות ושורשו עד היכן יורד וענפיו עד איזה מקום מגיעים ומקורו מה מאד נכבד ונתעלה על הכל, וכאשר נתגבר בפעולות בשעת היצירה עלה למעלה כמניין שש (י"א שש מאות) וקרא שם המקום ההוא מתנה, נתגבר למעלה לעלות אל שרשו ועלה אל מקומו ויצא אחד שבעה (י"א ששה בתים י"א ועלה למעלה עד מקום אחד שבעה בתים) ונקרא שמו ים המלח ונגלה למשה (י"א ועלה למעלה), ומפני רוב אשו הגדולה במקום שנתעכב (י"א שנתערב) שם קרא שמו סכות, עלה למעלה ועמד בשרשו וקרא שמו הרמה מקום המצפה שמשם מצפים שומרי החומות. וכאשר היה עולה כך היה בורא, עלה במחשבה מפני סבה ראשונה שיהיה אור מתבודד ממנה (י"א מתברר ממנו) אור בלי תערובות והוא שכר החסידים השומרים משמרת המלך בכל יכולת. וכל אדם

מילוליה נפיק דבורא דאמר שאו
 שערים ראשיכם בהדין שעתא יתקרי
 שמייה כו"ו לישן טב דהוה מכסי על
 כל נהוריא והדין שמא בחילופא
 דאתוותא ושמא דנא מאן יכיל למלא
 גבורתיה וחכמתיה וסוכלתנותיה.
 ע"כ. וכאשר שם הגדול הזה יורד
 בדרך משל להשפיע לנבראים ולכל
 צבא השמים אלה הם מסעותיו צריך
 שתעיין בשמות המסעות כי כולם
 שמות של פעולה שכולם תולדות ואל
 תאמין כאשר הוא יורד שנבדל העולה
 אלא לעולם קשורה בו אבל כאשר הוא
 יורד גבורתו נמשכת עד המקום שהוא
 בכח פלוני ועל עניין הכח ההוא נקרא
 שם המקום ההוא, בראשונה לרמה
 מקום המצפה, ומן הרמה נותן עיניו
 ופניו למקום נחל השמים החופפים על
 כל אילני הגן, ומן השמים מול ים
 המלה שם מראה גבורתו, ומן ים
 המלה ליטבתה ארץ נחלי מים ומן
 המקום הזה יצאו הארזאים, ומן
 המקום יטבתה לים סדום מקום
 הגבורה שממנה יצאו מלאכי קצף, ומן
 ים סדום לבני יעקן מקום ההמולה
 הגדולה, ומן בני יעקן למקום אשרת
 הפסגה, ומן אשרת הפסגה לנחל
 העברים היא דרך רשות הרכים, ומן
 נחל העברים לעמק המלך ובעמק
 המלך עשה מסלה ממזרח שמש ועד
 מערבה מן מקום הרחמים ועד מקום
 הגבורה ובעל היצירה שם בנה מגדל

הזה נפיק מן קדם מלכא בגבורתא
 וברחמין ומסגיאות גבורתיה וזיוויה
 והדריה הוו כל נהוריאי נפקין
 לקדמותיה לקבלא מיניה האי כל
 נהוראי מקבל מיניה, ונהורא דנא כד
 הוה נפיק מן קדם מלכא כל יומי
 דעלמא ליתוהי מתפרש מן הקב"ה כד
 הוה נפיק מן קדמותיה ומטא לאחר
 גבורתא רבתא דתמן נהורא קדמאה
 מליק לעילא לעילא ויתקרי שמייה
 דיהו"ה מצפ"ן בחילופא דאתוותא
 בא"ת ב"ש מן קדם דתמן הוא מקבל
 גבורתא כמה דאמרנא. והדין שמא כד
 הוה מטא לאתר נחלה דארנונא
 יתקרי שמא דנא על שם דנהורא אילין
 תרין רברבין כד דין מטי לדין מרגנין
 קדם מלכא בגבורתא עמיקתא רבתא
 לחדא. וכד נהורא דנא דיהו"ה שמייה
 כד הוה מטי לאתר דאתקרי מתנה כל
 חיילי דרקיעא ממללין ואמרין
 תושבחתא קדם מלכא ואמרין דין
 ישמחו השמים ותגל הארץ ירעם הים
 ומלואו וכד חיילא אילין אמרין דין
 ישראל לתתא מצלאין קדם מלכא וכד
 הקב"ה שמע צלותהון דישראל
 ותושבחתון דמלאכיא אומר כך פתחי
 לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי
 נמלא טל בהחיא צלותא דישראל,
 בהדין שעתא שמא דנא דיהו"ה
 שמייה אכסי בזיווגא על כל נהוריא ולא
 יתחויו מן נהוריא כלום מרישהון ועד
 רגליהון ומסגיאות גבורתיה ומשפירות

העומדים בהיכל המלך. וכאשר תחשוב מי אלו המלאכים הם השומרים המגדל והחומה והמבצר וההיכל ובית גנוי המלך. ובראות החכם זה עוצם כחו אמר היש מספר לגדודיו (אויב כ"ה ג). והשם הזה נותן לכל אחד ואחד גבורה שזו אינה דומה לזו וזו לזו על כן שים מעכשיו מחשבתך להבין חכמה ודעת כי עד כאן היו ראשי דברים להקדמה והייתי הולך כמו חוצה. המאור הזה כאשר הוא יוצא מתחלק לכ"ו דרכים ודרך זו מלאה כזו והגוף אינו חסר אע"פ שהוא נחלק. וכל מאור ומאור מן הכ"ו דרכים מתגבר ו' מאות פרסאות שבכל פרסה ופרסה יש ז' גבולים, ואלו הן, א' גבול החכמה (חסד) ב' גבול השכל (תפארת) ג' גבול הבינה (גבורה) ד' גבול הדעת (יסוד) ה' גבול הגבורה (הוד) ו' גבול היראה (מלכות) ז' גבול הרחמים (נצח) ובכל גבול וגבול מאלו מתנוצצים מאורות לאין תכלית, הם הסובבים הכסא והחופפים על המלך והמשמיעים שירה. וכל דרך מן הכ"ו דרכים כולם הם באים אל מקום אחד, והשש מאות פרסאות שבכל דרך ודרך וכל פרסה ופרסה יש שמה (י"א שמות) פועלים פעולותיה וע"ז אמרו שכל התורה כולה שם אחד וכל התיבות שמות פועלים פעולות, ומכאן ואילך היה מעיין בזה החכמה ותראה בהקדמה הזאת אשר לא ראית. כאשר

ונקרא מגדל דוד הדא הוא דכתיב (ש"פ ז' ז') כמגדל דוד צוארך, ומן המגדל ליבק, ומן יבק למדבר קדש, ומן מדבר קדש חזור הלילה ושב למקומו. ואלו השמות כולם כחות מלאכי (י"א כ"ד מלאים) גבורה כמו שנראה כשתראה בענין כאשר אבאר בענין הפעולות. וכאשר השם הזה הגדול יוצא מלפני המלך הגדול אדון כל הארץ אפילו המאורות אינם משיגים כל כך מעלתו, וניקודו המובחר הוא כאשר יוצא מהמאור הגדול הזה מלפני המלך כפי ההולך שהוא מתחיל להלך כן ניקודו המובחר ואח"כ כאשר הולך כן ניקודו כמו שאר פעולותיו, ואומר לך הכלל בשם הזה ובניקודו כולו יחוד (י"א ניקוד השם הזה כולו אור) לגמרי שאין דבר באמצע שיהיה מבדיל הדא הוא דכתיב (שמות ג' ט"ו) זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר. ומי שאינו יודע סוד הפסוק הזה לא הגיע עדיין לעומק התורה ובא להודיע שזה השם הגדול לא יש דבר שיבדיל בינו ובין המציאות הגדול, אע"פ ששם אלהי"ה הוא גדול יותר מזה וכמו שזה מתפשט כך זה מתפשט מן מקום המציאות הגדול. והשם הזה הגדול צירופו אין חקר כי כאשר יוצא נחלק אורו לכ"ו דרכים (י"א לכ"ב) וכל דרך ודרך מאירה להקב"ה מאורות (י"א למאה וכ"ו מאורות) וכל מאור ומאור מכלכל לאלף אלפין מלכים גדולים מן

הקדמה

גבורת שם יהו"ה הגדול, ואלו הד' ראשים מגיעים עד ד' מקומות שהם מקומות האהבה והשלום והגבורה והיראה. ואלו שמות ארבעת הגדולים שהארבע שמות הללו עולים עליהם ומקבלים מהם הראשון זהדריא (נ"א זהדריאל) מקום האהבה פועל פעולות שנמשכו באהבה, השני כפרידיה"זא הוא מקור (נ"א מקום) היראה ושכר החסידים לתשעה מדרגות עולה למניין אותיותיו פועל פעולות שמטילין יראה על כל שומעי שמעם, שלישי רידרירון (נ"א רידירון נ"א רדירירון) מקור השלום (נ"א מקום השלום) כמו שתראה אחר כך, רביעי יהדריא (נ"א יהדריאל), וסימנם זה זכר"י. ואלו השמות הם גדולים עד מאוד והאחרים נתגברו על אלו בגבורה ובחכמה ובדעת ובתבונה כאשר תראה בהקדמה הזאת. כי כאשר המאור הזה עולה עד מקום נחל העברים נקרא שמו זהדריא (נ"א זהדריאל) לפי זהדריא שהוא די"א מאדנ"י שהוא נחל העברים דרך רה"ז שהוא יסוד (נ"א כחנן גס זה ושם עומד ומקבל ממנו אפי' שהוא שמו). ומן נחל העברים כאשר הוא מגיע אל מקום מתנה נקרא שמו אהר"ה, וכאשר הוא עולה אל מקום המצפה מקום הרמתה נקרא שמו יהויהוא (נ"א יהודיהוא) ולתבונתו אין חקר ואין תכלית. ואלו השמות אינם כ"כ לאשר תראה ואמרו

המאור הזה יוצא מלפני המלך מתפשטים ממנו הראשים מלבד הכ"ז דרכים, ואלו הם הראשים שמתפשטים מן המאור הגדול הזה מלבד האחרים הם חמשת אלפים ושבע מאות וחמשים וארבעה למניין פסוקי התורה ולכל מאור ומאור מאלו נמצא שם מפואר (נ"א מתואר) עד מאד פועל פעולות לרצון מי שאמר והיה העולם, כי תדע לך כי כל פסוק ופסוק מן התורה הוא שם בפני עצמו ולכל התורה כולה קרא הקב"ה בשם יהו"ה לדעת ולהבין כי הוא אדון על הכל ומלך על כל ברואיו. והכ"ז דרכים משם מתפשטים כל המאורות לאלפים ולרבעות ושמות הכ"ז דרכים הם שמות נוראים עד מאד לאין חקר ולאין תכלית, ואלו החמשת אלפים ושבע מאות וחמשים וארבעה והם נחלקו לד' דרכים¹ והם חלק האהבה וחלק השלום וחלק הגבורה וחלק היראה, אשר אלו שמותם, חלק האהבה נקרא שמו כו"ז² החופף על הכל, וחלק השלום נקרא שמו מצפין³, וחלק הגבורה נקרא שמו אננין⁴, וחלק היראה נקרא שמו תנעין⁵. ותראה כי אלו השמות יוצאים בחילוף אותיות באלפ"א בית"א וכאשר תעיין תמצא דבר דבור על אפניו, ואלו הד' שמות מורים מקומות האהבה והשלום והגבורה והיראה ואלו שמות הד' דרכים מורים

העשירי⁸. והנה אשוב אל ענייני הראשון אשר החלתי לכאר מגבורת שם יהוה הגדול והנורא אלה הם שמות הכ"ו דרכים. א' דרך החכמה. ב' דרך האהבה. ג' דרך השלום. ד' דרך התפארת. ה' דרך הבינה. ו' דרך השכל. ז' דרך החמדה. ח' דרך מבואות השערים. ט' דרך מבוא היכל החיצון. י' דרך מבוא המגדל. י"א דרך מבוא החומה. י"ב דרך קרית ספר. י"ג דרך קרית חוצות (י"א ארבע). י"ד דרך הנחל היוצא מבית ה'. ט"ז דרך הגן. ט"ז דרך עץ החיים טוב ורע. י"ז דרך המורד היורד על הערבה (י"א דרך ים סוף). י"ח דרך בית החורנים. י"ט דרך ים סוף. כ' דרך המבצר. כ"א דרך ים הערבה. כ"ב דרך העזו. כ"ג דרך הרמתה. כ"ד דרך היכל הפנימי. כ"ה דרך חדר הפנימיות. כ"ז דרך אוצר הכבוד והחמדה דרך חדר המלך הגדול אדון הכל ית"ש. וכל הדרכים האלו אשר פירשתי שמותם כל חכמות השם הזה וכל גבורותיו בהם נכללו. וכל דרך ודרך אפרש והוא עניין בפני עצמו ותראה בו כי כל הדברים הנכבדים והנבזים כזה השם נכללו וכזה השם נבראו ועמדו על מתכונתם. ע"כ אמר החכם כל פסוק שתראה שיש בו כ"ו אותיות קראהו קדש קדשים כי חותם המלך בו מתגבר ועולה עד מקומו. ותראה עוד מה שאמר הקב"ה בתורתו ונהר יוצא מעדן להשקות את

על השם הזה הגדול שבשעת היצירה נתפשט מלפני אדוניו מן מקום המציאות הגדול ובהתפשטו ירד ונתרחק (י"א ונדחה) מאהלו ו' אלפים שנה מהלך. אמר הקב"ה ו' אלפים שנה יתקיים העולם בצדקות וברשעות לפני ואחרי כן תאבד הרשעה ותשאר החכמה והישרות וכאשר סיים מלירד (י"א מלכותו) והיה עולה אל מקומו עלה מהלך אלף שנה בדרך מתנה מקום האהבה והשלום ונתפשט שם כחו למזרח ולמערב ולדרום ונקרא שמו למקום ההוא אהו"ה שכאשר תרד לסוף השם הזה תראה (י"א תראה יחוד השם הזה ב"ה) יחוד הקב"ה. אמר הקב"ה כמו שהאור הזה מהלך אלף שנה הלך במנוחה כן אלף הז' מנוחה והרווחה והשלום והחכמה ועולם הבא יוצא ממקומו והמלאכים גלויים לבני אדם ואינם חשובים כל כך מפני רוב השמחה והחכמה. וכאשר המאור הזה נסע ממקומו ועלה אל המקום המגדל הצופה (י"א הפונה) פני דמשק נתעכב אלף שנה מהלך ונתפשט שם בכח וגבורה וגדולה ובתפארת מכסה על כל המאורות ומגדילים. אמר הקב"ה כן אלף השמיני⁹ החכמה תהיה מתגברת בגבורה ובני האדם אובדים תאותם, וכן עלה עד שעלה למדריגה (י"א למעלה) העשירית ושם נתעלם וכסה עליו הכבוד ולא נראה ממנו דבר על כן לא יוכל אדם לדעת מה יהיה באלף

הגן ומשם יפרד והיה לד' ראשים (בלאטין כ' י"ד). שם האחד פישון הוא הסובב את כל ארץ החוילה אשר שם הזהב וזהב הארץ ההיא טוב שם הבדולח ואבן השוהם, ושם הנהר השני גיחון הוא הסובב את כל ארץ כוש, ושם הנהר השלישי חדקל הוא החולד קדמת אשור, והנהר הרביעי הוא פרת. ובאלו הפסוקים היה מעיין בזו ההקדמה ותראה חכמה לאין סוף. ותראה כי הפסוק הבא לסוף כ"ו פסוקים (כ"א לסוף ט' חדשים) מדבר בענין האדם ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמינו כדמותינו מי שלא ירד לסוף (כ"א לסוד) זה החכמה לא ראה נפלאות הקב"ה ית' ויתעלה שמו. אמר החכם רשב"י ז"ל: נהורא הוה נפיק מן קדם מלכא וכד הוה נפיק מן קדם אלהא דשמיא ריש גבורתיה דאנפוהי לציפונא וכל נפשייא דצדיקייא מסתכלין ביה ומזדווגין ב' ומקבלין מיניה נהורא. כד נהורא הוה נפיק לד' ראשין איתפליג רישא קדמאה (כ"א קדישא) אנפוהי לציפונא בגבורתא רבתא ונפשייא חויין יתיה ומזדווגין ביה הדא הוא דכתיב (שעיה מ"ג כ') כי תלך כמו אש לא תכוה מקדם גבורתיה וברישא דנא גבורתא סליק לעילא ומכסי לכל עבר ציפונא הדא הוא דכתיב הוא הסובב את כל ארץ החוילה אשר שם הזהב. ועם כל דנא דדהבא דדכירנא בהדין פסוקא והוא

דינא דאתי לאת רע מחיבייא בדין פסוקא תשכח אגרא דצדיקיא בעלמא דאתי הדא הוא דכתיב שם הבדולח ואבן השוהם, וכל נהורייתא דאית גניו ברחמין ובדינא מזדווגין ביה בההיא שעתא מקבלין מיניה והדין רישא קדמאה אתקרי יו"ה פלגותא דשם יהו"ה ומה דאמר אבן השוהם בהדין שעתא דנפיק נהורא דנא אתא (כ"א אתא סוכלתן) ומזדווג ביה הדא הוא דכתיב אבן לישראל דסוכלתנו ממי הוה מן נשמתיה דמשה ועל דנא ואבן השוהם ובהו (כ"א ובר נש) דיעיין ישכח חכמתיה ומבונתיה דהדין רישא. תניינות דמקבל מיניה ההוא שמוא אהי"ה אשר אהי"ה והילוניה דהדין שמוא כד הוה נפיק ואנפוהי לציפונא ורגלוהי למערבא והישופיה (כ"א ומושביה כ"א ומושביה) לקידומא כד איעול מחכמתא אומר אלן מייא רברבין. ורישא דתניינא תקיף לחדא מן קדמאה דכל נהורין דגבורתא מקבלין מיניה ורחמין אשתכחו בהון ואתא לאתידע דבשמוא דנא יהו"ה אית גבורתא קשיא ורחמין, והדין נהורא תניינא מניח קרבא עם כל נהורייתא ולכולהון יהיב תחת גבורתיה והוא נתגבר עליהן למלכא הדא הוא דכתיב ושם הנהר השני גיחון הוא הסובב כל ארץ כוש. ומאן דיימר לך דשמהת' דתיחזי (כ"א דתתאי) דאינון נגידו בדינא קשיא דלא איתחוון מן דין

ונהורא יהו"ה אימר ליה דלא חוו
 חכמתין כד נהורא דנא הוה נפיק
 ואנפוהי לציפונא לאתר דלית ביה
 רחמין כל נהוריאי דחלין מן קדמוהי
 והוא לא נפיק אלהין בשעתא קדמאה
 מן יומא דכולא דין ואלו הן צלותהון
 דישראל בשעתא דנא עלמא הוה חרב
 הדא הוא דכתיב (מל"ג ט"ו) עורה
 כבודי עורה הנבל וכינור אעירה שחר
 מן דיניה ומן גבורתיה וכל נהוריאי
 דנפקי בדינא וברחמין מקבלין מיניה
 ועם כל דנא לא אתחזי לגבורות כל
 נהורא דיהו"ה דלא הוה ויתקרי רישא
 דנא אלהים יהו"ה (מ"א אלהים תשכח
 ביה תרין אתוותא מן יהו"ה דאינון
 י"ה ואתוותא אחרינא כולהון דין) וכד
 איעול בחכמתא אתחזי כל דנא.
 ותליתא דיתחזי מאן יכול למלא
 גבורתיה ושפיריה דכוליה קדש קודשין

וביה מסתכלין כל נהוריאי וביה
 מזדווגים וכולהו אמרין אילין לאילין
 יפיפית מבני אדם הוצק חן בשפתותיך
 (מל"ג מ"א ג') ונהורא דנא ביה כל
 נהוריאי דבקיין והוא מכסי על כולהון
 דלא אתחזיאו מרישיהון ועד רגליהון
 הדא הוא דכתיב הוא ההולך קדמת
 אשור לישן מב לישן דאשורא ונהורא
 ונפישו רבועא מיניה סגיא ונפישו דכל
 נהוריאי ויתקרי שמיה יה"ה (נ"א
 יהו"ה). ותליתאה (נ"ב ורביעאה)
 יתקרי יה"ו וכען הוה מסתכל באילין
 ארבע רישין מן דין שמא כולהון קדש
 קודשיא בריך יהא שמא דאלהא
 דאתקריאו ישראל עמיה וגילה להון
 אתר גנווהי וכל דביה. והנה אמרתי לך
 ראשי הדברים בדברי החכם רשבי
 ע"ה מפני שההקדמה הזו תולכ(ו)ת
 ברמזים והנה נשלמו דברי ההקדמה:

מעיני כל חי. ואל ל"ב דרכים נתנה פניה ולכל דרך ודרך הראתה חכמתה והדרכים בחכמה מסודרים מעשה ידי אומן, ובכל דרך ודרך הראתה חכמתה מראשיתה ועד אחריתה אין בהם מום כוללים כל התורה ושומרים משמרתם וסובבים אותה, ומצמיחים העשבים והאלונים לאלו נותנים פרי למאכל ולתרופה ולאלו פרי להמית, וע"כ כל אדם שתראה שיצא מהאמונה בחכמה גדולה בידוע כי מן מי המרים שתה וע"כ נענשו. וכל דרך ודרך מן הל"ב הם הנקראים מכאזות (נ"א מאורות נ"א מראות) המרכבה ופנותיה והיכליה ואוצרותיה, מגלים תעלומות ומראים נפלאות ולצבאותיו ולחייליו נותן חכמה כפי שכלם, וכאשר השרף **שמועאל** (נ"א שמועיאל ניו"ל⁹ על המלאך שמועיאל"ל (או שמועאל) וכן בכל הספר שני גירסות וכבר רמזתי בהקדמה) מגיע לשערה נחשב כלא היה לפי גודל מעלתה וחכמתה, וכולם אינם כי אם מעשה הרגל (נ"א הדגל) שעל החדר ורואין זיווה ושומעין שירתה שהיא אומרת לפני מלכה. והדרכים ל"ב הם ל"ב השמים שהם בעלי הכנפים אלו על אלו מתנשאים כפלי כפלים מפני רוב הגאווה שבממשלתם באה (נ"א נראה), ושרפים לאלפים ולרכבות שומרים כל דרך

דרך הא' מן דרכי האמונה ומן דרכי יהוד הקב"ה והיא נעלמה מעיני כל חי, והוא מה שאמר באיוב: ונעלמה מעיני כל חי ומעוף השמים נסתרה (נ"א נ"א). והיא דרך החכמה הנראית בראש המצפה מקומרת מור ולבונה עומדת לנס עמים אולי יתאוו לחסות בצלה ולאכול ממאכלה ומטעמיה יסורו פתאים אליה, והנה נודע לנו באמת מראיות חזקות כי מקום החכמה עומדת בראש ההרים בראש הראשון מהד' ראשים, בקוצו של יו"ד הראשון (נ"א העליון) המביט לרום מעלה מעלה אשר בו הנפשות צופות לראות בזיוו, היא משיבה נפשות לאיתנם ומתגאה על כל המעלות וכוללת כל הדרכים ואומרת לכל באי עולם אלי הביטו וראו כי הנה ערכתי שלחן. והחכמה צופה ופניה לשלשה דרכים אל מקום המגדל ואל שומרי החומות ואל הפינה המבמת אל מול פני הלבנון, וכל השרפים והחשמלים מתייראים לכל יקרבו למשמרותיה ואל דלתות שעריה כי השומרים גדולים וגבורים ואימתם מוטלת על כל הנבראים, אלו אומרים בכה ואלו אומרים בכה לאמר נעלה ונראה מי עומד בראש ההרים קורא לכל הנבראים אכל אינם משיגים מה בפנים להיכל, על כן אומר ונעלמה

עומד, ועשרה מלאכים שומרים מבואותם וחצריהם ומיריותם קוראים בשמותם ועובדים עבודתם ממהרים רצונם להעשות, כן הם הנשיאים אבני השדה ואבני המילואים יושבים ראשונה במלכות שנבראו תחלה תחת ג' המלאכים העליונים המושלים מים ועד ים. ואלו ל"ב דרכים לג' משמרות נחלקו וג' שמות נמצא להם והם אותם אשר אמרתי שהם ג' כוחות שנראו ראשיהם חוצה להיכל ולפי הילוכן ככה ניקודם ולפי השיבותם כן פעולותיהם ונשרשים באות ראשונה של שם בן ד' אותיות יחז"ה באמצע האות ממשיכים עליהם שני המאורות מן מטה ומן מעלה מן קוץ התחתון ומן קוץ העליון, ולפי גודל השיבותן וקדושתן אינם מקבלים מומאה ואפי' כוחות החול אם מגיעים בהם אינם מטמאים וע"כ אין צריכים טהרה. ואלה שמותם ראשון מג' וראשון לכולם הוא הנקרא בלשון משל פישון (נ"א הוא הנקרא יחז"א) משיב הנפשות ומחזיקן ומחזיק בדק הבית ועומד בראש הגבעה והשופר בידו ומריע בו כרצונו ואם שופר כזה בידו מה נחשבו אצלו צבא השמים וזה שמו על פי חכמתו וגבורתו **אצהביאהה"ת** (אהי"ה צבאות ה'), עשר אותיות נכללו בו למניין שרשו ששם נשרש מעלה פרי להמית ולהחיות ושומרים משמרותם הי' גבורים שאמרנו. והשני בריח התיכון

ודרך מן הל"ב, מהם אזורים הוד והדר ומתם ערוכים כגבורים למלחמה כי כל הדרכים באים אל ניקוד אחד וחוזרים חלילה ושבבים אל מקומם להבין ולדעת כי כל מעשה האלהים לא נבדל ממנו, שאם יהיה נבדל ממנו אז היה הגוף בפני עצמו פועל (ס"א ולהסיר כל אלו הספיקות כל מי שמאמין לדבר מברואיו של השם מתגאה מן סדור ימיו נבדל ממנו) וכדי להסיר מכשול כדי שתאמין שדבר מן רם ומתגאה ומי מן הדור שידין נבדל ממנו הרי הוא בכלל קמני אמנה שהוציאו התורה לשעשועים. והנה נמצא באמת כי כל הדבר לא נכחד מן המלך וע"כ כל המלאכים מלאים פחד פן לא יצאו משמרתם למשמרה אחרת, וכל המאורות מתייראים ואינם יוצאים מן הדרך אפי' כחוט השערה כי שומר (נ"א שוער) עליהם עומד, והחכמה העומדת בראש ההרים מתגברת לעלות לא נראו מן המאורות דבר כי היא מכסה עליהם ונשמעה המאורות תחתיה כצפצופי יונים חוסים תחת כנפיה. זולתי ג' שכאשר היא חופפת עליהם מתגברים באור צח מאד ונראו ראשיהם בצלה מרננים ואומרים שירה לפני מי שאמר והיה העולם, וכאשר אומרים שירה הגלגלים עומדים והם עומדים בפרץ למהר כל דבר לעלות, רואים עסק המלך וצורך צבאותיו מהלקים שפע וגבורה לעוף השמים ולחית הארץ והכל תחתיהם

ברית מנחה

בערכות נורא מאד. וכאשר המאור הזה מתפשט אינו נראה משורשו דבר מהנעלם שבו ג' השרים (י"א השרשים) באותה שעה נעלמים מחמת רוב שפע החכמה ומגבורתה ולפי קמנות גבורתם לפי גדולתם אינם חשובים אצלה כלא היו. ובאותה שעה מתגברים ג' מאורות מן הגוף המאור הגדול וכל אחד ואחד מכסה על כל מלאך ומלאך, וכל מאור ומאור מאלו הג' לפי השגת המלאך הוא ג' המאורות הללו להם נמצאו שמות כפי גבורתם שנראה בהם. וכאשר הג' המאורות האלו מתגברים, הגלגלים נחשבו כלא היו. שם הראשון **אהוי** (י"א אהרה) וסימן ניקודו אני לדודי ודודי לי (סי"ט ו' ג'). מן זה מקבל שמועאל הגדול, ושם השני הורה זה הוא המכלכל אל מטטרוך, ושם הג' ההלו בכאן מתגבר יהואל. וניקוד שם השני סימן מי זאת עולה מן (סי"ט ג' ו').

ח' ה'. וניקוד שם הג' סימן אל חנוך ורחום ארך (שמו"ג ז' ו'). ועכשיו היה מתכוין כי מרוב גבורת תפארת החכמה כשהשם הנורא הוא יוצא נראו בו ג' עינים זה מימין זה וזה מימין זה והראשון צופה אל הרמה. והואיל ולמקום הזה נתן פניו להביט ע"כ נקרא שמו **אהו"ה** ועוד מפני שכאשר יוצא המאור הזה יהו"ה מן מקום מציאות הא' ועובר בשם **אהי"ה** שנתפשט בראשונה מן המלך דובק בו יותר משאר גופו, ולפי שהוא

מבריה מן קצה אל הקצה מקבל מהעליון הצופה למעלה לרמה ומקבל מן התחתון הצופה דרך המורד עד מקום הערכה שאלו הם שני קוצות של יו"ד. **ישמוהוהי"הו** (שמו יהוה יה"ו) אלה שם בן עשר אותיות כמו הראשון, ואלו השמות על פי ייחוד הקב"ה על גבורתו וניקודה ופעולתה אפרש, ותראה בדרך החכמה הזאת ענין הדברים הנעלמים מן המלאכים מה דברים הם ותראה כיצד מקבלים צבא השמים חכמה וכיצד פועלים בחכמה. והשם הג' הגדול והנורא שנראה ראשו מעל המאור של חכמה כמו כן שורש בשורש שנשרשו האחרים שפירשתי. וזה שמו אשר נמצא לו **שאדכיתריאל** (שד"י **אכתריאל**) שם נורא ואיום אין לתבונתו חקר והוא מאד מתגבר, ואלו הג' שמות עומדים לכל דבר מעלה פרי בכל מיני מאכל והם שמות חשובים מאד לניקודם, הראשון לבד, והשני לבד, והשלישי כמו כן. וכאשר אבא בדרך (י"א בסוד) הניקוד אפרש בדרך האהבה ניקודם של אלו שראוי להיות. וכאשר החכמה מתפשטת ממקומה ממקום הנעלם ונראתה חכמתה חוץ להיכל הפנימי וכשהמלאכים הג' רואים זיווה מתחרד (י"א מתחבר) זה לעומת זה באימה גדולה לראות המראה הגדולה מתכונתה ומיפיה שהיא מתפשטת דרך ים הערכה התפשטות גדול

אדם עבים והחכמה עדיין לא נתדבקה (י"א נתחזקה) בכני אדם, דע כאמת כי לחכמה יש ענפים רבים וגדולים ושורש אחד, ולפעמים יש שבמקום אחד כל הענפים מתקבצים (י"א מתקרבים) אל מקום אחד ונראו בא' ונקרא שם המקום ההוא בלשון משל רמה ובדרך העיקר שם אהו"ה זה המקום הוא מקום השמחה העצומה ומרוב שהיא עצומה נמשכה בגבורה והשמים (י"א והשרף) כאשר הוא מקבל מזה המקום פעולות נפלאות אין חקר להם. ואני מניח לאמר הפעולות עד דרך מבואות השערים ושם תראה כל הפעולות כסדר והמלאכים כסדר ותמלאכים מהם ותולדות ומה פעולות פועלים ואיך פועלים הכל באר היטב. וקודם זה אפרש פעולות גדולות ומועטות (י"א ומעטרות), דע לך כי כל סודות הקב"ה ונפלאותיו נכללו בחכמה והולכות על הכלל ועל הפרט כמו שתראה כי עיקר אדם העליון נראה בחכמה ואמשול לך משל כיצד עיקרו ושרשו. בשעה שהחכמה יוצאת ממקומה כל המאורות יוצאים ממקומם ורצים אליה לקבל ממנה ומקבלים הגדולים והגדולים נותנים אל הקטנים וכן חולקים החכמה, וכן החכמה כאשר היא חוזרת חלילה ועולה למקומה במקומות ידועים עולה בתחלה ונתנה (י"א והוד) פניה והגיע עד ימכתה ושם נתאמצה ולשם

דובק בו יותר נקרא שמו כשמו זולתי אות אחת כדי שיהיה הפרש בין זה לזה, ושאר גופו נמשך בכח לצאת להראות יפיו וע"כ לא דומה זה לזה. וע"כ האותיות הפוכות כי השני נמשך יותר בגבורה מן הראשון ומן האחרון. וע"כ האותיות של הראשון והאחרון נכפלו ברחמים והאותיות [של] השני לא נכפלו ברחמים כי כל דבר ודבר במקומו עומד. וע"כ תוכל להבין פעולת שם הראשון אהו"ה שנמשכו ברחמים ובגדולה מופלאה עם מלאכי השם פועלים פעולות מופלאות לגזור דבר ויעשהו להמית ולהחיות ולראות מלאך ולהשיג השגות כמו שאפרש בפעולות ולשאול בדבר אלהים ולהשיג חכמה ודעת אשר לא השיגו הראשונים בכח מקורו הגדול ובניקודו הנכון. וגם אלה דברי החכמה הראויים לדעת שהם בחכמה וכל מה שכולל חכמה ושנקרא שמו חכמה (י"א בשם בעל חכמה י"א השם חכמה) ואלו הן לידע העיקר האדם העליון וגבורתו ומקורו ופעולותיו לכמה צדדין מתפשט גבורתו ולידע עיקר צבא הארץ כיצד עומדים שעה אחת או באיזה דבר עומדים צבאות העליונים והתחתונים כמ"ש: ה' בחכמה יסד ארץ וכו' (משלי ג' י"ט) ארץ העליונה וארץ תחתונה, ואם הייתי אני המחבר מביא הדברים בפרט יכלה הזמן מלכתוב והשכל מלסכול כי דעות בני

עומדת ולוקחת כח ויכולת וגבורה ונקרא שם המקום ההוא **תגט"ץ** [ואולי: תגע"ץ] והוא אבר השער שבאדם העליון שהוא חכמת האדם, ואם תהיה חכם תבין סודות המרכבה (י"א החכמה והמרכבה), ומשם היא עולה למעלה וכוחה מתחיל להחליש ומתפשט אל מקום גודגדה ונקרא שמו **אנג"ץ** (י"א ארג"ץ) והוא מקום הראש שבאדם העליון, ומשם היא עולה אל מקום בני יעקן ועומדת שם בתפארת גדולה ונוראה ונקרא שמו אלהים וזהו אבר עין השמאלי שבאדם העליון. וכאשר החכמה שהיא אור מחכים לכל רואיה מתגברת לעלות אז מגעת שאון (י"א שאין) תפארתה עד מקום עציון גבר מקום האותות המופלאות ומקום שכל המאורות וכל הצבאות לוקחין צורה מזה המקום וע"כ נקרא עציון גבר ומתפשט שם האור הגדול הזה בתפארת גדולה עד מאד וכל בעלי כנפים מתאווים לחסות (י"א לחזות) ביופי הגדול הזה ונקרא שם המקום הזה במקומות המרכבה עין הימיני מביט ברחמים וצופה ברחמים עומד במקום הפרץ למלאות החסרון אשר חסרו הקדמונים ברוע מעלליהם מושיע חוסים שומע צעקת אביונים חונן ומרחם גוער במי הים מוציא ומביא לכל הדברים ונקרא שמו הקדוש **אכתריאל** י"ה יהו"ה (י"א אכתריאל י"ה) אלהי ישראל פועל

פעולות ליודעים מקורו שהוא נשרש **באהי"ה**. ופעולותיו בלי מהרה מפני רוב הקדושה העצומה נשפעים ממנו כל סדרי המרכבה איש איש על משמרתו ועל עבודתו אשר הם עובדים, ובהיות ממשלתו עצומה מתגבר מעלה מעלה המאור המחכים הזה ומכסה בהדרתו מ"ו מעלות מן מכוא ההיכל הפנימי, ולכן המושכיל בעת התפלל למקום עציון גבר יהיו עיניו ולבו לב' מאורות הנזכרים י"ה **אכתריאל** ל מוכתרים מכל מיני כלי חמדה ומקל כלי חמדה ומכל כלי המשכיות, וכאשר אור המחכים מגיע עד עציון גבר תשש כח הדין שבו ונשאר הרחמים ולא היה יכול לעלות ולהתגבר יותר כמשפטו התחיל לירד ולפעול לכל הצדדין (י"א מן הצדדין) אֲחֻמָּתוֹ מִתְפַּשֵּׁט בְּכָל פְּנוֹת הַגְּלִגְלִים וצבא המרום עומדים שורות שורות ומסתכלים לחזות נועם דרכיו וישרות תהלותיו ומקבלים חכמה ודעת ממנו, ומשם מתחילין המלאכים להוציא פעולותיהם ברוב החכמה הגדולה ונקרא שם המקום ההוא ששם עמד אור המחכים כאשר ירד יד המחכים בסודות המרכבה ובדרך העיקרים לפי סוד פעולותיו נקרא **שד"י** הוא המספיק לכל הנבראים והמכלכלם עד כלי די. וכח מקור **שד"י** נודע ביהו"ה אלהי ישראל וכל העמים. ובוה השם שד"י בו יהיה המתכוין שהוא מקום המעלה

המרום כל המחנות וצבאותיהם לפי כל הפועל והמשניה (י"א והמשיביע) לצבא המרום בשם הוזה יתכוין אפי' שאינו מן הפעולה כי הוא העמוד הגדול הסומך כל הגלגלים ועל שמו נקראו אדונים (י"א האדונים אדונים) מפני שהם תחת ממשלתו עומדים ובו נמצאו אוצרות השלג והברד והרוח המסער ואוצרות הזוהר הטוב והוא שם נורא שניקודו כפי הלוכו כמו שאפרש בדרך השנית בסוד הניקוד (י"א בשורש הניקוד), וכאשר החכמה מגעת עד הצרות שם מתקבצים לבי' דרכים ובאמצעות הדרכים נמצא חדר אחד שכל אלה הדרכים חופפים (י"א הופכים) עליה ונראית היא זכה וברה וטובה ונקרא שמו תבערה לשון טוב והפוכה לשון רע כי מכאן נאצלו ונגזרו ויוצאות נשמות הצדיקים ואנשי המעשה, וזאת יוצאת בה (י"א ברה) וזאת כמו כן כששתיהן שבות למקום הוזה זאת שבה טובה וזאת שבה רעה זאת מזדווגת בה וזאת נשרפת בה ולפיכך קראוה תבערה ובדרך העיקרי נקרא צבאות וע"ז אמרו שחנה נביאה היתה שאמרה בתחלה: ה' צבאות כאשר שאלה הבן (ס"א ח' י"א) כי נתכוונה במקום שהנשמה משם יוצאת ומיד עולה בשאלתה, ושם צבאות אמיץ הוא מאד ופועל פעולות מאשר תראה בכח מקורו בניקודו הנעלם כמו שתראה, למה נקרא

והוא עושה כל הדברים בכח מוכרח והוא ממהר לעשות כל הדברים המקבלים מזה המקור (י"א המקום) הן מחנות השרפים הגדולים השורפים והמשריפים אשר אלו שמותם **מטטר"ון** ו**הו"אל** כמותם לא יש בכל אותם הגלגלים זולתי אחד ששאלתי לשמו והוא פלא (י"א פלאי) מקום הנפלאות ומצאתי כתוב כי רבו של שם בן נח היה נקרא שמו פלאי (י"א פלאי), ולכן יש להבין כי באולי שמועאל השמש הגדול נקרא כן ואצל מנוח כתיב: למה זה תשאל לשמי והוא **פלאי** (סופטים י"ג י"ח) והבן. ומזה המקום נוסע המאור הגדול הוזה והתחיל לכמות לכל המאורות ובא עד חצרות ועמד שם מתגבר בנכורה גדולה חרדים לעומתו שומעים גבורתו כי הוא המאור ששרשו לא נראה אלא הוא נעלם לפי חשיבותו והוא לא נתעלם אלא מפני קמנות ההשגה של כל הנבראים שאינם משיגים השגתו, וכאשר ראו שעמקו לא השיגו ואמרו כודאי נעלם אבל זאת הוא האמת שגלוי הוא למעמיקים לידע זאת החכמה, וכאשר זהרו של המאור הוזה נעשו בהרות בהרות במקומות רבות הוא על שחכמתו נתחלקה לצבא המרום לכל מחנה ומחנה כפי גבורתם ומפני זה נקרא בלשון משל חצרות ובדרך העיקר נקרא **אדנ"י** הוא יד השמאלי, ומזה המקום מקבלים צבא

ונקרא שמו העמוק אדירי"רון מקום הרנה והמופת והחכמה והוא אבר מכלכל כל הגוף, וכאשר רואים צבא המרום שזיו החכמה הגיע אליהם התחילו לרנן כמה שאמר: ברן יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלהים (איוב ל"ח ז'), כי הגיע אליהם החכמה והם מתנשאים ומקבלים משם חכמה וגבורה גדולה עד מאד. ומנחל ארנון הגיע החכמה עד נחל העברים ומשם חוזרת חלילה ושבה למקומה. והל"ב דרכים מתגברים לעלות ומכסים לכל הגלגלים ולכל המעלות והעולמות ולכל התהומות ונראה אלו אצל זיו החכמה כלא היו ועל כל זה נראו רחוקים כשש מאות אלף מהיו קשת גוונים (י"א במנין) ונראו כצל קערה אחת. והל"ב דרכים מתגברים לעלות ולהתגבר ולכסות לכל הגלגלים ולכל מקומותיהם והחכמה אמרו זה אדם העליון הידוע בעציון גבר כמו שאמרתי למעלה בזה העניין. ונחל העברים שאמרנו הוא שם הנקרא משבצות הידוע בצירוף שם בן ד' אותיות כמו שאפרש בניקוד בענין הזה. והעניין המפואר הזה שאמרנו מנחל העברים בו טעו כמה חכמים לאין סוף כגון אלישע אחר ושאר חכמי ישראל מן הגדולים ומן האדירים ראשי הדורות עומדים במקומות נכבדים להשיב אבידה ולהושיע לבני אדם. והנה לך ראשי דברים בחכמה

המקום הזה תבערה מפני שכל מאור ומאור שמגיע אליו מיד הוא נשרף וזה מפני רוב זכותו. ואמרו בסוד הנשמות שמאור אחד נמשך ויוצא מהקב"ה וכאשר הזיווג נעשה מתנוצצים הנשמות ומזדווגים בזה המאור והמאור הזה נמשך עד מקום תבערה ששמו צבאות וע"כ אמרתי שהנשמות בתבערה עומדים. והואיל ובאנו בחכמה המופלא הזאת יש לנו להבין מה שכתוב (דברים ט' כ"ט) ובתבערה ובמסה ובקברות התאוה וגו' ותמצא שם חכמה על דרך כלל אמר הקב"ה בתורתו ובתבערה ובמסה ובקברות התאוה מן המקום שהיה חפץ בו האדם ובתאוה להשיג זה להשיג השגה טובה וזה להשיג השגה רעה. ובראותם ישראל גדולת ג' המקומות (י"א המעלות) האלו היו משימים בהם כוונתם (י"א כחתם) לידע מי מנהיג אותם (י"א מה מציאותם) או מי משפיעם התחילו לומר מזה המקום יורד הטוב והרע וזהו מקום המעלות הגדולות ואין מושל בו כי מפני גאותו של הקב"ה אינו משגיח כל כך בבריותיו והעמיד לאלו הג' במקומו שיפעלו כל מה שירצו לפיכך היו מנסין את הקב"ה בכל דבריהם, ואמרו החכמים שלשה שרפים (י"א השרים) מקבלים מן הג' מקומות הללו אשר למעלתם אין סוף, ומן מקום תבערה יורד זיו החכמה אל מקום נחל ארנון

האלו ישיג החכמה ואלו הג' מקומות נקשרו אלו באלו ואין זה נבדל מזה והכל אחד והמלאכים המקבלים מג' מקומות הללו הם הוריא"ל (נ"א יהויאל) גביא"ל גבריא"ל שמות בחונים לכל דבר לעשות ולהתקיים דבר קללה וברכה בלי טהרה ולשאל מעם האלהים ולעשות כל מה שירצה והם שמות טובים לאין חקר ואין תכליתו. ואלו הג' מקומות ששם הראשון יכאה הוא תבערה שכל המאורות כאשר עולים מתייראין לכל ישרפון בקדושתו הגדולה ומי שהוא דבוק במעלת היראה נוחל (נ"א נמלט) מן התבערה והשני ענוה זו היא מסה (נ"ל כי לומיטא שניית סל מסה טא ענו) הוא מקום גדול מאד אין תכלית לקדושתו ולתעצומו שכל המאורות וכל צבא מרום כאשר עוברים בזה המקום נודע מי הם אם הולכים באמונה ואם לאו וע"כ נקרא שמו מסה, והג' השמחה מקום קברות התאוה. מי שלא הגיע למנוחות מקום קברות התאוה לא ראה אור ולא השיג חכמה מקום אחד יש בשמי מעון לתבונתו אין סוף והוא מקום נעלם מלפני קטנות השכל כנזכר והמאורות הגדולים כאשר מתגברים לעלות ורואים הדגל עומד באמצע ההיכל אומרים בזה המקום עומד בה המנוחה ועומדים וצופים אם יראו הדרו וזיוו. כאשר מתגבר אור הנעלם הזה ומרוב השפעתו מתפשט ויוצא זיוו חוץ

המופלאה הגדולה הזאת וג' פעמים ביום החכמה מתגברת מעלה מעלה בשעה ראשונה ובשעה ששית ובשעה אחרונה באלו השעות מתגברים ל"ב דרכים הללו כולם נשרשו באות ראשונה מן יהו"ה בקוץ התחתון המביט למטה, ומפני שהוא מביט למטה החכמה (נ"א כך החכמה) גדולה בגבורה וברחמים ואם החכמה היתה מבטת למעלה אפילו המלאכים ובני אדם לא ישיגו חכמה ויהיו כמו חיות השדה וע"כ היא מבטת למטה ומקבלת חכמה לברואים, וכראות החכמה שהיא גבוה גדולה על כל המעלות ושמעלה אהרת אינה גבוה יותר ממנה נתנה פניה לג' מקומות לראשון לעבר צפון מקום הגבורה והשפילה גאוותה ועמדה מתחרדת לפני מגדילה ונקרא שם המקום הזה מקום היראה הוא תבערה הוא שם **אגל"א** הכלול בתורה פועל פעולות בלי טהרה נמשכים (נ"א למשכילים) בקו היראה והמקום הב' שנתנה פניה שם הוא מקום הענוה ונקרא שמו שם המנוחה והוא שם **יהודריא"ל** אלהי ישראל. והמקום הג' הוא מקום השמחה ונקרא שמו **מפריש"מניה** וג' מעלות הללו היראה והענוה והשמחה מי שירצה ללמוד חכמה יהיה דבוק בג' מעלות האלו ושיהיה ירא חטא ושיהיה ענו ושיהיה שמה בחלקו וכאשר יגיע לתבונות ג' המעלות

כעין הזהב הצח והאדום ומאיר ונותן כח לגלגל העשירי ומרוכב גבורות המאור הראשון מתגבר ויוצא בגבורה ומן זו (י"א ומזיו) הדרך נשרשו השרפים (י"א השרשים) בעלי היכולת וכאשר מתגבר שום שרף לעבור ולעלות ולאחוז בשורשו אם מן הניצוץ החלש מקבל נשרף מיד, הדא הוא דכתיב כי שם קברו את העם המתאווים. בשנייה יוצא זיו לכן וחמדה שמכלכל ל"ב השרשים (י"א לשני השרפים) ונראה בה עיקר אחד השרפים, בשלישית יוצא הקדושה העצומה שמשם מקבלים התרשישים, וכן בכל דרך ודרך יוצא כל דבר ודבר מזון העליונים והתחתונים והאמצעים שבאלו הדרכים הוא בלי תערובת של דבר אחר שמה והיא זכאית וטובה נשרשת באה"יה וממנה יוצאות הנשמות והיא נקראת תבערה והאחרונה מאלו הדרכים נקראת קברות התאווה, וכבר רמזתי לך לעיל סוד קברות התאווה. והשנייה נקראת מסה היא המצרפת והמלהפת לכל המאורות והיא נקראת כור הזהב שבה נשרפים ועומדים, ומזיו החכמה והדרתה מתפשטים כל תבונות המשמרות כל משמרה ומשמרה במקומה לפעול פעולותיה ולעבוד עבודתה. אלה הם המשמרות שבזיו החכמה תלויות. לצפון עומדת משמרה אחת שומרת מבואות מלאכי

להיכל ואז מתאווים הם לראות יותר ועולים כאשר מגיעים למקום חשבון ומגיעים עד קצהו נשרפים מיד מרוב זכות האור הגדול הזה נשרפים כלם ועומדים בו ואינם יוצאים לעולם, לזה המקום קראו בלשון משל קברות התאווה לשון טוב שמרוב תאותם שרצו לדעת העיקר נתאכלו בקדושה ולא נראה מהם דבר. וכמה מאורות וכמה שרים גבורי כח נתאכלו בזה המקום ונקרא קברות התאווה בלשון עיקר יהו"ה (י"א יה"ו) ואומר לך המלאכים והמאורות שנתאכלו בזה המקום משעת היצירה כמה היו גדולים וגבורים ושלמים במעלתם מלאכים גדולים ואדירים נתאכלו בזה המאור הגדול מן מחנה השרפים ומן מחנה תרשישים שעלה במחשבתן לעלות ולהתגבר עד מקום הזה ושם נתאכלו ועליהם כתיב (נמלכ י"א ל"ד) כי שם קברו את העם המתאווים. ואל יעלה במחשבתך מחשבה רעה לאמר כי דברי תורה הם רק כפשוטן לבד הלילה מלהאמין זה. וזה המקום שנקרא בשם קברות התאווה אשרי האדם המעמיק לדעת להשיג חכמתו כי כל צנורותיו נעלמות ונמצאות כמניין ל"ב צנורות כולם נעלמות מן השמים העומדים בפרץ ול"ב מעלות יוצאים כנגד הל"ב דרכים וכולם מעלות ממלאות מקומות הפרץ. בראשונה מן הדרכים יוצא זיו דמותו

שוכנת בחיק המלך ומוכנת למלך. ובראות החכמים המעמיקים בחכמה לידע שורש שמח כל המאורות והגלגלים וצבאותיהם והעולם וצבאותיו והתהומות דגי הים והמים אשר מעל השמים החכמה חופפת על כולם ולא נראה מהם דבר מראשם ועד רגליהם ונחשבו כל אלו אצל החכמה כקערה קטנה ומים אין בה. וכאשר העמיקו לדעת בחכמה אמרו ומהו ענייני נפלאות של רבון כל העולמים שמאור כזה מתפשט ממנו שכל מעשה ידיו וכל נפלאותיו וכל תקפו וכל גבורתו לא נחשבו אצל זאת רק כלא היו והוא מאור המושיע והעונה בצרה והוא הכל נעבוד לזה, ע"כ אמרו כי החכמה היא סוד העולם העליון בעציון גבר וזה מקום קברות התאוה שכל נבראים מתאווים להשיג עמקו ותכונתו ויפיו וממשלתו, ואמרו שבעלי השכל כאשר הגיעו לתכונת המאור הזה מהם עמדו תמהים ומהם יצאו מן הדרך ומן האמונה והשיגו להירוב העולם כמו שמצינו באנשים גדולים, ואמרו כך בעלי השכל כי החכמה אין דבר למעלה ולמטה שיעשה מבלעדה כי היא נותנת חכמה לעשות הדבר ההוא הואיל ואין דבר שיעשה מבלתי חכמת החכמה מי ברא אותה ומי הוציאה ממקומה. והיה מעיין כי זאת היא קושיא גדולה מן העמוקים, כי החכמה כיצד יוכל להיות

משחית לבל יצאו ויתפשטו להשחית העולם, וזאת המשמרה תופשת ו' מאות פרסאות ובה עניינים מלאים זיו והדר ומלאכים הגדולים שומרים המכוואות ובה שרים לאלפים ולרכבות כולם נראים אל זיו החכמה כלא היו. משמרה שנייה לעבר הדרום היא החשובה מכולן ובה מאורות חשובות לממשלתם אין תכלית. וכן כל הדי משמרות בזו החכמה נשרשו וממנה מתפשטים כל כלי חמדה והתאוה שמתאווים כל בעלי השכל להשיג, ומהם השיגו הדבר כמו שראוי להיות, ומהם יצאו מן הדרך כמו שאמרתי למעלה, כי בראותם גדולת צבא המרום לאין תכלית שמלאך אחד יש ושמו אוריאל תופס בפסיעה (כ"א בפרסתו) אחת מן גלגל העשירי עד הארץ כמ"ש (ויסע ה' י"ה) אני שר צבא ה' עתה באתי ואם מלאך כזה שהמ' גלגלים לא נחשבו אצלו כל כך על אחת כמה וכמה יהואל שהוא עליו שנראה אצלו אוריאל כנער, ויהואל נחשב אצל שמועאל כלא היה, וכל אלו ג' שרים אצל הדעת היוצא ומתפשט מן תולדות השכל נחשבו כלא היו מעולם, וכן השכל לבינה והבינה לחכמה, ולחכמה אמרו שהיא אם כל המאורות ושכל הגלגלים וצבאותם והמאורות המפרנסים לברואי רם ונשא וכל הגנזים לא נחשבו אצלה רק כלא היו כי היא

כמה פרסאות בחשבון וגבוליה (כ"א) וגדולה בחשבון) ונקראת החכמה חשבון, ואומרים ג' השרים זה לזה נעלה ונקבל ממקום החכמה ובאמרם זה מהללין אותה וזהו על כן יאמרו המושלים בואו חשבון וגו' (נמלל כ"א כ"ו). בכאן נשלמו דברי החכמה, והנני מפרש דרך שנייה בסוד הניקוד ולשם תראה לאין סוף, ושם תראה אהבת הקב"ה עם ישראל ואת בריתו אשר כרת עמהם, כי בראותך המאורות הילוכם כיצד הם ושרשם וכיצד מתקבצים וכיצד באים אל מקום אחד, ובהילוכם תבין הניקוד כמו שאמרתי ובשרשם תראה האהבת הגדולה והרבה שהקב"ה אוהב את ישראל ובריתו שכרת עם הראשונים אברהם יצחק ויעקב אבותינו אשר החזיקו בו:

ולפי סדרך הזאת מדרכת ניקוד והניקוד הוא המרכבה והאורה אשר בה מצטיירת המורה והמורה נתנה הקב"ה לישראל לכן נקראת לך האהבה.

דרך הב' והיא דרך האהבה שהקב"ה אוהב לישראל בהיותו מגלה להם מסתרו ובית גזויו ובהיותו חופף עליהם כנשר יעיר קנו על גזוליו ירחם בן הקב"ה מרחם עלינו ומושיענו מיד אויבינו. כל המאורות שמתפשטים בעשר גלגלים כולם באים מן שם יהו"ה כי שם אהי"ה אין פועל כל כך כמו זה, וכל המאורות שמתפשטים יש להם מקום

שתהיה נבראת החכמה תוך הדברים שסובבים אותה הואיל ואינה תופסת מקום ואם החכמה קודם התפשטה מן מציאות הגדול מה היה עניינה, ואלו הקושיות אין סוף ואין תכלית ואין חכמה לפרשם מפני שהם לרוב עמוקות מאד עומק גדול. אמרו על סוד החכמה שהוא מאור שמתפשט מן המקור (כ"א מהניקוד) הנעלם ונקרא מקורו מקור החכמה ואחר שנתפשטה הוציאה פעולותיה לאור וקודם ליצירה אלפים שנה היתה החכמה מראת כחה לפני מקורה כמו"ש: ואהיה אצלו אמוץ ואהיה שעשועים יום יום (משלי ה' ב), ויומו של הקב"ה אלף שנה כדכתיב: כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבור וגו' (מלכים ז' ד), ועל החכמה אמר אלהים (כ"א אלפים שנה) כשראה תפארת (כ"א תפארתה וחסידותה ושפלותה) ושהיא הולכת עם ישראל תדיר שנאמר מי זאת עולה מן המדבר כתמרות עשן וגו' (ש"י ג' ו) רומז כך שכאשר היא מתפשטת בגבורה גדולה מתפשטת וע"כ אמר כתמרות עשן, והיא נתנת חכמה לנדכאים (כ"א כח לנבראים ולכל הנדכאים) עליה ואינה שורה כי אם על הנדכאים (כ"א על הנביאים). והנה אמרתי אלה קצות דרכיה הנראים חוצה למקדש אשר נראו כמו חיצונית כי הפנימית אין שכל לפרשם, וע"כ החכמה דומה למקום אחד שיש בו

הדרו וגאונו, ומן רוב הדרו וגאונו עולה ומכסה לכל הגלגלים ומלבישם תפארתו ומרעישות לקול גאונו והוא יוצא ועולה הדרו למעלה למעלה. ומן רוב ההדר והשמחה והתפארת והזכות נאצל ממנו מאור אחד כמעט שדומה לו, וזה המאור הגדול שנקרא י"ה"ה נראה למאור השני ברקיע חופף עליה כעין זוהר השמים, והמאור הב' לא נבדל ממקורו ודומה והשילוח כעין שורש וענף זה נקשר בזה ועולים שניהם כאחד למעלה והמאור הב' קשור ברקיע דומה לנר מאירה התיכל, ולרקיע נמצא שם על רוב הדרו וגאונו והוא אשר זכרתי למעלה, ולנקשר בו שנאצל ממנו מרוב ההדר והמנוחה נמצא גם יש שמו לבד. והמאור שזכרתי למעלה הוא הרקיע והוא מנהיג את המאור האחר שנאצל ממנו. והמאור הב' כמו ניצוץ קשור ברקיע והוא מה שכתוב בסוד המרכבה (וממעל לראשי החיות) [ודמות על ראשי החיה] רקיע כעין הקרח הנורא (יחזקאל א' כ"ג) זהו רמו הניקוד והוא מאור הב' שנאצל מן הרקיע. ואם תשכיל אז תבין כי זהו ניקוד אות ראשונה מן השם הנכבד והנורא י"הו"ה אשר לקדושתו ולשאונו ולתפארתו אין מספר ואין תכלית. ומי יוכל לדבר בזה הענין זולתי שמלאני לבי לעורר החכמה ולהעמידה על משמרותיה ועל

וגבול עד איזה מקום יתגברו ויתפשטו ולעמוד. וכאשר שום מאור מתגבר או מתפשט יותר מן גבולו או בנבול שנתפשט שם נתאכל ולא נראה עוד לעולם כי מצות המלך עבר וע"כ נענש, וכל המאורות שמתפשטים אפי' גדולים וקטנים כולם נראו כעין גלגל, וכל הגלגלים והעולמות וצבאותיהם נראו כאמצעיתא כמו חרדל וכולם הולכים וחוזרים הלילה ולעולם אינם שוקמים, ובכח שמתפשט מן גבורת תכונתם מתקיימים כל אלו הדברים, וכן כל המאורות שיוצאים מן שורש אלו (י"ה אילן) החיים מן ה' אלהי ישראל. הראשון שמתפשט מן תנועתם מתקיימים כל אלו הדברים וכן כל המאורות שמתפשטים ממנו, והמאור הראשון לזכותו אין תכלית ולתפארתו אין חקר לשאונו אין כח לסבול לאורו ולזיוו נחשכו האחרים כחושך, כל מהלכותיו קדש קדשים כל צעדיו במניין לפי גודל תפארתו. וכאשר זה יוצא אין נראה מן הכפנים דבר זולתי מן החיצון ובהיצון יש כל זה שאמרת, וכאשר זה יוצא לא נראה מרוב זכותו הגדול ומהללו ונואמו ורוב תפארתו רוצה להתגבר יותר מן מקורו לפיכך נקרא י"ה"ה אות אחת מן אותיות כח מקורו הגדול והמפואר עד מאד, וזה המאור כאשר הוא יוצא לא נראה מאור אחר בכל הגלגלים כי יראו מפניו מפני רוב

לרקיע נקרא שם אכתריא"ל ולניצויץ נקרא אדירירוי"ן מקום הרנה שממנו לוקחים רנה ומן המקום הזה לוקחים שירה וכח כאשר מרננים לפני הקב"ה ית'. והנה לפי אלה הדברים שניקוד אות ראשונה מן השם שהוא קמץ ע"כ הפועל אשר יפעול בשם יהו"ה שתהא מכויין בניקוד אות ראשונה שהרקיע שמו אכתריא"ל והניצויץ אדירירוי"ן ויחשוב במחשבתו שאלו נקשרו בשם יהו"ה שהוא חלק מן שם יהו"ה, ושכל שם ושם מאלו השנים כולל בו שם יהו"ה שהוא מקורו הנעלם, והמאור הזה ששמו יהו"ה עולה עד למעלה, וכאשר הוא עולה אל מקום נעלם מאד הגבורה שב"ה מתעכלת (י"א) מלהתאכל י"א שבה כמו שהוא עולה כן הגבורה מתאכלת) וכאשר סיימה גבורתו מלהתאכל נקרא שם המקום שהוא מקום המנוחה ששם ינוחו יגיעי כח שנתאכלו בתורה ובסודותיה (י"א) בתוריא יסודותיהם) שעליהם כתיב: (וקווי) [וקוין] ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים (ישעיה מ' י"א) מה הנשר כאשר מרבה שנים כן מוספת כח כן הצדיק כאשר תבא נשמתו במקום המנוחה עולה למעלה למעלה כל ימי שבתם שם. והמאור הזה כאשר עלה ונתאכל כל גבורתו ונשאר המנוחה זכאית (י"א מאירה) בלי תערובת עמה כזה המקום פורשת כנפים והמאור חופף על הצדיקים והם עומדים מתחת לה

תכונותיה. ושני המאורות הללו אשר שמותם בדרך משל רקיע והנר שנקשר בו נמצאו להם שמות עמוקים מלבד אלו. והאמת כי ב' המאורות הם נקוד קמץ¹⁰ של אות ראשונה מן השם בן ד'. ואלו שמותם שם הרקיע נקרא **אכתריא"ל** שהוא מכתיר עמרות לכל צבא המרום כמו שאמרתי ושם הניצויץ (י"א הניקוד) אשר מתחת לרקיע נקרא שמו אדירירוי"ן מקום הרנה, והנה נמצאו שני המאורות האלו משמשיין לפני שם יהו"ה (י"א יהו"ה) שהוא המאור הראשון המתפשט מן המקום אילן החיים. ושני המאורות העליונים הללו הם חשובים מאד כמו שאמרתי כי כאשר מתפשט הנורא הנקרא יהו"ה (י"א יהו"ה) ועלה בחוקו ומכסה הגלגלים וצבאותיהם ברוב הדרו וזיוו נתפשטו ממנו מאורות שנים, האחד חופף על הכל ומבדיל בין קדש ובין קדש והוא הנקרא רקיע, וכאשר מתפשט הרקיע הנורא הזה והנעלם מתנועע בתנועה קטנה ומביא למטה עד שנתחזק בגבורת המאור יהו"ה (י"א יהו"ה) והתחיל להתאמץ ולקחת גבורה גדולה וממשלה עצומה ומן ממשלתו הגדולה והעצומה נתפשט ממנו ניצויץ כדמיון נר הוא המאיר לכל קצוות העולם ולכל מצפוני רם ונשא, ונקרא זה נהר דינור שיוצא מן מקום המציאות לידע מה בקצוות העולם וכמו שאמרתי

בוראנו ומעשי ידיו כולנו. וכשמוע אדון הסליחות סבת הסבות גדול השירה שעבדיו אומרים לפניו מתגבר המנוחה מלפניו ומכסה את בראויו ובשעה הזאת הזיווג נעשה, ושני הדגלים המנהיגים את מקורם יה"ה לפי רוב חשיבותו והדרתו כרוב מנוחתם כי רב מתגברים כאחד ומתגבר זיווג הנעלם ומכסים ההיכל ונראו המה כמו מחנות ומקורם באמצע, שם הראשון הפונה תימנה יהדריא"ל ושם השני הפונה צפונה זהדריא"ל, וסודם למטה בחכמה הם הניקוד אות השנייה ומן השם המיוחד וכן הוא ניקוד חירק גדול ואמיץ ניקוד אות שנייה מן השם המנוחה יהו"ה (י"א והו"א י"א אהו"א) ניקוד חירק גדול ואמיץ, והדגלים הללו האדירים והגדולים נראו למעלה מן כל המאורות, וכאשר הם מתנועעים לשני צדדין פונים הראשון במנוחה והשני בגבורה ממהרים לעשות ולעבוד כל עבודתם שנפל להם בחלקם. וכאשר שני השרפים משמיעים השירה מפיהם שומעים העשרה גבורים השירה ומתגברים את השירה לעלות ולהגיע אל מקומם ואל גבולם ואח"כ מוציאים הפעולות של הדגלים ושל המקור, ונמצא באמת כי עשרה הגבורים הם האחרונים מן המקבלים מן השם הנורא ובהם נשאר הכה, ולהם משביעים בכל פעולות שם

תחת כנפי השכינה. וכאשר נתגבר זה המאור ברוב תפארתו והדרו ושאונו והתחיל לעלות למעלה אז כסה הוא את מקורו וע"ז אמרו כי כאשר האילן טעון ברוב פריו אז נמו למטה וכמו השורש, והמקור של זה השם מחזיק בתומתו ולא נחשבו אצלו כלא היו. וכאשר עולה המאור ששמו יה"ה למעלה ברוב מנוחתו והדרתו נאצלו ממנו שני דגלים נראו כלולים מכל יופי וחמדה מתנועעים בתנועה גדולה ולא נמצא הפרש להם לאמר זה גדול מזה וזה קטן מזה כי שניהם כאחד גדולים וגבורים, ואחד נתן פניו תימנה ונתגבר במנוחה כמו מקורו יה"ה (י"א יהו"ה), והשני נתן פניו צפונה ומתגבר בגבורה ומן רוב גבורתו כן מנוחתו, ומהם שני העמודים שהבית קיים עליהם וזהרם כוזהר הרקיע שמעל לראשי החיות. וכאשר נאצלו מן רוב מאורם נשמע שאונם ובחכמת השאון אומרים שירות ותשבחות מגדילים ומהללים למי שהכל לרצונו הולך, ומן רוב הרנה ומן תנועתם ומן רוב שאונם מקבל יכולת כח השרף הנורא שמועאל, ומתחיל הוא להלל בנועם התהלה מרננים שמו (י"א מרומם שמו) ואומר: יי אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ (תהלים ט"ז), ולקראתו עונים שני החברים הנאמנים הלא הוא אלהינו ואנחנו עבדיו אין קדוש כיי ואין בלתך הוא מגדלנו והוא

האחרים שאמרנו נחשבו כלא היו, מי ימלל גבורות יהוה בעלות המאור הגדול ובהתגברו ובהיותו מכסה בזיוו לכל המאורות האחרים, ונתפשט המאור יותר ויותר ומן רוב התפשטותו נשמע דבור בין הזיוו ובין ההדר (נ"א הדבר) לזיוו ולהדר (נ"א לדבר) אין ערך, ואומר הדבור אני הוא שבראתי שמים וארץ ובדברים הללו מודיע גבורתו חכמתו והודו ועוצם נפלאותיו, והמאור הזה כאשר נתגבר נתן פניו מזרחה שמש ועיניו מאירים כזוהרי העליונים ולחיו נטפו מור ואצבעותיו מור עובר, ובתתו מגמת פניו מזרחה שמש מצא מקום ושם מתפשט בגבורה מרוב מנוחה, ודמיון התפשטו כדמות רקיע, מי ימלל גבורות הרקיע וקדושתו הגדולה וזיוו והדרתו כי ממנו נראו ממנו תלויים שש מאות אלף מאורות ונראה המאורות כנרות מאירות את ההיכל הם המכלכלים את בני ישראל בגלותם, וגם כי מן הרקיע הזה נשרשו פנות ו' קצוות העולם למניין מקורו, כי בניקוד אות השלישית אנכי הולך שהיא אות ו' למניין ו', והרקיע הנורא (נ"א הגבוה) מכסה בהדרו ל"ב מעלות המה מעלות השכל המשיגים החכמה על תכונתה, ואלו הי"ב מזלות (נ"א מעלות) איזהו חכם שיוכל לדבר שבחן, ומן זיו הוד הרקיע נאצל מפנה ממנה שביב שבת מנוחה והנחה ולא

יהו"ה (נ"א יה"ה). והנה נמצא כמו כן של ניקוד שם יהוה נמצאו שמות מפוארים שבהם יבין המבין חכמה ויוציא לאור כל הנסתרות, ושני הדגלים הללו שם ניקוד החירק הגדול של אות השנייה הם מאורות עמוקות מלהבין ומופלאים ונוראים מאוד ועולים ומכסים את כל המאורות ונראה תחתיהן כדמיון זוהר שלערכו אין סוף, אומרים כי זה המקום הוא מושב לצדיקים שנקראו יגיעי כח שעמלו בתורה, ומי יוכל לדבר ולהשיג השם נמצא למקום הזה ולעמקו הנורא מאוד ואלו הדברים הם נוראים מאוד והשמור לך מאוד פן תוציאם לדברי חול פן תצא מן הדרך, וע"כ היה זהיר ושמע דברי חכמים כאשר המאורות השנים הללו שאמרתי מתגברים שמותם הנכבדים כדי להודיע תעצומם ונפלאותם הם המקיפים החומה הסובבת על ההיכלות של הצדיקים הגדולים הראויים למעמד נורא כמו זה, ואלו הדגלים אינם מקבלים טומאה וע"כ פעולתם אינם מקבלים טומאה והווי זהיר מאוד באלו החכמות הגדולות העמוקות עד מאוד. וכאשר המאור הזה מתחיל לעלות יותר כן תתמעט גבורתו ונשאר מנוחתו זכאית וטובה בלי תערובות עמה של דבר אחר. וכאשר עולה זכותו העליון ומן מאורו העליון מתפשט זיו לדמיונו אין תכלית וכל

עד מלכות ושורה על החסידים ואנשי המעשה, וג' אותיות אמצעות מן שם השביב שהם אלו יה"ו והן כ"א מעלות רוח הקודש ואין זה מקומו לפרשם, והאות הו' משם ניוזין כל הצבאות והחיילים ושם צבאות מכאן (י"א מכאן ומכאן) מקבל, והנשמות בזה השם מצאו שורש והענפים ירדו עד תבערה, ואת הא' האחרונה שמרוב מנוחתה פועלת בגבורה והוא שם אלהים הידוע למקובלים שהוא גבורה, ושם הרקיע הוא שם בן י' אותיות וד' פעמים כפלו הצדי"ק בזה השם רומז שהוא מאור עומד כמו הציץ במאור המנוחה והשלום יהו"ה, והרקיע כאשר הוא מתפשט ופניו מזרחה עמדו כל המאורות בצלו והוא נראה כדמיון סוכה וחופף על כולם ויורד שאונו ומהללו עד מקום השר שמועאל הגדול, וכאשר השרף שומע קול הדר שאון הגדול מתחרד לעלות, וכל השרפים בעלי היכולת בראותם שמלכם עולה מעלה ומתחרד אז כולם מלאים פחד ואימה ומהללים כולם בשירה לפני רם ונשא, והמלאך שמועאל עולה וכאשר הוא מגיע אל מקום מסה מתנועע שם שם תנועה גדולה ולוקח אותו תנועה השאון של קול הרקיע ומעלהו למעלה למעלה בין הזיו ובין התדר, והוא בעלותו נראה גלגל העשירי כעמוד אש גדול. וכאשר עולה כן אוכד גבורתו ונשאר מנוחתו

נבדל ממנה כי בהיותה נשרש בה אז היחוד שלם, ומזכות השביב הנורא מתפשטים מאורות בחזיון כותלים, והכותלים הללו מן זיו השביב נאצלו הם הנקראים כותלי ההיכל הפנימי ששם עומד מאור של מנוחה הוא שביעי למאורות, כי מזיו השביב עמדו כותלים להיכל ועמדו החלונות על תכונתם ועל משמרתם, ולרקיע נמצא שם לבד מראים הזכות רוב התפארת שם הרקיע יִצְחָק יִשְׂרָאֵל יְהוָה יְהוָה (י"א) יִצְחָק יִשְׂרָאֵל יְהוָה יְהוָה (י"א) יִצְחָק יִשְׂרָאֵל יְהוָה יְהוָה (י"א) ציץ הזרח נור הקדש שבו היה חקוק שם המפורש במעמו וניקודו, אשרי עין הלב שהשיג חכמה כזו והשיג עמקו וראה יפיה, ושם השביב הוא הנקרא מְבִיחָא, אלו השני מאורות שאלו השמות נמצאו להם מי יוכל לדבר גבורתם בעלותם מעלות בשאון שמותם (י"א שמחם) מתפשט ובשמחה שלוקחים שאר המאורות בראותם שיצאו אלו, כי אלו נקראו שערי החמדה אשר פני הרקיע מביט מזרחה ופני השביב למערב, ומן רוב מנוחות השביב הוא פועל בגבורה כי השביב העליון הזה השכיר עד מקומו נמשך קו היוצאת מלפני השליש הטוב והמטיב ומן זאת הקו שהיא בעצמה טובה ומטיבה לאחרים מקבל השביב, ועל כן אות ראשונה מן שמות מ' טובה ואת הכ' רומזת ברכה היורדת

חרדו בעלי הכנפים הם עשר המאורות אשר הכל מיוסד בהם ונפלה עליהם אימה גדולה לפי שראתו מחובר ולא נפרד הנה והנה, ואע"פ שלא נפרד מרוב גאותו והודו והדרו לא הביט ממה לארץ מקום השפלות לארץ ולא ראה מקום המפולת ופניו לא נתן כי אם אל מקום אחד ולא הביט כה וכה, והזיו וההדר חופפים על ראשו והמאורות לא השיגו מקום התעלמו שם ולא ראו זיוו הפנימי אלא החיצוני, וההדר המכסה ברוב מנוחתו הגדולה נתפשטו ממנו ד' כותלים הם ד' עמודי הגלגלים אשר אין שכל באדם להשיג המאור הד', אחריו מאור אחר של מנוחה ובהעלות אליו המאור הגדול הזה הד' נמשך אחריו אחר של חסד (י"א מנוחה) והמאור הגדול הזה לא ראה ממנו דבר כי בעלותו כן הוא מתעלם, ומפני קטנות השכל והכח מן שאר המאורות אינם משיגים השגתו הוא הנתיב אשר לא ידעו עיט ולא שופתו עין איה (מיוג כ"א ז), והמאור הד' הנעלם לעולם הוא עולה ולעולם אינו עומד ואינו מתעכב במקום אחד ואם היה מתעכב בשום מקום היה העולם נהפך. והגלגלים ממקומם מתנועעים כי בהדר שמתפשט ממנו בעלותו כל הדברים עומדים וע"כ נקרא המנוחה הזאת ברית עולם הוא הברית שכל הדברים עליו עומדים הוא הברית העליון שכרת הקב"ה עם ישראל עמו,

זכאה וטובה עד שמוניע לרקיע הראשון אשר פירשתי למעלה בפסוק וממעל לראשי החיות רקיע. וכאשר מניע שם מי ידבר הממשלה שלוקח וההדור שמקבל, ואמרו שבזאת השעה מקריב התפלה לפני הקב"ה בורא הכל ויוצר. ונראה גבורת השרף הזה לשאון הרקיע כאלו לא היה נברא מעולם, ואמרו שהרקיע והשביב הם ניקוד אות שלישית מן שם יהו"ה והוא קמץ, ולכן המשכיל בראותו זה החכמה המופלאה הזאת ישים ידיו לפיו, ואם יפעול בשם יהו"ה יתכוין בסוד הנזכר ובשמות הניקוד ובהיותו עושה זה כל חכמה לא יכחד ממנו ויחכם להבין. מה מאוד נפלאו דברי הרקיע והשביב בהתגברם כאחד לעלות אל מקום המנוחה והשמחה כסו כל האהלים ונראו תחתיהם כשני יונים (י"א כשריונים) קטנים, ומרוב השמחה והמנוחה הרקיע נתגבר עד מאוד ועלה פרי ויצץ ציץ, ובהתגברו מרוב מנוחתו נראו לד' פנות העולם בתבניתו ד' מאורות כעין שרשו הם סוד יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ועולה מאור אחד מן שורש המנוחה הנקרא ברית עולם, בהתגבר מאור הד' נחשבו כלא היו אותם המפורשים ומרוב זיו והדרו לא נבדל ממנו כי אין בו מום ואין בו ראש וסוף לאמר מקום זה גדול ומקום זה קטן ועל כן לא נבדל ממנו דבר, ובהתחבר ממשלתו אליו

למטה לארץ ונהפכה הממשלה, והיית למטה, והוא ניקוד חירק. ובכאן תבין כמה מעלות החולם על החירק מה למלך על הפחת (י"א השפחה) וע"ז היה הקב"ה מתרעם על ישראל בכל פעם ופעם שהיו חוטאים מפני שיכניע ממשלתו מטה ויעמד פרץ בעליונים. ובהתלבש המאור הד' הוד והדר לכל המאורות כולם עמדו על משמרתם והמאור הזה הגדול ששה מעלות עולות בכל יום ויום, וששה המעלות הללו אין קץ ליפם (י"א לאלפים), וכאשר הוא מגיע אל ניקוד השלום והאמת שהוא מקור אמונתנו נכנס דרך הדרום ויוצא מיד דרך המזרח, ובצאתו מי ימלל תפארתו והדרו ושאונו עד שנשמע השאון אל השרף הגדול וכאשר הגיע השאון אל השרף הגדול, עמד ונתגלגל וחזר חלילה ושב למקומו אל מקום השאון והמנוחה הגדולה, והנה לך ניקוד אחד מן עשר ניקודים שנמצאו לשם הזה הנכבד יהו"ה וניקוד זה הוא ניקוד הפעולות שצריכים בפעולתם טהרה גדולה מפני חלישות הכח הגדול וע"כ קדושה גדולתה, ונראה מזה הדרך שהניקוד הזה אינו מן הפנימים המוכחרים וסימנו של זה הניקוד קצק"ח (מימל כי לפי מה שאמל למעלה הוא חק"ח. אהה) ובפסוק לא נמצא לו שורש וענף מפני שזה הניקוד אינו מן הפנימים המוכחרים, והשם כאשר נקוד בניקוד זה צריך

ומה כרת עמהם כמו שהמאור הזה עולה ואינו עומד שאילו היה עומד העולם היה נהפך והגלגלים מתנועעים כן ישראל כל הימים שיעלה המאור הזה ולא יעמוד שגם הם ירדו ממעלותם ולא ישכח ולא יכרת זרעם וזכרם. והמאור הזה נקרא מלך עולם ונתגבר על כל המאורות כדכתיב: על כל קרבנך תקריב מלח (ויקרא י"ג), וזה ניקוד חולם שבאות הד' של שם יהו"ה ונקרא שמו של המאור הזה דרך משל נחליא"ל הוא נחלתו של הקב"ה והוא חלקו שבחר בו, ובדרך עיקר נקרא שם אַזְבוֹג"ה הוא מקור החכמה אשר משם מתפשטת והוא מקור המעלות כמו שמורה פסוק: יי קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז (משלי ח' כ"ב), אז ראה ויספרה (איוב כ"ח כ"ו), אז ישיר משה (שמות ט"ז א') זאת היא המנוחה מדריגה הפנימית אשר בה טעו (י"א התאוה) כל החכמים להגיע לסופה ולא יכלו והוא מקום כל המנוחות וההנאות (י"א וההנחה) והתפארת הפנימי שמשם מקבלת החיצונה המשפעת לישראל (י"א שמעולם לא מקבלת החיצונה המשפעת לישראל).

וכאשר ישראל המאו והרב בית המקדש אז המאור הד' שמעולם לא נתן פניו מטה נהפכו צינורות ממשלתו וכולם כאחד הביטו

אותו מתפשטים ממנו והם זיו והדר והדר (י"א נה"י) מהם נמשכו בגבורה ופניהם צפונה ומהם נמשכו ברחמים ופניהם דרומה, ומתחילים המאורות המתפשטים ממנו להתגבר ונשמע שאון כנפיהם כקול המולה גדולה כקול שדי, ומן שאון הכנפים נשמעה שירה שמרננים המאורות לפני מגדילם ואומרים אלו לאלו: יי' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ, ומן נועם השירה הזאת ומהדרה ומזויה נתמלאו פינות ההיכל זיו והדר ונשמעה השירה עד מקום קברות התאוה ומהדר שאון המאורות נוספה תאוה על תאוה והגדילה מאוד ונורא (י"א ונראה) השכל בעליונים, ועכ"ז המאור מגמת פניו למטה פונה ואינו מתגבר למעלה הוא בעצמו אבל זיוו והדרו עולה עד מקום המציאות. וכאשר המאור הזה פונה למטה נתקרר גבורת השרפים ואינם יכולים לפעול ולשמור משמרתם, וע"כ אמרו כאשר הקב"ה ילחם בעליונים מה יעשה יוציא המאור הזה ממקומה בגבורה גדולה ויקרר אישם והיו כלא היו וכלא נבראו מעולם, וע"ז כתוב: כעין הקרח הנורא (יחזקאל א' כ"ט), והקרח שאמרתי למעלה מקבל מזה ומזה נקשר ובזה תלוי, והמאור הזה כאשר הוא יוצא אל מקום עמק המלך בתחלת יציאתו ושם מתפשט על כל משמרותיו, ומרוב ההדר והזיו נתגבר אור מן זה

הפועל קדושה לפעולותיו, ובדרך מבואות השערים כאשר אצרף השם אומר החלקים שניקוד זה להם והשמר לך מאוד פן תצא מכל אשר אצווך בעניני הפעולות של שם הנורא הזה כי הוא שורש האמונה, ותראה עוד מבין (י"א מניין) השם הזה למה כי השם ממשלתו לא עמדה עד שנברא האדם ונמצא שכאשר האדם יוצא מן העולם ויחזור (י"א וישאר) העולם למה שהיה בראשונה ותחשוב שהעולם הזה לא יעמוד כמותנו חלילה מלהאמין זה אלא כשיחזור את העולם כמו שהיה יתחברו כולם אל מקום אחד עד שיתחדש דבר אחר, ברוך היודע ברוך הוא וברוך שמו לעדי עד ולנצח נצחים. והנני מפרש ניקוד אחר יותר פנימי מן הראשון שממהר לפעול בלי טהרה ואקצר בו יותר מן הראשון אע"פ שחכמתו גדולה:

ניקוד השני¹⁰ מאור אחד שמתפשט מן מקום המציאות ונשרש אורו באילן החיים בשם יהו"ה והוא מאור שאפילו שהוא גדול משפיל ממשלתו למטה וכאשר הוא יוצא מן רוב הדרו ויקרר (י"א מקור) לכל המאורות, ובכאן נראה שכל האשות נחשבו אצל זה כלא היו הואיל והוא מקררם ומקפיאם לבל יהלכו אלא ברשותו כי הוא מאור מנהיג כל המאורות למקומם ומוליך כל מאור ומאור ומעמידו במקומו, והסובבים

המיוחד והוא מקום השיר והשלום כאשר אמרתי, וזה שמו אשר נמצאו לו יוֹצֵפֶת־חִירוֹן שם נורא מאד שהוא פועל פעולות בפני עצמו והוא מנהיג גבורות אות ראשונה מן השם והוא מוציאם והוא מביאם בכל מעמדותיהם במקומותיהם על משמרותיהם והוא ניקוד שמנהיג בפני עצמו בלי טהרה כמו שתראה עכשיו, ונראה מאור שני מתגבר יותר מן הראשון במנוחה ומכסה על ההיכל הנזכר וסוד נאה וסוגר ההיכל ומביאו תחת ממשלתו מוכן לעבודתו, וכאשר הוא מכסה על ההיכל נראו כל הגלגלים כלא היו עד שנראו במאור הזה החופף ארבע פינות שבכל פנה ופנה משמרת הידוע לבדה עומדת כי מגאות המאור החופף על ההיכל נתן פניו לד' פינות ההיכל ולמקום שכל מחשבותיו ועיניו ולבו נתן שם הוא פינת דרום (י"א דמסמן), מזאת הפנה מתגברים (על) כל משמרות הרחמים העומדים על כל צבא השמים שהם משמרות המישרים, ומן הפנה הזאת (י"א השנית) המכמת לצפון מתפשטים כל משמרות הגבורה המתפשטים בעולמות הרואים דרכי בני אדם, כל אלו הם מאורות של מאור המכסה על ההיכל, וכאשר כסה את ההיכל נעשה כמגדל גבוה מאד ובה חלונות שלהם מאות וששים וחמשה (י"א ושלישים וחמשה) גדולים מאד, שבכל מאור

המקום ופונה למעלה ונעשה כדמיון היכל ונכוב באמצע, הקרקע הוא מן המאור המקרה, והכתלים מן המאור שנתגבר, והגג מן זיו מאור שאון הכנפים ומתדר העינים המתגברים למעלה, והמאורות שנתגברו לא נתקרבו אלו לאלו זה רחוק מזה וזה רחוק מזה, והריחוק הזה נראו כשבכות (י"א כנרות) בכותלים, ונמשכו צינורות מן מקום המציאות שלא נתקרבו לצינורות הללו שום דבר ומגיעים הצינורות עד מקום השבכות ובאמצע הצינורות הללו נמשך אור בלי תערובות עמו גנוז וחתום ומגיע האור הזה עד מקום השבכות ונכנס בהיכל ונתגבר שם ונתמלא ההיכל זיו מן המאור שבא שם. ולזה המאור קראו שכינה תחתונה, ומן ההיכל הגדול הזה נמשכו צינורות י"ב בעד שבכות הכותלים יוצאים ומתפשטים אחריהן במשמרותיהן, ועל י"ב צינורות הללו נראה צינור אחד שחופף על כולם הוא הנקרא תפארת המשפעת לישראל, והי"ב אחרות לכל שבט ושבט ולכל צינור וצינור נקרא שם בפני עצמו שאין זה מקומו לפרשם. ולמאור הזה שמרוב שפעו נעשו כותלי ההיכל שהוא מכלכל היסוד הנורא הנקרא הנורא (י"א והוא מקבל מן מקום הנקרא קרח הנורא והוא המביט למטה לעולם), הוא סוד ניקוד חירק שבאות ראשונה של שם

ברית מנוחה

לבד והוא שם י"ה והוא מדריגה על חמש עשרה מעלות המפורשים שהם מדריגות האורה והזיו והחכמה (י"א והחמדה), ולרקיע נמצא שמו כיהרירון (י"א ניהרירון), לכן הפועל כאשר יזכיר השם באלו השמות הניקוד יהיה כוונתו ואז יצליח ויעשה כל אשר ירצה ויתכוין מאיזה מקום נמשכו. מאור אחר מתגבר והוא מאור הג' והוא גדול מן השני וגם מן הראשון נכבד כי מושל הוא מעלה ומטה מאיר למעלה ומאיר למטה, וכאשר יוצא ממקומו להופיע לשורש הנאה (י"א הנראה) בגבורה גדולה יוצא בסערה וקול סופה, וכאשר יוצא בסערה גדולה מתגבר לעלות וקוצו (י"א וקצהו) פונה למעלה וקוצו פונה למטה והקצה מן הקצה נבדל כי זה מתגאה לבד וזה מתגאה לבד, העולה מעלה פניו דרומה והפונה מטה פניו צפונה, והעולה למעלה מפניו יעמדו כל המאורות במקומם והוא המרעיש מפני רוב גבורתו והדרו, וכראות המאורות שהמרעיש (י"א שהרעיש) יוצא ממקומו החלו גם הם לצאת ולהראות גבורתם וממשלתם ומתחברים אלו עם אלו ושם מזדווגים ושם הברקים יוצאים ומשם ההמולה הגדולה יוצאת, ומדי עלותו בקו המישור נוסף בו רחמים על רחמים וגבורתו מתאכלת ונשארה הרחמים עד שנראה המאור כדמיון דגל הוא

ומאור נמצא סוד עמוק מאד, ובכל הלון וחלון נמצא צינור שמגעת אל מקום המציאות ובהגיע אל מקום המציאות לא נתערב עמה דבר אחר אלא היא בזכותה הולכת ובחכמה מתגברת, וברוב החכמה הגדולה שיש בה כל המאורות שירצה להתקרב לשום צינור מאלו נשרף מיד, ובהגיע ג' מאות וס"ה צינורות למקום המציאות הגדול כי זה הניצוץ הגדול הוא נאחו בכל הצינורות וגם נאחו בקרקעו (י"א ברקיע) שמשם נתרבו ונאצלו בנייני ההיכל, ובהיות המאור הנמשך בעד הצינורות חופף על ההיכל לא נראה מן ההיכל כי אם הניצוץ שנקשר בקרקע (י"א ברקיע) ונאחו בצינורות ונתגבר על מאור החופף, ומגבורת הניצוץ נוסף בו כח נשגב נראה באור החופף כדמיון עטרה, ומן מנוחת העטרה ומהדרה נאצלו מן מבפנים הפנימי זיו גדול, זכאי הוא שכר האנשים החסידים היראים מצות המלך השומרים משמרותיו ועובדים העבודה, ואם שכר החסידים במקום הזה עומד יש תקוה לישראל, ע"כ כל מי שאומר אבדה האמונה (י"א המנוחה) ונכרתה התקוה ח"ו הרי הוא בכלל המחרפים והמגדפים שמו של הקב"ה, וזה הניצוץ והרקיע הוא ניקוד קמץ למען תבין כאשר תפעול מה רומז הניצוץ ומה רומז הרקיע, ולניצוץ נמצא שמו

מי יוכל לדבר גבורתם והדרם וזיווים כי אין ערך להם, ואין שכל באדם להשיג השגתם על דרך פרט, ושם שני המקומות שאמרתי שהעליון עולה עד מקום החכמה זה קצת גבורות לשם אלהי"ה הקדוש והנורא הוא הראש וים הערבה והו קצחו (י"א קצת) אמצעיות שם יהו"ה בשמות שאמרתי למעלה, ומבין שני המאורות הללו יוצא משבח ואומר ישמחו השמים ותגל הארץ, והשירה הזאת עולה למעלה עד גבול (י"א קצת) שם אלהי"ה הקדוש והנורא ראש המציאות מקום האמונה והשלום וההנחה (י"א והתקוה) והאמת והמנוחה והוא מקום שאין לו סוף והוא מקום שכל המאורות מגיעים שם ולא עוד ומהם מתאכלים ומהם עומדים קיימים. המאור הד' מתגבר כמו השני זולת שזהו שורש השני והשני תולדות המאור הזה הד', והשמות ששמתני אל שניהם שמות של זה הד' והוא שמו כשם רבו, ונמצא הפרש בין רקיע לרקיע ובין ניצוץ לניצוץ כי זה הרביעי בהתגברו מכסה מטה ומעלה ולא נראה מן ההיכל הנאה (י"א הנראה) ומן המגדל דבר מפני גבורת המאור הזה, ונמצא באמת שמרוב התגברות מאור הד' מגיע עד שם אלהי"ה ופירש (י"א ונשרש) שמה ע"כ הוסיף יכולת על יכולת וממשלה על ממשלה, ואלו השבילים שהמאור הזה עולה בעדם הם ששים (י"א שמישים)

דגל המלך הידוע למקובלים שמן דגל הזה (י"א המקום הזה והדגל הזה) נאצלו שרשים גדולים וענפים רבים מאד, והשרפים בעלי היכולת והממשלה אינם משיגים ההשגה השלימה מזה הדגל כמו שראוי להם, והמאור המביט למעלה כאשר הוא יורד מגיע זהרו והדרו ותפארתו אל מקום השרף הגדול שמועא"ל, והמקום שהאור המביט למטה מתעכב שם ועומד נקרא שמו של אותו המקום ים ערבה ומשם שואכים מים כל צבא צבאות המלך, והמאור המביט למעלה למקום שהוא הולך נקרא שמו ים החכמה הוא ים הנסתרות, אשרי איש אשר הלך בו והשיג קצת מן דרכו ועליו כתיב: הנותן בים (י"א מ"ג ט"ו) זו היא החכמה, ואלו שני המאורות הם ניקוד שבא שבאות הגבורה מן שם יהו"ה ושם המביט למעלה ידחצצצבירין העומד להשיב מענה נכונה לקוראיו וליודעים מקורו ותעלומותיו וכבר פירשתי מעלות השם הזה, ושם הניקוד המביט למטה ביה"ה הוא יסוד הכל הידוע בספירות כמ"ש: כי ביה"ה צור עולמים (י"א מ"ז ל"ג) וג' אותיות הללו כולם שם א' כי אות הב' אינה משמשת כי אם השם עצמו הוא, והבן, כי המקור (י"א הניקוד) הנעלם הזה הוא שורש הגבורה והרחמים וע"כ הפועל כוונתו בגבורה וברחמים ובשני שמות הללו

נמצא יתרון גדול לפונה למעלה מן הפונה למטה כי הפונה למעלה מרוב זיוו נתמלאו פנות המרכבה אור צח מאד, ונתגברו הארי"ה והשו"ר שני החיות סומכות הכסא, ונתמלאו תפארת האד"ם והנש"ר והצינורות מרוב השפע נתמלאו על כל גדותם ושפכו כולם אל ככר הירדן הוא ים הערבה הוא מקום אשדות הפסגה הוא עמק המלך, כי מרוב הזיו העליון שנתפשט מן המאור המביט למעלה נתמלאו כל המאורות וכסה לכל המאורות והעמידן במקומותיהם והחזירם חלילה למקום המציאות וקשרם אלו באלו ועשאן גוף אחד כדי שלא יתפרדו אלו מאלו ויהיו פועלים אלו לבדם ואלו לבדם, אבל זה המאור מוציא הספק (י"א הפסק) ומחבר לכל המאורות אחד עם אחד כדי לחבר את האהל להיות אחד ולהעמידו על משמרתו ועל תכונתו וזהו לפי גדולת מאור הראשון, והמביט למטה כמו כן הוא אור צח מאד מאיר לפי רוב הגדולה והתפארת והממשלה, והמאור הזה מרוב שפלותו מגיע עד מקום המציאות מוצא צח מאד ממולא מכל אבני שוהם ואבני המלאים, ומרוב זכותו משריף את כל המלאכים הפועלים בלתי מאמר והיוצאים מדרך האמונה והמתגבר בגאותו מיד נשרף בנהר דינור. והמאור הזה האחרון הוא מאור שחופף על כת השרפים וכולם

כמונין סוככים משמרת שנייה שכניה עליונה כמ"ש: הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל (י"א ג' ז'), ושם הרקיע ביהריר"ן ושם הניצוץ הוא י"ה, ומי יוכל לדבר הניצוץ הנאה שמן הרקיע הזה מתפשט אין לו חקר ותכלית ואין שכל באדם להשיג ההשגה השלימה, וזהו ניקוד קמץ שבאות הרביעי וסימן הניקוד ישמחו השמים ותגל הארץ, ואע"פ שניקוד הפסוק שמא לא הלך על דרך הדקדוק זהו אמת אשר אין עליה להוסיף וממנו אין לגרוע, וזהו ניקוד מפואר עד מאד פועל בלי טהרה כמו שתראה, והנה כי זה הניקוד שהוא השני יותר עמוק מן הראשון, ואם תבין סוד הניקוד הזה תבין יחוד הקב"ה על דרך שלמה כמו שהשיגו הראשונים אנשי המעשה אשר היו מעולם ונשלם הניקוד השני על דרך פרטו:

ניקוד הג' הוא טהור ופועל בלי טהרה יותר מן השני והוא ניקוד מפואר מאד מן העמוקים שבכולם (י"א שבעולם), זהו כי המאור הזה מתפשט מן המקום שורש הנעלם מן אילן החיים ויוצא דרך גבולו בקו המישור הפונה מזרחה שמש, והמאור הזה בתתו פניו דרך המזרח מרוב הזכות שיש לו נבדל מגופו מאוד (י"א מאור) ונעשה הגוף שני חלקים, הא' פונה מעלה, והב' פונה מטה, אבל

מאריך באות השלישית, זקף באות המנוחה היא אות רביעית אות ה"א, אשרי אדם מצא חכמה לידע עיקר שם הזה מקום המנוחה והרוחה והששון והשמחה. ומאור הב' המתגבר על כל המאורות והעולה ופניו דרומה ומביט לעבר אחד ולעולם לא ירד, ובעלותו מתפשטים ממנו כל משכיות הנעלמות והגנוזים המוכהרים ובתי אוצרות אשר למלך, והוא מאור שכאשר הריח (י"א מאור הריח) המוכהר ראש המציאות אהי"ה שזה המאור עולה אליו יוצא (להגבילו) [להקבילו] ומתחברים שני המאורות כאחד, ומן ההתחברות הנאה והמוכהר כמה מאורות יוצאים לאלפים ולרכבות גדולים ואדירים אין ערך לאורם ולזיווים המוכהר, וכאשר זה המאור השני עולה ומתחבר עם המאור הגדול משניהם לא נראה דבר לא מן הראשון שיצא להקביל ולא מן השני שפניו תימנה, ובהתעלם המאורות הללו מי יוכל לדבר השאון הגדול שנשמע הוצה לעיר המלוכה שאון רעם ונחשב כאילו לא היה, ולשאון הגדול שנשמע יוצא זיו מעורב נאה שורה על המלאכים, ובין הזיו והשאון נשמע דבר שאומר שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד, ובשמעם הדבור הנאה והנעלם מתחרדים אלו לעומת אלו, ובהתעלם שני המאורות הגדולים

נחשבו אצלו כיונים קטנים אצל זיוו והדרו, ושניהם נמצאו להם שמות ע"ש החכמים כי הם שבים האבידה לבעלה ושבים לכל מאור ומאור למקומו, שם הראשון יִמְפָּצְחִירוֹן, ושם האחרון וְנִהְיָאוּמְעִירֵע (י"א) וְכִיִּהְיָאוּמְעִירֵע וְנִהְיָאוּמְעִיכָא) ואלו השני שמות יש להם כ"ב אותיות כנגד כ"ב צינורות אשר נמצאו בשני המאורות, כי כל אות ואות צינור בפני עצמו, וכל צינור וצינור נמצאו שמו לבד אשר אין זה מקומו, וכל הצינורות כאים אל מקום אחד, ומשם מתפשטים בעשר דרכים לעשר מיני מלאכים, ואחרי כן הדרכים חוזרים חלילה ושבים למקומם אל מקום המציאות, ואלו שני המאורות הם שב"א שבאות ראשונה מן השם והוא ניקוד מפואר עד מאד, ונמצא מאור אחד ממעל לשני המאורות הללו שמחשיך (י"א שממשיך) אליו שני המאורות ומגביהם אליו ומעלה אותם אליו והוא מעם הרביעי, ועל סוד הרקיע (י"א הרביעי) אמרו שהוא סוד השם יהו"ה, ולכן הכותב השם והאומר צריך לאומרו בניקודו הנכון ובמעמים שלו לעולם, ואלו הן המעמים של יהו"ה רביע על היו"ד משה"ה בה' כ"ל מ"ה שיוכל" (י"א מפני שהוא אות של כל יוכל י"א מה שיוכל), אתנתתא באות השנייה מפני שהיא אות של רחמים,

נתכסה וחסו בצלם ובמעלותם הגדולה מאד, ונמצאו לב' המאורות הללו גבולין שעד שם הן מגיעים ושם עומדים רבוצין, ומן מקום הזה יוצא זיו והדר ומן התחברם כאחד יוצא רעם העליון ומן המקום הזה יוצא כל מיני העדן של צדיקים ושל צבא המרום, ואלו האדנים (י"א העדנים) אין להם ערך ודמיון והם עתים שמתם נהנים הנשמות והוא זיו שאיננו תופס מקום, ובהיותו שורה על ראש החסיד (י"א החסיד) תופס מקום כי ממלא את ראשו ונמצא ראשו כדמיון עטרה ממולאת מכל אבני השהם ואבנים הטובות שנמצאו תחת הכסוי (י"א הכיפה), ובהיות שני המאורות הללו מתגברים נראו כשני מגדלים הא' פונה לצפון והא' פונה לדרום, ובראש אלו המגדלים שומרי החומות ואלה שמותם שם הראשון הפונה דרום נקרא **אַתְנִיִּק** ושם השני הפונה צפון **גְּלִילִיָּהּ** שני שמות גדולים וטובים הם שני המגדלים החזקים והטובים אשר משם מתפרנסים (י"א שרפים) לאלפים ולרכבות ומשם מתפרנסים חשמלים ואופנים וכרובים ותרשישים ובני האלהים ומלאכים ואישים כל אחד ואחד כפי גבורתו וכפי ממשלתו כך הוא מקבל, וכן עולה עד מקום נורא כל איש כפי השגתו שהוא משיג, והוא ניקוד צירי שבאות שלישית, והשמות הללו כמה גדולה מעלתם הם שמות

המאור שהוא עולה חוזר חלילה מן אור לאור ומן מעלה למעלה ושב למקומו כבראשונה אל מקום ההדר והוא העולה הוא הנקרא ברית (י"ל הנקרא נחליאל) ובדרך העיקר נקרא **אֶזְבְּרָגָה** המפורש בניקוד הראשון והאחר שפירשתי נראה שהוא תולדותיו של זה והשם ששמתי לראשון הוא שמוש לזה והוא ניקוד חולם הוא חותם המלך העומד בכל הדברים והביא אותם תחת ממשלתו והוא ניקוד אות שנייה מן השם הנכבד (י"א יהו"ה) וזהו הניקוד הפועל בלי טהרה יותר מן הראשון ומן השני. מאור הג' כאשר מתפשט מן מקורו מקור החיים לנהוג את כחות הגבורה ולהעמידם על משמרותם משום גבורתו כאשר הוא יוצא מתחלק לשנים ואין זה יוצא בלתי זה, שמרוב הגבורה של שניהם כאשר עולים נתאכל גבורת הא' עם כל היכולות המכיט צפון והמכיט דרום נשאר ברחמים ויצאו שניהם מלאים הוד והדר ועטרת מלכות בראשם לנהוג את כחות הגבורה ולהוציאם ולהביאם ולחלקם כמשמרותיהם לעבוד עבודתם, ושניהם המאורות כאחד מתגברים ומרוב הדרם נעשו זיוום כמין השבכה ובשבכה הזאת שאר המאורות עוברים ובה שורפים ובה מקבלים, ובהיותם עולים כאחד כמה את כל המאורות ולא נשאר דבר שלא

מאורות שהם בד' ראשי תבות הללו סימן וימ"ל כולם נכללו בחכם אשר בישראל אשר הוא בראשון אור עומד, וזהו ונהר וזהו עיקר חכמתו עומדת בו, השני הוא אור יוצא אור שמתפשט חכמתו בעולם, הג' אור מעדן שחכמתו מעדנת העצמות לאחר שמקבלין ממנו, הד' להשקות אור מפרנס (י"א מתפשט) כן (י"א מן) החכם המחכים לכל העולם בחכמתו ועליו עומדים, וזה הפסוק הוא סוד הברית כמו שרומזין ראשי תיבותיו וימ"ל ואחר כך את הג"ן ומשם יפרד והיה לד' ראשים שהם ישראל זרע הקודש. ובכאן נשלמו דרכי ניקוד הג' על כללים ופרטים כאשר צריך להיות גלוי וידוע אל חכם מבין בכל החכמה, ומי שמדקדק בכאן ימצא חכמה ודעת הרבה ויוסיף לקח גם יוסיפו לו שנות חיים:

ניקוד הד' נורא מאד ממוזג (י"א ממוסך) ברחמים

ובגבורה ממחר לפעול, ומן הג' הנו נכבד והוא מורה הייחוד מן המפורשים למעלה יותר ויותר כמו שאמרת, אם תעיין באלו דרכי הנקודה תבין למי אתה עובד ולמי אתה מודה לאלוה עליך כי כל הדרכים לא נראו אצל זאת כלא היו ולא נדמו (י"א נראו) לעולם, ואלו המאורות הם גדולים ונוראים כפי שתראה עכשיו. מאור א' מתפשט מן מקום המציאות

עומדים על הדברים גבורים הגדולים לפעול ומאד קדושים שמרוב קדושתם לא הוצרכו קדושה אחרת, כי הם הצופים בכל הדברים ורואים תחתיהם את כל המאורות כקערות קטנות לפי קטנותם ולפי גודל מעלתם הגדולה של אלו השנים הנ"ל. והמאור הרביעי דומה למאור הראשון וזולת שתחת (י"א שזה) הראשון הוא עומד ודומה כמו תולדות הראשון והשמות שנמצאו לראשון נמצא לזה הגדול והנורא ואלה הם **יוטפצחירר"ן וניהאעומעיר"ע**, ואלו שני המאורות הם ניקוד שבא שבאות הרביעי מן השם, ונוסף גבורה ע"ז האחרון מן הראשון שזה האחרון (י"א הראשון) מחלק שלל לכל המאורות ומשקה לגנות המלך ונותן כח לכל דבר ודבר. וזה הניקוד שהוא השלישי הוא נורא מאד ורמותי מעלותיו, ואם תעיין תראה כל העיקר וסימן זה הניקוד ונהר יוצא מעדן להשקות (כנלש"ט ב' י'), וזה הסימן הוא חותם הברית הידוע באיברי בני ישראל, ומכאן אביא לך ראייה שהברית סומך המרכבה ושום חכם לא הגיע לסודו של אלו הד' תיבות שהם ונהר יוצא מעדן להשקות (כנלש"ט ב' י'). והרביעי הם אלו ד' מאורות נכללו בד' התיבות הם ד' פנות המרכבה על תכונתם, ומניין של אלו ארבע תיבות הם מצות מילה ראשי תיבות שלהם וימ"ל, ואלו הד'

הנורא אשר לדמיונו אין דמיון, ולהזיונו (נ"א ולמראיתו) אין הזיון אחר, ולמראהו אין מראה שידמה לו, ולממשלתו אין ממשלה אחרת כמותו זולתי המציאות, ולגבורתו כל הגבורות נראו כלא היו, ויצא זה לפעול ולנהוג את שורש המנוחות והנחות ולהוציאו ולהוביאו, ואם מאור זה יצא לנהוג את השם הנכבד על אחת כמה וכמה גבורותיו שאין להם סוף, ובצאת המאור הזה לפני אדוניו המאורות שנתפשטו מן זכותו ומן הדרו סובבים אותו הם המרננים לפניו כל מיני תפילה ושמחה הם המשמיעים השירה והחדה לכל הפנות (נ"א פנות העולם) והמאור באמצע כולם עומד (נ"א הולך) כדמיון מלך ועטרה בראשו ושאר המאורות קוראים לפניו אברך, ובהתגברו לעלות נראה כדמיון סולם בין ג' מעלות זו גדולה מזו וזו גדולה מזו, והג' מעלות מי יוכל לדבר גבורתם וממשלתם כמה נתגאו (נ"א נתאו) ועלו מעלה מעלה, ובעלותו מעלה מעלה נראו כדמיון ג' חלונות מאירים לכל צבא המרום, והג' חלונות הם מאירים לכל הדברים ולכל המאורות ועליהם מיוסדים כל ההיכלות וכל העמודים, וכל הדברים על ג' מאורות האלו עומדים, ואלו ג' מעלות עליהם עמדו ג' האבות וכל מאור ומאור כסה לעבדו, ובכסות המאור מן ג'

המאורות האלו את הגלגלים וכל צבאותיהם ומראות (נ"א מרוב) הזיו שנאצל מבין שלשתם נגזרו נשמות (נ"א שמות) האבות וזהו מקום השורש הנעלם, והמאור הזה הראשון אשר לג' חלקים נחלק הוא היה מראה אשר ראה יעקב בכית אל כמ"ש: ויחלום והנה סלם מוצב ארצה וגו' (נללטיס כ"ח י"ג) ונאמר: ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה (ספ ספ י"ז), וסולם הזה בו כל משכיות החמדה נרששים וכל מיני התאוה שמתאווים כל צבא מרום להגיע לשורש הנעלם הזה וזהו ניקוד שורק באות מן השם (נ"א יהו"ה) שורק בן (נ"א בו) ג' נקודים, והמאור הזה הראשון מרוב זכותו כאשר הוא עולה מכסה את שם יהו"ה ומוביאו ומוציאו כרשותו ומנהיגו לשלשה פנות לפנת דרום ולפנת מזרח ולפנת מערב, ולפנת צפון לא הנהיג אותו. והמאור הזה בהיותו מכסה את השם הנכבד לא נראה מן השם דבר ואינו לפי שהשם הוא קטן, חלילה מלהאמין זה, אלא המאור שנחלק לג' חלקים הוא כמו האומן את היונק, וזהו לפי חשיבות השם, ובצאת מאור (נ"א עמוד) הא' מן מקומו מרעישים מפניו כל המאורות וכל הבניינים וכולם מלאים פחד ואימה גדולה אין לה ערך ודמיון, וזה המאור בו נכללים ג' עולמות וממנו מתפשטים מוזן לצבאות ג' עולמות.

ובמאור הזה נכללו דין ורחמים ואלה שמותם שנמצאו לו על פי גבורתו שם הראשון נקרא **משבצות** ושם השני **רושא** (נ"א רושא) ושם הג' נקרא **תנעין** ג' שמות הללו אשר מראיהוון כתמר וראשי שמותם תמר הם שמות הגבורה והרחמים פועלים בלי מהרה כרצונם, והם שמות שמהם קבלו האבות, והראשון הוא המלביש לצבא השמים **שני** עם עדנים, וגם המלבישם תפארת וע"ז והד"ר וגדל"ה (נ"א וגדולה לבד), ואלו הג' שמות הם היותר קרובים אל המלך מכל המקומות שאמרנו למעלה, ושמותם בלשון קודש, שם הראשון נחל שמים והשני סוף והשלישי נחל העברים, אלו הג' מקומות מי יוכל לדבר גבורתם, לכן הפועל באלו הג' שמות יהיה מתכוין ויעלה הפעולה בידו, ואלו הג' מקומות הם ג' מיני ברית שכרת הקב"ה עם ישראל הראשון שלא להביא מכול לעולם ונתן לאמצעי לשם **משבצות** והוא מ"ש בתורה: ועשית משבצות זהב (טהור) (שמות כ"ה י"ג), שכאשר שום משחית יוצא מלפני המושל המאור הזה עומד בפרשת דרכים וכה המשחית כאשר יגיע אל המקום הזה תשש מלפני כח מעלות המאור הא', וזהו הברית שכרת הקב"ה עם נח. השני הוא הברית שכרת עם אברהם אבינו ע"ה שלא להכרית את זרעו.

השלישי שלא לסלק השכינה מן המקדש כמ"ש: והיו עיני ולבי שם כל הימים (מ"א ט' ג', דה"כ ז' ט"ו) . מאור השני מן ניקוד הרביעי והוא מאור מתקרב אל המלך יותר משאר המאורות ובצאתו לפני אדוניו נתן פניו למזרח ולמערב (נ"ל כי מלה לשנים) ונקראו שמותיו **ספריהואל** (נ"א ספריהואל) ושם השני **צפריהואל** (נ"א צפריהואל) הם שני מאורות שזה מתגבר על זה ומרוב התגברם ועולים למעלה מעלה תשש גבורת הגדולה ונשאר מנוחתם בלי תערובות של דבר אחר, עמדו שני המאורות ונראו כשני העמודים נבוכים, ומן זכותם נאצל מן הכנפים פנימה אור שאין לו ערך גם במביט למעלה גם במביט למטה, זולתי שהמביט למעלה נתפשט גבורתו ונראה בדמיון רקיע והמביט למטה נראה לגבורת העליון כדמות ניצוץ אחד קשור ברקיע, ושניהם כאחד נקראים היכל האהבה שב' היכלות, כי מרוב זכותם נאצל ו' מיני זוהר וכל זוהר וזוהר נצמייר בצורה נפלאה, ומן אלו הו' מינים נתפשטו ו' מתנות אשר אלה שמותם, שרפים בראשם שמועיאל, השמלים בראשם חשמ"ל, תרשישים בראשם שלוי"אל, אראלים בראשם מיכא"ל, שנאנים בראשם גבריא"ל, אופנים בראשם אורפינא"ל. ו' השרים הללו תשביע כאשר תרצה לפעול בשם הזה

שם הוא הנקרא זיווג עליון אשר ליפיו אין קץ ואין תכלית ומספר, ובהזדווגו שם המאור הנעלם חופף עליו והוא המאור הגדול והנורא אשר לדמיונו אין דמיון ולתפארתו אין תפארת והכל לא נחשבו אצלו אלא כלא היו והוא אינו מושג מפני רוב מעלתו ומפני קמנות השכל שיש בנבראים, ובהיות מזדווג העבד לאדוניו לא נראה משניהם דבר ורוב זכות האור החופף אין לו ערך ומרוב הזכות נמשכו ממנו צינורות מלאים זיו והדר שופכים (י"א ממשיכים) שפע וברכה לכל העולמות ולכל הנבראים, מי יוכל לדבר השפע והברכה כמה הוא שלם ולדמיון השפע שיוצא בצינורות קראו כבוד יהו"ה והצינורות נמצאו כמניין כ"ו זו גדולה מזו וזו גדולה מזו, כולם מלאים זיו והדר וחמדה ואחת חופפת על כולם הוא שורש המנוחות, ואחר זה המאור החופף על הכ"ו הוא מקום המציאות שמשם מתפרנסים עליונים ותחתונים, וכאשר הזיווג הזה נעשה משם יוצאות המאורות הגדולות ומן אלו מאורות הגדולים נתפשטו המאורות המשחיתים דרכי בני אדם, וגם המאורות המיישרים דרכי בני אדם, ועל המשחיתים הללו כתיב: ויברא אלהים את התנינים הגדולים (בבא מציעא כ"ח) הם המושלים על כל דרכי בני האדם וממשלתם בשעות ידועות באשמורת הבוקר ובחצי היום

בניקודו תצליח וכל דרכיך נגה אור, וזהו ניקוד קמץ שהוא באות השנייה. מאור הג' מי ימלל גבורתו והדרתו וזיוו ועמקו כי הוא מושל למעלה ולמטה הנקרא שורש האמונה שממנו נשרשו כל המאורות שאמרנו והוא מקום החיים והמות והוא הרפואה והנחה אשרי אדם מצא חכמה, והוא מקום מעמד למנוחה הנמצא בלי תערובות הזכה והברה מקום האור שנאצל בשעת היצירה שהוא אור ממית ומחיה מוריד שאל ויעל כלומר כל מי שהוא טמא ונגע בקדושתו נשרף בו מיד ומי שהוא טהור יירש מנוחתו והדרתו, והוא מקום זיווג העליון ומקום זיווג התחתון ובמקום הזה שני זיווגים נעשה בחכמה. ועתה היה מעיין בכל לבבך ובכל נפשך ותשיג חכמה אשר לא השגת אתה ואבותיך ובכאן תראה למי אתה עובד ומי זה הוא אלהינו ומלכנו, ועתה אביאך בדרך האמונה שלא תסור ותראה נפלאות עמוקות בהתגבר מאור הג' המושל מעלה ומטה ומרוב זכות וגבורת המאור נחלק ממשלתי לשנים האחד הוא המכיטי לעיל הוא העולה עד מקום הראשון הקדמון, ומי יוכל לדבר גבורתו והדרתו וזיוו ותפארתו ושאונו שמתפשט ממנו, ובעלתו אינו נבדל משרשו שורש הנאה והנעלם עד שהגיע אל מקום אבר הראש מלמעלה לשער ומזדווג

המקומות נמצאו מיוסדים על היכל האהבה שהוא יהודה, ויצאו אלו שני המאורות לנהוג את יכולת שם יהו"ה ואם לדרום ואם לצפון. מאור הד' והוא כמו עניין מאור הב' זולתי שנמצא הפרש בין זה לזה שזה המאור הד' נקרא מקור מים חיים ונוזלים מן לבנון ויוצאים המים בו' דרכים הם ו' קצוות העולם, והם ד' הנהרות (י"א הנקודות) שיוצאים מגן עדן, וזה המאור. הוא הנקרא רקיע העליון מתגבר בגבורה עליונה ומכסה ברוב גבורתו לכל הדברים ומתחדדים (י"א ומתחברים) המאורות באורם (י"א בראות) שהוא מתגבר ועולה אל כח מקורו העליון הגדול והנורא, ובהיותו עולה כסה לכאן ולכאן והוא הנקרא מסך העומד לפני המלך לבל יראו פניו משרתיו עושי רצונו (י"א כל רק עושי לאנו) והוא רקיע שכאשר אותיותיו רואים בכח מקורו מרעיש (י"א מכעים) לעלות חמה ולנקום נקם והוא ניקוד הגבורה וממנו נמשכו כל הגבורות וכל הממשלות וממנו נתפזרו, והוא כח מכנים התאוה בלבנות בני אדם ומעמיד יצה"ר במקומו, והוא כח שמשם משפט וצדקה יצא, והוא כח שכאשר הוא מתגבר ועולה בגבורה כל המאורות עומדין בהחכא ותשש כח הסבל (י"א השכל) ולא היה יכול לסבול ותשש הרחמים ונתגבר הגבורה ועלה אל מקורו הנעלם ועמד לפניו כדמיון

ובשעות ראשונות מן הלילה, ומן רוב זכות המאור שנודווג באדון הכל שהוא אלהינו נבדל ממנו מאור פונה למטה וברדת המאור הפונה מטה נתבזבו כל המאורות וכל הגבורות וכל הממשלות, ומרוב התחברות הנאה הוזה הנזכר מתנוצצים הניצוצות והם השרפים בעלי היכולת, ולאחר כך שהגבורה התחילה להחליש מתפשטים ממנו מאורות מצויירים בצורות בעלי שכל והם החשמלים וכן כולם מוזה המקום מתפשטים ומוזה המקום הנשמות יוצאות, ונדוע לנו באמת כי כל הדברים תלויים בהקב"ה ואפילו יתוש בן יומו הוא המפרנס, והנה נודע לנו שאם הקב"ה לא היה אחד נראה מכל מיני הדמיון והראיותו ושאינו תופס מקום שלא יוכל לפרנס לכל בראויו שהואיל והוא אחד נראו מכל אלו הדברים ממשלתו (י"א אז היה נדחק מכל אלו הדברים ואין ממשלתו) היתה מגעת לכל הקצוות, ובוזה הענין אין לנו להאריך, וזהו ניקוד שכא שבאות הג' ואלה הם שמותיו שם הראשון יי' והוא המזדווג למציאות הנורא וממשלתו של זה השם אין לו ערך, ושם השני אדנ"י הוא הנקרא הדום רגליו של רם ונשא מקום היווג התחתון שמשם הצבאות והחיילים יוצאים והוא בריכה תחתונה (י"א עליונה) אשר משם שואבים כל הנבראים, ואלו שני (י"א שמות)

מתפשט מן שורשו מן שורש אילן החיים, ובהתגברו בחוקו ממעל לראשי החיות הופף על כולם ומרעישים מפניו ובעלותו אל מקומו כמה מחנות הרם וכמה ממשלות שבר, לקול שאונו אין ערך ואין דמיון, ובהתגברו לעלות נתפשטו כנפיו למזרח ולמערב ולצפון ולדרום ולמעלה ולמטה ל' קצוות וגם המאורות העליונים וגם התחתונים לא נדמו אצלו בלא היו גם מן השורש גם מן הענפים, ולשורש ולענפים מרעיש כי הוא המנהיגם כלי ידים ורגלים אלא מרוב גבורתו הגדולה ומהתפשטות כנפיו כה וכה נצרו ונקשרו ועמדו כל המאורות תחתיו והוא נמנה למלך לנהגם אף ע"פ שיש במאורות גדול ונכבד יותר ממנו הוא הממהר דבר לעשות ולהעשות כן לחוסים בצלו וליודעים מקורו יהי ברוך מקורו, ומקורו כמה הוא המתגאה על חביריו ומרוב גאותו זה וזיוו והדרתו נתפשטו ממנו מאורות לאלפים ולרבבות אין קץ להמונו ואין לסבול שאונו ואין לראות יכולת להביט ביופיו ואין שכל ואין חכמה להשיג גדלו עד כי גדל מאד, כי מן הריח (י"א הרוח) לקחו כח וגבורה וזיו וחכמה לפי גדלו מאד, ומרוב התגברות המאור הזה (י"א כי גדל מאד) ויצא שמעו בכל המאורות וכשמריחים (י"א וכשמראים) אותו צבאות הגלגלים העולים בקו המישור

גבור וידיו פרושות וקשתו בידו לעשות משפט, לולי ההדר והזיו היוצא מלפניה הכבוד שמתפשט על הגבורה ומכסה עליו ואינו יכול לצאת ותשש גבורתו ועמד מיוחד מפני המאור המכסה עליו הנעלם מעיני כל בריה, וזה שמו שנמצא לרקיע אלהים והוא ניקוד פתח פתח הגבורות והוא המוציאם והמביאם כרצונו, ומראהו כאש אוכלת וקול שאונו כקול מים רבים וזוהרו כזוהר השמים לזוהר וגבולו ידוע מן המערב ועד המזרח מן שם י"י (י"א יהו"ה) ועד שם אדנ"י והוא בין שניהם מתפשט, ואם בראשון נקשר גבורתו תשש מפני רוב הרחמים, ואם באחרון נתחזק גבורתו מתגברת מעלה מעלה וממהר לפעול פעולותיו כמו שראוי, וסימן הניקוד הזה יוק"ח נ"א מע"ט מים (נלש"ט י"ח ז') זהו סימנו העליון רומז כוחותיו בלי קדושה וממהר לפעול, ושם אהי"ה כלול עמו אין תכלית לפעולותיו. והנה לך הניקוד הנכון והמעולה עד אין קץ לא פירשתיו כי הוא כלול בשיר השירים כזה שיר השירים אשר לשלמה, ולשם תראה חכמה לאין סוף בזה הניקוד החמישי שאפרש עכשיו בעזרת השם ית' ויתעלה:

ניקוד הה' הוא שורש הניקודים בגבורה וברחמים מתגבר משמיע שאונו מן קצה הארץ ועד קצה הארץ מתגבר לעלות כאשר

צבי לצדיק וגו' (שעיה כ"ד ט"ז), וזו היא השירה כאשר היא יוצאה מבין הכנפים מגעת עד מקום אור המציאות הנעלם אשר הוא סבת הסבות, ובהגיעה שם נתאמצה יותר והתחילה לחזור חלילה אל המ"ו מעלות השיר, וכן היה במקדש היה הלוי עולה במדריגה ראשונה והיה מרנן מכוין רנת הגלגל הראשון לנקודים ידועים, וכאשר היו שומעין צבא גלגל ראשון שירתם היו מחירדים (י"א מתחרדים) מאד מאד, והיה הכהן מקמיר קמורת בהיכל והיה הלוי עולה במדריגה השנייה והיה מרנן ברנת גלגל שני, וכן עד גלגל העשירי, כשהיה הלוי במדריגה העשירית היה עולה מעלה מעלה, והיה זוכר את השם באותיותיו ובניקודו זה שאני אומר עכשיו, והשיר שהיה מרנן הלוי כשהיה עומד בראש המעלות היה מזכיר את השם אלהי"ה בנענועו (י"א בתנועת נורא), ואם הקרבן היה של איש רשע והיה דומה לצדיק והיה עושה הטאתיו בסתר ולא היה מביא קרבן על אלו החטאות אז העשן לא היה עולה כי אם בעקלקלות והיה אומר הכהן ללוי הרף ידך מן השיר. וזה המאור המביט למעלה מי ויכל לדבר גבורתו וזיוו והדרו והוא למקומות ידועים עולה אין (י"א מן) מקום למקום, בראשונה עולה ונותן פניו לקברות התאוה ואח"כ לתבערה

ומתגברים מאד כי מן הרוח לקח כח וגבורה וזיו וחכמה לפי גדלו, ומרוב התגברות המאור הזה בעלותו בגאותו ובגאוונו נתחלק לשני חלקים, וכאשר נתחזק נודע כי מן מקום אחד מקבל והוא נחשב כלא היו אצל מקורו לכן המבין ישמע דברי חכמה כי אפילו שנחלקו לב' ראשים גם שניהם נמצאו אדוקים בכח מקורם הנעלם, ובוזה תבין כמה הוא כח המקור (י"א המקום) שאפילו שנחלקו בדרך העליונה (י"א העלמה) נמצאו שניהם קשורים ואינם יכולים לצאת מתחת כח מקורם ללכת ולהתגבר כה וכה כי לא בידם הממשלה, שאפילו שהם נוהגים לכח הנכבד והנורא מכח אהר (י"א אחד) בא כחם לשניהם, ובהתחלקם שניהם האחד נותן פניו למעלה להתגבר ולעלות ובהתגברו לעלות מרוב גבורתו נתפשטו ממנו מאורות הגדולים שלמנינם אין מספר והם הנקראים צובאים פתח האהל וכלם נמצאו קשורים כצרו המור, כי זה המאור שנתן פניו למעלה נקרא בלשון משל צרו המור, ובהתגברו לעלות נותן פניו ופורש כנפיו לעלות אשר הם ב' המאורות המקבלים ממנו אשר שם הא' צבא"ות ושם השני שד"י ובהתגברם לעלות א' מימינו וא' משמאלו נשמעה שירתם משני כנפים האלו מהמזרח ועד המערב כמ"ש: מכנף הארץ ומירות שמענו

"יאר "ישא "ושמו "את "שמי "על "בני
 "ישראל "ואני "אברכם (נמלכו ו' כ"ד-כ"ז),
 ושם יה"ו בסופן נשרש, ונראה מזה
 העניין כי המאור הזה בי"ד מעלות
 עולה שהם י' ספירות וארבע היכלות
 שנמצאו למעלה שהם היכל האהבה
 שם יהו"ה (י"א יה"ה) היכל השלום
 שם יו"ה היכל העוז שם יה"ו היכל
 החמדה שם המנוחות עומדות ושמו
 י"ה (י"א יי"ה), והמעלה המ"ו הוא
 אלהינו ואנחנו עבדיו הוא מלכנו והוא
 מפרנסנו ומושיענו מכף אויבנו.
 והמאור שנחלק ומביט למטה מי יוכל
 לדבר תפארתו והדרו וזיוו בתתו פניו
 ארצה מרוב שפלותו וענוותנותו, והוא
 מאור שכאשר יוצא מן שרשו מן השם
 יהו"ה כדי להנהיגו אין לו ערך ודמיון,
 והמאור הזה שנתן פניו ארצה מרוב
 שפלותו והענוה שנמצא בו מתפשטים
 כל כחות העליונים והתחתונים, והם
 נקראים ז' היכלות המרכבה, וז'
 היכלות הללו הם ז' מאורות שזה אין
 דומה לזה, אומרים שזה המאור
 שממנו הם מתפשטים ז' היכלות הוא
 שם יהוה שמנהיג אותו המאור
 הנזכר למעלה, ואלו הם שמות ז'
 היכלות שם הראשון יהו ושם השני
 יהה, ושם השלישי יהה ושם הרביעי
 יהה, (י"א יהה), ושם הה' יהו שם
 הששי יהה, (י"א יהה), שם השביעי
 החופף והמתגאה יהה אשר ניקודו
 זה אשר אין מפרש ואלו השמות אשר

ושם נתגברו ושם נתמלאו הצינורות
 שפע גדול מאד ושפכו אל ים הערבה
 הוא שם הנורא צבאות, המאור
 שנתפשט מזה המאור (י"א מימינו של
 זה המאור) הגדול, ומתבערה עולה אל
 הר ההר (י"א הר העברים) והם שני
 מאורות מורכבים עולה זה על זה
 שכאשר המאורות מגיעים עד זה ההר
 נתאכלו כולם, וכאשר החכם בחכמתו
 מגיע לזה המקום מיתתו בנשיקה
 מרוב התאוה הגדולה. ומן זה המקום
 עולה המאור הזה אל הר העברים הוא
 הדרך שכאשר כל המאורות
 מתפשטים מן מציאות העליון בדרך
 הזה עוברים וכשמגיעים עד זה ההר
 שם מתעכבים מרוב שמחת המקום
 הנורא הזה, ומן זה המקום עולה אל
 ים החכמה ושם מתעכב (י"א מתגבר),
 ומשם עולה אל הצר החיצונה, ומן
 הצר החיצונה אל הצר הפנימית, ומן
 הצר הפנימית אל מקום מציאות
 הנורא שם מתחבק ושם מתעלה וחוזר
 חלילה אל מקומו אשר היה אהלה
 בתחלה, ומזה המאור הנורא הנה כל
 המאורות מתפשטים ובו עומדים ובו
 מתפשטים ובו מתפרנסים ונקרא שמו
 ייין אשעביו איהו, וזה השם
 תמצאהו בו ארבע עשרה אותיות
 וסימן כי יד על כס י"ה (שמות י"ז ע"ו), והוא
 השם אשרי אנוש יודעו וגם פעלו
 במהרה ופעולותיו אין להם ערך והוא
 יוצא מן ברכת כהנים מן ר"ת "יברכך

ופעולה כדי שתצא החכמה לאור ותתפשט בכל העולם (י"א וכן זה השם כלול עם מקורו), וכך הוא ניקודו

יְבִהֶהוּמִקְוֵאֵהוּמִמֶּנֶּה

יְבִהֶהוּמִקְוֵאֵהוּמִמֶּנֶּה וזה הנכון בצירוף ובניקוד. מאור השני כאשר הוא יוצא מן היכלו כמראה הבזק מתפשט כה וכה מרוב התפשטותו לדי פנות המרכבה נתגבר מאד, וברוב גאותו נתעלה ממנו ניצוץ אחד ונראה השביב ברקיע כמו נר אבל לפי חשיבות הרקיע אינו מאיר, וכאשר מתפשט יותר מגיע זיוו מקצה הארץ ועד קצה הארץ, וזהו שורש השרשים ויסוד היסודות שאמרנו למעלה, כי זה מן המקום הזה יוצא המנוחה לאלו ועונש לאלו, וכאשר ברא הקב"ה את העולם מן זה המקום נטה קו וריחו נודף בכל המקומות והוא לא חסר מריחו דבר והאחרים שקבלו ממנו גבורים כמוהו ולא חסרו דבר, וזהו לפי שלימות הכח הגדול הזה, והמאור הנכבד הזה כאשר הוא מתפשט הקולות והברקים והלפידים הגדולים אשר יוצאים ממנו אין להם ערך ודמיון, והקולות והברקים והלפידים לכולם נמצאו שמות פועלים פעולות חזקות ונוראות והשם הקדוש הזה שהוא יְהו"ה עם הניקוד הזה הוא החופף עליו לבל יראה לכל המאורות אלא לגדולים שנמצא להם עשר ידות במלך כמו הראשונים אשר פירשתי שראית נבורתם כמה היא גדולה שאין

פירשתי עד עכשיו הם שמות ז' היכלות לכל הדברים פועלים בלי טהרה, וזה המאור הפונה מטה הוא אש מחמם האש ומשריף האש התחתון ואש העליון אפילו שהוא שפל ועניו, ונתמנה (י"א ונמצא) המאור הזה הנורא לנהוג כל המאורות המתפשטים והיוצאים בקו המישור בלבד, וזה המאור ברוב הדרו זיוו וחכמתו מציירת צורה לכל בעלי השכל ונותן שכל בכל צורה וצורה כפי יכולת הצורה, ונקרא שמו של מאור הזה הקדוש והנורא **יְבִהֶהוּמִקְוֵאֵהוּמִמֶּנֶּה** הוא בן י"ב אותיות יוצא מר"ת של פסוק "ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' ויפוצו אויביך וינסו משנאיך" מפניך (נמלני י ל"ה) ונקרא כמ"ש בתורה, והוא מאור שהנהיג את ישראל במדבר והוא שם המעלה חימה והנוקם נקם והשומר לאדם והמפזר המון מעל העיר והמביא מורך בלבבם והמכניס חכמה והמראה גבורה בלי מלאך ובלי טהרה, בלבד הכוונה שתהיה שלימה, והוא שם שכאשר מקורו כלול עמו שהוא יְהו"ה בניקוד מן י' ניקודים שנמצאו לו אין דבר שיעמוד לפניו. וזהו ניקוד שב"א שפירשתי עכשיו באות ראשונה מן השם שהוא הניקוד החמישי. ואלו הניקודים כשאבוא בפעולות אומר ואסדר איזה ניקוד תשים בכל פעולה

אומר לך שזה המאור נמשך ויוצא מן המציאות ואינו מתעכב ואינו מתערב בשום מקום כי אם הוא לבדו יוצא, וכמו שהקב"ה נמצא ונקרא מלך המתגאה על כל המלכים והמתגאה על כל, כן המאור הזה המנהיג הגבורות וההנהות והממשיך כל הדברים אליו (כ"א אלא) הוא מלך על כל המלכים והמוציאם והמביאם ברשותו והוא מאור שכל בעלי שכל עמדו תמהים בראותם גבורותיו ונפלאותיו, וכאשר העמיקו בחכמתם יותר כן נסוגו אחור מפני שהם לא יצאו מן האמונה, אבל אני אומר כי בגבורתו ובנפלאותיו הם הדברים שיוכל השכל לסכול והחכמה וצריך שתעייין ותביט ותראה חכמות לאין סוף. ועתה הסכת ושמע דברי חסידים וחכמים והאזן לקולם. מיני מאורות נמצאו למעלה גדולים ואדירים, וכולם מתפשטים מן שורש החמדה והאמונה מן שם אהי"ה, ובצאתם ממקומם אז נתנו פניהם להתפשט בכל יכולתם ונתערבו אלו עם אלו ונתנו אלו באלו ונרכבו אלו באלו, אבל זה המאור כאשר יוצא ומתפשט איננו מתערב כי אם הוא לבדו הולך והמאורות הרוצים להתערב אליו נשרפים באש, ולכן נרחקו ממנו מפני יראתו, ובעלותו למעלה כן הוא מלהט האשות החזקות לבל יראו ויקרבו בממשלתו ולראות תפארת גדולתו, ובעלותו אינו עולה

לה סוף, והרקיע והשביב הזה הם שני מאורות מנהיגים הדגל ושכלם וחכמתם שנמצאו בהם אין להם סוף וחכמה זה מתגברת על זה וזה על זה אפי' שהשביב נאצל מן הרקיע, והאמת שעליה אין להוסף והוא הכבוד שנראה בכסא שסומכות החיות כמו"ש: (וממעל) [ודמות] על ראשי החיה [רקיע] כעין הקרה הנורא (יחזקאל ט'), האמת זהו תופס הכסא ומכסה אותו. כה וכה ומגדילה ומביא אותה ברשותו. ואם היית יודע מה שמו של זה הכבוד אז היית יודע למי אתה עובד, ובעזה"ש וברוב רחמיו כשתכנס בדרך התפארת אומר שמו והוא הנרמז בתורה ובנביאים ובכתובים למכינים כמו שתראה. וזה הרקיע וזה השביב הוא ניקוד הקמץ שבאות שנייה מן השם יהו"ה. ואלה שמותם אשר נמצאו להם שם הרקיע הוא נקרא **שִׁפְרִימוֹן** מקום התפארת והקנמון (כ"ל המפלה כי כן הוא עולה בגימטריה ספרימו"ן), ושם של שביב הוא הנקרא **זְהַרְרִירִין** מקום העוז וההדר והגאווה שמות נוראים וחזקים וקדושה אין להם ערך ודמיון. מאור הג' הוא המלך המתעלה שכל ימי עולם עולה ואינו מתעכב בשום מקום כי לעולם הוא עולה וכאשר מוגיע אל מקום המציאות וחזר למקומו כמו כן עולה כי במקום שעולה לא נמצא בו יתירה, והמאור הזה הנכבד שקראתי מלך מתגאה על כל המלכים,

ברית מנחה

מה

הוא אֱתָהּ (י"א , ,), שֵׁם שהיה מזכיר כהן גדול ביום הכיפורים בהיותו עולה על המזבח להקריב קרבן והיה העשן עולה דרך המישור, והוא שם ידוע למקובלים שאינו מתערב בשום מאור אחר מפני רוב זכותו וגדולתו, והמקבלים ממנו סימנם זה שמו"ה (י"א שמו"י לעל"ם (סמות ג' ע"י) הם הג' שרפים הגדולים אשר פירשתי מעלתם כמה היא גדולה לאין קץ. והמאור הדי' הוא תולדות הג' כי בהתפשטו מן מקורו מן מאור (י"א ממקומו ממאור) הג' אשר פירשתי למעלה אז פונה מטה ומושיע חוסים בה' מציל עשוק מיד עושקו, והוא אינו מתערב עם מאור אחר זולת הוא לבדו יורד ופורש כנפיו וסומך המרכבה, ומן זוהר הכנפים האלו נתפשטו ממנו הכרובים הפורשים כנפים של קדש הקדשים, ואלו הקדשים שנראו למאור הגדול הזה והנורא במניין נמצאו שש מאות (י"א אמות) בכל כנף וכנף משם יוצא שפע לוי' הקצוות, ושמות הכנפים קדו"ש וברו"ך מימין קדו"ש וברו"ך משמאל להגוף נקרא בשם המקור אֱהו"ה יורד מכסה הגלגלים בזיוו ובהדרו ומשם יוצא הקדושה והברכה, והם ב' מעלות הא' נבואה והשני רוח הקודש אלו שני המעלות הגדולים אשרי איש יודע מקורם הנעלם, והו' ניקוד חירק שבאות רביעית של שם (י"א יהו"ה), והו' מאור שגדל למעלה

מפני רצונו כי אם בהכרח מוכרח מכח אחר גדול ממנו כדי לדעת ולהבין כי לא לו לבדו הממשלה כי אחר עומד עליו (י"א שומר מעליו) אמיץ נורא מאד, ובעלותו להשתחוות אצל מקורו שמשם הוא מתפשט אז לכמה שרים מכלכל וכמה מלכים משתחויים לפניו כי הוא הנקרא המלך שממעל לראשו העטרה, והוא הנקרא ברית עולם בין הקב"ה ובין ישראל לבלתי יכרתו בני ישראל מעל פני האדמה כמו שמורה הכתוב ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם, והוא המרעיש הכסא שסומכים החיות שמשם מתפשטים וכל הדברים של מעלה אל האדם העליון שהיא החכמה והוא שם יהו"ה, זאת היא שכינה עליונה כי המציאות לא נמצא עם הכסא למעלה על אחת כמה וכמה עליה אלא מעלה לו במקום גדול ונעלם מקום אשר לא השיגוהו לא שרפים הגדולים ולא חכמים גדולים ולא אנשים חשובים, כי כולם עמדו תמהים בראותם מקום הנעלם הזה ששם שורש השרשים (י"א השרפים) שם יסוד היסודות ושורש האמונה אדון המתגאה יסוד המנוחות שממנו עמדו חרדו כל בעלי השכל הנעלם, והו' ניקוד חולם שבאות השלישית מן שם המיוחד, וזה שמו אשר נמצא לו הוא הנקרא פועל כל הפעולות ושמו

בשפלות ובענוה והוא מקום שכל המאורות וכל הבניינים החזקים מתאכלים בזה המאור מפני רוב הזכות והמהרה והקדושה שנמצאו בו ואלו הן הדברים החזקים והנוראים. ובכאן נשלם ניקוד ה'ה' וסימנם: צרור המור דודי לי (פיה"ש ט"ז י"ג), ובוה הניקוד שהם המאורות החזקים מאד בהם נקשרו ונצררו כל המאורות ונעשו כולם כדמיון כדורי כמו הגלגל ההולכות סביב אין בהם נפתל ועקש כולם חזקים ונוראים למבין, וכל המאורות שנמצאו להם שמות על דרך ההו"ה פועלים כולם פעולות כמו שפירשתי בשמות הקדושים שמות הניקודים אשר רמזתי, ואם תעיין בשמות תראה עיקר גדול. ובכאן נשלם ניקוד החמישי:

ניקוד הו' והוא ניקוד בשני מינים ידועים כיצד אות יו"ד נמצאו לה ב' ניקודים ואות ה' נמצאו לה ב' ניקודים וכן ארבעתם ב' ניקודים לכל אות ואות וזהו עיקר גדול, וצריך שהאות תקרא בשני ניקודים בנחת ובהשקט ואז תוכל להבין כמה הוא נעלם, לבד ניקודים הללו נמצאו להם ב' שמות סימנים מראים גדולתם ויפיים ותפארתם, אשר הסימנים בהם יש סודות עמוקות פתוחות וסתומות לפתי, וצריך שתשים מחשבתך באלו הב' ניקודים הנוראים והאמתיים אשר האחד סימנו בשיר השירים והשני

בתורה, וזהו מאור אחר מתפשט ויוצא דרך קו המישור באות הוא"ו של שם יהו"ה, וכאשר מתפשט ממקום המציאות הידוע שלא נמצא לו שם מפני רוב ממשלתו הגדולה ותפארתו, ומפני שלא נמצא לממשלתו הגדולה לכן לא נמצא לו שם אלא אחד שמתחיל באל"ף מ"ם (י"א נ"ל באל מלך, י"א בא' שזהו שמו של הקב"ה), והמאור הזה שמתפשט ממנו נותן פניו למעלה לעלות ולהתגבר אל מקום המציאות להדבק בשרשו ולקבל ממנו כח, ובראות החכם שמגמת פני כל המאורות לעלות ולהדבק ביוצרם ומגדלם ולקבל ממנו כח הגבורה התחיל ואמר כן, והתחיל בשמות לחשוב מן התחתון לראשון ואמר אלהים שדי בישראל גדול יהודך הודך מלאה הארץ ותפארתך עולה נעלה על היכל ותהלתך כסה כרואיך ולכולם העמדת במקומותיהם ומגמת פניהם אליך יביטו וכאשר מגישים אליך מקבלים ממך והם נראו לממשלתך כאניה אחת ודבר אין בה, וכאשר מקבלים נמצאו מולאים, וכאשר משפיעים הם לצבאותיהם נמצאו הקניין, ובהעלם כבודך מהם והם נמצאו ריקנים מבלי שפע צועקים אליך בנפש מרה וכבדין יהו"ה אה"יה ראש מציאותיך שבכל המאורות אשר בהם מעו כמה חכמים ונבונים בראותם ממשלתם ושהם

מתפשטים כל המאורות שאמרנו שיציאו לנהוג את השם הנכבד והנורא ולשום לו גבול עד איזה מקום יתפשט. ושם המאור השני יהו"ה (י"ה אהו"ה) הוא שם המפורש על דרך השכל והחכמה לידע מקורו וטעמו והילוכו וגבולו וניקודו ומלאכיו המקבלים ממנו, ושני המאורות הללו הם נקראים בלשון משל באיברי האדם המוח והלב מקומות השכל והחכמה, ונמצא באמת שזה המאור העולה הוא סוד האדם העליון, ומן זה השם ושורשו נשרשו יסודות המרכבה ונפלאותיה הם יסודות הטובים והנחמדים הם העומדים על הפקודים שמהם נשתרגו מוסדות עולם והשרשים והיסודות הגדולים, וזה המאור שמגמת פניו לעלות מעלה אל הממציא לו שהוא הממחר לפעול כפי רוב תנועתו, ובהתגברו נתחלק לשנים לשני מאורות זה גדול וזה גדול, זה מתגבר וזה איננו חסר מן מעלתו, זה מאיר לצפון וזה מאיר לדרום ושניהם נקשרים בשלשלת האמונה בשם יהו"ה לכל יתפשטו ברוב גאותם ויפעלו כרצונם כי לרצון המנהיגם הם פועלים להבין ולדעת כי אינם הולכים מחפצם, כמו שמורה מרכבת יחזקאל אל (מקום) אשר יהיה (שם) [שמח] (יחזקאל א' י"ג) הרוח ללכת ילכו לא יסבו (בלכתם) [בלכתן] כלומר אינם פונים לאחריהם לאחר שעולים להשתחוות

נדמו כאין אליך כאשר נסתם היכלך מבלי שפע להם, והמאור הזה הראשון שמגמת פניו אליך לעלות לקבל ממך קבלה גדולה כדי להוציא פעולותיו לאור ולהראות ממשלתו לכל ברואיו של הקב"ה, ובהתגברו לעלות נכלל מכל מיני יופי והחמדה והגבורה גדולה מופלאה עד מאוד, והוא נראה כדמיון הר גדול מאד של אש מתגאה על כולם אשר ממנו יוצאים הברקים הגדולים והרעמים והלפידים והסערה והסופה קול המולה ושאון הרעש, ואחר הרעש אשר הוא מתפשט ממנו נקרא שמו אלהים סערה גדולה מסערת הנכראים, ואחר הסערה אשר הוא מתפשט ממנו שנקראת שמה שד"י המולה גדולה, ואחר ההמולה אש משריף אש ומלהט האשיות אליו ומשריפים ומרעישים במאד מאד, ואחר האש זוהר, ואחר הזוהר אור מאיר בלי שום תערובות עמו הוא המאור העולה אל מקום המציאות הנורא, ונמצאו מורכבים לו כמניין רמ"ח מאורות שכל מאור ומאור מאיר בפני עצמו, ואלו שמות הראשים שבמאור הללו שנאחזו במאור העולה לקבל כח הגבורה מן המציאות הראשון החופף אפילו על מאור העולה ועל שאר המאורות הוא המחלק מזונם ופרנסתם והוא המכסה אותם ולא נראה מהם דבר ונקרא שמו אֱהִיָּה ראש המציאות הגדול שממנו

חזקים ובדוקים לאיש השואל בדבר האלהים, ולזה הדבר אין כמותם בכל המאורות ממהרים לפעול בלי טהרה, והם שמות למלט מכל צרה וצוקה, והם שמות ששימש בהם דוד המלך ע"ה, והם ט"ז מעלות השיר שנמצאו בעליונים ובחכמת השיר אין תכלית, וכראות בלעם הרשע שישראל היו מסודרין במדבר כעין המרכבה אמר לבלק שומה מי הוא הלוחם את אדוניו, ט"ז מעלות הללו אין להם קץ ולחכמתם אין מספר, ושני המאורות הם ניקוד שב"א, אמרו על שם י"ה שהוא המאור העולה למעלה שדור הפלגה עליו היו רוצים לבנות המגדול וכסאו היו עושים כמ"ש: ונעשה לנו שם (נלאמתי י"א ז') בכח שם זה כמו שאמרתי, שם לשאלה בדוק ומנוסה לכל דבר מעולה. והנני מפרש מאור השני. מאור השני אין קץ לחסידותו הוא הנקרא הכריח התיכון מכריח מן הקצה אל הקצה משמיע גבורתו מקצה הארץ ועד קצה הארץ ליפיו אין קץ, ואיננו מתגבר כמו האחרים אלא על דרך אחר מראה יחוד הקב"ה שהוא ה"ה הו"ה וי"ה"ה כמו שתראה עכשיו בדברים אמתיים ידועים למבין חזקים ונוראים, כי מאור א' מתפשט מן קו המישור מן שם יהו"ה מתפשט ממנו מן אמצעיתו מן האור שאין גבורתו בו תערובת ובצאתו אמצעות מאורות

ולמה אין פונים לאחריהם מפני שלא יראו שיש להם ב' מנהיגים א' למטה וא' למעלה, ובעלותם ב' המאורות הללו נמשכין בגבורה וברוב הגבורה שמקבלים ממנו מנהיגים גם הם את הגבורה ומחברים אותה לכל תהיה נפורת אלא מחוברת, ובהתחבר הגבורה אל מקום אחד נראה היחוד השלם אין פריץ בו אין דבר נבדל פועל לבדו, וכל מלאך שמתגאה ברוב ממשלתו ירצה לפעול בפני עצמו בלי שיקבל גבורה מן המציאות נשרף מיד, ושרו של כשדים רצה לעשות כן כמ"ש: אעלה על במתי עב אדמה לעליון (נעשיה י"ז י"ג), ובהיות כל הגבורה נמשכת ועולה למעלה בכח מוכרח אז המאור שמגמת פניו מטה רצה להמשיך חלקו, זה ממשך וזה ממשך עד שנתאכלה הגבורה באמצע אבל לא נבדלה כי זה לקח חלקו וזה לקח חלקו, והגבורה הנמשכת למטה היא נתערבה ברחמים ותשש כחה וזהו קוץ התחתון שבאות היו"ד, כי הניקוד שאני מפרש עכשיו הוא ניקוד אות ראשונה מן השם ואשר נמשך למעלה נקרא קוץ העליון, ומן רוב גבורתו שנתגבר במאד מאד שנתרגו מן קוץ העליון יסודות העולמות ובנייניהם וכל צורותיהם וכל ערי המלוכה ומשמרותיהם, ונמצאו שמות לאלו הכ' המאורות שם הראשון י"ה ושם השני טכפיסי"ה אלו שני מאורות

ממיל יראה ופחד מרוב גבורות המקום כי נתמלא המקום על כל גדותיו בה למזרח ולמערב ולצפון ולדרום, ואחר כך יוצא האור מן המקום הזה הנקרא תפארת ועובר במקום אחר שכאשר כל המאורות הקטנים והגדולים עוברים בזה המקום מרוב שפע זה המקום ומהדרו ומזיו מתחבקים כל המאורות איש אל אחיו ונרכבו אלו באלו ולא נודע הקטן והגדול כי כולם גדולים, ומרוב שמחתם נתחבקו אלו באלו ולא נודע הקטן והגדול כנזכר, לזה המקום קראו מקום השלום שהשלום מזה המקום יוצא, ואחר כך יוצא האור המשפיע על ישראל ועומד במקום אחר אשר נקרא מקום הגבורה שכובשת גבורה אחרת מרוב גבורת המקום הזה, מזה המקום יוצאים כל הגבורות המפרנסים לכל הדברים הנמשכים ברחמים הוא הנקרא מקום התחברות המאורות שנמשכו בקו הגבורה והיכולת, ואלו הן ג' מעלות שהמאור בעדם יוצא. כל הרוצה לידע סודות עליונים יהיה בעל יראה משום אהבה, בעל שלום אוהב את הבריות ומקרבן וגבור ביצרו, כאשר ג' מעלות האלו יהיה בו כל מה שירצה ישיג. וזה המאור הנחמד שמרוב שלומו הגיע עד מקום שלא השיגו מאורות הראשונים עד שמגיע עד אמצעית המציאות אפי' שאין בו מניין, וא"ת

גבורות השם יהו"ה אז מדה במדה בנחת וברחמים יוצא, לזכותו אין דמיון והוא מאיר לכל המאורות ומעמידם במקומותיהם, ומרוב זכותו אינו נותן פניו לעלות מעלה אל מקום המציאות כי האמת מי יוכל לדבר זכות המאור הזה, ובהתגברו אז מגיע אל מקום מן המציאות אשר לא השיגו כל המאורות אשר זכרתי למעלה, כי כל המאורות האחרים מגיעים למדרגה התחתונה מן המציאות אע"פ שלמציאות לא נמצא תחום וגבול ומניין אבל לפי השיעור נודע שזה המאור מגיע עד אמצעית המציאות ומורה שהקב"ה ברא לעולם הזה, ובהגיעו שם מקבל גבורה והוד וזיו ויקר אשר לא השיגו המאורות הראשונים אשר פירשתי מעלתם כמה היא גדולה, ובצאתו מלפני אדוניו נתמלא תפארת גדול ואמין אשר לא השיגוהו הראשונים כמו שאמרתי למעלה ובהתפשטו מלפני אדוניו נתמלאו ממנו ה' גלגלים הוד והדר ועמדו כולם תחת צלו, וזה המאור הוא הנקרא תפארת העליון שספירת תפארת משם מקבלת ומשם מתפשטת לצאת ולהשפיע חכמה ובינה לישראל כמה שאמר: השליך משמים ארץ תפארת ישראל (איכה ב' א). ובמקומות ידועים יוצא האור הזה המשפיע לישראל, במקום הראשון שמתפשט כל רואיו ישגוהו מרחוק כי

אֱהִי'ה אשר אֱהִי'ה, וכמה מעלות של כל מעלה ומעלה אין לה סוף ומספר הוא ו' מאות המעלות שמתפשטים מן המציאות ועומדים, והממציא (י"א והמציאות) שהוא ארון כל הממשלות חופף ומכסה על כולם ונחשבו אצלו כלא היו וכלא היו מתפשטים ממנו, אינו עושה ממנו שום חשיבות לפי גודל ממשלתו, ובראותם בעלי השכל אשר השיגו החכמה העמוקה עד מאד בראותם כל הנפלאות הללו וכל החכמות האלו ובראותם שמרוב גאוות הקב"ה אינו חושב למאוריו הגדולים על אחת כמה וכמה לשוכניו בתי הומר אשר בעפר יסודם, ובראותם אמרו ודאי הקב"ה אינו משגיח בעולם לא בצדיקים ולא ברשעים דרך אחת לכולם, וכזה יצאו מן הדרך. וראה והבן כמה גבורת המאור הזה שאני מפרש שכאשר עולה להשתחוות לפני אדוניו ועולה עד שרשו שורש הייחוד מכסה בזיוו ובהדרו ובשאונו ג' מאות מאורות ומכסה אותם ולא נראה מהם דבר לפי רוב גאותו והדרו וזיוו ולא נחשבו אצלו כלא היו הו' מאות הנוכר. והו' ניקוד שור"ק בוא"ו באות שנייה מן השם, והוא מאור מתנועע לכל הקצוות ומרעישים ומחרידים מפני הדרו, ומפני שזה הניקוד באמצע כן הוא מתגבר עד אמצעית המציאות כמו שאמרתי למעלה ולא מאור אחר

כיצד יוכל להיות הלא לבורא ית' שמו אין לו שיעור ומניין, ואתה לא ירדת לסוף החכמות. ו' מאות מיני הדר וחמדה מתפשטים מן המקום המציאות שכל הי"ח אלף עולמות לא נחשבו אצל האחד מאלה הו' מאות כלא היו, והמאורות הללו אינם מתפשטים ואינם יוצאים חוצה כי אם עומדים וכל שאר המאורות מתפשטים וחוזרים, וכאשר חוזרים למקומם (י"א למקורם) ולשרשם הנאה אז אינם מגיעים אפילו עד א' אחרון (י"א עד האחרונה) שבאלו המאורות הו' מאות שאמרתי, וזה המאור שנתפשט כאשר יגיע לאלו הו' מאות המאורות הוא עולה עד חציים, ע"כ אמרתי שמגיע עד החצי שבמציאות ברמוז, ובהגיעו שם כמה מאורות מלהט וכמה אשות משריף, וזהו ההדר שיתפשט באלף התשיעי ויכסה את העולם והוא יותר ויותר נחמד מן אור העה"ב, וזהו האור שיכסה ראשי החסידים ואנשי המעשה באותו הזמן, וזה שמו אשר נקרא לו **יארואאוהנחל** שם היוצא משמוש התורה מזה הפסוק: **"י"י י"י אל רחום ורחנון ארך אפים ורב חסד ואמת נוצר חסד לאלפים** (סמות ל"ד ו-יז). ראשי תיבות הללו הוא בשם וניקודו כמה שאמר בתורה לא פחות ולא יותר, ושרשו מציאות הגדול הידוע למעלה לשם

שנמשך בגבורה כל מלאך ומלאך כפי יכלתו וכפי מאורו ושכלו שהוא משיג, ולאחר שכולם מתפרנסים מזה המקום והמאור הזה חופף עליהם מרוב התפשטו ומרוב ממשלתו ומגיע המאור הזה בשכיבו (י"א ושכיבו) שנתפשט ממנו אל מקומות המשמרות שמשם מתפשטים מנהיגי המעלות, ובהגיע אל מקום המשמרות נותן לכל דבר ודבר כח וגבורה ומשם יוצאות המשמרות לקחת גבורה וממשלה לשמור את העולם, ומתפשטים מחנות השרפים לאלפים ולרכבות בכח משמרתם לשמור לעליונים ולתחתונים, ועכשיו תוכל להבין מעלת ארץ ישראל כמה היא גדולה וכיצד ההשגחה האמתית וברורה מן מקום המציאות הממציא הכל והוא שורש הכל ויסוד הכל. מן זה המאור הג' שדימיתיהו בלשון רקיע מפני שהוא מתפשט לכל הצדדין ומפני רוב התפשטו קראתיהו רקיע גדול, מזה המאור מתפשטים ד' משמרות של רחמים לד' צדדין (י"א צבאות), ובאורך כל משמרה ומשמרה מהאלו המשמרות אלפים אמות מן אמות הקודש ונמצא הריבוע שבין ד' משמרות גדול מאד, ובאלו הד' משמרות נמצאו הלונות שמגיעים עד הממציא לכל והם כדמיון הלונות כי לא יש חלונות למעלה אלא בלשון משל, ומאלו החלונות משם יוצא זיו

ונשלם הניקוד הב' שהוא מן האות הב'. מאור הג' נתגדל על המאור הזה בדרך אחר (י"א אחד) נחשב אצלו ככלום בהיותו עולה למעלה ומתפשט ברוב גדולתו למזרח ולמערב ולצפון ולדרום ולמעלה ולמטה לו' קצוות העולם, והמאור הזה הנורא מרוב התפשטו נראה במסך אחת נטויה לפני הכבוד, ולא נראו הגלגלים וכל המאורות אצל רקיע זה אלא כמו נרות קמנות מאירות מעט, ומן רוב שפע הרקיע הגדול והנורא אשר תראה מעלתו כמה היא גדולה מתפשטים שרפים בעלי היכולת, הם עומדים על המשמרת לנהוג לכל העולמות ולנהוג לכל הדברים אשר בהם סוד הדברים אשר סדר הקב"ה כאשר ברא י"ח אלף עולמות כמו שפירשתי, ומן זה הרקיע נשרשו הגלגלים וצבאותיהם ונראו הגלגלים כמו חרדל לתקפו ולגבורתו, וזה הרקיע מתקפו ומתפארתו מתפשט ניצוץ אחד יפה ונאה כלול מיני תפארת והוא המאור העומד למעלה לשכר העה"ב והוא המכסה אותו, ויצא המאור השכיב הנורא הכלול מכל מיני יופי והמדה לנהוג את השם הנכבד אשרי אדם יודע והשיג תכונתו ויפיו וממשלתו ולהוציאו ולהביאו, והוא מאור מחלק מזון ושפע לכל צבא מרום הגדולים והקטנים, ומהם מקבלים גבורה ומהם מקבלים רחמים

נמצאו כל אחד ואחד בצורתו מצוייר שכלו לבד, וכל דבר ודבר מהברקים מתפשט לעברו מהפעולה פועלים (וכל ברק וברק נתפשט לעברו וכמה פעולות פועלים) ואלו הן המאורות הגדולים שמתפשטים מן השכיב והשכיב הוא מאור שנמצא לו שם פועל פעולות והרקיע הזה נמצא שמו לבד, ועל דרך השם תוכל להבין הגבורה שמתפשט מן השם הנעלם, ואלו המאורות שמתפשטים מי יוכל לדבר גבורתם וממשלתם אין להם ערך ודמיון, ואלו השמות המנהיגים את השם הנכבד והמוציאים אותו ממקומו ומן מעון קדשו ומן מכון שבתו וממהרים אותו לפעול פעולותיו של שם יהו"ה ואלו הם השמות שם הרקיע זהר"ר"רון (נ"א יהזר"ר"רון) (נ"א יזהר"ר"רון) (נ"א יזהר"ר"רון) ושם השכיב נפשיר"ר"רון (נ"א נלא יו"ד אחר הסימן) ב' שמות גדולים ומובים פועלים פעולות כמו שתראה, כאשר אצרך שם יהו"ה בדרך מבוא השערים שם תראה דעת וחכמה לאין סוף ותבין הפעולות העשויות בלי עמל והפעולות העשויות בעמל על כל דבר וכל דבר ודבר במקומו עומד. והוה הניקוד השלישי הוא ניקוד קמץ של אות השלישית מן השם הנכבד יהו"ה והיא אות נמשכת גבורתה בקו הגבורה כמו שאמרתי פעמים רבות בזה העניין שהאות הזה גבורה גדולה

והדר והמדה ושופכים הצינורות הללו לזה הריבוע שנמצא בין (נ"א מן) המשמרות ונתמלא הריבוע ההוא זיו והדר והמדה מלא על כל גדותיו. אמרו שזהו שם יהוה מקום ההשגחה הנכונה והברורה והאמתית היוצא על פני הכל מלפני אדון הכל שורש הכל, וזה הריבוע הוא מכון כנגד א"י זה לעומת זה וע"כ אמרו שהשגחת א"י באה מן המציא לכל הנמצאים ולא באה ע"י אמצעי ולא נתערב עם שום מאור אחר אלא הוא לבדו יוצא מבלי כח אחר, וזה הרקיע חופה על הארבע משמרות שסובבים הריבוע הנאה ונראו אליו המשמרות כאשר כסה עליהם הרקיע כדמיון היכל נאה מאד והזיו מכפנים אין לו ערך ודמיון וליופיו אין ראות לראות, ונקרא זה ההיכל היכל האהבה היא ירושלים העליונה שמשם יורד שפע אל התחתונה ולהעמידה על משמרתה ועל מתכונתה, הוא היכל סגור לפי רוב חכמתו, וע"ז ההיכל סידר שלמה הע"ה שיר השירים בחכמה גדולה. והשכיב הנאה שנראה ברקיע תלוי ממנה מתגבר מאד לעלות ולהתגבר, ונראה לפי רוב גבורתו כמגדל אחד בלבנון של אהבה שלארכה ולרחבה אין שיעור ואין מניין, ובהתגברו השכיב הנאה מתפשטים ממנו הברקים הגדולים והלפידים והבזיקים, וכל מאור ומאור מאלו שנתפשטו

חופפת על ישראל לבל ינזקו ישראל במדה הקשה הזאת, בחצי היום יוצאת משמרת הקצף (י"א הקטב) ויוצאת בעולם המשמרה השניה חופפת על העולם לבל יושחתו, בשעה האמצעית מן הלילה מתפשטת חרון ובמשמרה השלישית מתפשטים כלבים צועקים ומשמרה הרביעית חופפת על העולם, וכן כל המשמרות החזקות הללו. ואומר לך כלל בשני המאורות. המאור הגדול הזה המביט למעלה (י"א למטה) לארץ בו נשרשו המשמרות וממנו מתפשטים לעשות כרצונם והרשות בידם להשחית ולאבד כמו שאמרתי, ומתפשטים ממנו ו' מאות אלף (י"א ו' מאות) מיני תפארת כנגד ו' מאות אלף שהיו ישראל כשיצאו ממצרים, ואלו הו' מאות אלף אין בהם נפתל ועקש וכולם גבורים מלאים ממשלת והוא אות הברית שענפיו מגיעים עד תפארת ספירה האמצעי ונמעו נמעיו הגיעו עד מלכות היא כנסת ישראל מקום שכל המאורות מצאו שם מנוחה והנחה, ואלו שני הספירות הם משפיעות שפע לישראל כמו שאמרתי למעלה, והמאור הזה המביט למטה פעולותיו גדולות ונמהרות מן המאור העולה למעלה, ומפני שהמאור העולה למעלה המנהיג את השם מרוב גאותו וממשלתו לא ישגיח לשום אדם בשמעו האותיות כראוי, אבל המביט למטה מפני רוב שפלותו וענותנותו

וקשה והיא הנקראת הרב הקב"ה הלוקח נקמה והנוקם נקם ברית. מאור הד' הוא מאור השלום והשמחה והשפלות, והוא מאור העומד לישראל להושיע ולהגן עליהם ברוב גבורתו, והוא מאור ממולא מכל המדות הטובות והחזקות והנוראות, ובצאתו מן שורשו מן שורש אילן החיים נותן פניו למטה והתחיל לכמות לכל הנבראים הנדכאים על התורה ועל הנכשלים. ומן זה המאור הד' הנורא מתפשטים כל מיני החמדה העומדים על ישראל השומרים החומות, והוא מאור שכולו אחד ולא נפרד הנה והנה ולא הביט כה וכה אלא נתן פניו והביט מטה מטה, ולמה הביט מטה מטה מפני רוב גאותו נשפל ומורה שיש עליון שורש אדון מלמעלה מנהיג אותו לרצונו ושהוא אינו הולך כי אם בכח מוכרח עושה רצון מנהיגו, ומפני רוב זכותו וחשיבותו מקרר האישות והשרפים בעלי היכולת, כאשר רואים שזה המאור נתפשט והביט למטה חרדו אלו לעומת אלו פן לא יתקררו גם המה, ולולי רם ונשא הצופה הדרכים והעמידם במקומותיהם שסידר לזה המאור דרך שיצא שם ולא יביט כה וכה, ובצאתו נתפרדו ממנו ד' משמרות הם משמרות שומרים לישראל, משמרה ראשונה כאשר מדות הפורעניות יוצא מלפני המושל בשעה ראשונה מן הלילה זו המשמרה

בחכמה ושמות מביאים פעולותיה, ובהתגבר המאור הנורא הזה לעלות מתחלק לג' חלקים זה אחר זה הולך ועולה, והראשון ממשיך את השני והשני ממשיך את האחרון ושלתם בג' מעלות עולים, מי יוכל לדבר ולהעמיק סוד הג' כי שלשתם נמשכו בגבורה. והראשון זה חוקו לעלות ולחבר לכל המאורות אחת אל אחת לבל יהיו נפזרים ולעשותם גוף אחד ולהשפיעם השפעה גדולה בלי חסרון, וצינורותיו של זה המאור הראשון מן הג' מגיעים עד מקום ספירת הגבורה היא מדת הדין הקשה שהיא מחוקת לכל הדברים ומאמצם בגבורה גדולה, והמאור העולה אחרי הראשון מנגד כי אינם מתגברים זה על זה מפני רוב ממשלתם שלא יהיה להם מקום להתפשט אם יהיו עולים זה על זה זה מנגד וזה מנגד ומתגברים אלו על אלו. והשני הנמשך בכח הראשון ממשיך אליו כמו כן כל מיני הפחד והיראה הוא המטיל פחד ואימה מרוב גבורתו על כל באי עולם ועל המאורות, וממנו מתפשט היראה מטה ומעלה ובו נשרש, והוא המחבר כל כלי קדש הקדשים לבל ישמשו בהם הנכריים והנכרים, הם מאורות שנשרשו מצד השמאל בגבורה גדולה מאד. והאחרון שנתן פניו מטה ושלא נתגבר לעלות הוא המחבר כל מיני השלום אחד עם אחד והתפארת

פועל יותר במהרה מכל המאורות כמו שאמרתי, וזה שמו אשר נמצא לו יו"הך שם אמייץ וחזק מנהיג את השם בכח השם כי לא בכח בעצמו כי כל המנהיגים את השם יהו"ה בכח יהו"ה מנהיגים אותו, ובכאן נודע כמה גבורות השם כי אותם שמנהיגים אותו נשרשו בו, והניקוד הזה הוא חירק באות רביעית וסימן ניקוד ראשון מניקוד הששי סימן תשוקתו ניקוד החמדה והגאווה והתשוקה שכל צבא הגלגלים מקבלים כח מזה המקום. הנני סיימתי ניקוד הראשון של שני הניקודים מן ניקוד הששי. והנני מבאר ניקוד השני שנמצא יותר בשם זה. והם ב' ניקודים בניקוד הששי. וניקוד זה שאפרש עכשיו לא נמצא לו סימן בתורה ולא בשום מקום אלא ע"ד השכל וע"ד ההבנה כמו שתראה עכשיו, ובהיותך רואה הדברים הללו אל תדונם ע"ד הפשט אלא ע"ד העמוק ואז תצליח. מאור א' מתפשט מן שורש החמדה (י"א החכמה), ומן עיקר אמונתנו ושורש תורתנו הוא מאור הממהר לפעול מרוב גבורתו והדרתו, והוא מאור שהוא מתגבר לעלות ונמשך בקו הגבורה לגמרי, ובהיותו נמשך בקו הגבורה נראה כמו אש אדום לגמרי מתנוצצים ממנו הניצוצים, והניצוצים הם בעלי שכל וחכמה וחמדה ומצויירים בצורות נפלאות עמוקות

והחמדה. ולכן הפועל כאשר יפעול הנקודה הזה הנעלם יתכוין בראשון שהוא מקום החסידים ושמו **שד"י**, והאמצעי מקום הגבורה ושמו **אדנ"י**, והאחרון הנותן שלום בין דבר לדבר והמחבר כל מיני חמדה והעוז והממשלה מקום האור ששמו **זה"י**. וכאשר יתכוין כמו שאני אומר יפעול כל אשר ירצה. ויתכוין עוד שג' הניקודים הללו הם ג' עולמות ששמור הג' שמות שאמרתי למעלה, ויתכוין עוד שהם המקומות שמשם נאצלו ונגזרו הנשמות של האבות אי"ו [אברהם יצחק ויעקב] הג' העמודים הגדולים, ושהם שלשה הנענועים המנהיגים שלשה עולמות והמביאם כרצונם והפצם. וא"ת למה קראת למעלה שם **שד"י** אל מאור, אתה לא ירדת לסוף הדעת הגדולים האלו באיזה מקום הוא מתפשט שם **שד"י**, כי לפעמים יהיה שיקרא שם **שד"י** בשם אחר לפי המקום שמשם יוצא. וע"כ אל יהיה שום אדם מקשה דברי אמת, כי האמת שעליה אין להרהר כי בשם **שד"י** נמצאו שמות בלי מניין לפי רוב המקומות שיוצא משם, ולשם **אדנ"י** נמצא כמו כן שמות לאלפים כמו לשם **שד"י** לא פחות ולא יותר. והנה לך מ"ש הקב"ה בתורתו: וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל **שד"י** ושמי **יהו"ה** לא נודעתי להם (שמות ו' כ'), וא"ת והרי מצינו במראות

הנבואות שהשיגו לשם **יהו"ה** כמו"ש באברהם: וירא אליו **יהו"ה** (נלמדים י"ח ט"ו) וכן ביצחק: וירא אליו ויאמר אל תרד מצרימה (ס"ט כ"ו ז') וביעקב כתיב: והנה **יהו"ה** נצב עליו ויאמר אני **יהו"ה** אלהי אברהם וגו' (ס"ט כ"ח י"ג), אבל י"ל שהשיגו מעלת שם **שד"י** כאשר מכסה על שרשו כמו הענפים המכסים את השורש כן שם **שד"י** מכסה שם **יהו"ה** שהוא שרשו והיו משיגים האמת דבור על אופניו. וזה הניקוד הוא ניקוד שור"ק בלי וא"ו באות ראשונה מן השם **יהו"ה**. מאור השני הוא וא"ו שעולה מן ניקוד הג' ניקודים מן העליון מן זיוו שנתגבר מעלה נעשה מאור בפני עצמו ולא הביט כה וכה אלא עולה דרך מהלכו להשתחוות לפני המציאות ולא נתערב לשום מאור מן הנזכר לעיל, ובהגיעו אל המציאות המאור הנכבד הזה שם עומד ושם לא נראה עוד, הוא ניקוד חולם באות השנייה וזה שמו הנורא **אֱהוּיָלֶךְ** והוא שם נורא מאד יוצא מן שמוש התורה מן התיבות "את הגן זמשים" "פרד" "והיה" "לארבעה" "ראשים" (נלמדים ז' י"ג) "ר"ת, והוא שם אמיץ פועל פעולות גדולות ואמתיות כמו שתראה בצירוף. האור הג' הוא דומה לשני אלא שזה עולה וזה הג' יורד, ושם הג' הזה כמו שם השני ושמו כשמו מפני שהוא תולדות השני ושמו **אהוילך** וניקודו הוא

הדרו זהו מורה כמה הוא גדול מאוד לאין תכלית ולאין סוף. והמאור הזה כאשר הוא יוצא ומתפשט מן השורש הנאה המוכהר הידוע שהוא בלי תערובות וצח מאד ונורא אז עולה דרך המסלה העולה בית אל, ובהתגברו לעלות נחלק לג' חלקים כדי שיהיו ג' חלקים הללו מחברים לכל הנבראים כל דבר ודבר במקורו (י"א במקומו) כדי להביא הממשלה אל בעלה, ונחלקו לג' חלקים הא' מחבר כל העליונים כל אחד ואחד במקומו (י"א במקורו), והשני מחבר כל התיכונות כל א' וא' במקומו (י"א במקורו), והג' מחבר כל התחתונים א' עם א' בכח מקורו הגדול כדי שיהיו כל הממשלות ממשלה אחת, והממשלה הזאת קשורה באדון א' לחבר את האהל להיות אחד, וג' המאורות הללו השנים עולים בשוה והא' נמשך בגבורה בין השנים ההולכים בשוה, והשלישי שהיה ראוי להיות עליון פניו למטה פונה והוא נאחו בשני חבריו והוא המושכם למטה בגבורה חזקה אפי' שהוא מביט למטה, וג' המאורות האלו הם הנקראים מקומות של מאורות הסגולה הנתונה לישראל כמ"ש: והייתם לי סגולה מכל העמים (שמות י"ט ט). ובכח קדושת שני המאורות ההולכים בשוה והג' שנקשר בהם

חירק. מאור הד' משך הגבורה מקום הנצחון ומקום הישועה כמ"ש: אין [ל"י] מעצור (ל"י) להושיע ברב או במעט (ס"א י"ד ו) והוא המסך הנטויה ממזרח ועד למערב והוא ניקוד פתח באור רביעית, וזה שמו אשר נמצא לו בשימוש התורה אנגל"א שם הגבורה אמיץ מאד והוא לנצח בכל מיני נצוח כמו שאמרתי למעלה. ובכאן נשלם הניקוד הששי על דרכים גדולים כללים ופרטים בסודות עמוקות סתומות וחתומות:

ניקוד הז' מי יוכל לדבר עומקו וגבורתו וחכמתו ועוצם נפלאותיו ומהלכיו ומעמדיו מעמדות גדולות ומוכחרים ונוראים מראים חכמה ודעת. והוא ניקוד מורה הייחוד של הקב"ה יותר מכל המאורות האחרים אשר פירשנו למעלה. כי זה המאור בהיותו עולה מחבר אש התחתון עם אש העליון ואש העליון מחבר בכח מקורו, וכן עושה בכל הדברים, וכאשר הוא יורד מחבר העליונים עם התחתונים וצורות בצורות, כי האמת האדם צורתו צורה עליונה כעין אדם העליון, וכן שקצים ורמשים ולכל בריאה יש צורתה למעלה¹¹ כמו שפירשתי למעלה בזה הענין המופלא. והמאור הזה הוא מרחיק המאורות מרוב זכותו ואח"כ מקרבם בכח גדולתו ממושיכם אליו ברוב

פועלים עכשיו עד עבור יום ואשמורה הוא סימן הגאולה תשואות חן חן לה, כי בהגיע הזמן הזה גאולה מתפשטת בכל פנות העולם ממזרח שמש עד מבואו ובן דוד יוצא ממקומו לפקוד את עון אדם עליו וגם להשיב תגמולו בראשו ולשלם אליו כפעלו וכמעלליו אשר עשו לבנינו] לבני ישראל אחיו, ותהיה מהומה גדולה לכל הממלכות אין שלום ליוצא ולבא ובקרוכיו יקדשו את ישראל יקבץ במהרה, והמאור אשר פורס נתפשט ממשלחו בנבורת יום ואשמורה למה מפני שכאשר האור בא אז החושך יתאמץ מאד ויעלה כי המשחיתים מתפשטים בעולם וזהו רמז הגאולה כאשר יבא יתאמץ הגלות, ורבים מן המשכילים יכשלו בראותם בלבול הגלות והצרות גדולות וכדי להנצל מפני חרב היונה יצאו מן הדת וזהו שכתוב: ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע (ימי"א ל' ז) שיושיעם הקב"ה ברוב רחמיו ולא ימאסם לכלותם להפר בריתו אתם כי מלא רחמים הוא ויחנן השם צבאות שארית יוסף, ואשרי האדם המחזיק בתומתו ללכת בדרך הטובה ולהרחיק את עצמו מן הרעה כימים האלה אולי ימלט מן הצרות הנקראים חבלי משיה, ובזמן הגאולה כתיב: וסכסכתי מצרים במצרים [וגו'] עיר בעיר ממלכה בממלכה (ישעיה י"ט ב') ואח"כ יהיה שלום ושלוח ומנוחה והשקט,

מגיעים עד מקום מסה ותבערה, שם מתאמצים, ומאור נוסע מלפני הממציא הכל (י"א ומאורות עמדו לפני המציאות הגדול) וזורקם לכל הפנות, ולסוף יום ואשמורה אחת המאור הג' שכסה מסה שנאחו בהם אחו בהם וקבצם והשיב אותם למעלותם כבראשונה, ובכאן אם תבין תמצא סוד עמוק כי זה המאור בפזורי ישראל, וכאשר יתקבצו תראה חכמה עמוקה מאוד דברים מיושבים הוא ניקוד סגול ואחרי זקא סגול, וצריך שתשים לבך להשיג חכמה גדולה מאוד ותמצא יחוד שלם אשר לא השיגו אבותיך ואבות אבותיך. ג' מאורות אלו אשר נקשרו כולם א' בא' מן ג' מיני ממשלה נראו זה מחבר העליונה וזה מחבר התיכונה וזה מחבר התחתונה בנבורות, ובהיות ג' הממשלות הללו מחוברים נראו כמו גוף א' נקשר בסכה ראשונה, וכל מה שאלו הג' המאורות עושים בנבורה עושים וע"כ היא תנועה קטנה נמשכת בנבורה נמשכת בסכה ראשונה, הם ג' המאורות העומדים על ישראל לקבצם מן המקומות אשר נדחו שם בארץ אויביהם, והם מאורות חשובים מאד. ומן אלו המאורות נתפשט מאור אחר גדול אשר מקבלים ממנו כחות המשחית והחבלה הם אשר פזרו את יהודה ואת ישראל מעל אדמתם, וג' המאורות הללו אינם

במהרה ומלאכי המשחית נסים לקראת המאור הזה ומלחמה גדולה יעיר בשמים מעון אין תכלית למלחמה ההיא, וכנגד אותה המלחמה תהיה למטה עליונים ותחתונים אלו עם אלו וזה מפני כח הגדול מן התחברות המאורות אל מקום אחד כדי שיודעו אלה הדברים לישראל. וזה הניקוד הוא מן הממהרים לפעול יותר מכל מה שאמרת, וזה האמת כי כל ניקוד שהוא מן תנועה קטנה יותר פועל יותר ממהר מן האחרים לכן הבן בזה הניקוד ותראה חכמה מפוארה עד מאוד, כי דע לך שהשם שהיה זוכר הכהן גדול ביה"כ² כולו היה נקוד בתנועות קטנות כמו שתראה עכשיו, היה זוכר את השם בנחת עד מאוד, וכאשר היה מנענע אות ראשונה היה מנענע אותה בגבורה והיה מוליך ומביא למזרח ולצפון ולדרום ולמערב (י"א דרך שתי וערב) נענע חזק מאוד אין חקר, וכאשר היה זוכר אות הב' היה מקרב כל המאורות אשה אל אחותה בגבורה גדולה מאוד, וכאשר היה זוכר אות הג' היה זוכר אותו במרוצה כדי שלא תתגבר מדת הגבורה וישחית העולם, וכאשר היה זוכר אות הד' היה זוכר אותה במרוצה כדי שלא תתגבר המנוחה וגם לא יהיה גבורה יתירה בעולם כדי שלא יצא העולם ממנהגו. ואני אפרש הניקוד שהיה זוכר כהן

אשר לא נחשבו דורות ראשונים לדורו של משיח, לא דור המדבר ולא דור שלמה המלך ע"ה שבני אדם יתמלאו תאוותם בדורו של שלמה הוא המלך המשיח מן הדין היה אם לא שהנשים יפות שהיו לוקחים ישראל בזמן ההוא אז הם היו דורו של משיח אבל הם התערבו אותו זרע קדש עם עמון ומואב ואדום והאמורי והכנעני ועם שאר עו"ג וכזה החטא הגדול שנתחתנו בגוים אבל בשאר הדברים היו שלמים ולא נראה בהם מום מראשם ועד רגליהון ובעבור החטא הזה נתגרשו ישראל מעל אדמתם. ואלו ג' המאורות שהם עתידים לקבץ את ישראל בזמן גאולתם מי ימלל חכמתם וגבורתם וממשלתם כמה הוא עצומה, ועוד היום עומדים ומושיעים לנכשלים ולשמוע תפלה ולנצח בכל מיני ניצוח ולהשיב תשובה ליודעים מקורה, שם הא' הפונה לימין יי', ושם השני יי'ה"ו, ושם השלישי ה'ה"י"ו (י"א ה'ה"ו). ג' שמות הם נכבדים פועלים בלי טהרה ובלי מלאך אלא הכוונה שלימה בלבד, וצריך הפועל שיוכיח שכולם נמשכו בהו הגבורה כמו שאמרת למעלה, ובזמן הגאולה אלו הג' מאורות יתפשטו והם יאירו תחת השמש ותחת הירח כדי שיהיה אורם חלוק בשני דרכים להאיר ליושבי העולם ולהשפיע חכמה וכינה ודעת לשעה שיתפשטו בוזה, ולכן יתפשטו

מתמלא זוהר עליון והכהן בתוך הזוהר פותח ואומר רבון כל העולמים יהי רצון מלפניך שתהא שנה זו שנת ברכה והצלחה וכו', והכהנים העומדים סביבות החצר כאשר היו שומעין את השם היו נופלים על פניהם ואומרים בשכמל"ג, והיה הכ"ג מתחנן לפני אדוניו בזכרו את השם היה מעלה את היו"ד למעלה והיה מתפשט אותה בגבורה ובקול רנה, וכן לכל האותיות כאשר אמרתי. ומה היה נכבד כ"ג בצאתו בשלום מן הקודש כי זיו השכינה כדמיון עטרה היה בראשו של כ"ג עד הגיעו לביתו, וכראות העם את הזיו הנורא על ראשו של הכ"ג היו עומדים באימה וביראה כורעים ומשתחיים ואומרים אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלהיו, והכהן כשהיה יוצא לא היה חוזר אחוריו לארון פן יהיה נענש מיד אלא היה יוצא אור אחד מבית קדש הקדשים מבין בדי ארון כדמיון ברק והיה מחבק לכהן והיה מוציאו לפי שעה כדי שלא יחזור אחוריו לארון ששם השכינה, ומי היה יכול לדבר החכמה שהיה משיג בעת ראותו השכינה ובהשיגו השגה אין קץ ואין דמיון לחכמה הגדולה שהיה משיג ששם היה רואה את השרשים שמהן נשתרגו כל המדות הן סודות מוסדות עולם והבניינים הגדולים, והיה רואה הרכבת השרשים כיצד נרכבו בשורש

גדול ביום הכפורים ואל תמסרוהו לכל אדם כי הוא עיקר גדול והוא ניקוד ה' ובו תראה חכמה לאין סוף ויחוד שלם כי כולו הוא בתנועות קטנות כמו שתראה, וכאשר הכהן היה זוכר את השם היה הלוי מביאו בשירותיו לפי הנענוע שלו, וכאשר הלוי היה מביאו בדרך הזאת היתה התפלה מקובלת מיד ונשמעה לפי גודל הפעולה הגדולה והממשלה של שם זה. ועתה היה מעיין ותראה החכמה גדולה מאוד כי האמת לשעה שכהן גדול היה בא להיכל קודש הקדשים והקטורת בידו והוא לבוש בגדים טהורים והמצנפת בראש והאכנט במתניו וצורתו כצורת הכהן שלמעלה נקרא שמו **מניכאל** וזוהר פניו כחשמל והבל פיו כשרפים ולשונו כחרב חדה והיה נכנס להיכל, וכאשר היה רואה את הארון שהענן מכסה עליו היה אומר רבון כל העולמים סלח לנו את חטאתי ואת חטאת אנשי ביתי ואת חטאת בני ישראל, ואחר זה היה שומע דבור שהיה אומר פלוני בני ברכני (ע"פ ברכות ז' א') באותה שעה היה יודע הכהן שהיתה שעת רצון ואז היה מנענע את בגדיו והיה קולן של פעמונים נשמעין חוצה והיו ישראל יודעין שהגיע עת רצון והיה אז הכהן זוכר את השם ככתבו יהו"ה עם ניקודו והיה מכוין בו בנחת ובהשקט והיו רועשים סיפי ההיכל, והיה ההיכל

מלפני הקב"ה ומיד האדום חוזר ללבן והכ"ג מנענע הפעמונים מרוב השמחה, והנה אמרתי לך קצת חוקות המקדש כשהיה הכהן נכנס אל קדש הקדשים, והארכתי (י"א והרי) ניקוד סגול מפני שהוא ניקוד הסגולה הנתונה לבני ישראל זרע קודש מאור השני היוצא מן שורש החמדה והששון והתפארת כמו שאמרתי שהנתונים (י"א שהניקודים) את השם ממנו יוצאים, וזהו ענין גדול מאד והוא מאור שנמשך בגבורה מתפשט הנה והנה לפי רוב גבורתו כולל העליונים והתחתונים כדי לעשותם אחד, ומן רוב גבורתו נתפשט מאור אחר ממנו שהוא מכריחו בגבורה ודוחה אותו מאד מפני רוב גבורתו והוא דגש באות השנייה. והמאור הזה נתפשט לכל עבר ולכל פנה ובגבורת גדולתו מכריח לכל המאורות לעשות כרצונו, והוא מאור פותח השערים ומוציא המאורות ממקומם ברוב גבורתו והדרתו, והוא מאור פותח חלוני מזרח ומוציא חמה ממקומה לפעול פעולתו הוא ניקוד פתח מן תנועות הקטנות, ומן הממהרים לפעול פעולתן כמו שאמרתי, והוא ניקוד גדול מאד לפעול פעולות אין קץ לתבונתו וליפיו והוא ניקוד על אות ה' הראשונה שהוא אות שני בשם יהו"ה הנכבד והנורא, ושם המאור השני הזה אלהים וזהו ענין גדול

אחד הוא שורש אילן החיים, והיה רואה עץ החיים והיה רואה הענפים והיה רואה כיסוי הענפים כמה הם מכסים השורש, והיה רואה פרי הענפים אבל לא היה אוכל ולא היה יודע איזה פרי מתוק ואיזה פרי מר, והיה משיג ג' מאורות האלו בהרכבתם אלו עם אלו כמו שאמרתי למעלה, ובצאתו בשלום מן הקודש היה מוסר חכמתו לבנו אם היה ראוי להיות כ"ג או לכהן אחר אם יהיה ראוי כמו כן להיות כ"ג שכאשר יכנס לקדש הקדשים שיהיה בקי בדיעת המאורות ושלא יכשל בו וכל ישראל עמו. וכן היו עושים הכהנים בקדש הקדשים היה חקוק השם באותיותיו ובניקודו בשער הארון, וכאשר היה רואה הכהן ששער הארון היה מלא זוהר לבן היה שמח מאד, ואם היה רואה אדום לא היה סימן טוב לישראל ולא לכהן, וכראות הכהן האדום הזה היה מתאמץ ואומר רבון העולמים שוב מהרון אפך והנחם על הרעה לעמך, והיה אומר ומרבה בקשות ותחנונים לפני הקב"ה, והיתה קו אחת נקשרת במעיל הכהן של משי לבן והיתה אותו הקו נקשרת החוצה כמו כן בעזרה והיה כ"ג מנענע הקו והיה רומז שיצטקו בני ישראל אל ה' וישוכו אליו בכל לבבם, וכראות הכהנים והעם שהכהן מנענע הקו היו צועקים מיד בנפש מרה ושואלים רחמים

שאמרתני. והנה נשלם ניקוד הו' על כללים ופרטים כמדת הגבורה הקשה בתנועות קטנות ממשויכים עליהם הגבורה הגדולה. והנני מתחיל לפרש ניקוד הח' וכו' תראה גבורות חזקות ונוראות יותר מן הניקוד הו'. וכבר הזהרתי שהפועל יתכוין באות הניקוד (כ"ג בשמות) ויפעול כל אשר ירצה וכל דבר לא יחד ממנו בהיותו עושה כל אלו הדברים כסדרן ולא יחסר דבר. ועתה בהיותך רואה עומק הדברים יאירו עיניך:

ניקוד הח' מי ימלל גבורותיו ותהלותיו בהיותו עולה בקו המישור להראות גבורתו ויפיו לכל המאורות האחרים המתפשטים ממנו והוא מאור גבור ונורא מאד אין תכלית לכל גבורותיו, וכאשר מתפשטים מן השורש הנעלם מתחרדים לקראתו כל בעלי הממשלה הגדולה ובעלי האור המאירים מקצה הארץ ועד קצה הארץ, ובה המאור לפי רוב גבורתו הגדולה טעו בו כמה חכמים מחוכמים בהיותם רואים תוקף ממשלתו שממנו מתפשט מאור אחר הוא המנהיג הגלגלים בגבורתו והוא המרעיש לכל הצבאות וכל החיילים רעש אמיץ, כי מן זה המאור המרעיש לכל הגלגלים מתפשט מאור אחר שהוא ניצוץ והוא נקרא תלי המצוייר כדמיון נחש בזנבו ונאחז בגלגלים ומקיפם, הוא המחשיך ו' כוכבי לכת בגבורתו, וכראות

אשר אות המנוחה מתנהגת במדת הגבורה כמו שראית והבנת באלו הדברים. מאור הג' הוא מאור נורא להשכיל וכו' היה מאריך הכ"ג ביותר מכל המאורות, והיה ממשיכו אליו בנועם השיר והמאור ממשיך אליו המלוכה והממשלה העצומה כמו שאמרתני למעלה ושמו **מלכ"ה** (כ"ג מכל **מלכ"ה**) וניקודו הוא ניקוד חירק אור המקרר כמו שאמרתני פעם ופעמיים. והמאור הרביעי הם ג' מאורות שלשתם נמשכו בגבורה גדולה והם ניקוד שור"ק מן ג' ניקודים ושם א' לשלשתם וזהו השם **יהו"ה** (כ"ג נ"ל כי דינו יהיה יהו"ה **אד"ר** וכאשר יהיה ציורו נאמן הוא **יהוהארה"ד** אכל כלי שיהיה יהו"ה נכאש וגם יהו"ה כסוף לכן הוא נכאש כו) שם אמיץ אינו יוצא משום מקום (כ"ג פסוק) כי הוא מאור בפני עצמו כמו שתראה בצירוף שם יהו"ה, אשרי איש אשר העמיק לדעת למצוא חכמה, בזה השם אומרים כ"ו מעלות היו מן היכל הפנימי למקום שהיה עומד שם הארון והכהן לא היה רשאי לעלות יותר מן המ"ו מעלות פן יענש עונש אשר לא יצא משם, ובעלותו ככל מעלה ומעלה מן המ"ו הנזכרות היה אומר שירות ורננים, בכל שירה ושירה היה זוכר תולדות השם וצירוף שלו, וכאשר היה מגיע אל המ"ו מעלות היה אומר הוידוי והיה זוכר את השם כמו

לגמרי כי לא השיג השורש הנאה, ודע מפני שהאמין שעה אחת נענש עונש אמיץ, בהיותו עולה המאור הזה בקו המישור והתנענעהו הגלגלים מתגלגלים (י"א מתחרדים) והשרפים בעלי היכולת נאחזים בשרשם כדי שלא ימוטו כל ימי עולם, ובהיות השרפים נאחזים בשרשם שם הם מרננים ואומרים השירה, ועולים במעלות למאור השירה (י"א השיבה) וקול הרנה עולה למעלה, ובהיות המאור עולה ומתאמץ בגבורתו הגדולה מתחלק לשנים כדי להבין ולדעת שאם היה אחד שאז יהיה ספק במציאות ומשנתחלק יוצא משם הספק ונשאר הודאי, ובהיותו נחלק חלק העליון מנהיג המאורות והגלגלים והכוכבים והמלאכים וחלק השני מנהיג את העולם התיכון ועולם השפל וצבאותיו והתהומות ודגי הים, ועל סדר הנאה הזה אמר המשורר הגדול: מה רבו מעשיך ה' וגו' (תהלים ק"ד כ"ד), והמנהיג את העליונים והמוציאם והמביאם הוא המאור העליון, ומשני החלקים הצופה דרך בית החורונים נקרא שמו אֱלֹהִים אלהי ישראל מקור (י"א מקום) מהאור הנעלם, והחלק השני המנהיג את העולם התיכון והשפל לצבאותיו נקרא שמו אכתריא"ל י"ה אלהי ישראל, שני המאורות מנהיגים את השם הנכבד והנורא לפעול פעולותיו בחכמה, ואלו

החכמים את המאור הזה שתולדותיו כאלו נמצאו לו אמרו כך הלא הוא אלהינו ואנחנו עבדיו היוצר ובורא הכל ולפי שלא דקדקו היטב הטאו שאם היו מדקדקים היו מוצאים האמת. וכאשר נכנסו לפרדם ר' עקיבה ובן זומא ואלישע בן אבויה ובן עזאי התחילו לדקדק מלמעלה ולמטה במאורות וראו מאור מתגבר ומשראו השורש הניחו הענף השיגו למאור הזה. ר"ע אומר, כתיב: וקדשתם את שנת החמשים שנה וגו' (ויקרא כ"ה י'), והשממות לא היו אלא תשע וארבעים א"כ מלמעלה ל' השממות אדון השממות ומי שאינו רואה זה אינו רואה שזה השמיני הוא תיקון אדוננו (י"א וזה שאני רואה אדון השמיני שהוא תקותנו ואדוננו), התחיל להעמיק עד איזה מקום ממשלתו מגעת ראה שהיה עולה בקו המישור הנעלם. ממקור השכל והחכמה והיה מנענע נענוע אמיץ בא עד מקום המצפה וירד דרך המורד בית החורונים, א"ר עקיבא ואני אמרתי לריק יגעתי חשבתי מחשבה רעה בלבי ראה מקום השורש שמשם נשרשו השרשים הגדולים. בן זומא בראותו מעלת המאור הגדול הזה ויפג לבו והאמין לגמרי כי לא השיג השורש הנאה (י"א ויפג לבו ולא היה מאמין), והיה עומד בין שני השערים ונשתטה. אלישע בן אבויה התאמן

נעלמה ממנו ויגזר אומר ויקם לו אם לחיים אם למות ויותר מתגבר ממלאכי השרת שהם לא ירדו לסוף והוא יורד. ואלו שני המאורות שרמזתי מעלותם מראים ההשגחה בתחתונים כי כמו שהוא משגיח בעליונים מפני ניקוד העליון כן הוא משגיח בתחתונים מפני ניקוד התחתון, וכמו שניקוד התחתון צופה לעליון כן התחתונים צופים לעליונים, וכמו שהקב"ה ברא וסידר ד' מיני משחית כן סידר לנגדם ד' מלאכים סומכי המרכבה שנמשכו ברחמים, ואלו הם שמות ד' מלאכי המשחית קצף חרון אף וחימה וארבעתם נכללים בתורה, והקצף והחרון לאלו שני המלאכים מרע"ה הביא אותם בתחתית הארץ ורצה לעקור לאף ולחימה, אמר הקב"ה למה אתה רוצה לעקור לאלו שצריכים הם לעולם, אמר משה כי יגורתי מפני האף והחימה פן ישחיתו לישראל, אמר לו והלא ד' מלאכים של רחמים סדרתי כנגדם ואלה שמותם **אוריאל רפאל מיכאל גבריאל**. והנה לך ששני המאורות האלו מהם מתפשטים מלאכי משחית ומלאכי רחמים להבין שכל הצבאות הם מפרנסים לטובים ולרעים לפי גודל ממשלתם, וכבר אמרתי שאפילו שתמצא לאלו השמות במקום אחר הם הענפים וזהו השורש והם נקראו שמות בשם רבם ע"כ

שני המאורות סדרו ז' כוכבי לכת להנהיג העולם וי"ב מזלות וכל בתי התקופות המנהיגים את העולם והוא ניקוד שב"א באות ראשונה מן ניקוד השם הגדול והנורא, ולמה נקרא שמו שב"א מפני שכאשר יוצא ממקומו אמרו המלאכים אלו לאלו כבר יצא המאור הנחמד ובא להשפיע לכל הצבאות כי מדי צאתו משפיע לעולם והוא צינור ההשגחה, ונמצא בזה הצינור מימינה ומשמאלה צינורות ההשגחה מתאימות הצינור השניה משגחת על ישראל הבריה התיכון, ושני הניקודים שנמצאו באות שב"א הם רמוז, ושני קוצות של יו"ד כנגד קוץ העליון והתחתון זה מקבל מן העליון וזה מן התחתון ושניהם המאורות חזקים וטובים שכבר הזכרתי מעלתם כמה היא גדולה והיא תנועה קמנה. ואמרו על סוד הניקוד הזה הנעלם שכל המעמיק להבין בו יבין היחוד כמו שצריך להיות וידע למי הוא עובד. וכבר אמרתי שכל איש מבני ישראל שאינו יודע למי הוא עובד הרי הוא בכלל קמני אמנה, ומי שאינו יודע למי הוא עובד וחמא בשגגה כמו כן הקב"ה לא מדרך שאינו מכיר (י"ב) יודע לבני אדם אלא האדם הוא אינו יודע למי עובד גם הקב"ה אינו משגיח בו בפרט אלא בכלל כמו שעושה לשאר פריצי ישראל, וכל איש הבדוק ובדק ויודע למי עובד אין חכמה

זכרתים למעלה. מאור שני מניקוד הח' מן המאור אשר הוא מתגאה על השמישות אדון הקדושות והמנוחות אשר פירשתיהו למעלה, וממנו זה השם העומד לנס עמים למסך ולרקייע לפני המלך שמתגבר בגבורה עליונה ממנו, והוא מאור שממנו מתפשטים מאורות מצויירים בצורות נפלאות בעלי שכל והכמה, הם כת התרשישים בעלי הקדושה שומרי משמרת היובל הגדול שעליו נאמר: וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ וגו' (ויקרא כ"ה י). על סוד היובל ועל סוד ניקוד של שם הגדול הגבור והנורא הזה אמר החכם: אתר חד אית לעילא מן כתרא דמלכא דמתחוי לנא והוא אתר דאית נגידו ביה מ"ט נהוריאי אחרנין סלקין בתריהון דכסי להון וכולהו מ"ט נהוריאי אינון נהורין רברבין זיוון לכל עלמא לעילא ולתתא, וכל אינון נהורין אית בהון לפום גבורתיהון גבורתא ורחמי, מן אילין נגידין מלאכים דמתברים אורחוי דבני נשא ומלאכים דכמו שנין (נ"א דמישבין נ"א דמתקנין) אורחוי דבני נשא, ומן אתר דאינון נפקין הוא אתר טב דלית ביה ערבוביא ומתקרי יובלא ולמה אתקרי יובלא לישן טב, ועל יובל ישלח שרשיו (נכמיה י"ז ח), ועל רזא דיובלא כתיב ועל יובל ישלח שרשיו דין הוא מארי שמיא וארעא וכל ענפין דכל אילני וכל שרשיהון אשכח שרשא

באתרא הדין, והדין אתרא מי יוכל למלא שופריה ופיכותיה וגבורתיה, והוא אתרא דיתחוי נהוריא לכל ובתרוהי לא חוינן נהורא ולא גבורתיה לפום זעירות חכמתא, ובדין אתרא עמיקא לחדא תשכח רזא דפורקנותא דבני ישראל דכל נהורי' דסלקין מתתאה לעילא מן מלכותא ועד כתרא דמלכא אית בהון נהורין דגבורתא סלקין עד אתר תמינאה דלעילא מן שבעת שמיטתא דהוא מארי עלמא, ולעילא ספורים אחרים וכל אינון נהורין דסלקין לעילא מההוא מעיינא דאמרנא זימנין סגיאיין והא אוקמינא לעילא, והשתא דנהורא תמינאה די אה"יה (נ"א אה"יה) שמיא דהוא מארי עלמא דישלוט ואז יסקון בני ישראל לגבורתיהון כמה דהוו מלקדמין, ודא איהו דאמר בלעם כד חזא אורכא דגלותא עד דיסקון כל נהוריא לאתר תמינאה דאה"יה שמיא אמר: אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב דרך כוכב מיעקב וגו' (נמלנל כ"ד י"ז), דאתריה באתר דהקב"ה לדרומא דתמן נהורא תמינאה ישתכח תרעא חדא דלית נהוריאי מן רברביא דיכול לאכנסא תמן בתרעא דנא, מן קדם דנא אמרו חכימיא דהיא אטומה ולית דנא קושטא אלהין מן קדם זעירות חכמתא אשתכח אטומה ועל תרעא דנא כתיב: זה השער ליי צדיקים יבואו בו (ספלים קי"ח כ), והוא

האומרים למעלה וזה השם יוצא מן הפסוק שאמרתי למעלה מן האותיות שנקוד עליהם, והנה כמה סודות גליתי לך בזה הניקוד מן אות השניה שאמרתי מעמו ושרשו מן הפסוק שיוצא משם שמו ובוזה תוכל להשיג ולהבין גבורת אלהיך ועצם גבורותיו ונפלאותיו יותר ממה שהשיגו הקדמונים בחכמתם הגדולה, כי זה אמת דורות ראשונים לעולם חכמתם שהם חכמים מחוכמים, דורות אמצעיים אינם כל כך, אחרונים חכמים מן הראשונים וזהו לפי טבע ולפי יצירת העולם כמו שהגלגל חוזר והראשונים שעולים מלאים והאמצעיים שופכים והאחרונים שואבים ונגולים (י"א ועולים) כדי שישפכו גם המה, ומוזה הרקיע שנמצא לפני המלך המתגאה על הכל והמסכב הכל וחומל על הכל מתפשט ממנו מאור אחד מלא גדולה אין בו רחמים מתגבר להמשיך אליו מקורו ולהביאו ברשותו ברוב גבורתו ולא עלה במחשבתו לגמור רצונו, וכשראה שמחשבתו לא נתקיימה להביא ברשותו את מקורו צררו בצרור (י"ב בצרור החיים) וזהו דגש שצריך להניא (י"ג להיות) באות ה' אות שניה מן השם ומי יוכל לדבר גבורת הניקוד הזה ואין שכל יכול להשיג (י"ד להשיב) תעצומו וחכמתו, והוא המסך העומד להבדיל בין קודש ובין קודש הקדשים,

שמה רבא ויקרא זהדר"יאל שמה כמה דתשכח באתוותא דפסוקא דנא, ועל דין נהורא פתח החכם ומליל פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא מל וגו' (ש"פ ח"ג), קב"ה בסגיאנות רחימותיה לישראל גלה להון אתר גנווהי דתמן חכמתא וסכלתנו אשתכח בקושטא, דקב"ה כל ליליא וליליא כד מלאכי אמרין שירתא קדמוהי בפלגותא דליליא ומתגברין שרפים נורא בתושבתתא וחכימי ישראל לתתא אמרין תושבתתא באורייתא דמלכא דפתגמיהון מגיעין עד אתר תרעא דמלכותא דאתקרי כנסיא דישראל ואתקרי ברמזיה מל כמא דכתיב: אהיה כמל לישראל (מ"ט י"ד), כד הקב"ה שמע פתגמי דחכימי דישראל ותושבתתהון כדין מתגבר בחדוותא וברחמין ונפיק מן קדמוהי זיווגא ומזדווג זיווא דנא ושכינתיה ומפלגות זיווא נפיק קלא דאמר פתחו לי אחותי רעיתי יונתי וגו' כדין הוא אכתר"יאל נמלא מל באילין תושבתתא דחכימי דישראל, בהדין שעתא תרעא דקדם מלכא אתפתח ונשמדתהון דצדיקיא אתיין קדם מלכא לקבל מיניה חכמתא כמא דכתיב זה השער ליי' צדיקים יבואו בו. הנה לך מה שאמר החכם ברמז על סוד היוכל ועל סוד הניקוד מן אות השניה מן השם מן הניקוד השמיני שהוא פתח ושמו זהדר"יאל שורש תולדותיו

הללו מרננים לפני הקב"ה, ואלו המאורות שנשרשו בזה המאור כולם בעלי שכל וכולם מודים להקב"ה לאלוה עליהם ומייחדים שמו ואומרים יי' אלהינו יי' אחד. והנה לך שזה המאור הגדול והנורא מי יוכל לדבר גאותו וגאוונו וכבודו והודו ועוצם ממשלתו ונועם הליכותיו, והיה מעיין באלו הנפלאות ותראה חכמה. מאור א' מתפשט ממקום שורש הנאה יפה פרי תואר מן שם יהו"ה ועולה דרך המישור באמצע הדרך ולא הפה ימין ושמאל, ובהיותו עולה בקו המישור נתגבר מאד מאד לאין תכלית, ומרוב גאותו וזכותו והדרו לא נתערב עמו צד של גבורה אלא כולו רחמים מרוב הזכות וההדר, ובהיותו עולה מרוב הזכות נחלק המאור לג' חלקים והם ג' עמודים הסומכים ג' עולמות בתכונותיהם והמשפיעים שפע טוב ומפרנסים לכל דבר ודבר כפי השגתו, והם עמודים בעלי שכל וחכמה אבל אינם מצויירים, ולנגד הג' העמודים החשובים המובים האלו ברא הקב"ה ג' עמודים הם ג' השרפים שסימנם זה שמ"י (שמות ג' ט"ו), ואלו הג' השרפים כנגד הג' ניקודים האלו, המאור העולה מעלה ופניו דרומה אל מקום המציאות ומקום היראה וגזרת הנשמות המהורות ונקרא שם המקום הזה יר"ה (נ"ב י"ה) והוא הזיווג העליון ששם מזדווג המלך והמלכה, ומכנתים

והוא המסך העומד לאות ברית קודש בין ישראל ובין המצריים שהמצריים שפעם וגבורתם עולה כמורד הקדש דרך הערכה ומעלת ישראל עולה בקו הקדושה והמישור הוא שם יהו"ה שורש האמונה ומקור החכמה (נ"ב ההנחה) והמנוחה והוא מקור (נ"ב מקום) ששרשו בו השרשים המעלה פרי למאכל ולרפואה וגם להמית ולהחיות, מן זה השם עולים כל אלו השרשים אשר אני רומז לך עכשיו, ואם אתה רוצה להבין בחכמה תעיין מעט והיה מפרש הידיעות עד שתגיע אל האמת, ובכך תוכל להגיע כאשר אמרתי אליך הוא מקום הגבורות החזק והקדושות כאשר אמרתי. מאור הג' שהוא ניקוד אות ג' מן אות הגבורה שהיא אות ו' והיא אות הגבורה והממשלה ומרוב גבורתה מכללת בין הקדש ובין קדש הקדשים שהוא המציאות. ואמרו כך על האות הזאת שהיא אות השם יהוה ועל ניקוד העליון שבשעת היצירה כאשר עלה במחשבה לפני הקב"ה לברוא העולם, מרוב גבורות המחשבה העמוקה נראו בזה המסך שם"ה מאורות המאירים בכל הימים ומאור זה אין דומה לזה ונגלגל חמה נשרש בכל המאורות, ובשעת היצירה נתפשט זה המאור להתפשט מן המזרח למערב מן הקצה אל הקצה וצבא המרום נאחזים בשני הפנות

שנראה בניקוד הי', ונקרא שם המקום הזה וְהָיָה (י"א וְהָיָה וְלִי יוֹדֵה), כי הם שמות הג' נהרות המתפשטים מן הנהר הנקרא הַה"ה והוא פרת והבן במקומות אחרות ואף כי ר"ת שלהם י"י. וזאת המדה וְהָיָה (י"א ונקרא שם המקום הזה וְהָיָה) ושם המקום הראשון יוֹדֵה שני המאורות גדולים ואדירים, ועל כן תמצא באמת שהואיל והמאור הוא מחבר המאורות א' עם א' בפחד ואימה ע"כ כל הנבראים ובעלי הממשלות והגבורות נבראו במדת הפחד ועל כן המה מכירים אדון עליהם שאלמלא לא היו המלאכים ובעלי הממשלה נבראים במדת הפחד לא היו מכירים אדון עליהם מרוב גאותם ותפארתם. עכ"ז שנבראו במדת הפחד שמלאכים הגדולים יצאו מהדת וכפרו בעיקר ואמרו במחשבתם הלא אנחנו מי אדון עלינו ואלו היו עז"א ועז"אל, ועוד ברוב גאותם אמרו שאין שום מושל עליהם ונעקרו מיד מן העליונים וירדו לארץ ומלאו תאותם בתאוות העולם. ואחרי אלו כפרו בעיקר שרו של מצרים ושל הים וקבצו כל מחנותם להלחם עם הקב"ה מה עשו ירדו ממשלתם והורידו לשאול תחתיות. ואמרו עוד שכל הצבאות שיצאו עמו להלחם עם הקב"ה לא נשאר אלא א' זהו שרו של מצרים שנשאר מהם. ואחרי אלו כפר בעיקר שרו של כשדים

יוצאים כמה מיני מאורות וכמה ניצוצים של חמדה אין דמיון לחמדתם ולתפארתם, ואמרו כך שמזה המקום העליון נגזרה נשמתו של אברהם ונשמתו של מרע"ה ונרכבו שני הנשמות האלו במקום אחר, ואמרו עוד שהמלאך שמועאל ממנו קבלו אברהם ומשה כאשר ירדו לסוף החכמה כמה דכתיב: ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים (שמות כ' י"ח) זהו שמועאל המלאך, וכאשר זה המאור שממנו נאצלו אלו הנשמות הוא חוזר הלילה ממנו מתפשטים כל המדרגות של החכמה ושיר ורנה ותודה, ונראו כל הגלגלים אליו כמו קערה אחת קמנה בחשבון ידוע שנארך במאד מאד במאמר החשבון. והניקוד השני מן הג' הוא בריח התיכון המחבר את המאורות אחת אל אחת כדי שיהיו כל הממשלות אחת, ומפני רוב זכותו שנתגבר מאד לאין תכלית ואין חקר נדמה לו לגבורה והוא מקום הפחד שכאשר כל השרפים בעלי הכנפים ובעלי היכולת מוגיעים במחשבתם לזה המקום עומדים מפחדים מלאים פחד ורעדה ואימה גדולה דומים הם שהעולם העליון יתהפך כמו שהיה מקודם, והואיל והמאור הזה הוא מחבר כל המאורות א' עם א' בפחד ואימה על כן כל הנבראים וכל בעלי הממשלות והגבורות נבראו במדת הפחד כמו

נשא גבורתא דמארי עלמא דלית ליה סופא רבא ויקירא בסגיאנות גבורתיה, כד ברא עלמא עילאה סדיר דכל נהוריא דסלקין ונפקין ונגדין מן קדמוהי יהא להון תחומא עד אתר חד ולכלהון יהיב תחומא דלהון לגבורתא ויתגבר כל מה דייכול, ובאתר דגבורתא מתגבר תמן יהיב שלמא ורחמין, כל דנא מקדם גבורתא דההוא דינא קשיא, וכל נהוריא רברבין כיון דנפקין מן קדם מלכא סלקין לעילא מדאינון סלקין ומדאינון נחתין ושלומא דהוא נהוריא (י"א דההיא נהוריא) שביעא דנפיק מן קדם מלכא פלגותיה סליק לעילא ופלגותיה סליק לתתא, כל דנא לעביד שלמא לנהוריא תתאה (י"א לנהורא עלמא לעילאי ולתתאי) והדין נהורא דשלמא שמיא מן פלגותא דסליק לעילא נפקין שמיא (י"א נשמתהון) דצדיקיא, ומן פלגותיה דנחית לתתא נפקין נפשיין דרשיעיא דישיראל, ונהורא דנא הוא שבתא (י"א שבתא) קדישא דנא די שלמה שמיא, ליה אהדין (י"א אמרין) בגלגלא עשיראה אימא דישיראל בין זכאיא ובין חייביא דישיראל נפקין מניהנם, ודין הוא בנין שבת קודשא קדם מארי עלמא ועל דנא אמרו דכל שבתא ושבתא כד מתגבר נהורא דנא דשלמא שמיא, רשיעיא דישיראל מן גיהנם דפורענותא יפקין ויתבין תחות אילנא בגנתא דעדן ונהורא דנא אומר

מרוב גאותו והודו ותפארתו שנאמר: אעלה על כמתי עב אדמה לעליון כי אין מושל עלינו (שעיה י"ד י"ד) , יצאת בת קול ואמרה אך אל שאול (תרד) [תורד] אל ירכתי בור (סס סס ט"ו) , שרו של הירם רצה להיות אלוה ונתגבר ברוב חכמתו והורד ג"כ לשאול תחתית. ולעתיד לבא כמה מלאכים ירדו ממעלותם מפני זה הענין וכמו שאמרתי שאע"פ שנבראו במדת הפחד כפרו בעיקר לעשות עצמן אלוה. ועתה היה מעיין ותראה כי המלאכים אלו אשר אתה רואה שמרדו במלכות מן הגדולים שבצבא מרום היו ומן האדירים, ומפני רוב גאותם שהיו בהם מרדו, ואם הנבראים בין מן העליונים בין מן התחתונים אלו לא היו נבראים במדת הדין לא היו מכירים אדון עליהם והיה העולם ככתחילה, ומדת הפחד נקרא אלהי"ם הוא מדת הדין הקשה וזאת המדה (ע"כ נסמח לחינאל) היא הבריה התיכון כמו שאמרתי ובה יוצאים ומתפשטים כל מיני נפלאות שהקב"ה עושה עם ברואיו. והניקוד הג' מן אלו הג' אלו ניקודים הוא מקום השלום לולי זה המקום היתה מדת הגבורה מתגברת והיה העולם נהפך. ועל זה המדה הגדולה אמר החכם בהגיעו לעומקו: פתח ר' שמעון ודרש יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכחו (שעיה י"ז כ"א) איתו חזו בני עלמא בני

למלאכין דברא קודשא בריך הוא אילין קיימין על בני נשא ולמיטר יתהון, ואלו קיימין על בני נשא לחבלא עובדיהון ואילין אתקריאו מלאכיא דחבלא מלאכיא דמקבלין מעבר לציפונא הה"ד: מפני שור מהשמאל (לארבעתם) [לארבעתן] (יחזקאל ט' י"ו) . ואלו הם דברי החכם שאמר בדבריו ובחכמתו הגדולה. והם רמזים שכל המדקדק בהם ימצא חכמה כי הם רמזים שכל המרכבה בהם ימצא חכמה, כי ישראל אפילו רשיעיא אפילו צדיקים ממקום קדוש הנשמות או הנפשות באו כמ"ש החכם, ואם כל נפשות מבני ישראל באים ממקום קדוש על כן עונש ישראל אינו חזק בגיהנם כמו עונש העו"ג, ואני מביט לחכמה שלא להקל אותה ביסוד א' הוא בבאן, ואם הייתי אומרו הייתי אומר מה עונש הרשע של ישראל ולכך אני מקצר הענין. והמאור הג' הוה אשר קראתי מקום השלום והשמחה ומקום השבת החופף על ישראל לשומרם מכל דבר רע הוה, מאור שאין להתפשטותו תחום וגבול אלא הוא מתפשט מן מזרח ועד מערב מצפון ועד דרום מן רום מעלה עד רום מטה (י"א) מקצה העליון ועד קצה התחתון) למ' הקצוות מתגבר ויותר למקומות שאין להם חקר ותחום וגבול ומניין. וכבר אמרתי לך שמו של זה המאור העליון, ובאותיותיו תראה כי

כדין שובו בנים שובכים (ארפא) [ארפה] משובותיכם (ימיה ג' כ"ג), רשיעיא דגמירא ימיהון מן פורענותא משתארין בגנתא ורשיעיא דלא גמירא ימיהון מלאכיא דחבלי אתיין ונסבין יתהון ומוליכין יתהון לפורענותא, ועל דא כל איתתא דאתעדיאת כליליא דשבתא צדיקא זכאה וחכים נפיק מינה מקדם דנהורא דנא מתגבר בשבתא בשעתא דקבלא מן מלכא וזיווגא דמלכא עם מלכתא כליליא דנא יתעביד ומן זיווגא דנא נשמתיה נפקא. ועל דנא אמרו ת"ח לא יודווג עם אשתו אלא מערב שבת לערב שבת. ושמיה דנהורא דנא יח"ה (ג"ל שמו הח"ה) כנגד ג' שבתות כאשר מפורש בכמה מקומות, וכד צדיקא יתפטור מן עלמא דנא נהורא דין אתיא ומכסי עלוהי מרישא ועד רגלוהי עד דהוא נפיק מן עלמא דין הדא הוא דכתיב יבא שלום ינחו על משכבותם, ונהורא דנא לכמה תחומין מתגברת גבורתיה ומלאכיא רברבין ותקיפין מקבלין מיניה, אילין יתקרין מלאכיא דרחמין עבדא רעותא דמלכא קודשא בריך הוא. ואילין שמהתהון **שלויא"ל** משרפי (י"א משרתי) נורא. **פניא"ל** מיכא"ל **גבריא"ל** כל אילין מלאכיא וכל משרייתהון אתקריאו מלאכיא דרחמין הדא הוא דכתיב: כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך (מלכים י"א י"א). מדנא יתידע

ברית מנוחה

מקבלים שפע ופרנסתם. ומוזה הענין תבין כי כחות הגבורה המתפשטים מן עבר השמאל למה אינם מאכילים את כחות הרחמים שהם בימין, לפי שכאשר כחות הגבורה מתגברים מעבר השמאל להתפשט לכל הצדדין אז יוצא זה המאור ממקומו ופותח שער השלום ומחליש את כחות הגבורה ומתאמץ לכל כחות הרחמים, וע"ז כתיב המשל ופחד עמו עושה שלום במרומיו (איוב כ"ה ז'), מי שהוא אדון השלום מכניס שלום בין משרתיו כדי שיהיו מחוברים ב' הממשלות לעשות רצונו ולעבוד עבודתו, ובהיות עולה המאור הנחמד אל החיים וסוכת השלום ומגדל הבטחון והעזרה לתת שלום בין הגבורה ובין הרחמים גם הוא מתאמץ מאוד ונחלק לשנים החצי רחמים והחצי גבורה כדי לתת גבורה, והוא מכסה עליהם ומביטים תחת צלו לבל יראו ויבואו המים הזידונים וישטפו אותם, וע"ז הענין תיבת נח (י"א תבין מהו האמת) וזהו האמת, כי כמו שהיה מבול למטה כך היה מבול למעלה שאם שרי העו"ג ההם היו שמחים ולא היו נעקרים תחילה לא היה בא המבול שנאמר: וארובות השמים נפתחו (נכאשית ז' י"א) ר"ל הארובות אשר שם הקב"ה לאותם שרים נפתחו באותה שעה ובא גשם שוטף ושטפם, וזהו מיכאל עם הכח שלקח מאת הקב"ה, וכשנעקרו

הוא שם רומז ג' שבתות שבת העליון שבת התיכון ושבת התחתון, ואלו סודות העמוקים היה מעיין בהם ותראה כי לא לחכמים חכמה ולא לנבונים בינה ולא לגבורים גבורה. הנה כי נשלם ניקוד הג' מן עשרה ניקודים של שם יהו"ה והוא ניקוד שור"ק בו ב' ניקודים, ואלו השמות ששמעתי לאלו השלשה ניקודים הם שמות מיושבים על דרך השכל והחכמה והנה כי נשלם הניקוד זה על פרטים. מאור הד' בניקוד ח' והוא אות המנוחה וההנחה אשרי אדם יודע עומקה והחכמות אשר נכללו בה היא אות הנקראת אות השלום והשמחה או הברית אשר כרת הקב"ה עם ישראל בכל חכמות עמוקות, הברית הנעלם הזה עכשיו תראה מקצתו אפס קצהו וכולו לא תראה בעניינים מפורשים עד מאד. והניקוד של זאת האות הוא מאור מתפשט מן שורש הנעלם ממקור השכל והחכמה, ובצאתו מלפני אדוני הנורא אשר אמרתי כמה דברים מתפשטים ממנו וכמה מאורות מרעישים לפניו אין קץ לרעש ולסופה הגדול שהמאורות מרעישים מלפני המאור הזה, ובצאתו נותן לאלו שלום הם העומדים לשמאל וכמו כן לימין ומתחברים אלו עם אלו כדי שיהיו אחדים ואדוקים כולם לעבוד עבודת הקב"ה ולהשתחוות לפני אדוניו, ובתתו לאלו שלום ולאלו שלום

שכרא הקב"ה בעולם העליון ובעולם התחתון, ונותן שכל לאדם הראוי לאדם כמו אדם ולמלאך כמו מלאך ולגלגל כמו גלגל וכן לכל הדברים, ונמצא מן אלו הדברים שבזה המאור יש מדות רבות של חכמה ושכל ושל רחמים ושל גבורה ושל תאוה ואיבוד התאוה כל המדות שנכללו בעולם העליון והתחתון נכללו בזה המסך הנורא והאמיץ אשרי איש שידע להגביל אלו המדות (י"א המאורות) כל מדה ומדה במקומו וכל כח וכח במקומו. והנה כי נשלם ניקוד הח' אשר גבורותיו כמה הם גדולים וחזקות ונפלאותיו פירשתי בכללים ופרטים. ואני מקצר ועולה מפני רוב החכמה שאם איני מקצר יכלה מלכתוב פלאות רם ונשא כמו שאמרתי, ומפני שלא יצאו מורע קודש ויהגו (י"א וידינו) החכמה לכף חובה ויצאו מהדת ויעקרו האמונה ממקומה וממכון שבתה אשר סדרו הקדמונים. והנני מתחיל בניקוד התשיעי:

ניקוד ה"ט' הגדול האמיץ בעל הקדושה והחכמה שעמדו סתומות בזה הניקוד הם גלויות, ואם תבין ותעמיק לעיין תראה חכמה נפלאה כי כל מעשיו של הקב"ה לסוף תשעה מדריגות קראום ג' פעמים קדוש קדוש קדוש (י"א קראום קדוש הקדשים) והיא מדריגה מוכחרת בין ג' מדריגות בין השלישית ובין השביעית ובין

העליונים נעקרו התחתונים ונשאר נח הוא המנוחה העליונה, ולא נשאר הוא אלא כדי שיצא ממנו אברהם עמוד העולם שבו עומדים עוד היום שמים וארץ ותיבת נח למעלה זו היא המרכבה, וע"כ כמו שתיבת נח היה עוף טהור וטמא ושקצים ורמשים עם האדם כך הוא במרכבה כל השקצים והרמשים ובהמות ועופות ובני אדם השפעתם בא מן המרכבה, וע"כ אמרו אין לך דבר שאינו במרכבה בין טהור ובין טמא. והמאור הד' הזה הוא עיקר תיבת נח כי הוא אור המכסה על כל המאורות והוא מסך שנראה במעמד הר סיני שבה נשרשו הגלגלים וצבאותיהם, והוא מסך כלול מכל יופי ומכל חמדה, ממנו מתפשטים הבזיקים והלפידים והברקים וג"כ נענוע הגלגלים והכוכבים והמזלות ובני האדם וכל צבא השמים וכל הדברים המתפרנסים ומכלכלים, והוא ניקוד פתח שבאות רביעית, ושאר הפתחים שפירשתי הם כמו תולדות של זה הניקוד ואפילו שוהו תולדות של מאור אחר אשר תראה להלן, וזה שמו של זה הניקוד על דרך השכל והחכמה **נְעֻרֵיהָ** (י"א נְעֻרֵיהָ) שם אמיץ מאוד ונמשך בקו הגבורה, והמאור הזה הנה הוא המביא שכל בכל הדברים בין בבני אדם בין בבהמות בין בעופות בין בכל השרצים וכדגי הים ובגלגלים ובכוכבים ובמזלות ובכל הדברים

הוא מעלת הַמ', על כן כל איש שנולד בשנה הַמ' ליוכל בחודש הַמ' ביום התשיעי בשעה הַמ' ושיתחיל לצמוח הוא כמו צומח של כל אלו הרי זה עולה למלוכה בלי ספק אם לא מפני האריכות הייתי מביא ראיה מכמה צדדין. ועכשיו שהזהרתך לכן היה מעיין בזה המעלה ובחכמתה תראה חכמה ויאיר עיניך כי מעלה הַמ' אינה מן אלו האחרות שאמרתי למעלה כי היא מדריגה גדולה מכולם כמו שאמרתי, והוא מאור יוצא לפי תומו לא מוכרח מגבורה (כ"ט לא מגבורה) ובהיותו יוצא ומתפשט לפי תומו מי ימלא זכותו ואורו המצוחצח, ונראה באורו בהרות בהרות קטנות לבנות, וכל בהרת ובהרת מתגברת לעבדו ומתחזקת לצדדיה וכל א' וא' בעל שכל וחכמה מצוייר צורה נפלאה והם מאורות הנחמדים על הניקודים (כ"ט על הפקודים) לידע מן הצבאות לבל יצאו מן הדרך ויפעלו שלא לרצון שוכן ערבות, ואלו המאורות מתקשרות במעלות התפארת שהוא שבת הנרמו בתורה בלשון זכר בלשון משל שבת הוא לה' (ויקרא כ"ג ג'). וזה המאור הַמ' כאשר הוא יוצא יוצא ברחמים לפי הדרו וזכותו ואיננו מרעיש לשום מאור ועולה דרך מסילתו בקו המישור, וכאשר מגיע אל מקום הממשלה שמשם יוצאות הממשלות אשר הוא אלהינו ואנחנו עבדיו

העשירית, בג' מדריגות האלו זו המדריגה היא מובחרת ואלו ד' מדריגות נמצאו כולם כלולות בישראל שנאמר (שפי"ט כ"ד) יהיה ישראל שלישיה, ומעלת הו' זהו שבת העליון זהו כתר עליון המפרנס לישראל, והעשירית זהו סוד שבת הגדול, ובתשיעית נענה ישראל על הים, ושעה תשיעית שעת ששון והכרכה והשמחה היא שעת המנחה בזו השעה נענה אליהו כדכתיב: ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו וגו' (מ"א י"ח לו). קבלה יהיה בידך שהשנה התשיעית ליוכל שנה מובחרת, חדש הַמ' חדש טוב מן הטובים וחדש רצון, ויום הַמ' לחדש מן המוכרח שבכל החדש, ושעה תשיעית של יום שעה טובה ומובחרת משעות היום, וכסדר הזה למעלה בין העליונים התשיעית היא המובחרת, כי גלגל הַמ' יותר מובחרת מן העשירית מפני שהעשירית אינה פועלת כמו התשיעית, כי השפע לכל הדברים מן גלגל הַמ' הוא בא וכו נשרשים וממנו הם מתפשטים. והמאור הזה הַמ' שהוא מתפשט להתפשטותו מן שורש המנוחה בלי עמל מן שורש עץ החיים ובהיותו תשיעית הוא מוכרח משאר המאורות גם מהו' נבחר, גם השבת התחתון הוא מעלה השביעית ושבת התיכון הוא מעלה השמינית ושבת העליון הגדול שהוא שורש תורתנו

ומשתחיים לפניו ומתפללים לשמו הנורא אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֱהִיָּה כאשר יגיע אל זה המקום מתאמץ מאד אין קץ לגבורתו ומצא זיוו אדום כמו גחלת ויוצאים (י"א ומתפשטים) ממנו הניצוצות והוא איננו מתערב עם שום מאור בממשלתו כי יש בו ממשלה לכל המאורות האחרים, וזה האודם הנראה במאור איננו מצד דין גבורה קשה אלא רפה (י"א לא קשה ולא רפה) אבל הוא חותם דם הברית שבישראל הידוע בפנת המרכבה כמו שאמרתי למעלה, וזה חותם דם הברית איננו יורד דרך המורד כי אם עולה דרך המישור, ואפי' שיתערב אליו מאור אחר מאור אחד מן המאורות של ישראל (י"א של שמאל) על כל זה איננו נוטה לא לשמאל ולא לימין אלא עולה דרך מסילתו ומגיע עד מקום מלך מלכי המלכים מקום הייחוד השלם והאמין, וע"כ אמרו כל מי שמקבל עליו דם ברית איננו יורש גיהנם וזהו האמת, ובהיות המאור הגדול הזה מתגאה לבדו בלי מאור עמו כל המאורות מתחרדים לפניו, אמיצי כח העושים רצון קונם ממהרים לעשות מצות רצון קניניהם בפחד ואימה, והוא עובר על כל המאורות ומרעישהם לבדו בלי סיוע של מאור אחר עמו, וכל המאורות בעלי כנפיים ובעלי הממשלות בראותם גדלו עד איזה מקום ממשלתו מגיע (ו) כורעים

ומשתחיים לפניו וקוראים לפניו אברך וקוראים לפניו מלך הגדול המתגאה כי הוא חותם הקרבנות ואליו היו כל הקרבנות מגיעים וממנו היו מתקרבים מן אלו לאלו עד שהיו עולים עד מקום הממציא הכל, עליו כתיב (ויקרא ב' י"ג) ולא תשבית מלח ברית אלהיך וגו'. על כל המאורות זהו המושל אֱהִיָּה, ועל סוד הניקוד הזה הנעלם אמר שלמה המלך ע"ה כשהיה רואה חרבן הבית וישראל הולכים בגלות מפוזרים בכל הפנות כצאן אשר אין להם רועה ואמר לחכמי ישראל אותם שנשאר בהם החכמה השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ (ס"ה ב' ז' ג' ה') בנות ירושלים אלו הם החכמים שעמדו תחת צל השכינה, בצבאות בשם צבאות המפרנס לכל הצבאות ר"ל בגלות הוא מקום גזרת הנשמות כמו שאמרתי למעלה, או באילות השדה הם ארבע פנות הסומכים המרכבה והן אדם נשר אריה שור ארבע חיות סומכות הכסא בדרך שאמרתי, אם תעירו ואם תעוררו לא אתם ולא אחרים למענכם, את האהבה זהו דרך ההנחה שאני מפרש אותה והיא מדברת בניקוד שורש האמונה של השם הנורא והנכבד יְהוָה כמו שכתוב: לאהבה את ה' אלהיך (דברים י"ט ט', ועוה) , ומפני זה (י"א לפני זה) הואיל

בדרך מבוא השערים, ועל ניקוד זה הנעלם אמר החכם בראותו גדולתו פתח החכם ר' שמעון ודרש: באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם וגו' (נמלכ כ"א י"ח) פוקו חזו בני נשא גנויא דקב"ה דנהורא חד נפיק מקדמוהי ובסגיאיות שופריה ומיכותיה קרא ליה קב"ה מלכותא עילאה, וכד נהורא דנא נפיק מסגיאיות גבורתיה וזיוויה והדריה כד הוה סליק באורח מישרא כל נהוריא דחלין מן קדמוהי הדא הוא דכתיב: מי לא ייראך מלך הגוים כי לך יאתה (יחזקאל י"ז), דנא רב וחסין הוא ושלטי על כל נהוריא דנפקין מן קדם מלכא נהורין שבעין לקביל שבעין שרים דאינון ממנן על שבעין עמין והן נהורין דמתפשטין בכל גלגלא ורקיע, ומסגיאיות שופריה אתחזי נהורא דנא באתר חד סתימאה, וכל מלאכיא דאתנגידו ונפקו באורח מישר וגבורתא ורחמין בעין למנדע אורחיה וכל דנא מיניה חכמתא, ומסגיאיות שופריה ומיכותיה כד הוה סליק לעילא ואינון מלאכיא דאתבריוו בקדמיתא קדם דברא הקב"ה עלמא אלפין שנין **זיהוא"ל** (כ"ג ומטמרו"ן) שמיה (כ"א עמיה) אתברי ומלאכיא תליתאה דסליק על כולהון דאתבריא קדם אילין הוא הנקרא שמועיא"ל דהוא מקבל צלותהון דישראל והוא קאים באתר דחכמתא ולא באתר דענפין מעיין תמן אלהין בשרשוי דחכמתא ואיהו

וראית שבועה כזאת שהשביע שלמה המלך ע"ה, והנה עד כי יגיע עת דודים לפדות הבנים ועכ"ז תהיה מעמיק לידע הודאי כי תראה באלו הדברים שרשים עמוקים מראה בו חכמה ודעת באלו הנקודים אשר ראית שרשם וחכמתם. והנני מקדים ומצוה לך הקדמה באלו הדברים משכלי ומחכמתי. כל הדברים אשר ראית שפירשתי עד הנה אל תחשוב מחשבה בלבך שהם כפשוטן הסר זה מלבך כי אינם כפשוטן אלא על דרך אחר שאם תעיין תבין חכמה, ועוד תעיין בזה הניקוד הנעלם ועיין ותראה כי לא לחכמים חכמה ולא לנבונים בינה, והואיל ושלמה המלך ע"ה היה רואה ברוב חכמתו חכמת הניקוד של שם יהו"ה ומרוב חכמתו לפיכך השביע ברוח הקודש לכל זרע הקודש לבל יעמיקו בה עד שירחם הקב"ה על עמו ונחלתו ויפתח להם שערי אורה, ועתה כמו שאמרתי התחילו השערים לפתוח של חכמה, לכן תהיה מעיין ותשיג שכל וחכמה גדולה מאד, כי זה הניקוד הט' מן אות ראשונה הוא ניקוד חול"ם והוא מל"ח ולפיכך קראוהו דם הברית וחותרם הקרבנות כמ"ש: על כל קרבנך תקריב מלח (ויקרא י"ג) כי מלח הוא הפוך חל"ם והוא תנועה גדולה לפיכך צריך כוונה גדולה וקדושה כמו שתראה בפעולות כשאבא לפרש תעצמות הפעולות

וחברוי נשמתהון דאילין נפקי מאתר דנא, וכל בר ישראל דיתחוי דאיהו צדיקא בגבורתא למיעבד רעותא דקב"ה מכמי עלוהי ויהיב ליה חכמתא וגבורתא וחכימא דישאל ר' שמעון ור' אלעזר בריה ור' עקיבה וחברוהי וכל חכימין נפקין נשמתהון מאתר דנא, ובתר כן נהורא דשמיא אלהי"ם נחית מתמן לאתר דתלת מלאכיא אילין בלחודיהון יתייב גבורתא דנא הדא הוא דכתיב במחוקק במשענותם, וממדבר מתנה מאתר דנא נחית לתמן יתקרי מדבר ולאחר דסליק להוודוג תמן עם נהוריא דנא אתקרי מתנה, אתר דנא דמתנה שמיא הוא אתר דכל נהוריא רברבין נפקין מן קדם מארי עלמא דאינון אתר כד אינון מטיין לאזדווגא באתר דנא ואתיין נהוריאי אחרנין לקבלא מאתר דנא, ונהוריאי דאתקריאו מתנה די [י]הון אתר יהבין חכמתהון וגבורתהון לכל נהוריאי דמטיין תמן ועל דנא אתקרי מתנה, ואם לא ידענו מאן הוא רבונא דקאים באתר דנא דאתקרי מתנה די נהוריאי אתר מטיין לתמן שמיא דרבונא דקאים לתמן אדוני"הו הוא שמוע"אל עבדא דאלהא דשמיא, והא לך מה דאמרין חכימיא הוו בדילין לחדא מן נכנס באילין עמיקתא מן קדם דלא יטעון במיחזיהון גבורתא דמלאכיא אילין דכתיב עליהו: זה שמי" (שמות ג' ע"ו) כמא דאמרנא, ורוא

מלאכא חכים מכל חכימא רברבין דהוו בעלמא וכולהו לא מפו לסגיאות גבורתיה דמלאכא דנא, כד מלאכא דנא סליק לעילא למיחוי די נהורא דגבורתיה לית סופא נפקין שרפי נורא ונפקין נהורין דלית להו סופא ובתחלת מלאכיא אילין שויאו תחומא לנהוריא דנא עד די אתר מגיע, ועד די אתר יהא גבוריה גבורתא, ועל אילין מלאכיא די אמרנא כתיב באר חפרוה שריס, ואילין מלאכיא סלקא דעתך דאינון שויאו תחומא דנהורא דא, שתוק ואל תמלל כדין, אלא הקב"ה יהיב בידיהון דאינין תלת מלאכיא גבורתא חד דנפיק מן קדמוי דכולא דינא קשיא דשמיא אלהי"ם ונהורא דנא שוי תחומא לכל נהוריא כל חד וחד כמא דאתחוי ליה, ושמיא דנא ליתוהי גדול בגבורתא בתלת מלאכיא אילין כמה דאמרין במחוקק במשענותם, ונהורא דנא דשמיא אלהים מתקרי מחוקק בסגיאות גבורתיה דאית ביה, ואמרו דכד נהורא דנא דשמיא אלהים סליק לעילא ומטי עד נהורא רבא דהל"ם שמיא כד הוא מטי לאתר דנא דאילין נהוריא קיימין באימה מסגיאות גבורתיה ומתרין אילין נהוריא מפלגא תחומיהון נפקי נשמתהון דצדיקייא רברבין גבריא למיעבד רעותא מן מארי עלמא, כמה דעובדא עשרה צדיקים דקטיל מלכא דאינון ר' עקיבה

ברית מנוחה

המרכבה אשר הדר המרכבה וגבורתה בצניורות השם הזה באים, ואלו מורכבים באלו כדי שיהיו כולם אחדים לעשות רצון קונם ממהרים לפעול, וגובה להם ויראה להם שכל רואיהם מרחוק ישגוהו מפני רוב גבורתו וממשלתו והוא מאור שאמרו שממנו נמשכו המאורות של עצמות הפועלות עבודתם בגבורה ובקדושה, ובזכות מאור השני המנענע גבורות והנחות של אות השניה ומנענעה כרצונו לכל עבר שהוא רוצה, ובאות הזאת היוצאה בלי עמל ויגיעה בה נגלו מממוני שכר העולם הבא שכתוב בו: עין לא ראתה אלהים זולתך וגו' (שפיס ס"ג ג), אפילו שרף מהגדולים וחשמל מהאדירים לא ידעו ולא הביטו דרכי האות הזאת, מפני מה מפני שאם יראו אות אור כזה שהוא מתפשט בלי עמל וכולו מנוחה והנחה ולמיני זיוו אין דמיון יאמרו כך מה זה רבון כל העולמים אדם שהוא עפר רמה ותולעה וכולו תאוות וכולו יצה"ר וטומאה לו הכינות מעלה גדולה כזו ואנחנו עבדיך קוראים בשמך ומשמשין לפניך תמיד מנעת ממנו מנוחה בלי עמל כזו מקום שהצניורות באים אליו דרך ישר מן יחוד מציאותיך מן שורש השרשים, ומפני שלא יחלקו אלו עם אלו מפני שלא יקבלו משם שפע שעל המאור כתיב העומדים בפרץ באלו החמשה

דנא ישתכה בנהורא דנא דחל"ם שמיה דכל בר נש דימטי לרוזא דנא ידע עמיקתא דעלמא דאתי וגבורתיה וטוביה ויחודיה דקודשא בריך הוא, דנהורא דנא כד הוה נפיק נפקין מיניה נהורין אהרנין דמתנין (נ"א דסמכין) לכל נהוריא הדא הוא דכתיב באר חפרה שרים כרוה נדיבי העם במחוקק במשענותם לישן טב, וכל דלא למה אתברי בכל ישי (נ"א בשביל ישראל). ואני אם הייתי בכאן עושה פירוש ענין המרכבה היית יודע שכל חכם וצדיק מישראל שהוא מרכבה בפני עצמו ושיש לו ארבע היות סומכות למרכבה כמו שיש לכסא ושהעולמות ממנו תלויים, והאמת החכם שבישראל הוא הנקרא מרכבה בפני עצמו ועליה עומד כמו שיש בעליונה המפורשות במרכבת יחזקאל אשר ראית בו כמה דברים עמוקים וסודות עמוקים לאין תכלית, והיית יודע השם של העומד במרכבת יחזקאל (נ"א החכמה) והוא שם יהו"ה שורש האמונה ועיקריה וסודו כמו שאמרת, והשם של זה הניקוד העליון אשר ראית עד עתה עמקו וחכמתו. ועל ניקוד אות ראשונה הזאת שהוא נקרא חל"ם אמרו חכמים שהם הים שאין להם סוף והוא הנקרא מלך על כל המאורות המנהיגים והמוציאים והמביאים תחת ממשלתו והוא ממשלת עיקר שפע צניורות שפע

מקומות ומעלתו מופלאה עד מאד (כנ"א כחנז כל זה וז"ל) שפע שעל המאור הזה כתיב: ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (נלאשית א' ג'), ועוד מפני מה גנוז והעלימו מן מלאכיו עושה רצונו מפני שלא יקבלו שפע וגבורה ותהיה ממשלתם כממשלת אלהים הגדולה מאד. ואומר לך כלל כעין השפע המקבל המלאך כן עבודתו שהוא עובד ואם המלאך היה מקבל ממקום המנוחה שלא יהיה שם תערובות של דבר אחר לא היו פועלים דבר ולא היו מכירין אדון עליהם ומפני זה גנוז, ונמצאו בזה המאור הנשרש בשורש אילן החיים שיצא להנחיל את מקורו כמו שאמרתי נמצאו בו חמשה דרכים קשורות בפני אחת לכל יפזרו הנה והנה, ושמותם דרך המנוחה המתפשטת עד דרום עד מקום המציאות הנעלם (כ"א העולם), והשנית דרך החמדה שכל מאור שמשגי השגת הדרך הזאת מתאוה לדבוק בו יותר ועל כן נקראה בדרך החמדה, והשלישי דרך הרצון, והרביעי דרך השלום, והחמישי דרך האהבה. חמשה דרכים סובכים הגלגל לניקודים ידועים בשכל מוכתר, ונמצאו הגלגלים וכל צבאותיהם כאשר הדרכים הללו סובכים אותם כדור אחד מלא כל משכיות שבעולם, והם נראו אצל מעלת המציאות כלא היו ולא נראו מעולם וממשלתם עצומה והם לא

נחשבו דבר, ובאור שמתפשט מן אלו החמשה דרכים כל תולדות העולם באים וכל הפצי הבריות והשרצים והרמשים להבין כמה ממשלתם עצומה, ושמותיהם נוראים מראים הדרם וזיום ויקרם וגבורתם והם שמות משמשיין בלי מלאך ובלי השבעה לזכור אותם על פעולותיהם ומיד נעשו. שם הראשון **יְהִדְרִיאֵל** ומזנו נמשכים אחרים שנקראו בשם הזה הגדול ואלו צריכין מהרה והשבעה לאלו המלאכים שמקבלים מהם אבל (כ"א אצל) זה השם אינו צריך מלאך ולא השבעה, ושם השני **יִנְצַפְחִירֶן**, ושם השלישי **מַכְלִילִיה**, ושם הרביעי **יִנְחַצְבִירֶן**, ושם החמישי **מַפְרִיָצְמֶן**. ונקודים של אלו החמשה מאורות מעלתם כמה היא גדולה לפי תנועות האותיות ולכל דבר מועילים כי הם העומדין בפרץ באלו החמשה מקומות ומעלתם מופלאה עד מאוד. (ע"כ נוסח בגינסא האחרת). ואלו החמשה שמות הם שרשים נענוע אות שנייה מן השם שהיא אות המנוחה שכל (כ"א שכר) העולם הבא. דע כי כאשר אמרתי לך כי מעלת הצדיק וחכם יותר גדולה היא מהמלאכים הגדולים ומן השרפים בעלי היכולת, מפני שהמלאכים אינם גופניים ולא יש בהם איברים שיתאוה תאוה ודירתם במקום קדוש וכל מעשיהם קדושים ועל כן הולכים בדרך רצון מלכם ואין

במאור החשבון (כ"א דע ע"ה) מאל"ך
 (מחשבו) והמאור הזה העליון כאשר הוא
 סובב את אלו המאורות הוא מרעישם
 רעש וגם מרעישם בגבורה גדולה
 ומחכימם ומשפיעם גבורה כל אחד
 כפי גדולתו וגבורתו, וכאשר סובב
 אותם הגלגלים נחשבו אצלו כלא היו.
 והבן חכמה כי הגלגלים מן זה המאור
 נאצלו והם ניצוצות הגלגל הזה, בא
 לרמוז שאלו הגלגלים בזה המאמר
 העליון נקשרים אשר אין קץ לגבורתו
 ואין סוף לממשלתו, והפסוק מוכיח
 דכתיב: כאשר יהיה האופן בתוך
 האופן (מחשבו) "י"י", "י"י", ובהיותו סובב
 המאור העליון הזה את הה' מאורות
 שנאצלו מן זה הגלגל נגזרו ממנו שתי
 אשיות מהדרו ומתוקפו הא' מקרר
 והא' שורף ונקראו אש ומים, ומן אלו
 שני המאורות שנאצלו מן זה הגלגל
 נאצלו השמים כמו שאמרת, וזהו סוד
 השמים וכל הגלגלים מאש ומים הם
 כלומר אש מקרר ואש שורף, ומן אלו
 הב' המאורות כאשר הם מתגברים
 נאצל מהם זיו חופף עליהם מלמעלה
 כדמיון ריקע, ומי יוכל לדבר מעלת
 שני המאורות והריקע שחופף עליהם
 שמבין שלשתם יוצא השירה והרנה
 המגעת עד מקום המציאות, מהללים
 שמו בנועם התהלות והתפלות עליהם
 כתיב: השמים מספרים כבוד אל
 ומעשה ידי מגיד הרקיע (מחשבו י"י כ'),
 אלו הם ב' המאורות אשר רמזתי

להם שבת בזה, אבל האדם שכראו
 הקדוש ברוך הוא בארבע יסודות
 ובמינים רבים ומידר בהם סודות (כ"א
 יסודות) של תאוה ושל שכל ושל
 חכמה ושל דעת, והם טמאים
 ומדובקים בטומאתם וכתאוותיהם
 ודירתם במקום שרצים ורמשים,
 והאדם בשכלו הטוב נדחק מכל אלו
 הדברים ומתדבק בהש"י ועושה
 שליחות הקב"ה ומצותיו ונותן עצמו
 למות על קדושת שמו, בודאי לזה יש
 מעלה גדולה מן המלאכים, ונקראו
 החכמים לפי עניין זה מרכבה בפני
 עצמו וד' היות יש להם והם ד' יסודות
 שנתאכל התערובת ונשאר הברור
 והאמת ועל כן הם מרכבה בפני
 עצמו. ואלו הה' מאורות שראית
 שמותם ומעלותם כמה היא גדולה הם
 כמו תולדות המאור הזה המנהיג אות
 שנייה מן השם הנכבד והנורא יהו"ה,
 והמאור הזה ברוב גדלו ותעצומו
 כאשר הוא מתפשט ויוצא מן שורשו
 שורש החיים והחכמה נראה כמו גלגל
 סובב, מפני שכאשר יוצא עולה
 למעלה להשתחוות לפני מגדילו
 ושורש שרשו הוא שב אל מקורו חוזר
 חלילה ושב אל מקורו, ונראה כי כמו
 שהגלגל הוא הגלגל הסובב היכל
 הפנימי ששם מציאות שורש השרשים
 ויסוד הכל, ונראו חמשה מאורות
 האחרים לזה המאורות כקערות
 קטנות בחשבון ידוע שהייתי מראך

ההיכל אלו מאלו משונות זוהר מזהיר מתנוצצים משם הכרקים יוצאים אשר נצטיירו בצורות נפלאות ואלו מצטיירים בצורות ואלו אור מאיר בהנאה בלי עמל משפיעים חכמה ובינה וכן כל החלונות, כי אלו הם המציאות והצינורות מציאות המציאות (כ"א והצינורות והמציאות) בלי תערובות באים דרך החלונות ומשפיעים להיכל, וגם ההיכל בעלי שכל וחכמה והוא מתגאה לעלות ברוב השפע שנשפע ההיכל מצינורות המציאות, והצדדין (כ"ב והצדדיקים) שבהיכל בראותם כל זה שההיכל מתגאה עמהם לעלות אל השורש אומרים פנימה תושבחות לפני הקב"ה, מי יוכל לדבר נועם ההיכל הזה והלא זה הוא מעלתו עולם הבא ומקומו, ואמרתיהו ברמו והמבין יבין ואשר לא יבין יעמיק בשכלו ויבין שכל חכמה ובינה, והניקוד הזה הוא קמץ וזה שמו אשר נמצאו לו **כַּפְרֵי צְמֹן** שם אמיץ מן הגדולים אשר שם מקורו יהו"ה ובהיותו כלול עם מקורו אין דבר עומד לפניו שאינו פועל אלא לרצונו, ומלאכים אדירים מן עשרה העומדים ראשונה במלכות ששמותם **מיכאל פניאל רפאל יהואל צדקיהל** חותם המלך בקרבם הם ה' מלאכים שחותם אותיות השם בראש כל שם ושם מן אלו המלאכים וה' אותיות מן השם תמצא בראש כל

למעלה האחד מתחיל והשני עונה ומוסיף שבה על שבת, ומן ההדור והדבור הוה יוצאים הנשמות הזכות אשר עליהם אין מעלה אחרת זולתי המציאות הנורא, ונקראו ספירות שנאמר: ספיר גזרתם (איכה ז' ז) ועל כן כתיב מספרים לשון ספירים, והמאור הנורא שנראה כדמיון רקיע אחרי שמסימו שני המאורות לומר השיר עונה הוא, בכלל שירתו מביא מעשיו של הקב"ה, משבח כיצד בראם וכיצד סידרם לבל יתגברו ולכל יתפשטו אלא עד מקום ידוע, ועל כן כתיב ומעשה ידיו מגיד הרקיע ולמי הגיד אלא מפני שנשמע שבחו עד מקום שני המאורות, ואלו השני מאורות האש והמים מרוב זכותם הנחמד וטהרתם הגדולה הוסיפו קדושה על קדושה ואהבה על אהבה ונחבקו כדמיון חיבוק, ומרוב האהבה שנראו בהם נעשו ב' המאורות כאשר נעשו ממשלה אחת, ומרוב שמחת שני המאורות כאשר נעשו אחד ומתגבר לעלות נקשרו ברקיע ונדמה לנר מאירה ההיכל והנשמות נהנים מזיווה ועומדת בהיכלה, וכותלי ההיכל הוה כולן שכל בלי תערובות מחמת השכל ומעמידו על תכונתו, ונקרא שם הקרקע ספיר, וגם ההיכל כל אבן יקרה הם המאורות והמתפשטים וגם הם מפרנסים לנבראים אשר פירשתי מעלתם כמה היא עליונה, וחלוני

ברית מנוחה

כי אות ה' מנוחה ואות ו' גבורה המשלמת גמול לעוברי מצותו, ושלשים וששה דרכים נאחזו במדת הגבורה כמנין ששה על ששה וכל דרך ודרך דין קשה חזק ואמיץ לגבורתו אין מספר, וכל הדרכים יש להם ראש וסוף ואמצעית ל"ו דרכים וכל דרך ודרך מעניש, ומן רוב הגבורה של אלו הדרכים נתפשטו מהם כחות לאלפים ולרבבות ובנו בניין נאה בגבורה הוא מקום העונש והקיפוחו בששה חומות שהם סערה והמולה ורעש וסופה וקול מים רבים, וההיכל הגדול הזה שהוא מקום העונש מן ז' אשות בראשונה אש שורף ועינו כעין הירוק, השני אש משריף והוא כעין אדום, השלישי אש מלהמת והוא תכלת, הרביעי אש משריף לשעה והוא אדום (י"א בשלישית אש מלהמת אפילו מרחוק, ברביעית כעין התכלת אש שריחו משריף לשעה ועינו אדום פונה לשחור מתוקף האש), החמישי נמצא במדריגה קטנה ובה קצת מהנחה פונה ללבן, הששי אש (מסריף) [משריף] ומאכיל הרשעים (י"ב) הששי אש מזעיר ומרעיף ומאכל הרשעים מרחוק), הו' אש שחור והוא עונש גדול שנוחלים הרשעים, והנה נודע לנו באמת שזה הניקוד הוא דין גבורה ודין קשה היא אות עצמה של גבורה מצד שמשם (י"ג) והאות בעצמה גבורה גדולה שמשם יוצא סופה וקול

מלאך ומלאך ונשלם ניקוד הב' (י"ד) המ' מן אות השנייה מן ניקוד המ' עם כללם ופרטם. מאור הג' המתנועע אות הגבורה (י"ה המנענע אות השם) והעמידה במקומה לבל יתפשט וישחית הבנין הנאה ברוב גבורתו והדרתו, ובהיות זה המאור המנהיג את אות הג' בגבורה גדולה מאד ואפי' שהוא מן ענפי אילן מנהיג את השורש (י"ז השור) ככתוב לעיל. והיה מעיין בניקוד הזה ותראה כל מה שאמרתי דרך קצרה, מפני שאם הייתי מאריך אלו כ"ו דרכי השם לעולם לא יגמור העניין מפני רוב חכמתו והאריכות, ומפני זה שמתי פני לקצר בזאת החכמה והחכם שידקדק ימצא כל העניינים בלי שבוש וידע דרך המלך וידע למי הוא עובד וכמה היא גבורתו גדולה וכמה ממשלות מתפשטות מלפניו ומה שכר נותן לאוהביו ולשומרי משמרתו, וכן ידע מה העונש שמעניש לעוברי מצותיו לאותם שלא יראו מפניו, וכבר ביארתי ברמזים העונש של רשעים בעה"ב כמו שאמרתי סודם ברמיוה ובחכמה ובמדה גדולה. ועד עכשיו פירשתי ברמו שכר הצדיק ועכשיו אפרש עונש הרשע וכמה גדולה הבושה שמקבלים. הקב"ה סידר מעשיו בחכמה ובקו המדה ונתן מול העונש השכר והקדים השכר לעונש כמו שתראה, כי אחר אות ה' אות ו'

הם אדירים ונכבדים לעלות הימה ולנקום נקם בלי ספק, ומלאכים מקבלים מהם אשר אלו שמותם **גבריאל צדק־יאל עזאל עזיאל** (י"א ט"ז) משניהם מיוחד כי נמלא באלמת כי עזיאל־ל ממונה על אש השוקף ועזאל־ל הוא מן האש המקורי והמלאכים נמשכים בקו הגבורה והם שמות לקיים קללה ולהמית שונא י"ג יום זה אחר זה וקודם אלו השמות היה זוכר שם יהו"ה בניקוד הט' ובלי מהרה תוכל לעשות ותצלית, ומי יוכל לדבר גבורתו הגדולה שלולי זכות ג' אבות היה העולם חרב מפני גבורתו הגדולה והנפלאה וכמו שאמרתי למעלה, אם תבין תראה חתימת עונש הרשעים ועונש רשעי ישראל לא יכחד לך שום דבר אם תעיין ואני הוצרכתי לקצר כמו שאמרתי. והנה כי נשלם מאור הג' והוא שור"ק בן ג' ניקודים על כללים ופרטים ורמזים. מאור הד' הוא ניקוד אות הרביעית מן השם מן הניקוד הט' מי יוכל למלל גבורתו והדרתו בהתגברו, והוא יוצא מן מקום שורש השרשים לנהוג את כחות הגבורה על שם הנכבד והנורא יהו"ה והוא מאור וכה שמרוב צדקתו ושפלותו הוא מתגבר יותר מכל המאורות, והוא בתוקף האש העליון וברוב ממשלתו שבו מקרר האשות החזקות והאשות שאין שורפין ומשחית מעלותם, וכראות המאורות שזה המאור מתגבר מתחרדים כולם

המולה, ות"ר פרסאות מתפשט הרעש מלפניו והסופה וקול הסערה, וכל אדם מישראל שנימול בכשרו וכל מה שעשה האמת שיתן דין וחשבון ויבא באלו האשות אשר זכרתי למעלה, וכל אדם מישראל כשנכנס למקום הזה אז מרוב חבה יוצא אש מלפני המציאות ומקרר האשות לכסותו לבל יתלהט בתוקף האשות ויושב שם י"ב הודש לא בג"ע ולא בגיהנם, ועל כן אמרו שאין שום א' מבני ישראל יורש גיהנם ולא על צד אחר שתחשוב. ומאור זה כאשר הוא מתגבר לעלות ומדי עלותו במסילה העולה בית אל מרעישים לפניו כל המאורות והצבאות וכל החיילים רעש גדול והוא ברוב גבורתו מתאמץ לכסות עליהם ולהביאם תחת ממשלתו, ומפני רוב הגבורה נחלק לג' מאורות ולולי שהוא מתחלק אין דבר שיעמוד לפניו מפני רוב הגבורה, ואמרו כך מפני מה העולם עומד קיים מפני הגבורה הואיל והגבורה מכסה על העולם מפני זכות ג' אבות כנגד ג' המאורות, וזהו האמת. ואלו ג' המאורות המנהיגים את הגבורה פועלים בדין קשה מבלי מהרה והם שמות שאינם יוצאים משום מקום אלא שמות בפני עצמן, ושמותם של אלו הג' מאורות הם **יוֹצֵפֶת־חִירוֹן** (י"א י"א) **יוֹצֵפֶת־חִירוֹן** (י"א י"א) **עֲסֵפֶת־חִירוֹן** (י"א י"א) ושם הג' מִפְעֵי־חִרְיָהוּ שלשה שמות אלו

עיט ולא שזפתו עין איה (ליוג כ"ח ז') כלומר מעלת האות האחרונה אין מלאך ולא שרף ולא חכם שידע עד איזה מקום אות המנוחה של זאת האות מגיע, ובמנוחות של אות הזאת נשרשו בה שרשים לאין תכלית וכולם מעלים פרי למאכל ועליהם לתרופה. והמאור הזה הדי' המנהיג את האות הרביעית מי יוכל לדבר חכמתו וסודותיו עמוק מאד אין לו קץ, כי הוא מאור שמתפשט לשש קצוות, ובהיותו מתפשט זה המאור אין להתפשטו תחום ולא מניין ועל כן לא ידעו לו לא תחום ולא מניין, וכאשר יוצא מן שורשו הוא שורש אילן החיים מן מקורו יוצא ועולה בדרך קו המישור שהוא סוד השם הנורא ששפעו וגבורתו מתפשט ממזרח ועד מערב ועל כן נקרא קו המישור, ובהיותו עולה בזה הדרך מי יוכל לדבר גבורתו והדרו כלול מכל מיני יופי וחמדה, ומגיע עד מקום התקבצות המאורות היוצאים מלפני המושל, וכל המאורות האלו כלולים בתפארת הוא סוד שבת הגדול עד זה המקום שאמרתי לך. ובהיות מאור זה מגיע עד מקום התקבצות המאורות שם עומד ושם הוא משפיע גם הוא לכל אותם המאורות שמצא שם כי הוא אדון עליהם ומכסה עליהם מלמעלה כמו שתראה בראיות ברורות, כי האמת זאת החכמה שקראוה בעלי החכמה

חרדה גדולה ונאחזים בד' פנות המרכבה לכל ימוטו ויאכדו מן העולם, והוא עומד עליהם ומחליש גבורתם והוא אינו יוצא ממקומו אלא בשני זמנים או שיהיה טוב לישראל מאד מאד או שיהיה ח"ו רע מאד כי הוא יוצא לקרר המעלות, ואם בראשונה פוגע באשות ובמחניהם של ע' שרים והוא מקררן ומחליש טובם וממשלתם ונמצא טוב לישראל בזה העניין, ואם בצאתו פוגע במחנות העומדים להגן על ישראל הוא מקררם ומחליש ממשלתם חלישות אמיץ ונמצא אז לא טוב לישראל ח"ו. ועתה הבין כי בכאן אאריך יותר ממה שהארכתי למעלה ואביא עניין ישראל בכאן בדברים קצרים ואביא עניין העו"ג בממשלתם ואביא סודות עמוקות בקוצר דברים כי לפי רוב החכמה הם דברים קצרים. וזה המאור הדי' המנהיג את הדי' מן השם הנכבד והנורא יהו"ה הוא מאור גדול ואמיץ, כי האמת אות אחרונה מן השם אות ה' מי יוכל לדבר גבורתה והנחתה ואין נראה בה שום תערובת של דין אלא רחמים והוד ויקר, ומעלת שני האותיות שהם בשם ה"ה (י"א י"ה) לוו נמצא (י"א לא נמצא) מעלה גדולה יותר מזאת, הראשונה מתגברת במעלתה והיא נקראת שכר העולם הבא והאחרונה נקראת חותם הברית הגדול והנורא הוא אשר עליה כתיב: נתיב לא ידעו

ובהתחברם בן נמצא היחוד שלם גדול ונורא, ותראה כי המאורות שנמשכו בגבורה גדולה תראה מאיזה מקום מתפשטים ויוצאים ובאיזה מקום מתחברים ומגיעים, ותראה כחות הרחמים מאיזה מקום מתפשטים ובאיזה מקום מתחברים ומגיעים, ובהיותך יודע זה תבין יחוד הקב"ה בדרך אחת מכמה דרכים שיחוד הקב"ה נודע מהם. המקום שורש השרשים וסבת הסבות אשר ממנו יוצאים כל הדברים זהו המקום הנעלם מפני רוב גדולתו ותפארתו ולפי רוב תפארתו נראה השכל מעט. אבל הואיל והמציאות לא נודע לנו כי אם בחכמה גדולה לכן נפרש המאורות הקרובים אל המלך מאיזה מקום יוצאים ומה פעולה ומה עבודתם אשר הם עובדים וכיצד הם קשורים בסבה ראשונה, ואלו החכמות אשר אמרתי לך ברמו אפרש כל זה כדי שלא אאריך ואם הייתי מאריך אין שכל יכול לסבול, ומעכשיו ואילך היה מעיין. אלו הם המאורות המתפשטים מן המציאות ומנהיגים בכוחו הגדול בתחילה יוצא מן מקום המציאות מן שורש השרשים שהוא אדון כל פעולה מאור יפה ונורא שמרוב גאותו וגאונו נראה כדמיון דגל מתגאה על כל המאורות והוא מוציא ומביאם תחת ממשלתו, וכל המאורות בו מצאו מקום כי מרוב גאותו ומנוחתו נראה

קבלה על סוד נאה, ועתה היה מעיין שאם ראית חכמה בשאר המאורות יותר תראה בזה, כי בהגיעו אל זה המקום מראה הזכות אשר נמצא בו בלי עמל מרוב המנוחה מתגבר ועולה ונראה מנוחתו כמו גבורה גדולה לא שהוא דין קשה, ובהיות המאור הזה עומד בזה המקום כמה מאורות מתחלקים ממנו והוא אינו חסר מממשלתו אפילו שכולם נשפעים ממנו, והמאור הזה איננו מתחלק מהמציאות כי האמת זו האמונה כל איש שמאמין שהמאורות נבדלין ממקורן (י"א ממקומן) זה לא יאמין הטוב והישר כי האמת כל המאורות קשורין באדון שאין שום שכל יכול להשיג דמיונו כי אין לו דמיון ואין שכל יכול להשיג יחודו על דרך שלימה, במאורות שמתפשטים מן הקב"ה (י"ב) אבל במאורות שמות פשוטים מן הקב"ה יש מאורות שהן קשורים יותר קרוב ואלו כמה רחוק אבל בין גדולים בין קטנים קשורים בסבה ראשונה אין פרץ ואין יוצאות אלא ברצון אלהי"ה אשר אלהי"ה המציאות הנכבד והנורא. ומעכשיו ואילך היה מעיין בזה המאור ותראה מעלתו כי עד עתה דברתי ההקדמה. המאור הזה אשר נשרשו השרשים הגדולים אשר תראה שמותיו עכשיו ומעלתם, ותראה כיצד (י"ג קצת) מן יחוד הקב"ה השלם בהתחברות הממשלות זו עם זו

הנכבדים ואח"כ יוצאים ארבעים (כ"א ארבע) מאורות ראשים על כולם מתפשטים מאילן החיים ויוצאים לנהוג את מקורם ולתור לו מנוחה, ואם קשה בעיניך זה העניין שהענף יהיה מנהיג את השורש זהו לפי חשיבות השורש נמצא וזהו דומיא לאב שיש לו בנים והבנים נגדלו ומלאו את מקומותיהם בחכמה ובכינה ומנהיגים את אביהם, גם כמו סוס שנושא את האדם כן הארבעים מאורות האלו מנהיגים את שרשם, ואלו הארבעים מאורות הם עשרה ניקודים לכל אות ואות עולים לחשבון ארבעים, והם כנגד ארבעים יום שעמד משה בהר סיני והיה פורש בחכמות מדקדק האמת בסיוע עליונים וכנגד אלו ארבעים יום שעמד משה מדקדק בתורה ומוציאם לאמת ומיישר הרכסים כנגד אלו ימים היו ימי המרגלים שהלכו בארץ אלו ימין ואלו שמאל, ובאלו הארבעים המאורות נמצא מאור הזה הד' של ניקוד ה' והוא מאור נחמד מאד מורכב בסכה ראשונה כמו שאמרתי למעלה, והוא ברוב הדרו ושפעו (כ"א הכח) נחלק לימין ושמאל ואף על פי שנחלק עדיין נקשר זה עם זה כדי שלא יפעלו אלא לרצון קונם ומגדילם, וזהו ניקודו והוא חיר"ק (כ"ל חלק גדול והוא כ"י) ואמת הניקוד שלו יוכיח וזהו חיר"ק שמנענע אות הרביעית של שם

בו גבורה וממשלה, ומן זכות מנוחתו נראה בו מנוחה בלי תערובות, ונמצאו בזה המאור מרוב ממשלתו ב' מדות דין ורחמים משפיע לאלו ולאלו משפיע למלאכי גבורה גבורה ולמלאכי רחמים רחמים וסובל את יצר הרע בגבורה ואת יצר הטוב ברחמים, ונראה באמת כי זהו המאור המתפשט מן המלך יותר קרוב אל האדון יותר מכל המאורות ומתפשט לימין ושמאל ולכל ששה קצוות, ובו נשרש שלשה מעלות שהם קו אחת. האחת התחתונה היא מלכות היא כנסת ישראל היא שבת הנרמו בלשון נקבה כמו שכתוב: שבת היא לה' (ויקרא כ"ג ג). השנית היא אמצעי היא תפארת שכל רואיו ישגוהו מרחוק לראות יופיו וממשלתו. הג' (כ"א העליונה) היא העליונה היא כתר עליון ואע"פ אשר לשלשתם נמצאו שלשה שמות בפרט ובכלל לשלשתם השם שלהם הוא שם אחד והוא יהו"ה שזו קשורה בזו וזו קשורה בזו ועל כן נמצא שם אחד להם, ובהיות שם זה מתפשט בהנחה נמלאו כל המקומות והחדרים זיו עליון גדול ונורא, ומרוב השפע והזיוו יוצאים ממנו מאורות אלפים ולרבות וכל אחד ואחד בעלי שכל וחכמה, ואף על פי שיוצאים אינם מובדלים ממנו אותם המאורות יוצאים בתערובות של גבורה יוצאים והם המשפיעים גבורה לשאר

התשיעי, והנני מתחיל ניקוד הי' מדבר בעניין ההשגחה בפסוק זה: וישם ה' לקין אות (נלשׁט ל' ט"ז), ואדבר בחכמה גדולה ובאריכות ועל כל זה האריכות שאומר שאביא הוא קוצר לפי גודל החכמה של הניקוד, ותראה בזה החכמה של הניקוד אהבת הקב"ה עם ישראל כמה היא גדולה. וחכמת זה הניקוד העשירי מי יוכל לדבר גבורתו ובו הנסתרות גלויות והעמוקות מפורשות, וממנו נשרשו כמה נעלמות (נ"א עולמות) אשר הם הראשים נמצאו שש מאות כנגד ת"ר אלף מוישראל כמו שכתוב: כשש מאות אלף רגלי (שמות י"ג ל"ז), ובכאן נודע שכל אחד מוישראל יש לו מקום במרכבה לפי שלמות השגחת הקב"ה על ישראל, שכל אדם בעולם שפעו בא לו מן המרכבה ואם נסתם הצינור ההוא מיד נכרת, הוא כמה שמצינו בקין שהיה מתיירא מזה העניין שנאמר: כל מוצאי יהרנני (נלשׁט ל' י"ד) והקדוש ברוך הוא הבטיחו שלא יכרית השגחתו ממנו שנאמר וישם ה' לקין אות לבלתי הכות אותו כל מוצאו, והואיל וישראל יש להם כל א' וא' מקום במרכבה ששפעו בא אליו מזה המקום השגחתו שלימה ומעלת מובחרת ומופלאה עד מאד, ומעלת ישראל נמצא בזה הניקוד העשירי כמו שתראה עכשיו. ועתה היה מעיין בזה החכמה ויאירו עיניך ותשיג השגות

הנכבד והנורא שנמצאו לשני המאורות שני שמות והשמות נקראו לפי תנועות המאורות בדרך חכמה מופלאה עד מאד. ואלו הן שמות שני הניקודים. הא' העומד לימין שמו צִיָּצְצִי הוֹיָן (נ"א צִיָּצְצִי תוֹיָן) ציץ הזותב נזר הקודש הספירה המובהרת בלי מלאך ובלי קדושה וטהרה, ושם השני הפונה לימין נמשך בקו הגבורה נקרא שמו הקדוש יֵאֱהֲדוֹנְהִי (נ"א יֵאֱהֲדוֹנְהִי) שם אמיץ ונעלם משיב הספקות ליודעים מקורו בלי מלאך ובלי טהרה אחרת. ובראש המאור הנעלם והנכבד הזה אמרתי שאדבר בענין ישראל ובעניין האומות והנחתי מהעניין הזה עד הניקוד הי' שהוא שורש כל הניקודים כמו שאמרתי, והוא שהיה זוכר כהן גדול בעבודה לניקודים ידועים בנחת כדי שלא יבינו העם אלא מעטים אותם שהעיר הקב"ה את רוחם והלבישם בגדי החכמה שכל ובינה הם היו מבינים. והנני בא לפרש ניקוד העשירי להביא ולפרש סדרי המרכבה ותולדותיו על תכונותיהם, והתולדות שמתפשטים מן המרכבה זו גדולות, ואביא בניקוד הי' כל סדר המרכבה כיצד עומקים (נ"א עומדים) והמאורות אשר משם הם מתפשטים ומה שמותם, וכיצד זה הניקוד מנהיג אלו המאורות ומוציאם ומביאם תחת רשותו. ובכאן נשלמו פעולות והכמות עמוקות של ניקוד

ברית מנוחה

ומרכבה לשון הרכבה הוא שבו נרכבו כל המאורות המכלכלים לנבראים מן זה המקום האמיתי והשפע הנורא שאין לו קץ, ומן אותו הזיו הנאה המתפשט מן זה המקום נצטייר בצורת זה המקום וירד למטה וזו היא המרכבה שארבע חיות סומכות. וכל זה הקדמה זו והעניין שאפרש תחילה יהיה (סדרי המרכבה הם סודות עמוקות לענין וכמו שאמרתי החכמה שאמרתי תחילה בזה העניין ובוה הניקוד יהיה) סידורי המרכבה וסידורי המאורות שממנה הם מתפשטים ויורדים מן המרכבה לחופף על ישראל. ואני כמו שאמרתי הנני מקדים לעניין הזה ההקדמה ותכין בה עיקר השלשה הקדמות ומעכשיו ואילך היה מעיין. (בשנת) [בשעת] היצירה כאשר עלה במחשבה לפני סבה ראשונה לברוא שמים וארץ וכל הצבאות סדך כל הכחות והמאורות המתפשטים ממנו עד איזה מקום יתגברו וכמה פעולות יפעלו, ועל כן אמר החכם רבי שמעון בשעת היצירה סדר ותקן הקב"ה כחותיו בו, וזהו האות כי המאורות המתפשטים בגבורה גדולה מלפניו ומגמת פניהם להתפשט צפונה אל מקום הגבורה מי המשיכם שם או מי נטעם שם, וכן המאורות המתפשטים מן סבה ראשונה שנמשכו ברחמים מי המשיכם ברחמים או מי נטעם במקום השלום והמנוחה ומי ערכב במקום

נעלמות וסודות עמוקות בייחוד הקב"ה ובסדרי מרכבתו: **ניקוד ה'י'** הוא זוהר העליון שכל המאורות המתקרבים אל זהרו מתאכלים ושבה והיתה לבער לכל מי שקרב להגיע לקדושתו, וזה מפני רוב קדושתו הגדולה והעצומה והמופלאה, אשרי איש יודע עיקר מעלה העשירית כי היא סובלת באורה ובזיווה כל הדברים וכל המאורות העליונים, ונראו בזה המאור ה'י' כל המאורות מורכבים והוא נראה כמו אשכול וכל המאורות תלויין ממנו כענבים, ואלו המאורות שנראו כענבים הם המכלכלים לישראל בחכמה גדולה כמו שכתוב: כענבים במדבר מצאתי (אבותיכם) ישראל (מסע ט' י'), וכל אלו המאורות שנרכבו בזה המאור העשירי להם אין סוף ומנין ולהתפשטותם אין תחום ונראו אלו למעלה למרכבה ונתפשטו אלו המאורות לארבע צידיהון ונקשרו בסבה ראשונה, ובהיותם מתפשטים לד' פינות מרוב גבורתם וזיווה נראו כל העמודים שסומכים כל הדברים והבניינים, ומהם מתפשטים כל מיני האש החזק, והזיו שיוצא ומתפשט מן מקום המציאות מקום הנעלם חופף על אלו העמודים הם המאורות שנרכבו במאור העשירי, ובהיות הזיו היוצא מסבה ראשונה מכסה על אלו העמודים נראו העמודים כמו כסא,

ז. מכל יופי וחמדה וכל מיני פרנסה ומרוב השפע האמיץ שנמצא ושנראה בזה המאור נתפשטה גבורתו הנה והנה לד' צדדים הם ד' פנות המרכבה, ובהיות השפע מתפשט מתחלה בגבורה גדולה נמשך בכח המחשבה לצפונה הוא מקום הגבורות וכוזה המקום נרכבו כל כחות המשפט וכל כחות המשחית שנאמר: מצפון תפתח הרעה (ימיס א' י"ז), ומן זה המקום הנורא מתפשטים ממנו לאלפים ולרכבות אין להם מניין ונתוספו ונתגברו דין וקצתו רחמים על כחות הגבורה ועל כן היא חופפת עליה וזה צד מערב מקום ששם סומך יצחק מן שתיהם ותפארתם מתגברת שנאמר: ופחד יצחק היה לי (נלאסיס ל"א מ"ב), וכן ד' פנות לכל פנה ופנה מאלו וארבעתם כאחד נמצאו ומיוסדות על שורש אחד נאה, ומרוב מאור המתפשט מן סבה ראשונה הוא העשירי אשר כתוב עליו: ועוד בה עשיריה וגו' (ישעיה ו' י"א). ועוד ראה כיצד נמצאו ארבע פנות המרכבה תחתונה מיוסדים על זה המאור כי המאור הזה בהתפשטו ממקום המציאות הנעלם מרוב זיוו והדרו ותפארתו נראה כמו היכל שתום, ומן שפע ההיכל בהתפשטו מן מקום המציאות הנעלם נתפשטו ממנו ניצוצים פנימה לנהוג פנות המרכבה התחתונה, כי העליונה בשעה שזה

אחד גבורה ורחמים הלא אלהינו שממנו מתפשטים כל הדברים והוא המשריש להם שורש והוא מנהיגם כחפצו ורצונו, ואלו הדברים הם קושיות חזקות אבל זאת היא אמת שהקב"ה סדר כל מאוריו וכל דבריו על הסדר וכל האחרים כיוצא בזה אלא הוא המשריש להם שורש והמנהיגם כחפצו, ומה עשה ברוב חכמתו ובזיוו הגדול יצאו ממנו מאורות ברוב זכותם המובחר הידוע בלי תערובות, ואלו המאורות שמתפשטים ממנו הם י"ד (נ"א ד') ועכשיו תראה חכמתם ומעלתם והם סוד ד' חותמות שחתם הקב"ה בכל דבריו כמו שאמרנו ותראה בראיות ברורות, והם ד' אותיות של שם יהו"ה, ותראה למה אות ה' מכופלת בשם זה או מה הוא הענין הרומזת, ובהיותך רואה ויודע סדר הכפל הזה או תראה כל העניין כפשוטו, אלו הם סדרי המרכבה העליונה על תכונותיהם כשהשפע יוצא מן הממציא הכל (נ"א מתפשט מן מקום המציאות) מן שורש השורשים יוצא ברצון המחשבה אם בגבורה אם ברחמים, והואיל וברצון המחשבה יוצאה לנהוג את העולם ולכלכלו ולכן נמצא בו גבורה ורחמים, ובשעת היצירה כשהמאור יוצא בגבורה וברחמים יצא עד מקום ידוע ועומד שם כלול מכל יופי וחמדה ומכל מיני עבר ולכל פנה (נ"א ונס"א מלאמי כחוכ כל

ושוחה מפני רוב גבורתו וקול שאונו כקול המולה גדולה כקול סופה, והעומד במרכבה העליונה אדון בלי דמיון ותמונה שכולם צופים אליו והנראה למעלה תחתונה יהו"ה הוא הכבוד המקבל הנראה לעבדיו העושים רצונו ממהרים לפעול פעולתו, וסידורי המרכבה אלו הם לכל צד וצד מתפשטים כחות במניין שאלו שאונם מעטים מזלו אבל נמצא יתרון שזה הכח מגיע עד מקום שכח אחר אורו (נ"א אינו) מגיע לשם וזהו האמת, ואלה מניין המאורות הראשים מאורים גדולים לעבר תימן מתפשטים שש מאות אלף בהתפשטם נחלקו לשש הקצוות אלו פונים למעלה ואלו פונים למטה, ובעת התפשטם מי יוכל לתת מניין לניצוצות שמתפשטים מהם בלי מניין לקיים מה שכתוב: והיה זרעך כעפר הארץ (נלאקית כ"ח י"ז). זה קצה התחתון וזה קצה העליון שהוא שם יהו"ה שכינה תחתונה ועילאה ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה, מכאן נמצא באמת שיש לששה קצוות מתפשטים כדי שידעו ברואיו של הקדוש ברוך הוא כמה אהבתו עם ישראל, ולכל אלו השש מאות אלף שמתפשטים לכל עבר ולכל פנה. על כן נסמלו האמיתים אין קץ לתפארתה, ובהיותם מתחלקות לששה קצוות כאשר הם מגיעים אל מקום המציאות מתחברים כולם ואינם

המאור מתפשט ממקום מציאותו מיד הוא מורכב במאורות אחרים, ולמעלה למרכבה העליונה מציאות הנעלם הוא אלהינו ואנחנו עבדיו, ובמרכבה העליונה נמצאו בארבע ראשיה מאורות עליונים במניין ע' וכל אחד ואחד פונה לצדו ואחד מתגבר על כולם ומכסה אותם בצלו דכתיב: כי חלק ה' עמו (נכ"ס ל"ב ט). ובהיות מאור אחד מתפשט ומתגבר על אלו המאורות מביאם תחת ממשלתו ונראה זה המאור כעמוד גדול מאד אבל שלשה מעלות נמצאו בו יה"ו יה"ה יה"ה יה"ה. לאחר כך עלה עד מקום המציאות. וזה המאור התפשטותו מי ימלל גבורתו ועליו פתחו כל המקובלים בעלי השכל ורמוזו בדברים, ונמצאו אלו השבעים מאורות נמשכים בגבורה, ושם אחד לעשרה המאורות ונמצאו השמות שבעה והם שמות ממהרים לפעול פעולות ולהעלות חימה ולנקום נקם ולשלם לאיש כפעלו כי הם מקורות המשפט שע' הסנהדרין העומד להגן על ישראל מקבלים מהם. הראשון אדנ"י השני שד"י השלישי אלהים הרביעי נקפעתיהרון החמישי יוחצפתרון (נ"א יוצפתרון) הששי צבאות השביעי יאהדונה"י שמות מלאכים גבורה משמשיין בלי מהרה וגם לשאלה בחונים לשאול ולדבר כדבר איש האלהים ולהוציא מן הצרה לרווחה ולמלט איש בארץ ציה

עתידין לאבד אותה אמר כן: וחשבו הרואות בארובות (קהלת י"ב ג'), ואלו שני המאורות דמיונם כדמיון גלגלים ההולכים סביב ורואין דרכי בני אדם, זה לפי שלימות מעשיהון והכמתן, ומלמטה לאלו השני מאורות נראה מאור אחר עובר כאלו כדמיון מגדל חלול, ומפנימה למגדל שם שתי צינורות שמגיעים עד מקום המציאות, ושם האחד מן שתי הצינורות מקום המחשבה והוא מהות המציאות, ושם הצינור השני המביט לשמאל אל מקום הגבורה שמשם מתפשטים כל הגבורות, ואלו שתי הצינורות משפיעים למגדל שפע גדול ומתנאה המגדל למעלה. ושם שני הצינורות על דרך עיקר שם האחד אלהיה ושם השני יהו"ה שם האחד ע"ב ושם השני מ"ב, ושם שני המאורות הרואים מקצה הארץ ועד קצה הארץ אלהי"ה יהו"ה, ומלמטה לזו המגדל נראה בית מושב ומעמד השלם מכל טובה ותפארת הוא מקום ספיר מקום גזרות הנשמות ופרנסת הצבאות ושמו צבאות, ואלו המאורות אשר אפרש מורכבים הם אלו מאלו, ולמטה מזה המעמד הנאה שם העיר המלוכה שנראו בה כל בתי גנזי המלך והכניינים הגדולים והאוצרות וכל המאורות הפועלים בזו המדינה נמצאו המדינה וארכה שש מאות אלק פרסה ורחבה הם ע' (כ"ט ע' אלק).

נבדלים וכורעים ומשתחיים לפני הקב"ה ואומרים לפניו שירות ותשבחות, ובהיותם מתחברים מי יוכל לדבר תפארתם, ובעת התפשטם ממקומם נמצאו להם שמות אחרים מלבד האחרים האמורים למעלה, ובעת התפשטם המאורות האלו מן המקום שנתחברו שם מתפשט מהם האש המקרר. הזוהר המזהיר גיורת נשמות האבות הקדושים מן זה המקום נגזרו ובוה המקום הורכבו כשחזרו לאלהיהם כבתחילה, ועל כן אמרו שהאבות סומכים המרכבה, ואלו השש מאות אלק מאורות כל מאור ומאור מהם מתפשט מן המזרח ועד מערב ונמצאו במאורות המתפשטים מן צד הימין ע' ראשים שמנהיגים את שאר המאורות אשר משם מתפשטים, ובמרכבה העליונה נמצאו שני המאורות שאינם מאירים מגודל תפארתם וגאותם אבל הם רואים מקצה הארץ ועד קצה הארץ ומגיעים עד חומי שכל והחכמה הגדולה וחומי האהבה, ובהיות אלו החומים של השכל והחכמה והאהבה נמשכים בעד שני המאורות כאשר מגיעים אליהם נתמלאו כל פנות המרכבה שפע וגבורה וחכמה יתירה, ואלו שני המאורות הם מגינים על ישראל ומשפיעים אותה חכמה, וכאשר ראה שלמה המלך ע"ה שזו החכמה שהיא לישראל שישראל היו

לעלם (שמות ג' ט"ו), ומלמטה למקום המלוכה ששמו **אלהי"ם** מקום של (י"א שני) העמודים אשר הכל עומד עליהם שם האחד **עד"י** ושם השני **אדנ"י**. והנה לך סדורי המרכבה העליונה על דרך שלמה, ואם תעמיק תבין אדם העליון¹³ ושם כל אבר ואבר. ושמות שני הצינורות הנמצאים בעמוד החלול שם הא' יה"ה ושם השני שמשם נמשך הגבורה וזה"ו, ושם הפרץ אשר קראו הקדמונים יהו"ה (י"א שם הצינור שמשם נמשך הגבורה וזה"ו ושם הפרץ יהו"ה) ושם המלוכה **אדירירון**, והנה לך כל סדרי המרכבה העליונה ואם תעמיק בני אז תבין בנין האדם העליון. וכנגד כל אלו המאורות יש מאורות במרכבה התחתונה כי זו נשפעת מזו. וד' פנות נמלאו באלו המאורות האחת משני המאורות הרואים ששמו **אהי"ה** ואלו הן צינורות המגדל ואלו הן המאורות הרואים, ושם פנה השנייה הוא מקום המושב מקום הספיר א' צבאות, ושם פנה השלישית הוא שער עיר המלוכה **אכתריאל** ושם פנה הרביעית הוא צנור החלול, ואלו הד' פנות הם פנות שמהם נגזרו בנינים (י"א וד' בנינים) משהם וישפה נבחרו מעלותם גדולה מובחרת עד מאד. ועתה היה מעיין ותראה חכמה גדולה מאד, כי תחת האלו הד' מקומות שאמרת למעלה על דרך משל שני המאורות הרואים

ובפנה העומדת באמצע המדינה שנמשכה בכח הרחמים המתגברת למעלה לחומה וחופפת על החומה ארכה אלף ומאתים ושלושים פרסאות. ועתה היה מעיין ותראה חכמה אשר לא השגת ואם תבין זה המשל תדע סוד המשל ופתרונו אומר ברמזים כדי שלא אאריך. ושם שער המדינה המפוארה והכלולה מכל יופי **אכתריאל**, ולמטה לזה המקום שם העמוד הנשרש למטה (י"א ולמטה לזה העמוד השער הנורא מקום העמוד הנשרש למטה למדינה) והעולה ומתנאה למעלה מן החומות וסומך העיר וחומותיה, והעמוד הזה הוא חלול ויש בו שתי צינורות מניעים עד הממציא מן הימיני נמשך ויוצא והוא מנוחה בלי עמל והשמאלי נמשך הגבורה וכל מיני הגאווה, וזה העמוד הוא מגדל השן בנוי לתלפיות הכלולה מכל חמדה סומך המרכבה העליונה ומעמידה על תכונותיה ועל תפארתה בדרך שלמה, ולמטה לזה העמוד המורכב במרכבה העליונה החופף על הכל שם מקום הפרץ שפרצו קדמונים ושעדיין לא נשלם עד שירחם הקב"ה על עמו ועל נחלתו, ומקום זה שהוא מקום הפרץ בו נמצא מנוחה כי כל התאוות וכל הכחות (י"א על האמות) ומלמטה לזה המקום שם מקום המלוכה הוא מקום שפע שלשת השרים הגדולים אשר סימנם זה שמ"י

ברמזים כמו שאמרתי. ואלה העמוקות הם במרכבה העליונה אשר מלמעלה לה אדון אלתי כל הארץ אחד ושמו אחד שאין דמיון ולא תמונה לפניו, ובאלו ד' פנות נמצאו ששים חלונות בהם יוצאים מיני האור הנעלם אבל אינם מתפשטין וחוזרים למקומם חלילה רק עומדים תמיד במקומם מקום הנעלם ונראו אלו המאורות גדולים ואדירים סובבים כבודו של רם ונשא ומעלתו תה"ד: הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה (ס"ג ג' ז'), ואלו המאורות הם בעלי שכל וחכמה שלמה שבוו החכמה אין בה שום תערובת של דבר אחר עמה. והנה נשלמה סדרי המרכבה העליונה, ועתה אפרש סדרי המרכבה התחתונה ואאריך בה יותר מבזו כי לפי מעלתה של זאת לא הארכתי בה שאם הייתי אומר שמא בני אדם רשעים יהיו בראותם החכמה הגדולה כלשון משל והידות וברמזים משובשים ובסדרי (י"א ובסדורי) המרכבה התחתונה נביא ניקוד אות ראשונה של השם ובה תראה הנענועים שהיה הכהן גדול מנענע בשם כשהיה עושה העבודה לפני מי שאמר והיה העולם, ואעשה הפרש בין ענין לענין למען ירוץ קורא בו, ותראה ותבין אם תעמיק כמה ניקודים היו של השם ומה רומזים הניקודים חכמה מפוארה בדרך קצרה בענין

ואינם נראים מאירים הם כמשל כאדם העליון העינים, והמגדל הוא אבר האף, ושתי הצינורות שנראו בזה המגדל הם שני חורי האף שמוגיעים עד המוח שהוא שורש ההיים, ובית המושב הנראה למטה למגדל הוא המושב שנראה בין האף והשפה העליונה, ושער המדינה שהוא בעיר המלוכה הוא הפה שבאדם העליון, והעמוד החלול הסומך הוא הצואר שבו נמצאו שתי הצינורות (י"א שורש האדם ובית המושב והמעמד שנראה למטה למגדל שמשם נגזרו הנשמות ושם פרנסת הצבאות שמו צבאות הוא מושיב שנראה תחת האף באיברי האדם, ולמעלה לבית המושב למטה לשער המדינה היא עיר המלוכה הכלולה מכל יופי וחמדה הוא הפה באדם העליון, ולמטה לשער המדינה המגדל העמוד החלול הסומך הכנינים שנמצאו בו ב' צינורות באדם העליון) באחת המאכל בא ובאחת הכל הפה יוצא בלי עמל, ומלמטה לאלו הצינורות מקום הפרץ הוא מקום שהמאכל שם מקבץ הוא בעד בטן האמצעי, ומלמטה לאלו המקומות (י"א העמוקות) שני העמודים הגדולים הסומכים כל הכנין הנאה והנחמד הם שני הרגלים שבאדם העליון, והשבון אורך המדינה ורחבת והפנה שבאמצעיתה לא יהיה שכל יכול לסבול העומק, והנה לך ראשי דברים

צדדין נראו הממשלות אחת וכל המאורות שמתפשטים מן אלו החלקים למקום אחד באים והמקום ההוא נקרא בית קבול המאורות הוא מקום האלה הגדולה ואלו המאורות נראו כדמיון כותלים ונצטיירו כדמיון היכל וההיכל הזה הוא היכל החיצון הממהר לפעול פעולות בלי מלאך ובלי טהרה. ואלו הן סדורן של המרכבה התחתונה בדרך קצרה כמו שעשיתי בעליונה ומיד אומר הניקוד כמו שכתבתי מ"ש: ועוד בה עשיריה (ישעיהו י"ג) הרי זה מקום שמשם מקבלת העשירית שהוא בטר עליון שמרוב קדושתו מבער (מ"אמרעיד) שאר המאורות הדא הוא דכתיב: ועוד בה עשיריה ושבה והיתה לבער [כאלה וכאלון אשר בשלכת מצבת בם] (שם, שם), ולאן היא משפעת לשני המאורות שהם נרמזים ונמשלים לזכר ולנקבה במשל כאלה – זו היא מלכות, וכאלון – זו היא תפארת והמאורות שנרכבו אלו באלו נקרא מרכבה התחתונה ולהם ראש וסוף להם פנים ואחור להם אמצעות וצד וזה דומה לזה אבל מה שמשפיע זה אין משפיע זה. והמאור הראשון ששאר המאורות נרכבו בו והוא אדון עליהם והצנורות מן העליונים מגיעים אליו בתחלה והוא החולק מזון למאורות אחר כך. ובזה המאור שהוא העליון ראש המאורות יש בו ד' פנות גדולות עד מאד שכל פנה ופנה מגעת

שיבינו בני אדם סדורי המרכבה התחתונה על תכונותיה אשרי איש מעמיק לדעת חכמה ובינה, כי המקובלים אמרו שסביב לאלו המאורות שנקראו מרכבה תחתונה מקיפם אש חזק מאד והוא נהר דינור נפיק ונגיד מן קדמוהי אורך הנהר הזה אלף אלפים פרסאות ורוחב שש מאות אלף פרסאות והאש חזק וכל פרסה ופרסה מתחזק האש יותר ויותר, וכל האשות האלו בחכמה ובבינה מסודרים והנהר יוצא מן מקום הגבורה מן לפני הממציא, ועתה ראה הנהר הזה הנקרא בשם אלהים הוא דין קשה הוא חרב נוקמת נקם ברית חרב המשפט ובהיותו יוצא ומתנשא מתפשט ממנו האש החזק והאמיץ וסובב המרכבה ולמה סובב אותה זה מפני שלמות מעלת הקב"ה שהשרפים בעלי היכולת שרוצים להתגבר ולעלות אל מקום המרכבה הנהר הזה מלהט אותם לבל יתקרבו לראות ממשלתו מפני שלא ידמו לממשלות הקב"ה ית"ש והדרו ומלכותו ואחרי האש החזק נראו שש מאות מאורות שכל מאור ומאור מתפשטים ממנו ניצוצות לאין תכלית ובהיות המאורות האלו מתגברים לקבל משרשם ומעיקר האמונה מתחלקים לארבע חלקים אלו מורכבים באלו ואלו באלו ובכל חלק וחלק נראה ממשלתו לכד ובהיותם מתגברין לד'

והנה כי זה הפסוק הוא מוכיח שישיתבתן של ישראל בגלות אינו אלא מפני ביטול תורה וזאת הפנה המבטת אל הדרום שנקראת נוח שלום שם עומד יעקב ומדתו משם מתגברת ומשם עולה עד מקום הממציא (י"א המציאות) והוא פנה הנרמז בראש אדם העליון ראש לבד לא עם העינים אלא הקדקד בלבד הוא האבר הנרמז באיברי המרכבה שכל השופט אשר הוא נקרא בריח התיכון ושמו שם אמיץ המתפשט מתחלה הוא הנקרא אלהי"ה ואם תעמיק למה יש באורך הפנה הזאת אלף ומאתים ושמונים ושתיים תבין כי לתשלום חשבון זה שלום שאין בו פוסק (י"א הפסק), ובזה הפנה מפני שאורה חופפת על שני צדדיה צדיה וגבותיה ממלאות מקומה קראוה רז"ל בלשון נשר והוא כח העומד על ישראל כמו"ש (שמות י"ט ד') ואשא אתכם על כנפי נשרים והשכינה נקראת נשר כמו"ש: כנשר יעיר קנו וגו' (דברים ל"ג י"א) כל זה הפסוק מדבר בענין אהבת הקב"ה עם ישראל ששכינתו של הקב"ה דומה עם ישראל כנשר על קנו וכאשר בניה מרוב דוחקם צועקים אז מרחמת וחופפת על ישראל כמו"ש: על גוליו ירחף, לאחר כך: יפרוש כנפיו ויקחתו ישארו על אברתו ובכאן יש במחון גדול על ישראל בענין הגאולה, וזה המאור שנקרא נשר מי ידבר תפארתו

אל זוהר המזהיר הוא המרכבה העליונה, ונראה זה המאור כמגדל אחד גדול מרובעת בעלת שכל וחכמה וכארבעת רבעיו יש ארבעה מאורות שזה אין דומה לזה וכולם גבורים. ובמאור הזה נמצאו מאורות בלי מנין וכל מאור ומאור רבועו לבד שער הראש תפארת המרכבה ותפארת הבנינים, וזה שמו יי"י משם מתפשט הברכה והשלום והשמחה והששון ולמטה לזה המאור תלויים הבנינים הגדולים והמופלאים וכד' פנותיו מושבות מעמדות ארבע משמרות נגזרו והם: שהם ישפה ספיר אבן המוכרת האחד מביט לדרום ואורו באורך אלף ומאתים ושמונים ושתיים פרסאות מן מהלך החשמל, וכל פרסה ופרסה מתגברת בזווה זו יותר מזו יותר מזו המוכרת עד שמוגיע הזוי המוכרת למקום שחומי האהבה אשר נמשכים מן המציאות מגיעים שם ואלו החומים הם נקשרים בא' ונחלקו לשיש מאות אלף וכל א' וא' פונה לצדו לשמור משמרתו להגן על בני ישראל. וזו הפנה המבטת לדרום מי ימלל שלמה ולולי זה השלום המגין על ישראל כמעט נמוטו רגליהם בארץ אויביהם ושלום הזה כמה הוא עומד בתפלה שישאל עושים כמו"ש: ודרשו את שלום העיר אשר הגלית אתכם שמה והתפללו בעדה אל ה' כי בשלומה יהיה לכם שלום (ימיה כ"ט ז'),

במחשבתם הלא אנהנו מי בראנו מי אדון עלינו ואלו שהיו בתחלה אותם אשר אמרו לפני הקב"ה שאין טוב לברוא העולם ואפילו שהיה רוצה הקב"ה לברוא העולם לא הסכימו עמו ואלו הן עז"א ועז"ל ולא עוד אלא שמרוב גאותם אמרו שאין מושל עליהם ונעקרו מיד מן העליונים וירדו לארץ ומלאו תאותם בתאוות העולם, ואמרו אלו כפרו בעיקר שרו של מצרים מצרים שמו וכל ע' שרים אחריו מה עשה הקב"ה הורידו מממשלתו והורידו לשאול תחתית, עוד אמרו שכל הצבאות יצאו להלחם לפני הקב"ה ולא נשאר מהם אלא א' זה שרו של מצרים שנשאר מהם, ואחרי אלו כפר בעיקר שרו של כשדים מרוב גאונם ותפארתם והודו ואמר: אעלה על כמתי עב אדמה לעליון (ישעיה' י"ז) כי אין מושל עלי יצאה בת קול ואמרה אך אל שאול תורד אל ירכתי בור, גם שרו של חירם רצה להיות אלוה ונתגבר ברוב חכמתו והודו והורד לשאול תחתית, ונע"ל כמה מלאכים ירדו ממעלותם מפני ענין כזה וכמו שאמרתי שאפילו שנבראו במדת הפחד כפרו בעיקר לעשות עצמם אלוה. ועתה היה מעיין ותראה חכמה גדולה כי המלאכים האלו אשר אתה רואה שמרדו במלכות מן הגדולים שבצבא מרום היו ומן האדירים ומפני רוב גאותם

כי הוא בריח התיכון עושה שלום בין הארריה ובין השור הוא בריה נאה מאד שאין תחום ואין קץ לתפארתו והדרו וזו המדה היא הבריה התיכון כמו שאמרתי ובה יוצאים ומתפשטים כל מיני הנפלאות שהקב"ה עושה. הפנה השניה מי ידבר גבורתה כי האימה והפחד משם יוצאות שמו אלהי"ם והיא פנה השניה ברבוע הראש המכמת לימין ונקרא בלשון רז"ל אל אר"ה ושם מדתו של יצחק מתגברת וזהו צד מערב מקום ששם סומך יצחק כמ"ש: ופחד יצחק היה לי (נלאשית ל"א מ"ב) והמקום הזה הנעלם הנרמו מקום הפחד ומקום הנעלם ממנו נגזרה נשמתו של יצחק קו הגבורה והעוז והממשלה ועל כן כתיב ופחד יצחק היה לי ונקרא שם המקום הזה זה"ר (י"א זה"ר) ולי"ה"ו כאשר רמזתי בניקוד הח' ושם המקום הראשון י"ה (י"א יו"ה) שני מאורות גדולים ואדירים, וע"כ תמצא באמת שהואיל והמאור הזה הוא מחבר המאורות אחד עם אחד בפחד ואימה ע"כ כל הנבראים וכל בעלי הממשלות והגבורות נבראו במדת הפחד ע"כ הם מכירים אדון עליהם שאלמלא לא המלאכים והמושלים נבראו כמדת הפחד לא היו מכירים אדון עליהם מרוב גאותם ותפארתם ועל כל זה שנבראו במדת הפחד מלאכים גדולים יצאו מהדת וכפרו בעיקר ואמרו

בגבורה ושם ראו כל גדולתם אשר יבא אליהם וראו עוד כי גדולתו מגיע למקום שם הא' שם הו' שנקרא י"ם החכמ"ה הה"ד: בין מגדל ובין הים (שמות י"ד ז'). ואלו הו' דרכים נראו בפנה השניה באבר הראש בפנת הימין מקום הגבורה עם הרחמים מקום ששם גבורתו של יצחק עומדת היא מדת הפחד והאימה דכתיב: ופחד יצחק היה לי (בראשית ל"א מ"ג), ושם המדה הזאת בלשון משל אר"ה הקטן המקבל מן העליון ועל זה כאשר מתאמץ בפיו: אריה שאג מי לא יירא (עמוס ג' ח'). הפנה השלישית פנת השמאל מקום הדין הקשה שבארכו שבעים אלף פרסאות מן מהלך וחשמאל וכל פרסה ופרסה מתגברת בגבורה עד שמגיע אל מקום הגבורה ונראו לזו המדה שתי ממשלות מתגברים שניהם בגבורה הקשה מגיעים עד המאור הנרמז בלשון משל קדק"ה (י"א הקדק"ד) הם שני קרניו של החיה שור ושם הורכבו כחות השמאל והמשפט ושם עומדים ושם מתפשטים למקום ששם שואלים אותם שנקרא שם המקום הזה קד"ש ברנע מקום גבורת הגאווה. הפנה הרביעית מי ימלל הזיו הנחמד והנאה והגבורות והמאורות העליונים שמשם יוצאות ארכן ששת אלפים שנה ומן ששת אלפים ואילך התאווה מתאכלת והחכמה מתאמצת כמו שאמרו חז"ל שתא אלפא שני הוי

והדרם מרדו ואם הנבראים בין מן העליונים ובין מן התחתונים לא היו נבראים במדת הפחד לא היו מכירין אדון עליהם והיו מכירים (י"א מכריחים) העולם שב כבתחלה ומדת הפחד שהיתה נקראת אלהי"ם היא מדת הדין קשה. אורך הפנה הזאת ארבע מאות ושבעים פרסאות וכל פרסה ופרסה מתגברת בגבורה ונחלקו הפרסאות לו' חלקים כי ז' שבילים נמצאו בה, שם הראשון מוכו"ת הוא צל השכינ"ה, ושם הב' נקרא רעמסס והוא מקום הגבורה, ושם השלישי הוא הנקרא אית"ם שם עמדו ישראל בצרה צרורה מפני כחות המשחית והחבלה שירדו להשחית את ישראל ולאבד זכרם ושם נתאמצו ישראל ועמדו קיימים באמונה והחזיקו בתומת אבותם וע"כ נקרא המקום הזה אית"ם, ושם הד' בעל צפון הוא הפרץ שפרצו הקדמונים אדם וחיה וקין שם נראו מלאכי השמאל בתפארתם כדי שיטעו ישראל, ושם הה' פי החירוף"ת (י"א פיתו"ם) הוא מקום ממוכך בזאת החיה אר"ה והוא שם הרחמים מבעוד שהוא סתום אין חירות לישראל מבעוד שהוא פתוח יש חירות לישראל וראו שם ישראל זה מקום פתוח וצורות יצחק עומד עליו ומתחנן לפני בוראו על פדות (י"א פיזור) בניו, שם הששי נקרא מגדל שם נתגברו ישראל

עם חכירו, מן קוץ התחתון ענפי החכמה באים וזה שמו אשר נמצא לו **אֲדֹנָי**, בחלק האמצעי נשרשו וזה שמו **אֲנִי**, מן קוץ העליון תלויים כולם וזה שמו אשר נמצא לו **יְהוָה**. ויוצא זה המאור להנהיג את השם הנכבד [ו] (ה) הנורא של **יְהוָה**. ועכשיו אומר הנענועים שהיה הכהן גדול מנענע בזה כמאור הסובב לניקודים ידועים סובב בשהיה מתחיל הכהן לאמר והיה מנענע בראשו מיופי הזכרת השם והיה מנענע בנענוע הראשון כ"ו נענועים זה גדול מזה וזה גדול מזה וכשהיה מגיע לנענוע האחרון היה מזכיר **שליש** אות הו"ד שהוא קוץ התחתון שממנו נשפעים כל הדברים והיה מהרהר בלבו כן ואומר יהי רצון מלפניך אֲדֹנָי אלהי ישראל שתשפיע לעמך כך וכך, וזאת התפלה היה מתפלל מבעוד שהיה מנענע הכ"ו נענועים, ולמה הנענועים האלו מפני האות האל"ף של **אֲדֹנָי** שיש בה עשרים וששה נענועים שעולים לחשבון עשרים וששה ואלו הנענועים הם שמות בפני עצמם שכל שם ושם מתחיל באל"ף והם מאורות במרכבה מורכבים אלו באלו ונעשו כולם אחד מיחדים שמו של הקב"ה ובאלו הנענועים היה הכהן מרים הקול בכל שלישי כיצד כאשר היה אומר י' נענועים בתחלה והיה מקשרם בעד י' ספירות לאחר כך היה מרים קולו

עלמא וחד הריב וכל שנה ושנה מאלו מתגברת בזיו ובחכמה ואלו הד' פנות מהם נתמלאו כל העולמות והגלגלים זיו והדר ומלמטה לאלו ד' פנות שם הרקיע העומד לפני המלך כארכה כן רחבה ובה מהלך שלשה (י"א חמשים) פרסאות על חמשים פרסאות היא שמבדלת בין השכל ובין החומר ובין הקודש ובין החול ולולי זאת היו בני אדם חכמים כאלהים כי כולה סתומה אין בה חלון כי אם היה בה חלון היתה החכמה גדולה וגם המדרגה הזאת נקראת **יְהוָה** (י"א הִתְהַה) והיא אבר הידועה באדם העליון שמו מצח ולולי המצח שהופך על השכל היה האדם בעל שכל וחכמה ואלו השלשה (י"א החמשים) פרסאות שיש באורך מהם מתפשטים חמשים שערי בינה אשר לא השיגם אדם ואע"פ שברקיע זו נמצא חלון היא בעצמה מחכימה מרוב זיווה שהוא צח מאד והמאור הזה הוא הנקרא מגן ישראל שאומרים מגן אברהם. ומאור א' מתפשט מן מקום המציאות נמשך בגבורה גדולה וסובב המרכבה ומכסה עליה מלמעלה ומלמטה ומרוב התגברות המאור הזה נחלק לג' פנות כי לא יכול לכבוש. הפנה הרביעית והוא הנשר, ולמה ג' פנות כנגד ג' חלקים שהם באות הו"ד קוץ העליון וחלק האמצעי וקוץ התחתון, כנגד אלו הג' יש בזה המאור ג' חלקים אבל כולם הם קשורים האחד

מסיים (י"א פותח) מאמר אות ה'י"ד
 היה כורע ומשתחוה מפני מעלת
 הקוץ שאמרנו שממנו תלויים כל
 הצבאות והיה מרים קולו למעלה
 בנענועים ד' כנגד ד' אותיות השם
 הנכבד יהו"ה וכנגד ד' פנות
 המרכבה וכנגד האבות הן הסומכים
 הכסא העליונה וגם התחתונה כי
 מדותיהם למעלה ונשמותיהם למטה
 וזה המאור הסובב למרכבה התחתונה
 שנחלק לששה חלקים שיצא להנהיג
 את השם יהו"ה נהר דינור המשים
 גבול לכל מלאך ומלאך לבל יכנס
 בגבול נכרי מפני שלא ישרף. ונהר
 דינור ג' מאות פרסה מתפשט סביב
 למרכבה, ולמה שלש מאות ולא
 שלשים מפני שלשת החלקים
 המנהיגים את האות ראשונה מן השם
 ומתפשט מכל אחד מהם עשר
 מאורות כנגד עשר ספירות ומכל
 מאור ומאור מאלו העשרה המאורות
 שמתפשטים מכל חלק וחלק מן
 השלשה מתפשטים מ' כנגד מ'
 הגלגלים והתשיעי הקודש משם היא
 מתפשטת. ולפי החשבון הזה מכל
 מאור ומאור מאלו הג' מתפשטים
 מאה מאורות ומעמם מאה ברכות
 ולכן כל המקיים מאה ברכות בכל יום
 נשמתו נכנסת באלו המאה מאורות
 מהלך מאה פרסאות שאין קץ ותכלית
 לאלו המאורות למעלה. והנה דע לך
 כי מעלת אלו הג' מאות פרסאות

וזוכר ה' נענועים כנגד מאורות
 המלבוש של הכהונה שהם מעלות
 שמונה מן המרכבה התחתונה
 לעליונה שאלו שמותם שם הראשון
 אדירירו"ן שם השני ניהרירו"ן
 השלישי יוצפעחירו"ן הרביעי
 מלכי"ה החמישי אזבוגה הששי
 אנג"ן השביעי כוז"ו השמיני נקרא
 צפחירו"ן והם שמות מוכחרים
 תולדות של שם הנכבד ואחר הח'
 נענועים אחרונים היה רומז ח' פנות
 של שתי מרכבות ובוה הנענוע היה
 מקשרם והיה מיחד אותם וזהו קוץ
 התחתון מן הג' חלקים שנחלקו מן
 האור הסובב את המרכבה התחתונה
 וזהו הקטן שבשלשתן נמצא והגוף של
 אות ה'י"ד הנקרא שורש החכמה
 שקראתיהו אנ"י בו היה הכהן מאריך
 וכשמוע הכהנים את הקדושה של שם
 שהיתה יוצאת מפי כהן גדול היו
 מתחרדים אלו לעומת אלו מפני חוזק
 הקדושה והיה הכהן מרים קולו
 ומשפילו לארבע צדדין והיו אומרים
 הכהנים אדיר הוא אלהינו ואנחנו
 עבדיך כי היה רומז להם הכהן שיהיו
 מיחדים וזו בעוד שהיה הכ"ג מאריך
 באות ה'י"ד והיו אז למעלה השערים
 פתוחים והיו מקבלים שפע המלאכים
 כי נענוע הכהן בשם הזה היה רומז
 פתיחות שערי הבינה ושלשה נענועים
 היה אומר הכ"ג באות ה'י"ד
 באמצעיתא כנגד ג' אבות וכשהיה

כזה יש להם אלוה גבור ואמיץ אלוה קדוש שמציאותו נעלם וממשלתו מופלאה וגלויה ונעלמה כמו שתראה עכשיו כי בצאת המאור הגדול מן שורש השרשים מן המציאות כמה מאורות מחשיך וכמה מאורות מלהט וכמה שרפים משריף וכמה גבורים מחליש ועולה בצאתו בדרך המסלה העולה בית אל ובמסלה הזאת מהלך שש מאות פרסאות מן מהלך החשמלים בעלי היכולת ובעלי הממשלה ואלו הת"ר פרסאות בחשבון ידוע הראה שהם אמת והמסלה הזאת היא קו המישור שם יהו"ה הנעלם הוא פונה לשהה קצוות שכל קצה וקצה מאלו מפרנס למאורי ז' מחנות מן כת הארזאים שהם הממונים על ישראל ובהיות המאור הזה עולה במסלה הזאת ממלא אותה מכל צדדיה והמסלה נחשבת אצל המאור הזה כמו נתיב אחד קטן וכשהמאור הזה מתגאה לעלות מי ימלא תפארתו והדרו וקול שאונו ובו מורכבים כל כחות המנוחה בגבורה קשה כי הוא מוציאם ומביאם תחת ממשלתו בכח גבורתו הקשה והוא מאור שממנו נשרשו שני עמודים עומדים לישראל משמשינן בכח גבורתו וממציאים פעולותיו חוצה לקדש הקדשים והוא נראה כמו צל נטויה ומחשיך כל המאורות לפני צלו והוא עולה דרך קו המישור

שנהר דינור הוא מתפשט ממאור הנתר הסובב למרכבה ראשונה מקום המציאות וזה למאה פרסאות נקרא שהמקיים מאה ברכות שם מגיע ונקרא שם המקום מקום החמדה מפני שכל המאורות מתאזים להגיע עד המקום מרוב חמדת המקום ומרוב שפע זה המקום, ושם המקום השני נקרא מקום השלום אין קץ ואין תכלית למעלה הזאת, ושם המקום הג' נקרא מקום הרצון דכתיב: לרצון להם לפני ה' (שמות כ"ח ל"ח). אלו הם שלש מאות פרסאות שנמצא להם ג' מעלות גדולות ומופלאות מאד ונשלמו סדרי המרכבה התחתונה עם (כ"ט שם) ניקוד שם אות ראשונה מן השם והוא שור"ק על ג' ניקודים כנגד שלשת המעלות שנכללו באות היו"ד ושם הניקוד על דרך השכל שם אמיץ עד מאד שם פועל בלי טהרה וגם בלי מלאך ובלי שום ענין. ומעכשיו ואילך היה מעיין יותר ושמו של המאור הַתְּהִיָּה ג' עולמות כאשר יבאר בדרך האחרת. מאור שני מתפשט מן המציאות ומן שורש השרשים ומהדר התפארת והגאון והוא מאור אשר מי יוכל לדבר חשבונו וסודרו ומהלכו ומעמדו שסתרי חוט האהבה בו גלויים ותלויים בגבורה חזקה ומרוב הגבורה נראה האהבה שלמה ומום אין בה ותאמר ככה בלבך ברוך שבחר בישראל בהר סיני מכל עו"ג ואשריהן ישראל שמלך

ברית מנחה

צט

וכאשר מגיע אל מקום המציאות הנעלם נקשר בשורש כתר המלך ונראה המאור הזה לכתר כמו ציץ הוהב נזר הקודש מאיר מן המצח וענפיו מקורות הנבואה משם מתפשטים החכמות הידועות אותם המתגאים לידע קורות הזמן כי כאשר המאור הזה מגיע אל מקום שורש השרשים נראה כמו ציץ הוהב והאמת שזה הציץ הוא מקור הנבואה וכמה אמצעיים יש באמצע עד שיגיע האדם לשורש הזה. וכמו שזה הציץ נמשך בגבורה ולא ברחמים כן המשיג הנבואה קודם שישגיג אותה יעברו עליו דברים נמשכים בגבורה קשה, וארבע מעלות שנמצאו בזה המאור הנרמו בלשון משל לציץ אותם המעלות צריך שיהיו בנביא, ואלו הם ארבע מעלות, גבורה גדולה יותר משאר המאורות, חכם כי הוא בית קבול לחכמה, ועשיר מרוב מעלתו, ובעל תואר מלשון משל מנוי יפיו, ועל כן כל הרוצה להשיג נבואה ולשתות מן המקור מן מים החיים צריך שיהיה גבור כיצרו ועשיר בחלקו וחכם בחכמות ובעל תואר על דרך חכמת הפרצוף ואז ישגיג הפצו והמאור הזה נמשך בגבורה ומרוב גבורתו אין דבר עומד לפניו שאינו משיג ומרוב שהוא גבור עלה במחשבתו להחכים ולידע מקור החכמה ומקור מקורה והשיג האמת וכאשר ארבעה המאורות (כ"א

שני המעלות) הללו נמצאו בזה המאור נחשב אצלו שהוא עלה והשיג מקום העושר והפסוק מוכיח: לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח (ה"א כ"ט י"א) (כ"ל שמסיים העושר והכבוד מלפניך ועין זה העיקר) ומרוב גבורתו שנמצא בו נצמייר בצורה נפלאה יותר משאר המאורות והשיג האמת ונקרא גם הוא בית קבול המאורות והחכמות כי הוא מפתיחם ומשפיע לשני העמודים שנאצלו מזיוו ומהדרו ומרוב גבורתו כי זה המאור הוא המנענע אות שניה מן השם והכהן היה מזכירו בפעם אחת בנחת והומי האהבה בו גלויות כי ז' צינורות נמשכו מן מציאות זוגדול הנודע למעלה מן הכל ושפעם יוצא הזק ולעולם אינם פוסקים והם נשרשים במלכות היא כנסת ישראל והמאור הזה מגלה אותם ומראה תפארתם לכל הצבאות והחילים שומרי המשמרות ועובדים העבודה וכאשר מגלה אותם מחרידים כל השרים כי באמת זה סוד הברית שכרת הקב"ה עם האבות שלעולם לא יפסקו הצינורות מלהשפיע לישראל בין בארצם בין חוץ לארצם כמו שהבטיחם בתורתו שנאמר: ואף גם זאת וגו' (ויקרא כ"ז מ"ז). ואלה שמות שני העמודים העומדים לשמאל שממש מקבלים שבעת המלאכים הנמשכין בגבורה שם הראשון נקרא

ברית מנוחה

מנענע לשנים עשר פנות המרכבה ומחרידה כל זה מפני גבורת הניצוץ שנתחזק כאשר נתפשטו ובהיות הניצוץ עולה ממקורו לקבל מן מקור מקורו נותן פניו צפונה אל מקום השמאל כי כל כח אשר נמשך בגבורה גם הוא ימשך בדרך הגבורה שאם תלך בדרך אחר תחלש והוא לא יחשב למאומה על כן הוא נותן פניו אל מקומות הצפון כדי שיתגבר שם ויקבל גבורה גדולה והזקה עד מאד שיפעל פעולותיו כמו שצריך להיות על דרך שלמה והמאור הזה שנאצל מן אות הוא"ו מן מקום הגבורה כמה גבורות מתפשט ממנו לאין סוף והמאור הזה מרוב גבורתו מחבר מאורות השמאל ומשפיעים מן הימין ומחבר מאורות האחוריים ומשפיע מן מאורות הפנים ומחבר העליונים ומשפיע מן התחתונים ולזה מחבר כדי שיהיו כולם אחדים לייחד שם נורא עלילה ומרוב גבורות השם הגדול נחלק לשלשה מאורות וכל מאור ומאור מחבר לצדו ומשפיע תהלתו מקצה הארץ ועד קצה הארץ וזה המאור שנחלק לג' מאורות כל מאור שמו לבדו. והכהן כשהיה מזכיר האות הזאת היה מחבר כל הממשלות אשה אל אחותה והיה מאריך בה כשהיה רואה שמדת הגבורה היא מתאמצת היה מקצר ועולה כדי שלא יתגבר הגבורה ויחריב העולם. לכן הפועל

אֶפְשָׁחֲרוּן ושם הב' נקרא יִאֲהָרְוֶהי שמות אלו מלאים וכלולים מגבורה וממשלה וזה השם המאור המשפיע לכל אלו נקרא יהוודרא"ל (נ"א יְהוֹדְרִיָאֵל) שם אמיץ ונורא מאד פועל בלי טהרה מרוב גבורתו והם ניקוד שב"א פת"ח באות שניה מן השם, ויהיה מכוון בשמות הניקוד כאשר יזכור הניקוד ואם לא יעשה כן לא יפעול שום דבר כרצונו כי עיקר הפעולות הניקוד ועיקר הניקוד שמותיהם ועיקר שמותיהם מקורם ומקור של הניקוד יהו"ה בין שנמשך ברחמים בין שנמשך בגבורת מקורו יהו"ה כמו שאמרתי שממנו הוא יוצא מנהיגו, ובוה אין להאריך. ואומר עכשיו שני הניקודים והניקוד הזה שאומר באות השלישית היה מעיין בו ותראה כיצד הכהן גדול היה מחבר הממשלות אל מקום אחד בזכרו את אות השלישית מן השם הנכבד הזה שאפילו שהיא נמשכת בגבורה היא הנקראת בריח התיכון העומד בין שניהם בין הרחמים והגבורה ומקבל מוזאת ומוזאת והיא עודנה מחזקת בגבורתה ואלו הן שתי ההי"ן והיא עומדת באמצע שתייהן ומנענעתן בגבורתה ונאצל מן גבורתה ותפארתה מאור אחד גדול ואמיץ אשר עכשיו תראה יופי מאור השלישי אשר נתפשט מן אות הו' מן קושי גבורתה ובהיותה מתפשט ממנה

ואם המלאך הוא ממים מקורו מים. והפועל אם אינו יודע המלאך מאיזה כת הוא ומה מקורו לא יפעול כרצונו. כי תדע שהאש נחלק לג' אשות אש מקרר כמו הלפיד ואש משריף ואש שורף ואינו משריף (י"א ואש משריף ואינו שורף), ובאלו הג' אשות יש שני מדות דין ורחמים כי המקרר זהו רחמים והמשריף דין קשה והשורף דין רפה והמלאך המקבל מן האש המקרר זהו השרף נמשך ברחמים ופעולותיו ברחמים והמלאך המקבל מן השורף זהו שרף בודאי שנמשך בגבורה (י"ב) והמלאך המקבל מן השורף זהו נקרא שרף לא שיהא הוא משריף לאחרים אבל הוא שרף ופעולותיו של זה נמשכת בדין רפה) והמלאך המקבל מן המשריף שהוא שרף מן הגדולים הנמשכים בגבורה גדולה ופועלים בגבורה. ולכן הפועל בעת זוכרו את המלאך צריך שידע אם הוא נמשך ברחמים או בדין רפה או בדין קשה, וכאשר ישיג זה ישיג מקורו שהוא כעין הממשלה של מלאך. ואביא בדרך זו השמות קצתם שנמשכו בגבורה או ברחמים או בדין קשה או בדין רפה, ובמבואות השערים אביא הענין ותראה בארוכה וכמו שצריך להיות, ובכאן תראה קצת מן הענין אבל לא פעולות, כי כל אלו הדברים והדרכים הם צורך לפועל שידע הדבר דבור על אפניו מיושב על הלב בסדר

תחלה יהיה מאריך באות הזאת וכאשר יסיים יחטפנו ויפעול כרצונו. וזה ניקוד שלשה ניקודים שבאות השלישית והוא ניקוד של סג"ל ושמותיו אדנ"י וזהו הקמן העומד בין השנים והעומד ימין שמו יה"ו והעומד לשמאלו שמו אלהים, אלו שלשה מאורות נמשכים רובם בגבורה. מאור הד' הוא ניקוד חיר"ק באות וא"י ושמו נקרא **יְהוֹשֻפְרִימֹן** (י"א) **יְהוֹשֻפְדִימֹר** הוא המקרר המאורות (י"א האשות) וזה המאור הוא אחד מבלי אחרים עמו והוא הנרמז בקרה הנורא ושמו נקרא **יְהוֹשֻפְרִימֹן** (י"א יהושפרימ"ו) שם אמין ואינו יוצא משום מקום אלא שהוא מאור בפני עצמו. והנה כי נשלמו עשרה ניקודים של שם **יְהו"ה** ברמזים ובפשוטים ובפרטים ובכוללים חכמות מפוארות מאד חשובות. והשבעה שרים שאמרתי למעלה שנמשכו בגבורה הם ז' רואי פני המלך ואלה שמותם כלמ"ה בוא"ל אפימור"ר (י"א אסימור"ר) פסכ"ר גוריא"ל (י"א גבריא"ל) סנדלפון עוזיא"ל. והנני מתחיל דרך השלישית בהכמה מופלא בדרך קצרה ועליה כתיב: יהיה ישראל שלישיה למצרים ולאשור כרכה בקרב הארץ (נצעה י"ט כ"ד).

דרך ג' מדבר בענין צבא המרום לידע המלאכים מאיזה כת הם ואם המלאך הוא מאש במרכבה

במחנות האש במחנות המים נמצאו ג' מינים מים, מים בולעים, מים (שופטים) [שופטים], ומים של ברכה והנחה שכל רואיהם מתחכמים הם ועל אחת כמה וכמה השותין מהם, ועל כן נמצאו שלשה ראשים בכתות המים ואלה שמותם הם הראשון נקרא שמו דניאל (י"א דנא"ל י"א רגא"ל) והוא פועל בגבורה קשה והוא הנקרא גשם שוטף מתאמץ לפעול ושם השני נקרא מיכיה"ו והוא המושל על המים הבולעים ובא להודיע שכל כתות המים מאכיל ולכולם מכליע ושם (השלשה) [השלישי] הוא מיכאל והוא מושל על מימי הברכה ושמחה והנחה ואלו הם הנקראים מים שאין להם סוף והן הנקראים קול יהו"ה על המים, ואלו השלשה מקומות אשר שלשה השרפים מקבלים מהם ואלה שמותם, שם הראשון נקרא שמועיא"ל והמקום שמשם מקבל ושמרוב זיוו מקרר את כל האשות הוא השם הנכבד והנורא אהי"ה אשר אהי"ה הוא מקום הזוהר המזהיר מקום ההדר שכל האשות שם הן מתקררין ושם נחשבו כלא היו, ושם המקום השני שמשם מקבל השר מטטרו"ן שאינו משריף הוא שמו יהו"ה מקורם (י"א בניקודים) שאמרת, ושם (המקור) [המקום] הג' אשר משם מקבל השרף יהוא"ל השרוף והמשריף שמו אדנ"י מדת הדין קשה כמו שאמרת כי הוא

שלם. ומעכשו ואילך היה מעיין ותראה כיצד סדר הקב"ה את עולמו בראו בסדר שלם מוכן על החכמה וסדר מלאכיו וכל מעמדיו לבל יתערב מלאך זה עם מלאך זה אלא זה מודבק בכח מקורו וזה מודבק בכח מקורו ומכיונות מרכבתו משרתיו עושי רצונו אלו מן מים משמשין ברחמים ואלו מן אש משמשין בגבורה והוא ברוב חכמתו משלים ביניהם הדא הוא דכתיב: המשל ופחד עמו עושה שלום במרומו (מיוג כ"ה כ"ג). ולכן החכם אשר מלאו לכו לדעת חכמה ידקדק בזו הדרך שקראתיהו דרך השלום לידע כיצד הצבאות (י"א השרפים) מתגברים ומתחברים אלו עם אלו, ונמצאו בשרפים ג' כתות כמו שאמרתי שמרוב אשם (י"א זיוום) הוא מקרר האשות ויש כת אחרת שאינה משרפת וכת אחרת משרפת וג' ראשים על שלש כתות אלו ותחתיהם ראשים לאלפים ולרבבות כמו שתראה, ואלו שמות הראשונים הממונים על כתות השרפים שם הראשון שמועיא"ל הוא השרף המקרר האש מרוב זיוו ומרוב מעלתו והשרף שאינו משריף הוא נקרא מטטרו"ן אבל כל הנגשים אליו הם מתאכלים מרוב חווק אשו והשלישי נקרא שמו יהוא"ל הוא השרף הגדול השרוף והמשריף מרוב שהוא משמש בגבורה קשה גם במחנות המים, נמצא כמו

הנקרא חרב נוקמת נקם ברית חרב המשפט. ונ' שמות מקורות של ג' ראשי כתות המים אלו הם, שם מקור מלאך דנא"ל (נ"א רגא"ל) הנקרא גשם שוטף מקורו אלהים אמרו על הכת הזה שמיד שהאדם נמסר ברשות מלאכי השמאל הכת הזה מחטיפו ועושה בו משפט וצדק, ושם המקור הב' אשר משם מקבל המלאך **מִיכִיָּהוּ** שהוא המבליע לשאר המאורות ושמו **שְׂדֵי** זהו מאור שמבליע כל המאורות שלמטה לו, ושם מקור הג' שמשם מקבל **מִיכֵאל** השר הגדול המשימש בכהונה גדולה המוציא והמביא את בני ישראל על משמרותיהם ועל עבודתם והחופף עליהם לכל ינזקו בני ישראל שם המקור הזה **אֵיהִיֹּה"ה** תמצא בכאן שם **אֵהי"ה** ושם **יהו"ה** כלול זה עם זה, ואלו הג' מקורות הנעלמות אשרי איש שמשיג השגתם. ותחת רשות ג' השרפים הגדולים יש שרים לאלפים ולרבבות מחולקים בין ג' כתות הללו כגון ז' רואי פני המלך אשר זכרתי שמותם כבר, וא"ת בלבבך והלא השרים **סַנְדַּלְפוּן** ו**מַטְטְרוּן** הם אשר זכרתים בו' רואי פני המלך כאשר השר הזה עומד במדרגה קטנה נקרא כן וכשעומד במדרגה גדולה נקרא **שְׂדֵי**. ואלו השרים הגדולים פועלים פעולות כמו שתראה עכשיו. דע באמת כי כל פעולות השר המלאך

שְׂמוּעָא"ל שהוא פועל בפני עצמו נמשכו ברחמים ושרשם ברחמים, וכל פעולות השר הנקרא **מַטְטְרוּן** נמשכו בדין רפה כמו שמורה מקורו וכן כל פעולות השרף הנקרא **יהוּא"ל** נמשכו בדין קשה ובדין חזק כמו שמורה כח מקורו החדר והאמיץ ונמצאו במדרגות הללו מעלות אחרות שכאשר השרף **שְׂמוּעָא"ל** מתגבר לעלות פועל יותר ברחמים וכן כולם והמלאכים האחרים שהם רבים ואין להם מספר ומנין ופעולותם רבות כולם נחלקו על הסדר הזה ולכן תוכל להבין כי ע' סנהדרין מפני כן נחלקו לג' כתות הללו שלישי הראשון מן הסנהדרין שפעם בא אליהם מכח המלאך **שְׂמוּעָא"ל** ונמשכו ברחמים אף על פי שיש להם דין נחשבו כלא היו מפני כח של הרחמים ושלישי האמצעי הוא דין רפה ושלישי האחרון הוא דין קשה ומקור השלישי הראשון הוא אהי"ה ומקורו הוא א' ומקור שלישי האמצעי הוא יהו"ה ומקור יהו"ה אהי"ה אחד ומקור שלישי האחרון אדנ"י ומקור אדנ"י יהו"ה (נ"א אהי"ה ואחד). והנה לך על דרך כלל שלשת המקורות (נ"א המאורות) הללו מפורשים על הסדר ועד עכשיו דברתי כמו בהקדמה לענין המפואר הזה, אבל אם תרצה להעמיק תוכל להבין גבורת הצבאות של מעלה וכיצד נמדדו מששת ימי בראשית, כי

שמתפשטים מסכה ראשונה נמצאו להם שמות על דרך פעולותם אבל סבה ראשונה לא מצאנו לו שם אלא מפני רוב שלימות היחוד קראתי לו שם חד"א אבל שם אחר לא מצאנו לו ולמאור אשר הוא מתפשט מן סבה ראשונה בתהלה הוא נקרא בשם אהי"ה לפי שלימות קדמותו והשם הזה אהי"ה הוא מקור המקורות ושורש השרשים והכל תלוי בו ואלו המקורות שנכללו בשם אהיה הם כ"ו למנין יהו"ה שכל מקור ומקור מאלו הכ"ו מקבלים כל אחד ואחד מהם אהי"ה שם הראשון אע"פ שמקבל יהו"ה (י"א שם הראשון יהו"ה אע"פ שמקבל י"א שהוא יהו"ה) מן סבה ראשונה כאשר הוא מתפשט מן סבה ראשונה אז מקבל מן שם אהי"ה והמקור השני יהו"ה הוא ענף יהו"ה והמקור הג' אהדריאל (י"א זהדריאל) והד' יהדריאל והה' נקרא אדירירון והששי נקרא אכתריאל והו' י"ה הוא ענף שם יהו"ה והוא סוד מ"ו מעלות השיר מהעליונים כאשר רמזתי למעלה בזה והמאורות האלו (י"א והמקורות האלו) אחר כן תראה את עמקן והח' שמו אשר נמצא לו יההדיה"ו והוא שם אמיץ והמ" יוחצצרון (והיו) [והיו] יוצפעחירון הי"א מיכה"ו (י"א הח' יההדיה"ו י"א זההריה"ו והמ" יוחצצבירון י"א יואחצצבירון וי"א מיכאל יהו"ו (י"א

בע' סנהדרין ובשרי המשמרות וי"ב הנשיאים וז' רואי פני המלך ובג' שרים הגדולים כל ענינים וכל הפעולות שבכל העולם תלויים בהם, ואני כבר אמרתי שמות ע' סנהדרין ושמות שרים של המשמרות ושמות י"ב הנשיאים ושמות ז' רואי פני המלך והג' השרים הגדולים וע"כ לא אזכרם עתה בשמם מפני שכבר אמרתי שמותם, אבל אומר מקורם וסודם כמו שצריך ופעולתם ומדותיהם בדרך קצרה, ותראה כיצד הקב"ה הוא עושה שלום במרומיו בין מחנות המים ובין מחנות האש ולכן קראתי לדרך הזאת דרך שלום. כל אלו השרים אשר זכרתים למעלה תראה את מקורם ומהלכותם ומעמדם ובחכמה גדולה הם מסודרים, כי אלו הע' שרים הנקראים ע' סנהדרין נחלקו לג' כתות ושרי המשמרות הם רבים מאד כמו שזכרתים למעלה ואלו השרים הם המקיפים את המרכבה כדי לשמור משמרתם אלו של אש ואלו של מים והקב"ה עושה שלום בעיניהם ומחברם כולם יחד על אלו כתיב: עושה שלום במרומיו (ויג' כ"ה ג'). ועכשיו היה מעיין כי מקורות כל הכחות והמלאכים עכשיו אפשרם. ואלו הם שמות המקורות, שם הראשון אשר אנחנו עבדיו והוא אלהינו לא מצאנו לו שם מיוחד מפני רוב שלימות ייחודו כי אם למאורות

האוצרות ובהיות התפארת עולה גם מתגברת למעלה לכל המעלות פונה לו' קצוות שאדון יחיד מושל עליהם ובהיות התפארת פונה לאלו הצדדין מקבלת מכל א' וא' מאלו הו' מקורות ונתגברה על כל המעלות, ואלו הם השמות של אלו הו' (י"א הג') שם הראשון אהי"ה ושם השני יהו"ה ושם הג' אהו"ה ושם הד' הוא יה"ה ושם הה' יה"ה ואלו הו' מקורות מלמעלה למטה פונים ומתגברים להשפיע לכל הצבאות ולכל א' וא' כפי עבודתו וכפי משמרתו שהוא שומר כן משפיעים אותם ובהשפעתם נמצא שלימות מעשיו של הקב"ה על דרך שלימה כי לצבאותיו של הקב"ה אין מניין וסוף והוא ברוב יכלתו משפיע לכל א' וא' מצבאותיו כפי משמרתו וכפי עבודתו אבל נמצא יתרון גדול בין המלאכים בין אלו ובין אלו כמו שתראה. ודע כי אלו המלאכים הם חלוקים בדרכים רבים אלו מלכים ואלו עבדים אלו משמשים בגבורה קשה ואלו משמשים ברחמים וממשלותיהם רבות. לפי מקורותיהם וכל מקורות המלאכים וצבא השמים הגדולים והקטנים נכללו ב'י' ספירות וכמו שהספירות הם עשרה כך כתות המלאכים הם עשרה אשר אלו הם: **אראלים, אישי"ם, בני האלה"ם, מלאכי"ם, השמלי"ם, תרשישים, שנאנים, כרובים, אופנים, שרפים.** וי'

מיפאליהו י"א מפאליהו), ואלו י"א מאורות שהם מקורות מלאכי העליונים עכשיו אפרשם. דע באמת כי כל אדם שלא ידע סודות המקורות שהמלאכים משם מקבלים לעולם לא יפעול כרצונו ואלו הי"א מקורות נחלקו הם לד' פנות המרכבה לוקחים גבורה עליונה וממהרים לפעול פעולותיהם ואלו המלאכים כגון הע' שרים כל מלאך ומלאך נמשך במדה אחת בלבד והמדה הזו או היא קשה או היא רפה ועל כן אמרו אין מלאך אחד עושה שתי שליחות אלא שליחות אחת בלבד לפי שמדתו שמשם הוא מקבל אינה אלא אחת והאמת שע' סנהדרין (י"א שרים) נחלקו לג' כתות לרחמים ולדין קשה ולדין רפה והג' שרים שזכרתי למעלה הם ממונים על ג' שלישויות הללו ואדון אחד בלי דמיון ותמונה משפיע לאלו הג' שרים הגדולים ואלו המלאכים אשר ראית למעלה גבורתם כמה היא חזקה עד מאד כולם מקבלים כל אחד ואחד ממקורו ולכל המקורות נמצאו ו' מקורות שכל היודעים אותם בכח ניקודים שום דבר לא יתכסה ממנו ואלו הו' מקורות להם מקור א' ואלו הו' מקורות עולים ומתגברים בתפארת ולמעלה אשר מתפארת ולמעלה נקראים הספירות בתי גוואי שעליהם כתיב: הוד והדר לפניו עוז ותפארת במקדשו (מלכים י"ו) על אלו

שורש השרשים ותפארת נקרא ענף קשורה בעץ החיים ומלכות נקרא פרי האילן מפני שכל הכחות ממנה מתפשטים חוצה לקודש הקדשים ועל תפארת ועל מלכות נקרא ומושש התן על כלה ושמותם של ג' ספירות האלו למען תדעו ששלשה מקורות של ג' הכתות האלו שם מקור השרפים בעלי היכולת והממשלה שהם מקבלים מכתר עליון של המקור הזה על דרך חיבור המאורות ועל פעולותם **וְאִמְרֵיהוּ וְאִיְהוּ** סימן: ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם (ויקרא י' ז') שם אמיץ תמצאהו י"א מעלות רומז שהוא תשלום ה"י ספירות ושהוא מקבל מן מעלה י"א הוא מקום הידוע למעלה התשלום למרכבה העליונה ושם מקום הב' שמשם הם מקבלים החשמליים על דרך חיבור המאורות על דרך פעולותם **מְהִירָם שִׁיְהָאֵל** (נ"א **מְהִירָם שִׁיְהָאֵל**) סי' מה ידידות משכנותיך ה' צבאות תמצאהו בן י' אותיות כנגד י' ספירות וכנגד י' מעלות החכמה וכנגד י' גלגלים וכנגד י' מעלות שהן מן המרכבה התחתונה לעליונה. ושם המקור הג' שמשם הם מקבלים הארזליים המושלים על המים על דרך חיבור המאורות ועל פעולותיהם יש שם אמיץ בן ח' אותיות והוא זה **אֶאֱגְלָאֵץ** (נ"א **אֶאֱגְלָאֵץ**) והוא שם מוכחר (נ"א מחובר) תמצא בו כלול ב' שמות שם

מלאכים שנבראו תחלה ממונים על עשר מחנות. (נ"א מאורות) הללו אשר אלה שמותם: **מִיכָאֵל** על הארזלים, **צַפְנִיָּה** על האישים, **חַפְנִיָּאֵל** על בני האלהים, **עֲזִיָּאֵל** על המלאכים, **חַשְׁמֵל** על החשמלים, **תְּרִשִׁיָּשׁ** על התרשישים, **צַדְקִיָּאֵל** על השנאנים, **כְּרוּב** על הכרובים, **רַפָּאֵל** על האופנים, **יְהוּאֵל** [על השרפים]. וכמו שיש בספירות ג' ספירות שהם שורש וענף ופרי כן יש ב' כתות המלאכים ג' כתות מהם שמעלתם (נ"א שפעולתם) נתגברת על שאר המחנות אשר אלו הם חשמלים שכר העה"ב ארזלים מיני ברכה וששון ושמהה ויגון ואנחה שרפיים בעלי הממשלה והיכולת, ואלו הג' כתות מקורותיהם ג' בספירות ארזליים מן מלכות מקבלים היא הנקראת כנסת ישראל מלשון כנוסיא שכל הכחות שם הם מתקבצים ושם מצאו קרקע ושורש ומפני שהארזליים ממונים על ישראל לשמרם ע"כ מקבלים מכנסת ישראל כמ"ש: ושנים זיתים עליה וגו' וזכיה ד' ג') (נ"א הן ארזלים צעקו חוצה וגו') ומחנה החשמלים הם מקבלים מן התפארת מן ניקוד האמצעי מן ניקוד היישוב מפני שכל הנבראים מזה המקום הם מקבלים והשרפים מקבלים מן כתר עליון ולוקחים כח ויכולת וממשלה עצומה וכתר עליון נקרא

שמו. והנה שאמרתי לך ג' מקורות של ג' מחנות וכשאומרים שמות המלאכים מכאן ואילך אומרים זה מן כת פלונית וזה מן כת פלונית למען תדע המקורות, ועוד נשאר ז' מקורות שלא פירשתי ובהם תראה חכמה עמוקה. וכאשר תזכיר המלאך בפעולה תדע מה מקורו אם הוא **חשמ"ל** תדע שמקורו תפארת ושמו היוצא מן מה ידידות משכנותיך, ואם **שר"ף** הוא תדע שמקורו דין קשה בכת"ר עליון ושמו היוצא מן ותצא אש מלפני ה' וגו', ואם הוא **ארא"ל** תדע שמקורו מלכות דין רפה ושמו גדול יהודו **י"ה** מפני ששם כל הכחות מתקבצים מורים יהודו של הקב"ה והו' הנשארים כגון אישים אלו הם שמקבלים מן מלכות ועיקר שפעם בא אליהם מן יסוד העומדת על מלכות לכדה שומרת משמרתה ונמצאו שמות של היסוד על דרך התחברות שם הנקראים אלי"ה ובהתחברם נמצאו בולם שמות (**י"ה** לעולם שם א') על דרך הרכבתם אלו באלו והוא שם אמיץ כלול בדברי המשוררים שתקנו המשמרות ובמקום אחר נכלל והוא שם יחוד השמות ועיקר הפעולות ליודעים מקורו וניקודו ותעלמו ויוצא מזה הפסוק: מגדול עוז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב (**משלי י"ח י'**) והוא שם הכח כי אותיותיו סימן כ"ח וזהו השם **משוי גמניק דירי להון עוצישי**

הא' שם הגבורה שהיה משמש בו דוד המלך ע"ה היוצא מן פסוקים אלו: יהודה אתה יודוך אחיך, גור אריה יהודה, לא יסור שכמ מיהודה, אסרי לגפן עירה (**נכאסיט מ"ט ת-ו"ב**). מאלו הד' פסוקים יוצא שם זה ושמו **אגל"א** ותקנוהו חכמים בברכת גבורה "אתה גבור" לעולם "אדני. והשם השני הוא יסוד המרכבה והוא ר"ת של ד' שמות והוא שם **אנג"ן**, והוא להרחיק נזק ולמלט מצרה ולהוציא לרחה. ואלו הם הד' שמות שהם עומדים על ד' פנות המרכבה. הראשון **אדנ"י** העומד לפנת השמאל להעביר מלאכי הדיון המשמשין בדין קשה שהראש עליהם **גבריא"ל** וכל מחנותיו בשרפים לאלפים ולרבבות. והשם הב' הוא **גנא** והוא שם א' מע"ב שמות נמשך בגבורה חזקה פועל בכח מקורו שהוא אהיה שם הגבורה והמנוחה הגדולה והוא עומד לפנת המזרח מקום המאורות שמאירים בגבורה לרצון מגדלים ומנהיגם. ושם הג' מופלא ואמיץ ובית קבול מאוריו ובהתגבר המאורות אל פנתו נמצא לו שם הזה על דרך חיבור והוא עומד אל מערב אל מקום ששם סומך יצחק כמו שאמרתי וזה שמו **גידהחודלניה** (**י"ב גידהחודלניה**) והוא שם אמיץ וגדול מאד והוא בן י"א אותיות מפני הסוד שאמרתי למעלה. ושם הד' הפונה דרומה מן אלו השמות **צבאו"ת**

בגבורתה וכאשר המאורות באים אליה נתחברו כולם ונמצא להם שם אחד אשר הוא יוצא מן פסוק זה מאותיות האמצעיות והוא זה: ויראו בני האלהים את בנות האדם כי טובות הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו (נלכסית ו' ב')
רְגֵלְבִנְקַהכְּשִׁיָּהּ (כ"א)
רְגֵלְבִנְקַהכְּשִׁיָּהּ והוא שם אמיץ מאד שנמשך בגבורה כאשר אמרת, ומלמעלה לבני האלהים מהנות שנאנים אשר קול שאונם כקול שאון מים רבים והם מקבלים מחדש והם מאש אבל לא שורף ולא משריף אלא מקרר וכולם נמשכו ברחמים ומשמים ברחמים וזה שמו של מקורם על דרך השכל כי אינו יוצא משום מקום אלא נקרא על שם אורו הנחמד וזהו שמו **מַבְּסִיָּהּ** שמו הוא **העונה לקוראיו** לרצונם והוא הנקרא טכסיסי הזהב אשר בעטרה היא כתר עליון וזהו מקומו של אברהם ולמעלה לאלו השנאנים התרשישים ומשמשין בקדושה ומרוב קדושתם יצאו לצד הגבורה והם מקבלים מגבורה היא מדתו של יצחק כאשר פירשתי ושם המקום (כ"א המקור) הזה **אלהים**, ומלמעלה לתרשישים הם אופני הקודש מעריצים ומהללים ומגדילים ליוצרם והם כתות חשובות עד מאד עד קצה האחרון והם מקבלים מן חכמה והם המשפיעים דעת לכל

וְהָיָה זְבֻדְךָ (כ"ב) **מִשְׁוֵי גְמִינְךָ דִּירְךָ**
לְהוֹן עֹצֵשׁ וְהָיָה זְבֻדְךָ ואלו הן חלקים כולם שם א' מבלי דבר אחר וניקודם כמו שכתוב ומקורם שם יחו"ה. והפועל בכולם יהיה מכויין ויעלה הפעולה בידו. וגם הם שמות לכל דבר **לכטל גזרה ולהסיר גזרה מעל העיר ולשומרה ולשמירה ולשאלה** בלי מלאך. וכבר ידעת שהאישים הם כמו תולדות השרפים והם מאש חלש מאד וכתות המלאכים הידועים והם למעלה מן האישים פונים לימין נמשכו ברחמים שמקורם נצח והוא שם אמיץ מאד. וגם המלאכים האלו נמצאו שהם מן רוח ומן אויר הנחמד המחכים וזהו מקורם **עִמְרָמְאֵלִיָּהּ** (כ"א) **עִמְרָמְאֵלִיָּהּ** יוצא מפסוק: עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לזהב (מהלס ק"ד ל') וזהו שם שנמשך בדין וברחמים כמו שמראים הפסוקים וגם נצח ישראל (ק"א ט"ז כ"ט) זהו רחמים ומצה אשה (נימיה ג') זהו דין קשה ונמצא דין רפה ולמעלה למלאכים כת בני אלהים אלה המתפשטים מן נהר דינור המיישרים דרכי בני אדם והמסיתים אותם ועליהם כתיב: ויבאו בני האלהים להתיצב על ה' ובתוכם השמן גם כן (ע"פ איוב א' ו' ב' א') מכאן אתה למד שבני האלהים מהם משחיתים ומהם מיישרים וזהוהאמתואלוהמקבלים מהוד הפונה לשמאל המתחזק

על אלו מושל שרו של ישמעאל הוא הנקרא מצרים ועל אלו מושל שרו של אדום והוא הנקרא אשור זה הוא מקבל מן גבורה מצד שמאל מן המרכבה וזה כמו כן כי בגבורה נמצאו שני צדדין זה קשה וזה רפה והקשה קשה עד מאד והרפה רפה לפי הקשה ומאור אחד מתפשט בדרך התפארת והדר וחופף על ב' מדות הללו ומכסה אותם ומשפיעם וזה יהיה לעתיד לבוא וכשיראו ב' השרים כך יקראו למאור הזה מאור הברכה הדא הוא דכתיב כיום ההוא יהיה ישראל שלישיה, והנה נודה באמת כי קצת מעו"ג יחזרון לממשלות ישראל. ועתה הנני מתחיל דרך רביעית נמשכת בתפארת מדברת נפלאות להבין ולידע המלאכים אשר הם נמשכים בת"ת ופעולתם הם בת"ת, ולהעמיק עוד בענין זיווג תפארת עם כתר עליון וזיווג המלכות עם הת"ת וכאשר ג' המאורות הללו מתחברים כמה מאורות מתפשטים מהם, ומגמת פניהם אנה פונים ושמות מאורות הללו ופעולותיהם ברמו מפני שזה הדרך מדבר מעט בצירוף השם הנכבד והנורא. ועל תפארת מפני שהיא משפעת לישראל כתיב (שפי מ"ט ג) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר. ומי שיש לו עינים יעיין ויראה חכמה. תם ונשלם דרך השלישי:

הברואים, וכל המלאכים שתראה שהם ממונים על החכמה או על התורה מכת האופנים הם והם מכת האש אבל לא כמו אש השורף ולא כמו אש המשריף ולא כמו אש יותר ושם החכמה יה"ו והוא אצ"י והוא אי"ן ולכן הפועל כך יכוין כמו שאני אומר, ומלמעלה לאופנים לצד השמאל מקדישים בגבורה מחנת הכרובים והם מקבלים מן הבינה כמ"ש: ואי זה מקום בינה (ליוז כ"ח י"ג, כ) ושם זה המקום ברמו ממוסך ברחמים ובמשפט וזה שמו הגדול והנורא אשר נקרא יֵאֱהָדוּנְהִי (י"ב) וְיֵאֱהָדוּנְהִי) שם אמיץ בניקוד זה מועיל לכל דבר ולשאלה יותר ויותר בלי מלאך ובלי מהרה אלא בכונה בלבד. והנה לך שמות מקורות שמות צבא השמים למען תדע ותבין כיצד הפעולות הם נעשות, ולכל מלאך ומלאך מאלו הכתות נמצא מקורו בניצוצות מן המאורות שמתפשטים מן המקור של כולם, ולא יש מנין וסוף לכל המקורות המלאכים ועל כן הוצרכתי לקצר ולא להאריך. והנה כי נשלמה דרך השלישית ונשאר עדיין ענין אחד שלא פירשתי לך שהואיל והתחלתי בדרך הזאת וזהו הפסוק הזה יהיה ישראל שלישיה למצרים ולאשור וגו'. כל הע' שרים שממשתם על כל צבא מרום נמצאו נחלקו לב' כתות אלו הנה ואלו הנה

צינורות של רחמים שמגיעים עד ת"ת ועושים לגבורה צנורות שמגיעים עד הגבורה הקשה ומקבלים שני מיני צנורות ושופכים על כנסת ישראל ומשפיעים אותם ומוזה המקום שקראתיהו כור המצרף בו נמצאים מאורות של יהוה מצורפים ומוכנים על הסדר אלו לבד ואלו לבד כי הכור הזה מעמידים במקומותיהם וכיצד מצרפין זה המאור הגדול שזה שמו **אַאֶהֱיָהּ** (י"א **אַאֶהֱיָהּ**) הוא שם אהי"ה ושם אהו"ה שמות חשובים הם לאין תכלית כי הם אשר מצרפים לכל הדברים, כאשר השם הנכבד והנורא יהו"ה מתפשט ויוצא ממקום חשיבותו ומציאותו מן קדש הקדשים שום מאור אינו עומד לפניו אבל מה עשה סבת הסבות סדר כך דרך קצרה לאותו המאור המצרף והקדים ויצא לפני יציאת יהו"ה ועמד לו בין ב' הדרכים בין המסלה העולה בית אל ובין המורד היורד דרך החורונים ומקום השפעות הצבאות ששם עומד המאור הזה ושם ממתין לו עד שיבא ויצרפהו ויחלקהו לד' רוחות השמים גבורתו הקשה לבד וגבורתו הרפה לבד והרחמים לבד וגוף ממשלתו לבד לכל יתערבו ויתחברו ד' ממשלות כמו אלו במקום אחד ובהגיע השם הנכבד מרעיש מפניו צבאות לאלפים ולרבבות ומחשיך למאורות ומאיר מאורות ומשפיע לכל הדברים כי הוא

דרך הד' הוא הנקרא דרך היראה והתפארת, אשרי איש מצא חכמה, היא הנרמזת כבעלי השכל המדקדקים במאורות והיודעים הילוכם ונסיעתם ובאיזה מקום נשרשו ידעו והבינה כאשר הדבור יוצא מבין גבורת מלכות והיא אשר נשפעת מהתפארת ומהגבורה שעליה כתיב (שע"ס"א י) שוש איש ביהו"ה שהוא הת"ת, תגל נפשי באלה"י שהוא הגבורה, כי הלבישני בגדי ישע מעיל צדקה יעמני זהו שפע הגבורה, וע"כ כחתן יכהן פאר רמוז גדול שכאשר מלכות מקבלת מת"ת כחתן יכהן פאר וככלה תעדה כליה. שוש איש ביהוה שהוא ת"ת, תגל נפשי באלהי שהוא גבורה, כי הלבישני בגדי ישע זהו שפע הת"ת שמקבלת מלכות כי מלכות אומרת אלו הדברים, ומעיל צדקה יעמני זהו שפע הגבורה, וע"כ אמר כחתן יכהן פאר רמוז גדול שכאשר מלכות מקבלת מת"ת גם היא נתמלאת זיו והדר ות"ת, וככלה תעדה כליה לשון כלי מלחמה על דרך הקבלה ועל זה אמרו שהמלכות הוא דין הרפה מפני שמקבלת מן הת"ת שהוא רחמים ומגבורה שהוא דין קשה ובהיות צנורות מלכות עולות לקבל מן הת"ת קודם הגיעה אליו מצאו מאור אחד שמתפשט מן המציאות ונקרא כור המצרף מצרף הגבורה לבד והרחמים לבד ועושים לרחמים

הנקרא נהר דינור ועל מקום הצירוף הזה כתוב בתורה ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן (נלאסיט ב' י) שהם צבאות המרכבה ומשם יפרד בכח המצרף והיה לארבעה ראשים בכאן רמו כי שם יהיה אחד מן צירופיו דהיי"ה ורמו כמו כן שהוא נחלק לד' ראשים ומן אלו הראשים נצטרפו מאורות לאלפים ולרבבות כלולים בדברי התורה ובדברי הנביאים ובדברי המשוררים, והד' ראשים הללו אע"פ שהם מצורפים על סדר חכמתם מקורם כלול עמהם לכל הדברים. ואלה הם שמות הד' ראשים, שם הראשון שכולו רחמים לא דין קשה ולא דין רפה נכללו בו תְהֵהָ והוא כלול בתורה בשני ר"ת ובסוף תיבה אחת "האזינו השמים ואדברה", וא"ת בלבבך שבשם ההוי"ה לא יש אלא ב' ההי"ן, זאת האחת רומזת למהות האלהות שאין בו תערובת של דבר אחר, והשניה מנוחות רמו לשכר העוה"ב, והשלישית רמו לשבת הגדול העליון ושם הראשונה שהיא רמו למהות המציאות זה שמו אשר נקרא לו אֱלֹהֵי־הַיְהוּדָה תמצא בשם הנכבד הזה כלולים בו שם אהיה ושם אח"ד ושם השניה שהוא רמו שכר העה"ב נקרא שמו תְהֵהָ־זַעֲהָהָ (כ"א וְהֵיטָעֲהָהָ כ"א תְהֵהָ־זַעֲהָהָ) והוא כלול בזה הפסוק: הַיְהוּדָה־הַזֶּה תגמלו זאת עם נבל וגו' (מניס ל"ג ו). וב' ההי"ן בסוף השם מן השם

הנורא ושם ה' השלישית שהם רמו לשבת הגדול הוא שם נורא מאוד אהי"ה. ועכשיו תראה מעלת השבת שקראו הקב"ה בשמו כמו במאור אחד שמתפשט ממנו שנקרא אהי"ה כמו שאמר בפסוק (שמות ט"ז כ"ט) "אכלוהו היום כי" שבת היום ובגו' ר"ת ובסוף תיבה אחת הוציאה לך שם אהי"ה מבתי גנזי החכמה וניקודו של זה השם השלשה מן אחד השלישית כמ"ש בדרך הזאת אֱלֵהִיהָ אשרי האיש יודע את סודו למה נכלל בכאן כדי לתת כבוד לשבת שהוא הברית שהעולם עומד עליו וזה השם של ג' ההי"ן שהוא ראש א' מן הד' ראשים של המרכבה ופונה אל הדרום אל מקום השלום והרחמים ושם מצא בית קבול ונקרא שמו של זה השם בד' הנהרות פרת והוא המבדיל בין הקדש ובין החול ושם השני מן הארבע ראשים שהוא ממוסך בדין וברחמים ופניו מזרחה שמש הוא יה"ו חלק הנחמד ג' אותיות מובחרות לולי שאחד מהן אות המנוחה מבלי תערובת וע"כ הוא ממוסך ברחמים ובמשפט ונקרא שמו של זה בד' הנהרות חדקל גם לאלו הג' אותיות של יה"ו נמצאו ג' שמות מראים גבורת נפלאותיו ונכלל בתורה ובנביאים ובמשוררים שם אות הראשונה יוצא מן שמוש התורה מזה הפסוק "וזהב הארץ" ההיא טוב שם "הכדולח" ואבן "השהם וזה השם

הם שמות הג' אותיות ששם זה שם האות הראשונה על דרך השכל כי אינו נכלל (כ"א נמצא) בשום מקום ושמו **צְפַנְפָּה** והוא שם חזק ואמיץ לכל דבר מועיל ושם אות הב' כמו כן על דרך השכל ושמו **קְצַפְנִי** ושם אות הג' שהיא נמשכת ברחמים כמו כן אינו יוצא משום מקום ושמו נורא הוא **אֲדִירִירוֹן** שם הד' מהד' ראשים שמרוב זיו הדרו משיב הנפשות ומחכים לכל רואיו ונקרא שמו בד' הנהרות פישון והוא שם יח"ה ט"ו מעלות נתגבר זה על כל הג' המפורשים למעלה. וג' שמות נמצאו כמו כן לזה השם הד' גדולים וגם נוראים וקדושים והם יוצאים מן שמוש התורה, שם האות ראשונה יוצא מזה הפסוק מסופי תבות להבין כמה מעלות של נפתלי דכתיב (נלאסיט מ"ט כ"א) נפתלי" אילה" שלוחה" יעקב אבינו ע"ה שם חותם בזה בנפתלי ורומז שזה השם הגדול הוא מקור התפלה והוא פועל בלי מלאך ובלי מהרה אלא כוונה וכאשר תאמר השם הזה תהיה מכויין בפסוק, ושם האות השניה כמו כן נכלל בתורה בזה הפסוק: וזאת ליהודה ויאמר שמע ה' קול יהוד' (דכיים ל"ג ז') וזהו השם מסופי תבות **תהרעהלהיה** ותשים אחר אותיות שם י"ה החזק והקדוש והוא משיב הספקות וניקודו כפי תנועתו, ושם אות השלישית כמו כן מן התורה

נחלק לשנים בלי ב' תיבות שהם טוב ושם כאשר הוא נקוד והשם הוא בן ו' אותיות בין שניהם ואלו הם השני שמות **יְהִה הִיָּה** שמות מובחרים פועלים בלי מלאך מרוב גבורתם, ולמה הוצאתי תיבות טוב שם מאמצע מפני שהגבורה בהם היא מתגברת והרחמים היא מתמעטת שם אות השניה שהיא אות המנוחה כמו כן שם אמיץ יוצא משמוש התורה ששם נכלל בזה הפסוק: ותחת" רגליו" כמעשה" לבנת" "הספיר" וכעצם" השמים (טמות כ"ד ז') וזהו השם הרמוז בפסוק הנזכר תוה"ת הו"ה ניקודו כמ"ש בתורה והוא שם פועל בלי מלאך ובלי מהרה כמו שתראה בצירוף יהו"ה כאשר אדבר באריכות במבואות השערים ושם אות הג' שהיא אות הגבורה הקשה הנוקמת נקם ברית והוא כלול בתורה בזה הפסוק: הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא (דכיים ל"ג ז') תיבות צדיק וישר הוא לבד וככה תוציאתו מסופי תיבות **רמזילוטלה"נ** בן עשר אותיות שם אמיץ מאד ומקורו הוא שם **אֲדָנִי** ומקורם של כל אחד ואחד אם תחלקהו בהם וניקודו כפי תנועתו ושם הג' מן הד' ראשים הנצרפים בתחלה מן שם יהו"ה וזה שמו וו"ה (כ"א יו"ה נ"ל ז' עיקר) והוא שם קשה יותר מהשני ונמצא לו ג"כ ג' שמות ונקרא שמו בד' הנהרות גיחון ואלו

מתפזרת הגבורה לכל הצדדין וד' שמות הראשונים המתפשטים מן המאור הראשון ששמו הה"ה הם מאורות הממהרים לפעול יותר מן מקורם מפני שכאשר הם מתפשטים מן הת"ת עוברים דרך הגבורה ומתגברים לפעול. הראשון מן אלו הד' ראשונים הוא כלול בתורה והוא שם אמיץ בזה פסוק תמצאהו: מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך (בלשון מ"ט כ) מסופי תבות והוא זה **רְהִיבֵנוּ** ניקודו הוא כפי תנועתו והשם הזה מקורו זיו עליו מן אש השורף שנמשך בדין רפה והמלאכים שמקבלים ממנו נמשכים בדין רפה כמו כן אשר אלה שמותם **אצריאל** **אשריאל** **מלכיאל** **יהושעאל** ואלו המלאכים הם מן כת השורפים אבל אינם מהמשריפים. והשם השני הוא שם מורה ממשלות כך מקורו וגאון עוזו וכמו כן הוא יוצא מפסוק וזה השם האמיץ הגדול והמפואר מלא גבורה ויכולת וממשלה עומד בפרץ ומשיב הספיקות ותמצאהו כלול עם השם השני של מ"ב הוא ית"ץ (ציו"ת) שסימנו מקורו מן פסוק: "צור ילדך תשי (נכיס ל"ג י"ח) והשם הזה **צַפְרִימוֹן** והוא כלול עם אותיות ציו"ת וכן תכלול אותו **צַפְרִיתמוֹן** (כ"א) **צַפְרִיתִימוֹן** (כ"א) **צַפְרִיתִימוֹן** הוא שם הקדוש והנורא ומועיל לכל דבר וזהו מכללו

והוא יוצא מן הפסוק: ויאמר יהו"ה הנה מקום אתי ונצבת על הצור (סמוח ל"ג כ"א) וזהו השם **נִיְהַמְאֲרֵתָה**. והוא יוצא מר"ת פסוק ויאמר הנוכר וניקודו כמ"ש שם בדוק בלי מלאך לשאלה ובלי טהרה אלא כוונה שלימה בלבד. והנה לך הד' ראשים שמתחלקים ונצרפהו בתחלה מן שם יהו"ה ואלו הם מקורות כל תולדות שם יהו"ה אשר נתפשטו ממנו ומפני שזה המקום מקום הצירוף אשר מצרפים שם כחות יהו"ה הוא בגבול הת"ת ומה שדברתי עד עכשיו כמו בהקדמה להביא הענין אל משקלו ולאמתתו למען תדע כמה חכמת הדרך הזו שלמה, וכאשר תראה הדרכים תראה ותבין שכולם צריך לענין ושאינו פועל כרצונו עד שידע השור' הדרכים הללו אשר אפרש עתה בעזה"ש. המאורות שמתפשטים מן אלו הד' ראשים אין להם סוף ומניין ובמקום שמתחברים שם הם מתפורין כל מאור לצדו ובמקום אשר שם מתחברים הוא בתפארת הידוע לכל בעלי השכל הוא שבת האמצעי בריח התיכון מכריח בין הגבורה אל החסד כאשר פירשתי ומכל ראש וראש מהד' ראשים הללו יוצאים ד' שמות מלבד אותם האמורים למעלה בסוד האותיות והם שמות מובחרים מאד ותראה כל מקור ומקור לכל אחד ואחד ולכל אחד ואחד נמצא לו בית קבול בת"ת ומשם

מזה הפסוק: וזאת הברכה אשר בירך משה וגו' (דברים ל"ג א') לפני מותו אמרו כך שמכח השם הזה הברית משה את מדת הגבורה, ושם הו' שהוא נור"א הוא גם כן בפני עצמו ואינו יוצא משום פסוק. השם הג' שהוא יוצא ומתפשט מן שם הראשון הוא שם איום ונורא והוא זה יוחצצכירון, והוא שם אמיץ לכל דבר תמצאהו ולשאלה יותר ויותר בלי שום ספק ויוצא מזה הפסוק: ויאמר יהו"ה הנה מקום אתי ונצבת על הצור (שמות ל"ג כ"ט) וחסר אות ח"ית מפני שהוא בחילוף של אלפ"א ב"ית (י"ל באלב"ם), ושם הד' הוא אוזבוג"ה והוא יוצא מפסוק: אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר אשירה לה' כי גא"ה גא"ה גא"ה (שמות ט"ז א'). והנה לך שמות השם הראשון. ואני לא הייתי מביא אלו העניינים אלא מפני שהם יסוד לצירוף שם יהו"ה ובצירוף זה תמצא חכמה לאין קץ, ועוד שאלו השמות אשר אני מביא הם שורש לצירוף כמו שתראה בראיות מיושבות על הלב. ושמות שם הב' שהוא נרמו בלשון משל שהוא חק"ל הם ד' שמות אבל אינם יוצאים משום מקום שם הראשון **צַפְרִימְיָהוּא** (נ"א **צַפְרִימְיָהוּי**) והוא שם גדול מאוד ושם השני יקרא **חַצְצְכִירֹן** (י"א **חַצְצְכִירֹא הַוָּא הוּא**) ושם הג' **אֶהְיָה** (י"א **אֶהְיָה**) ושם הד' שד"י והוא כלול

של זה השם מלבד שם ית"ץ צבאו"ת פל"ה ר"ם יהו"ה מרו"ם וה"ו נור"א. ואלו הו' שמות כאשר תזכור את השם למעלה תשים כוונתך באלו ואין דבר עומד לפניו, וראה עכשיו מאיזה מקום יוצא שם צבאות.

כאשר ראה יעקב אבינו ע"ה גודל צבאות העליונים אמר כן: ויק"ץ יעקב (נלשטי כ"ח ט"ו) הא לך שתי אותיות מצבאות וגם כן הפסוק השני תמצא ויירא ראש וסוף תיבה זו (י"א גבורת השם יהו"ה) בכאן רמו גבורת השם הזה בכח מקורו יהו"ה וכאשר ראה ששמשו רחמים אמר כן אין זה כי אם בית אלהים לקח אות התי"ו משם הנה לך שם צבאות כלול באלו הפסוקים בראש כל המדות, ושם הב' שהוא פל"ה יוצא מג' תיבות הללו "פה אל" פה" אדבר בו (נמלכ י"ח ח) מראש וסוף ג' תיבות ראשונות, והג' שהוא ר"ם והיא מדה של גבורה גדולה עומדת בראש כל המדות ויוצא מן פסוק: כי רם יהו"ה ושפל יראה (תהלים קל"ח ו'), והשם הד' שהוא יהו"ה הוא כלול בהרבה מקומות ואינו יוצא משום פסוק כי הוא כח בפני עצמו אבל סימנו: יעבדוך עמים וישתחוו לך לאומים הו"ה גביר לאחיד וגו' (נלשטי כ"ו ט"ט) תמצא שבכל אות ואות מתחלת בענין בפני עצמו וזה ניקודו **יְהוָה**, ושם הה' שהוא מרו"ם הוא שם בפני עצמו, ושם הו' שהוא וה"ו יוצא

ברית מנוחה

קמו

המשריף והג' חפניא"ל מן אש
המשריף והד' גבריא"ל מן אש
המשריף וה' שרפיא"ל מן אש
המשריף ו' הדרניא"ל מן אש השורף
והו' אוריאל"ל מן אש המקרר והח'
עזא"ל מן החשמלים הוא אש המקרר
והט' יהודיא"ל מן החשמלים והי'
כלמיה"ה מן התרשישים והיא
תרשים מן התרשישים י"ב יופיא"ל מן
האופנים והי"ג ברכיא"ל מן אש
השורף והי"ד שמו נוריא"ל (כ"ה
שריא"ל) מן האופנים והט"ו רפאל מן
האופנים והט"ז צדקיא"ל והוא מן
הכרובים והי"ז ישראל מן הכרובים
והי"ח אסימור" מן התרשישים והי"ט
פסכ"ר מכת השורפים והכ"ו יהושעא"ל
מן הכרובים והכ"ז מיכאל אע"פ
שהוא מן האראלים והכ"ב עזריאל"ל מן
הכת השורפים והכ"ג מלכיא"ל מן כת
החשמלים והכ"ד שפטיאל"ל מן
האופנים והכ"ה עוזיא"ל מן כת
השורף והכ"ז סרניא"ל מן המשריפים,
כל אלו השרים גבורים מלאים כח
וגבורה ואלו לאלו מסייעים לפעול
פעולותיהם ואלו הם המכניסים
התפילה משער לשער וממבוא למבוא
ומחצר לחצר עד שמגיעים אותה אל
השר מטטרו"ן והוא מקריב אותה אל
השר שמועא"ל והוא המקטי"ר את
קמורת הסמים לפני מי שאמר והיה
העולם כאשר אמרתי למעלה ואלו
הנשיאים אשר להם עשר ידות

עם השם צבאות בחכמה מפוארה.
ושמות ראש השלישי הם שמות
אדירים מאוד ונמשכים בגבורה ואלו
הם הראשון שם אדניי ושם השני
אגל"א ושם הג' תגע"ץ והד' משבצות
ושמות ראש הד' שם הראשון
מְצַפְדִּימֹר ושם הב' שם אמיץ
אלהי"ם ושם הג' שם גבור מאוד
אֶפְפָּרְכֶם (כ"ה **אֶפְמָרְכֶם**) והאות
האחרונה מן אלו הו' אותיות היא אות
המשמשת והשם הזה הוא ר"ת מן
ששה תיבות אשר אלו הם כי
בהתחבר ששה המאורות הללו אל
מקום אחד נמצאו לכולם שם כזה ואלו
הם הששה מאורות אנקת"ם פסת"ם
פספסי"ם דיונסי"ם כו"ו סנדלפו"ן ועל
כן אמרתי שהאות האחרונה היא
המשמשת שדומה כמו עבד והשם הד'
הוא עזרירון"ן והוא כלול עם מקורו
והוא מועיל לשאלה בדוק. והנה לך
שמות ראשי צרופין, וכמו שאמרתי
כשאבוא בצירוף תראה חכמה עילאה
גדולה עד מאוד. ואלה שמות
המלאכים השומרים משמרת יהו"ה
והמקבלים ממנו והשומרים כ"ו דרכיו
והם כ"ו ואע"פ שלא זכרתיה מיד
בענין זה אזכירם שרפים ותרשישיים
וחשמליים וכרוביים ואופניים מן אלו
הה' מחנות אלו הכ"ו מלאכים אדירים
מאוד, ואלה שמותם הא' מטטרו"ן כי
השר שמועא"ל משם אהי"ה הוא
מקבל והשני יהוא"ל והוא מאש

ברית מנוחה

והנורא הזה ועל המלכות שהיא השורש אמר כן: תרין בנין אית ליה להקב"ה חד דכר וחד נוקבא ואינון משמשין קדם אבוהון ברחמין ובדין. ואל תאמין שזה שאמר החכם שהוא כפשוטו חלילה מלהאמין זה אלא על דרך אחרת שהיא עמוקה מזאת. ואלו המאורות שהם מתפשטין מן השם הנכבד אין להם סוף, ובכללם אפרשם כולם. ואני לא הייתי מפרש הדרך הזאת אלא בקוצר, אבל מפני רוב תפארתה אני מאריך. דע באמת כי כשהקב"ה משפיע לבריותיו ולצבאותיו על דרכים רבים משפיע לאלו כפי חכמתם ובעת הזדווגו לשכינתיה משם מתפשטים ד' המאורות שם הא' הפונה דרומה אל מקום המציאות יה"ה אשר רמזתי בפסוק נפתלי" אילה" שלוחה" והוא מתפשטת מן מקום המציאות ובא עד ת"ת ושם מצא בית קבול והשם השני נקרא צבאות והשם הג' נקרא הה"ה והוא כלול בפסוק "האינון השמים ואדברה" ושם הד' נקרא שמו אלהי"ם הפונה צפונה וכולם פונים ובאים אל הת"ת, ולכן כל משכיל יבין כי פעולות יהו"ה הרחמים חופף על הגבורה וצריך שיכוין את לבו באש השורף והמקרר ששמתי להם שמות וזהו מפני שכל מאורות יהו"ה באים לת"ת והת"ת נמצא בין ב' מדות חסד וגבורה וככה מוכרח מן מקום

בתפארת לכל אחד ואחד נמצא להם מעלות מעמד בספירת ת"ת ולא בנוף הספירה אלא בניצוצות שהם מתפשטים מן הת"ת שאין סוף ומניין ומן צנור הת"ת נמשכו המאורות לאלו השרים ומן זה המקום מקבלים ואלו הצנורות שמתפשטים מן הת"ת מגיעים עד המלכות כי אלה השרים למטה מן מלכות נראו וכאשר מגיעים הצינורות של ת"ת עד מלכות ומשם מקבלים המלאכים האלו וברוב גבורתה שנתגברה ועלתה מעלה מעלה מקיפים את המרכבה התחתונה ושם אומרים השיר והרנה. והנני שב לעניני כבראשונה, דע כי אלו המלאכים הם מתחלקים כנגד הד' ראשים שנמצאו במרכבה שרמזתי לך למעלה ושארתי שמותם ובהיותם נחלקים לא נמצא שפעם בדרך אחד לכולם אלא זה השפע אינו דומה לזה והנה נמצא שמרוב גבורת אלו המלאכים מתפשטים מהם מאורות ומצטיירים בצורות הם המלאכים המקבלים מן תולדות השם ועל כן תפעול באלו המלאכים שמקבלים מן תולדות השם תבין כי הם תולדות מן הכ"ו מלאכים שאמרתי והם בדמיון אלו המלאכים ואלו עבדים והתולדות של זה השם אין להם סוף ומנין. ובראות החכם ר"ש בן יוחאי ז"ל מעלת תפארת שהיא המסלקת והמצטרפת את מאורות השם הנכבד

הולכים אל הים והים איננו מלא מן הנחלים אלא מן מקום אחד שלא ידעו עיט והנהלים מקבלים ממנו והוא איננו חסר. והנני אסדר לך תפילה אחת נמשכת לאומרה קודם כל הפעולות הגדולות והוא מפתח לפתוח השערים ולמהר דבר לעשות וגם בעד הצבור הוא טובה ובה תראה שמות המפוארים עומדת על מלאת. **אנא האל יחודך הוד יקר השכל** "והחכמה הגדולה מלומר רוממות ועוצם ממשלתך שרפי קודש ואופנים וכרובים נלאו מלהגיע להודך ולמלכותך כולם מרננים ביחוד ייחוד שמך ועוצם מאודיך אלו פונים הנה ואלו פונים הנה ואלו מעריצים ואלו מקדישים לכבוד הוד יקר מלכותך אשר משם הם מקבלים מחנותיך מחנות קדושים עושי רצונך פניהם פני אש המשריף וגובה להם ויראה להם וכולם מלמטה למעלה פונים אם יראו מקום כבודך כדי לקבל חכמה ובינה ולהשמיע שירה וקול רנה וכן הם מסודרים לעבודתיך בראשונה שבעים זקנים סדרת לשפוט משפט אמת וצדק וראש צבאותיך עליהם נתת למלך ולקצין ולשוטר ולמושל חננתו שכל חכמה ודעת והעמדת אותו בראש המערכה הפונים דרומה מקום מציאותיך ולמהות יחודך השלם והנורא לא נמצאו לו שם ולגבורות הנפלאות המתפשטת ממך לכל אחד

המציאות הוכרחו כל המאורות שמתפשטים מן יהו"ה לבא אל הת"ת מפני שכל מאור במרכבה מתערב במינו כיצד אם הוא דין קשה מתחבר אל מינו ואם הוא רחמים כמו כן ואם הוא דין רפה כמו כן אל מינו ושם יהו"ה נמצא ממוסך בין שתי מדות ברחמים מפני כח הה' ובגבורה מפני כח הוא"ו ובאיזה מקום ידבק הלא במינו שהוא ת"ת שהוא ממוסכת ברחמים ובגבורה, וע"כ הואיל וכל הכחות של יהו"ה באים לת"ת ות"ת הוא מקום השפע הוא המשפיע לישראל ואין כל עו"ג שבעולם ולא שר ומושל מקבלים מן ת"ת, ועל כן אין אדם בעולם מהעו"ג שיהיה משתמש בזה השם זולתי מזרע השם, וכל הנעלמות מזה המקום גלויות, ורומז זה המקום לאיי הים שנמצאו שם כל מיני הת"ת וכאשר ראה הנביא גדל המדה הזאת התחיל לצות עליה שכל איש מבני ישראל כאשר יגיע אל זה המקום שיכבד בכל מאודו המקום של השם הזה ושישים כבוד לכוראו כמ"ש על כן באורים כבדו ה' באיי הים שם יהו"ה אלהי ישראל (נעניה כ"ד ט"ו), מפני שבכאן נודע ממשלתו ותפארתו בכא מאורות השם הנכבד ובהתקבצם לזה המקום ונקרא ת"ת ים החכמה מפני שהחכמה שם היא משפעת והשם של יהו"ה הוא גוף הים ממש, ואמשול לך משל למה הדבר דומה כי כל הנחלים

הנעלה עולה משער לשער עם יופי התפילה ומגיעה לפני השלישית ומעמידה שם בכח ב' המאורות הגדולים אהו"ה יהו"ה והוא שב למקומו וכאשר התפילה מגעת עד מקום השמחה מי ימלא תפארתה ששמת באיברי כנפיה חופפת על צבאותיך שגבורתם אש מקרר וגופם אש שורף וכנפיהם אש מזרירף ואור של עיניהם מאיר על שלשה הפנות כי אינם משיגים אל הקצה הד' שם המדרגה הנ' יוצפחירו"ן מקום הגדולה שם אברהם אבינו עליו השלום מתגבר בראותו רוממות בניו ומן זו המדריגה התפילה עולה למעלה בדרך קו המישור ועתה אלהי הנה באתי היום לפניך מתהרד מפני גבורותיך לשאול ממך שאלה וכח מאוריך הגדולים לפתוח לי סגירות שערך ואני לא באתי לזכור השמות להכריח אלא ליחד יחודך ולמהר לעבדך שיעשו בכח השמות הקדושים ולא שיעשה בעדי ובאתי כעבד לפניך כורע ומשתחוה לפניך והנני מודה שאתה אלהי בראתני לכבודך ואני מעשה ידיך ומעפר הרימותני ובד' יסודות יסדתי ונשמה ממקום עיניך שמת באיברי להגיד נפלאותיך רם ונשא אתה הוא אלהי ואני המתפלל עבדך באתי היום לפניך להודיע עוצם יחוד תעצומך וגודל פלאות צבאותיך ואני אומר בשבחה פלאותיך ולא

ואחד מן מאוריך קראת שם כפי גבורתו וכפי סדר מקום מעמדו והנמשכים ממך אלהי"ם בגבורה סדרת להם שמות מאורות שיקבלו משם ויעבדו את עבודתם בגבורה חזקה הם עובדים ואלה הם שמות מאורותיהם מחולקים בחכמה שלשה כשלשה אלהי"ם בראש גדולותיך ידברו תמימות צבאותיך קדושים רמים עומדים שומרים טובי נבונך בראש אלו המשמרות הד' הגדולות והחזקות מנית מלך לנהגם להוציאם ולהביאם ולהעמידם ולהשפיעם אור זוהר מזהיר הוא המאור הגדול המקריב יהודך השלם הדירירו"ן עומד בראשונה משמיע השירה והרנה והתפלה מקריבה לפני כבוד מלכותך ומשם עולה למעלה דרך קו המישור במסילה למקום עוצם תהילותיך וד' מאורות השנים אשר משם צבאותיך מקבלים סדר עבודתם הם מאורות הפונים למערב מקום הגבורה נשמת גבוריך דלו ירוממו כל שמייך ומזה המקום מקבלים ומרוממים כולם כאחד להשמיע יחוד אלהותך ולצד המזרח היפה שמת שומר נאמן הנקרא ברוב תפארתו אכתריא"ל מקום הכתר הוא שער השנייה ששם התפילה מגעת ומלאיךך שומרי השער בשומעם זכרון אותיותיך וכן בשמעם זכרון התפילה מתהרדים אלו לאלו ואומרים כולם כאחד קדוש קדוש קדוש והמאור הזה

ברית מנחה

ק"ט

ומעמיד השערים במעמדם וצבאותיך הגדולים במקומם **יְהוָה** מאור הראשון מראה שלימות יחודך ומראה שאין תמונה לפני כסא כבודך ומראה שאתה הוא הרואה בלי עינים והנעלם ממשרתיך ובזכותו ובגבורתו אני עומד לפניך מתחרד מפני רוב גבורתו בזכרי אותיות קדושתו בעד השם הזה עשה ואל תאחר מלעשות צורך שאלתי שאני קמן שבעבדיך שואל ממך והנני זוכר עליכם שרפי קודש גבורים מלאים מן ממשלות עצומות עומדות על מלאות ממונים על השערים של צדקה והצדקה והחן והרחמים והתפילה אותיות השם הנורא אני מזכיר כדי שיתמהרו לפעול ולכם אינני מכריח זולתי כמו במראה ואתם¹⁵ השרים הגדולים **שמועא"ל מטטרין יהוא"ל** עליכם המשא הזאת לעשות בכח אותיות השם ותהיו מוזהרין לעשות בעד הכחות **יְהוָה** ותביאו תפילתי זאת משער לשער בעד שערי הרחמים הפונים עבר דרום עד שתביאה ותעמידה בהיכל קדשי הקדשים כמו מנחה מקובלת. ושם המאור השני מתפשט בגבורה וברחמים למהר לעשות ולתת צורך הקוראים בשמך ומשתחוים והצועקים לפניך מזרחה ומגמת פני המאור מזרחה פונה ומתגבר לצדו משמיע גבורתו ושאונו עומד בפרץ להגן

להכריח אלהי ברוב גדולותיך דליתני היום ומעפר הקימותני לאמר פליאותיך באתי מרום תעלומות ותפארתו עמדו תמהים מלאכיו השומרים בראותם מעשה ידיך והילוכם ומעמדם וישיבתם הכל בסדר שלם אין זה מוסיף ואין זה גורע משמיע את תהילותיך מאורות המתפשטים מלפניך לכלם נמצאו עינים ושמות מובחרים מראים גבורותיך וממשלתך וכולם [מ]סודרים לפניך בנועם מרכבות העליונה הנראים כמו מסך נטויה לפני כבודך בו קצוות עמדו ומשם נתפשטו לשמור ומרוב ממשלתם נראים מן הוי' קצוות אחרים מלמטה לששה העליונים ואלו באלו קשורים ששה בששה מוצקות לכן ששה האחרונים בקבלם מן העליונים נראו להם כנפים חופפים על התחתונים ולעליונים הנטויה לפניך שערים נמצאו להם במניין בהם ה' אורות יוצאים להראות יופי ממשלתך ואלה שמות הראשים היוצאים בתחלה בשערים וכל אחד ואחד מגמת פניו לצדו כדי שלא יתערב עם ממשלת חבירו בתחלה מתפשטים ויוצאים ששה מאורות עליונים כל מאור ומאור מתפשט אורו וזיוו לעברו ושם מתגבר הראשון המתגבר למעלה המקריב כל המאורות איש אל אחיו ונקרא בריח התיכון מכריח מן העליונה לתחתונה

ברית מנחה

עליכם אותיות השם אֱהו"ה למען
 אמצא חן היום לפני כבודכם שתמהרו
 לעשות צורך שאלתי זאת שאני שואל
 ועליכם ג' השרים והם ישראל
 יהושעא"ל צדקיא"ל אני זוכר את
 השם הנכבד אֱהו"ה ובכח השם
 הנכבד הזה תביאו ותכניסו תפילתי
 לפני צור איום מלככם ומוראכם
 ותוציאו את שאילתי לפעולה טובה
 כאשר יש ברצוני כי את שם מלככם
 אני זוכר עליכם והמאור הרביעי
 הנורא והאמיץ מי ימלל גדלו
 ותפארתו ומעוזה והודו הוא המקיף
 הגלגלים ומרעישים ומרעידים
 ומחרידים ומגבורתו מקיף מרכבה
 העליונה והתחתונה וממנו נמשך
 ויוצא נהר דינור הוא השומר מבואות
 מרכבותיך מפני משרתיך עושי רצונך
 ושמו המורה את גבורתו הוא
אֶבְתְּרִיאֵל יְהוּ יֵאֱהוּנָהי שמות
 משולשים גבורים מקיפים מרכבה
 העליונה והם הם התחתונה לפיכך הם
 מקיפים אותה מפני שיקבלו השפעתם
 בכח השם הזה ובגבורתו ובתפארתו
 אני מתחנן ואבקש ממך אלוה הרחמן
 שתעשה בעד השמות האלו בעד
 קדושתם ולא למעני כי אני עפר ורמה
 ואתה שומע ומקבל תפלת כל פה.
 ולכם אני אומר שרי קודש הגיבורים
 זהרם כזוהר הרקיע וממשלתם בכל
 קצה אבירי כח וגבורה ודמיונם כדמיון
 הברק באים ורצים ושבים הם מחנה

ולהושיע לקוראים בשמו והוא נכבד
 וחסין יותר מן הראשון מכסה כל
 המאורות ונותן עליהם מסוה לבל
 יראו ממשלתם אֱהו"ה אשר אֱהו"ה
 ראש מאוריק המראה יחודך ותעצומך
 בשם הזה הנכבד אֱהו"ה אשר
 אֱהו"ה מתחנן אני לפניך אלהי
 אברהם יצחק ויעקב שתמהר לעשות
 בקשתי ועליכם גבורי כח אני זוכר
 גבורות השם הנכבד והנורא אֱהו"ה
 אשר אֱהו"ה בו אני מזכירם שתמהרו
 להביא תפילתי אל בית אלהי אל
 החצר הפנימית מקום ששם המציאות
 אחד ושמו אין שכל וחכמה להבין
 יחודו השלם ועליכם שרים המקיפים
 את המרכבה התחתונה השומרים
 דלתות השערים והם **יֹפְאֵל רַפְאֵל**
שַׁפְטִיאֵל אני זוכר אותיות שם
 אֱהו"ה אשר אֱהו"ה ואתם תמהרו
 להביא את תפילתי ולהעמידה במכון
 שבתה. והמאור (השלשה) [השלישי]
 הגבור היוצא מלפני אדוניו בראות
 צבאותיך גבורותיו מתחרדים
 ומתפחדים ממנו פן לא יאכל בגבורת
 אש ממשלתו ושמו אֱהו"ה האמיץ
 עונה לכל קוראיו בצרה והוא שומר
 שער שלישיה לבל יכנסו בה בעלי
 משחית להשחית ומלאכי חבלה לחבל
 וברוב גבורתו הגדולה מגער כם
 ומכריחם והם נסים להם אל מלאכי
 עליון השלמים ביופי ובממשלה
 כרובים סומכי המרכבה הריני מזכיר

ברית מנוחה

קבא

התפארת וההדר בו מוצא מנוחה וששון והנחה וממנו מתפשטים לפניך למייחדים שמך אלהי בכל מאודם ושכלם ומגמת פניהם אליך ישיגו יחודך ומהם נעו ונדו בראותם גדול גבורתך מהם פחדו מלהקריב לראות שלימות דרכיך וכלם כאחד הם מדקדקים בשלימות דרכיך אלהי וכראות שאין למעלתך ראש ואמצע וסוף וקצה שיעור ומניין אמרו בשכל לבכם הלא הוא אלהים האדיר הקדוש והגבור מושל מעלה ומטה אדון מושל בכל אחד בלי דמיון ובלי שני עמו ואחד ולא באיברים ושכל אין להשיגו ואחד בלי ראות והוא הרואה והשומע והוא אינו מתוקף שלימות יחודו והמאורות המתפשטים בתהלה ממוך אלהי הקדושים הממהרים לעשות רצונך כי אל כולם נתת גבורה וממשלה אלו על צבאותיך ואלו על ברואיך ואלו שומרים משמרותיך. והמאור החמישי המתפשט ויוצא מלפניך איזה שכל יוכל לדבר מהללו ואיזה רוח יוכל להשיג זיוו כי כולם עונים לפי גדול ממשלתו והוא שומר משמרת ההיכל ומעמידו על תלו והוא שומר מבואת היכל הפנימי אשר בו נראה כבודך רם ונשא ובו שלימות ממשלתך נראה בשכל ובחכמה ועשרה שערם נמצאו בהיכל הפנימי הנורא ולכל אחד ואחד ממשלה גדולה וידועה ולכל אלו השערם משמרה

התרשישים חכמים מחוכמים וקדושים עולים במעלת השכל ומעשיהם מעשה נורא ומזיו זוהר פניהם מתפשט ויוצא האורה ממליכים עליהם מלך בעטרה גדולה בראשו כורעים ומשתחוים לפניו מעריצים ומקדישים גבורתו בראשם גבורים וקדושים על מלאת וכאשר התפלה עולה ומגעת עד קצה גבולה שם הם מתאמצים ומשמיעים את קול מהללם תרשיש קדשיא"ל שרשיא"ל לכם אני אומר המתפלל לפני אלהי שתכניסו את תפילתי זאת לפני צור שוכן מעונה בתודה ובשירה וברנה כדי שתהיה לי לכובע ולמגן ולצננה מן מלאכי המשחית המתפשטים להשחית בעולם והנני זוכר עליכם אותיות שמות המשולשים המקיפים מרכבה העליונה והם הם התחתונה ומהם מתפשטים גבורת למאות ולאלפים ולרכבות אכתריא"ל יה"ו (י"א בין יה"ו ובין שם הכפול שם השר שמעיא"ל יאהדונה"י) אלו השמות הקדושים והגבורים מלאים גבורה וכח אני זוכר עליכם ובקדושתם ובגבורתם שתמהרו לעשות את שאלתי כי שאת נפשי למלאות צורך בקשתי שהיא כך וכך. וממך אלהי העולם הנעלם מתפשט אור הה' החופף על הד' המפורשים והנזכרים למעלה למעלה ומגמת זיו פניו לעלות למעלה למעלה אל קצה החמישי ובעת הודווגו למקומו ממקומו מקום

שתמהר להביא תפילתי משער לשער וממקום למקום במקומות הרחמים והיכולת עד שתביא אותה ותעלה למעלה לפני צור מעוונה ותקטירנה כקטורת הסמים ועליך מיכאל המשא הזה לעשות כי שמות נוראים זכרתי עליך ולא להכריחך זכרתיים אלא שתמהר הדבר לעשות מפני קדושתם וגבורתם והנני אדניי א"ל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת כורע ומשתחוה לפניך ושואל ממך בלב שלם נשכר ונדכה ורוח שפלה וכליותי מתהרדים מפני רוב גבורתיך שתעשה שאלתי ותשלום בקשתי שהיא כן וכו' כי אתה שומע תפלות ומקבלם אלהי כל הארץ לעבדיך הקוראים בשמך. וכמו שאתה שומע תפלות כן אתה שמע ברוב רחמיך תפילתי ועשה בקשתי אהי"ה אשר אהי"ה אדון ומלך על כל הארץ. בא"י שומע תפילה. (י"א ע"ו היא תפילת ע"ל ר' נחוניאל בן הקנה ז"ל).

והנה סדרתי לך תפילה טובה אין לה ערך ודמיון ובזאת התפילה נשלמה עניני דרך הרביעי, והנני מתחיל דרך החמישית בחכמה עצומה להיות מקצר ועולה ולהגיע אל ניקוד האמת מן סודות החכמה ובכלליה. והנה כי זה דרך החמישית אשר אפרש עכשיו מי יוכל לדבר שלימותו וחכמתו הגדולה אשר בה עמדו כמה חכמים משובשים ותמהים להגיע אל סודה ומהם השיגו

אחת גדולה וכאשר תפלת עמך העשויה במחשבה ברורה מוגעת לאלו השערים מתהרדים הם ומעליהם כולם נפתחו כאחד לתת כבוד לתפילה והשומרים משמרת המאור המקיף לעשרה השערים והעמידם על משמרותם הם מחנות החשמלים הראשים הם העושים רצונך והם עבדיך ומשרתיך אלהי ולכן אני אומר לכם ג' הראשים הגדולים העומדים על החשמלים בכח שם הקודש והאמיץ שם החזק הזה **יְאֱהֲלֶיךָ הַחַוּם** הוא שם חזק יוצא להראות ממשלתו בו מדת הרחמים והגבורה בזה הכח הגדול אני זוכר עליכם חשמל גרדויא"ל יה"ו שפטיא"ל שתמהרו מיד עכשיו להביא תפילתי לפני מלך מלכי המלכים סבת הסבות מושל על כל אדון אחד אהי"ה אשר אהי"ה אדון אלקי כל הארץ וממך אלהי המאור הששי מתפשט ויוצא דרך גבולו ופונה למטה כחוקו ומשפטו להשפיע לברואי מטה ולכל צבא הארץ והוא העומד בין שני הדרכים וכל הדברים אליו מוגיעים בתחלה הוא הנרמז כנסת ישראל הוא הנקרא אדניי שד"י ממקומות תפילה ובכח שני שמות אדניי שד"י אני מזכיר עליכם מחנות הארזים הנמשכים ברחמים שתמהרו לעשות שאלתי ובקשתי זאת שהיא כך וכך. ובכח שני שמות הללו אדניי שד"י אני גזור עליך השר הגדול והנורא מיכאל"ל

ברית מנחה

קכג

י"ט, ל"ז ח') בשעה שהכבוד העליון מתפשט מן מקום המציאות ומזדווג עם שם יהו"ה מי יוכל לדבר הזיווג הנאה הכלול מכל יופי שנראה חופף עליו הוא המציאות ומבין שניהם יוצאים מאורות לאלפים ולרבבות מתוקף זיוו ומהדרו וקודם שיתפשטו המאורות מתפשטים שנים שכל אחד ואחד עולה בי"ב מעלות למנין זה והאחד מתגבר ועולה ולזיוו אין דמיון ושהנשרש בצד השמאל מקבל מן האחר שנשרש בימין אף על פי ששניהם מתפשטים ממקום אחד (ומלא כמו מקום שמאל ימין ומקום ימין שמאל ואני נ"ל נהיפך כאשר כתבתי). ואומר לך למה בשעת התחלת הזיווג מתפשט המאור הראשון ונשרש בשמאל וכשהזיווג נשלם יוצא האחרון ונשרש בימין ומפני חלשות מקבל מן הראשון וזהו שכל המאורות אשר הורכבו בהו"ה מתפשטים ממנו ומהמאור החלש אשר יצא באחרונה של פעולותיהם של אלו צריכין מהרה כדי לחזקם ולהוציא הפעולות לאור והראשון אשר יצא בראשונה מפני רוב גבורתו ויפיו לא הוצרך סיוע אלא הם פעולות ההו"ה שלא הוצרכו מהרה ועל שני המאורות אשר נמצאו בי"ב מעלות כתוב בתורה כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה אלו הם ימין ושמאל וע"כ זכר אותם ב' פעמים וע"כ אמרו חז"ל שהכרובים

ומהם לא השיגו ואותם שהשיגו לא השיגו על פרט אלא בכללים גדולים וקצרים ועתה הבן והוריתיך דרך זו תלך ותבין בו זה השם הנכבד אשר ממנו מתפשט הקדושה ומורה זה הדרך כי זה השם קצת פעולותיו נמשכות בקדושה ורוב פעולותיו בלי קדושה כמו שכתוב (אני ה') השוכן אתם בתוך טומאתם (ויקרא ט"ז ט"ז) . ונדע מזה הדרך סוד הזיווג כאשר סבה ראשונה מזדווג לה' כמה מאורות הם מתפשטים מביניהם והקדושה שהכרובים אומרים באותה שעה מה הם רומזים. לכך קראתים דרך הבינה כי הבינה מקום מן מקום הכרובים מתגברת כמ"ש: ואיזה מקום בינה (אינו כ"ח י"ג כ') ולמען זה נדע כי כל מקום של הכרובים היא מקום הבינה ומקום הקדושה השלימה כולה יפה ומום אין בה כמו שתראה עכשיו בראיות ברורות והנה נשלמה דרך הרביעית:

דרך הח' והיא דרך הבינה ובה תראה מהלכות הכרובים ושרשה שהם בה' אלהי ישראל ובה תראה סוד הזיווג והמאורות אשר מהם מתפשטים מבנתיים מה שמותם ואם נמשכות בקדושה ובמהרה או בלי מהרה ואנה מגמת פניהם מאירים והם בשני פסוקים הללו ותראה חכמה בדרך הזאת כתיב כרוב אחד מקצה מזה וכרוב אחד מקצה מזה (סמות כ"ה

ועם אלו השמות נמצאו למאור החלש י"ב מעלות ואלו הי"ב מעלות הם מצד התפארת לימינה המבטח לחסד ובחסד ושרשו אבל מפני שהם של רחמים נקראו חלשים ואלה שמות הששה האחרים הנקראים קני המנורה שהם כללי הבינה כאשר אביא בראיות ברורות כשמש בעזה"ש. ושם האחד יקרא ייהויהווייה בזה השם תמצא י"ב אותיות כנגד י"ב מעלות הכרובים והוא יוצא מאלו הפסוקים יברכה ה' וישמרך יאר ה' פניו אליך ויחנך ישא ה' פניו אליך וגו' (נמלנל ו' כ"ד-כ"ו) מן אלו הג' פסוקים יוצא השם הנזכר ניקודו כמ"ש בתורה ומועיל לכל דבר ואפילו שצריך קדושה הקדושה קלה מאוד כגון תענית יום אחד ומכילה בנהר, ולכל דבר תמצאהו פועל בלי מלאך לקדושתו אין סוף ולגבורתו אין תכלית. ועכשיו היה מעיין ותראה חכמה גדולה עד מאוד לאין תכלית. ושם השני הוא שם אדיר מאד והוא זה **יארואאוהונחל** וזה השם היוצא מפסוק זה (שמות ל"ד ו-ז) ה' ה' אל רחום וגו' עד לאלפים מר"ת הללו ולכל דבר תמצאהו פועל בלי טהרה עם המלאכים האלו יהוא"ל יהושעא"ל אוריא"ל רפא"ל ולוא"ל ארטימו"ם אוזיא"ל וציא"ל חניא"ל ויסיא"ל נוריא"ל חכמיא"ל לויא"ל. בראש שמות המלאכים הללו תמצא השם הזה ככל אחד ואחד בפני עצמו

היו כדמיון זכר ונקיבה מפני המשפיע והמקבל ואחר שאלו ב' המאורות החזק והחלש מתגברים שניהם בעלי הקדושה ומבעוד שהמציאות אדון אלהי כל הארץ מזדווג אל זה השם יהו"ה שנקרא שכינה עליונה ושמשם יוצא השפעת שניהם מתחילין המאורות שנתפשטו מן השנים בשירה וברנה מתוך רנתם ושירתם מקדישים לאדון אחד והקדושה שכך היא אמורה כדי לחזק את המאורות המתפשטים במאור החלש ולהשפיעם שכל וגבורה ובי"ב מעלות הללו הבינה בכללים ולמעלה נמצא בפרטים שהייתי מאריך במאמר העניין ואלה שמות המאורות המזדווגים למאור החזק ומאור החזק נקרא שמו על סדר עבודתו אהו"ה הוא המאור המצרף גבורת שם יהו"ה ומעמיד (כל מאור) כל מאור ומאור במקומו ושם המאור החלש טכמיסי"ה שעמד מול החזק כדי לקבל ממנו וששה המאורות נזדווגו בחזק וששה מאורות נזדווגו בחלש ואלה שמות המאורות של החלש הראשון **יהדריאל** ושם הב' **יוחצצבירון** הג' **יוצפעחירון** הד' משכצות הם **מצפ"ן** והו' **זהדריא"ל** פונים אלו הששה מאורות לו קני המנורה כי האמת המנורה זהו שם יה"ו וידוע שאלו ו' קנים הם ששה שמות אחרים שאלו הנזכרים למעלה מקבלים מהם

ברית מנחה

קבה

קני המנורה שם הראשון **אהיה** אשר **אהיה** ושם השני ממשך הגבורה אליו בזרוע נטויה וזה שמו אנקת"ם פסת"ם פספס"ם דיונס"ם כולו שם אחד והשם השלישי כו"ז תהיה מכויין בו בלבד וישב לך תשובתך ושם הרביעי נקרא **אָאָעמֹאָנְעִיהָה** יוצא מזה הפסוק: "אנכי "ארד "עמך "מצרימה "ואנכי "אעלך "גם "עלה (נלש"ט מ"ז ז') ושם החמישי יוצא מזה הפסוק: ויאמר **יהו"ה** מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתא מרבבות קדש מימינו אש דת למו (נכ"ס ל"ג ז') סופי תבות מן החצי הם הראשונים והאחרונים כפי תנועתם אבל הראשונים כמ"ש וזהו צירופו **וַיִּנְמָא בְּתוֹשְׁמֹן לְשִׁתְּךָ** וזהו צירוף בעין דעתי לפי מה שרמוזים דברי הספר **רַמְתִּי וְאִמְחַקְרִי מִן אֲעֵדֶךָ** וזהו שם המחכים ושם הדורש הידוע לבעלי השכל הפועל בלי מלאך ובלי טהרה אלא בהיותו מכויין **בִּיהָה** בניקוד ה'י' הוה ואז תראה הפעולה כרצונך ושם הששי הוא אלהים כולו נמשך בגבורה וגוף המנורה אדון אחד שאין לו דמיון ולא תמונה הוא מקום המחשבה. והנה לך כ"ד מעלות כמ"ש בתורה: והנה רבקה יוצאת וגו' (נלש"ט כ"ד ט"ו) זו היא בינה, וכדה על שכמה אלו כ"ד מעלות כמנין כד, ותרד העינה האמת כי זהו המנורה זהו

מן אלו המלאכים תשביע אותו בזה השם ולכל דבר תמצאהו. ושם הג' **יִשְׁהַמְנֶהָה** וגוף המנורה הוא **אהיה** אשר **אהיה**. ושם הד' נקרא **יְבִהְוֶלָה**. ושם הה' נקרא **יִאֲהַרְזֶהְנִי**. ושם הו' **יְמַהְאֲדִיר** (נ"א ימה הוא דהיר נ"א אהדיר) אלו הד' שמות שהם כלם מן כתובים יוצאים והשם הוא כלול ביניהם בניקוד הג' (נ"א העשירי מן העשרה נקודים). והנה לך י"ב מעלות של מאור החלש, וכשאיים י"ב מעלות האחרות אומר לך כל מעלה ומעלה בפני עצמה על דרך כלל ושמות י"ב מעלות של המאור החזק המשפיע הששה שנתפשטה מן שני קני המנורה ואלו שמותם שם הא' אדירירון ושם הב' ביהדירון ושם השלישי צפחירון ושם הד' הוא צצציהו"ץ ושם החמישי הוא אכתריא"ל ושם הששי שפרימו"ן אלו שמות הששה פועלים בלי טהרה **בין לשאלה** בין לחן ובין להמלט מכל צרה בין לשמוע תפילה **בין לבטל גזירה** ובין להסיר איש מעל פני האדמה עם אלו המלאכים שאלה הם שמותם הקדושים אוריא"ל ברכיא"ל צדקיא"ל צפניא"ל אשימו"ר שמיא"ל אלו שמות הראשונות מן אלו הו' שמות שזכרנו לעיל קודם המלאכים האלו תמצא בראשי התיבות המלאכים הללו לכל דבר מועילים ואלו הם ו' שמות שהם כמו השרשים והם כמו

מקום שתרצה לשמוע להרחיק המריבה **לרפאות החולי** לשאלה בלי טהרה. והמעלה הג' המתגברת בגבורה המצרפת כחות יהו"ה שהוא **אהו"ה** היוצא מפסוק: ויאמר יי' מסיני בא וזרח משעיר למו וגו' (תנ"כ ל"ג ב') כאשר עולה מי ידבר תפארתו והדרו ועוזו מקול שאונו נשמעה הקדושה המחזקת המאור השני ופעולותיו בלי טהרה עשויות להחכים ולהבין ולדרוש כמעייין המתגבר ולשאת חן ולשאול בדבר האלהים ולהכריח לכל כחות המומאה כאשר אפרש אחרי כן וכאשר יהיה כלול עם מקורו עם שם יהו"ה בכח ניקוד הי' אין דבר עומד לפניו ופעולותיו עם אלו המלאכים האדירים והקדושים עו"יאל חוקי"אל עור"יאל ועם שר המשמר' לדרוש ועם חכמ"יאל ועם נור"יאל באלו המלאכים פעולות ידועות. והמעלה הד' פונה לימין אל מקום החלישות לולי כח הקדושה המחזקת הוא שם היוצא מן יהו"ה אדונינו והוא **יאהודוֹנֵהָמָה** מה אדיר שמך בכל הארץ (תנ"כ ח' ב') שם אמיץ לכל דבר לשאול בכח מקורו טכס"יסייה ולהגיעו **וללהמלט** ולשאת חן וחסד ולגעור ברוחות המומאות ולקדחת **רביעית** אין כמוהו. ואני זוכר אלו המעלות והם תולדי תולדות של שם יהו"ה כאשר אצרפהו במבואות השערים. והמעלה הח' הפונה ונשרשת **באהוה** המשפיע

יהו"ה האמיץ והקדוש והחזק, ואלו הכ"ד מעלות כל אחד ואחד נמצא לו ענין באריכות אבל אני אומר הענין בקיצור. מעלה ראשונה מעלה אחרונה הפונה למעלה הנשרשת במלכות ומקומה מקום דין הרפה כי ענפי הבינה ממלכות עולים לקבל ואליה באים להשפיע אלו המעלות הנזכרות וזהו המדריגה כאשר עולה אורה נתן מהלכו לצד השמאל ונתגבר ונקשר במאור החזק ומן המאור החזק כאשר זו המדריגה הגיע אליו שנקרא שמו אלהי"ם אז מתגבר בחרון ובהימה למלאות רצונו וחפצו וכאשר שם אלהי"ם הוא כלול עם מקורו אהו"ה אז אין דבר פועל פעולות בלי טהרה ובלי מלאך ונקרא שם המדריגה הזאת זהב הארץ ובאיברי האדם זהו הלב שמקבל מן המוח כמו שהבינה מקבלת מן החכמה כי מעלת הבינה לא היתה נאצלת אלא להבין עומק הבינה והחכמה. והמעלה השנייה היא ההופפת על הכרובים והמשפיעם שפע חכמה ובינה והנודע בהם לקדש כח השם הנכבד והנורא הוזה והיא עולה ונשרשת בצד המאור החלש שממנו מתפשטים הרחמים והיא המעלה הנרמזת מה אדיר יהו"ה וצירופו **ימהוואהדיר** נשרשת בטכס"יסייה עם המלאך מיכאל **להמלט** **מכל דבר** להכשיל לאויבך בכל

לבטל התאוה לעקרה ולילדות בשעת הדחק. והמעלה הי' הנשרשת בטכס"סיה פעולותיה הקדושה להראות עם רב פרשים רכובי מוסים כולם גיבורים עורכי מערכות וצריך קדושה ג' ימים בשעת הדחק וכאשר יתחיל להשביע לאלו המלאכים ישביע בכוונה פן ינזק ואלו הם צפני"אל גברי"אל אורי"אל והם מן הגדולים שבצבא מרום. והמעלה הי"א היא באה"ה קצה השמאל בכח אלו המלאכים אוד"אל הזי"אל שמדי"אל להעניש שונא בכח זה השם ולהענישו מן העולם לקיום בנים לקיום ברכה לקיום קללה ח"ו ולהטיל פחד ואימה. מעלה י"ב נשרשת בטכס"סיה פעולותיו להסיר פירת הים ולקפוץ ארץ להטיל איבה בין איש לאיש ובין אשה לאיש. ומעלה הי"ג נשרשת באה"ה פעולתיו למחר דבר לעשות לשנות בצורת להוריד מטר. מעלה הי"ד פעולותיו להקל הרעמים ואכני אלגביש והכרד וגשם שומץ והוא נשרש בטכס"סים שם חזק ואמיץ ונורא. מעלה הט"ו הוא הנשרש באה"ה פעולותיו להמלט מכל צרה ולהוציא אסיר מבית הכלא. מעלה הי"ז נשרשת בטכס"סיה פעולותיו להצליח בכל מעשיך ולשאול מכל מי שתרצה ולא ישיבו פניך ריקם. מעלה הי"ח נשרשת באה"ה פעולותיו להכריח כחות

במקום הגבורה והוא שם אמיץ נורא מאוד תמצאהו בדוק לכל דבר שתרצה בכח המלאך יופי"אל בין לשמירה בין לעבור נהר לעלות חימה בכח מקורו הגדול והאמיץ. והמעלה הי' כלולה במקור הנקרא טכס"סיה לכל דבר תמצאהו בקדושה לשאת חן לערבב דעת האדם להכריח השר להקריב המריבה וגם לשאלה הוא טוב. והמעלה הי' הוא נשרשת במקור אה"ה היא מעלה מובחרת ושם אמיץ כאשר הוא כלול עם מקורו לעבור מים בנבורתו ולהנצל מן האש וגם הוא לעבור בין החיילים השם אמיץ כאשר הוא כלול עם מקורו לעבור בין החיילים וגם לשמירה בעיר וגם שלא יראוך בעיר בשעת הדין ולנצוח מלחמה. והמעלה הח' היא מעלה טובה ודי לנו באלו המעלות אבל בצירוף שם יה"ה משמרות אחרים ומלאכים מופלאים אשר לא ראית וזו המעלה הנשרשת בשם טכס"סיה כמדת הרחמים במעלה המקבלת ענפיה ענפי וכו' ופעולותם לעלות רפואה ולסכור פה ולבטל עצה ולבטל כישוף ולאהבה ושלא לראות קרי וגם לשאול דבר מאת האלהים עם שרי המשמרות. והמעלה הט' הנשרשת בשם אה"ה בשם הגבורה ומרוב הקדושה נראים כמו גבורה קשה ופועל פעולות גם בלי מלאך ובלי טהרה לג' דברים פועל

דבר מתוך דבר וגם הוא שם לכתוב האדם יותר ממה שהוא כתוב. ונשלמו הכ"ד מעלות הבינה בכללים קצרים ובדרך השכל הזאת אומר שרי המשמרות כי השכל שנתן הקב"ה באדם להבין ולדעת אלו הסודות ומה שכל יהיה באדם אשר דברים כאלו יפעול והשכל העליון אשר הוא מחבר כל המאורות והמנוי בכל כח וכח מה שמו או מה סודו כי האמת זהו סוד כי מלאך אחד עומד בשמי מעון והאדם למטה עושה פעולותיו וקורא אותו בשמו בפעולה אשר הוא עושה ומיד הוא עושה הפעולה וזה השמע שאדם שומע לא יוכל להיות אלא על דרך השכל דק מאוד צח ומצוחצח כאשר תראה עכשיו ואתה כאשר תדע כיצד המלאך ממחר לעשות פעולתו על דרך השכל תפעול ברצון. וג' עניינים אפרש בזה הדרך. הא' שמות ראש המשמרות של פעולות. שם יהו"ה, והב' כיצד שומעין הזכרת אותיות השם והם מוכרחים בזה ההזכרה ופועלים מיד, והג' כיצד השכל מחבר המאורות ומעמידם במקומותיהם והוא הממחר כחם וגבורתם לעשות, אלו הג' סודות עמוקים אפרש בזה הדרך ותראה נפלאות תמים דעים. ואלו המעלות שום אומה בעולם לא נמצאו בה כי אם בישראל גוי קדוש אהובי עליון

הטומאה ולאבד התאוה ולמלאות חפצך בכל מה שתרצה ולעור בני אדם בסנוירים בשעת הקפת החומה או הבית. מעל' הי"ח היא נשרשת בטכס"יסיה והוא שם מוכחק לכל דבר ופעולותיו שישמעו את דבריך ולשאול בהקיץ ולהבריה כל מיני נזק. מעלה י"ט נשרשת באה"יה ופעולותיו **לגעור החיות** ויעשו רצונך ולזכרו על המכה ויתרפא **או על החולים** והוא שם לכותבו על קלף חמור ולא ייעף בדרך או בעיר כל הימים שישא אותה. מעלה העשרים נשרשת בטכס"יסיה פעולותיו לבטל מריבה ולערבבה ולזכור אותו במדבר כאשר תצמא ואח"כ הפור ברגליך ותמצא מים לשתות והוא שם כדי להסיר העין מעל העיר ומעל כל מקום שתרצה ולשלוח אותם לכל מקום שתרצה. מעלה כ"א נשרשת באה"יה פעולותיו להבין ולדעת לכות בני אדם והוא שם **לשמירה** והוא שם שלא ישלומך בכך ברזל וכלי מלחמה ולניצוח מלחמה. מעלה כ"ב נשרשת בטכס"יסיה והוא שם אשר פעולותיו לעבור בין הליסמים ואפי' לאסור כל מי שירצה להרגך ולזכור אותו על כל מי שתרצה ויאבד לכו ויהיה כערער בערבה. מעלה כ"ג נשרשת באה"ה פעולותיו לפתוח לב ושלא לשכוח. מעלה כ"ד הוא נשרשת בטכס"יסיה פעולותיו **לזכור אדם** כל מה שיקרא ולהבין

ברית מנחה

קכט

זכותו ראה מה שראה סוף השכל ומה שראה ראש השכל ראה סוף השכל הואיל וכולו גוף אחד. ויש מן המלאכים שמקבלים מן סוף השכל וכאשר האדם מזכיר השם שכולו שכל וכולו קודש הולך ההבל הזה ומגיע עד סוף השכל אם ההשבעה היא במלאך המקבל מן סוף או ראש השכל כמו כן מיד היא נעשית וע"כ אין תימה למחירות הפעולה שהמלאך פועל והענין הזה תלוי בהתפשטות השכל בכל המקומות והמלאך השומר מכואות השכל הוא עזא"ל (נ"א גנזא"ל) הידוע תחת ממשלת אוריאל השר הגדול. וא"ת בלבבך מדוע המלאך ממחר דבר בכח מוכרח בשומעו אותיות השם, כי כשסידר הקב"ה בראויו בעת היצירה תקן להם כשישמעו אותיות גבורותיו שיעשו הדבר ההוא, ועוד כאשר האדם זוכר את השם כמו שצריך להיות המאור ההוא מתהרד חרדה גדולה והמקבלים ממנו בראותם שמקורם מחריד גם הם מתהרדים וממהרים לעשות כל יכולתם כדי שינחוו המה וינחוו מקורם. ומנין שהמלאך מתחרד בשומעו ההשבעה, כתוב בענין שמואל הנביא במעשה בעלת אוב אמו של אבנר כאשר בא שאול המלך אליה לשאול לשמואל מה יהיה ענין המלחמה ההיא התחילה האשה ההיא להשביע לשמואל שיעלה וכשעלה שמואל לפני שאול אמר לו

בעלי בריתו זרע אוהביו ותמימיו. והנה נשלמה הדרך החמישית: דרך ה' היא דרך השכל. נמצאו בה דברים גדולים נמשכים כולם בשכל המובחר הנמשך ויוצא מן מהות המציאות מן שורש השרשים ומבחר הפנינים וכאשר השכל יוצא הוא מאור בלי תערובות והוא מאור מחכים לראויו חכמה יתירה ומן מהות המציאות הגיע לאמצעות כתר עליון וכא צנינורו אל מקום תפארת אל אמצעיתו שהוא מקום שאין שם תערובות ומתפארת בא עד מלכות אל מקום הרחמים שנמצא בה ומשם מכלכל כל צבא מרום הגדולים לפי גדולתם והקטנים כפי קטנותם והשכל הזה ברוב זיוו ואורו נמצא לו ראש וסוף ובסופו נמצא לו שכל מובחר כמו בראשו ומתפשט מן קצה העליון ועד קצה התחתון בדרך ישר אין בו נפתל ועקש ואין מהות שכלו התחתונים אינם מקבלים אלא מן הניצוצות שמתפשטים ממנו אבל העליונים מן מהות גופו מקבלים ועל כן אמרו שהמלאך הוא כלו שכל וחימה לא נמצא בו והשכל הזה מן המובחר מן מקום המציאות יוצא ומתפשט מן מזרח עד מערב ותופם הגלגלים באמצע והעולם השפל והצבאות התחתונים והמים והדגים והוא נראה בגלגל סובב על הכל ובסופו שכל מובחר כמו בראשו ושכל הראש מרוב

ברית מנוחה

חכמים נאמנים), והממונה על כל מיני האהבה בין רעה בין טובה שמו קסריאל והוא מן כת השורפים נמשך בדין רפה, והממונה על כל מיני השאלה שהיא בחלום הוא הנקרא ענפיאל והוא משותף עם המלאך עזריאל, ומי שהוא ממונה על כל מיני השאלה בחקיץ שמו שמעיאל הטוב מן כת האופנים, והמלאך הממונה על כל מיני השמירה שמו סנדלפון והוא מן השורפים, ומי שהוא ממונה על כל מיני חן רדפיאל (נ"א רפאל) והוא מן כת השנאנים, והממונה על כל מיני פחד ואימה שמו גרזיאל (נ"א גרדיאל), ומי שהוא ממונה על השלוח נקרא שמו סנסניאל (נ"א סנסניאל) והוא מן כת השורפים הנמשך בדין רפה עושה רצון קונו מגדילו בנועם ממשלתו, ומי שהוא ממונה על השנאה מוצא פעולות שם יהוה לאור וזהו שמו שרמיאל (נ"א שומיאל) (נ"א שאלמיאל) מן כת החשמלים, ומי שהוא ממונה על הכח לתת ליעף כח ולאין אונים עצמה ירבה עצמיאל שמו והוא מן כת החשמלים מן מחנה הרוח, והממונה על הזכרון (נ"א על מחנה הזכרון) שמו זרניאל (נ"א זרעאל) והוא מן מחנה האש השורף והוא נמשך בדין רפה, והמלאך הממונה על כל החיות מן כת האראלים (נ"א המלאכים) נקרא שמו מישאל הגדול כי שנים הם וזהו הגדול,

למה הרגזתי לעלות וגו' (נ"א כ"ח ע"ו) מכלל שהמלאך שמשביעים אותו מתחרד מאוד מפני כח האותיות וע"כ אם (נ"א אמר) שמואל שהיה ילוד אשה עפר ורמה בשומעו ההשבעה של כח הטומאה עמד חרד מלא פחד ואימה על אחת כמה וכמה המלאך שהוא מוכרח בכח קדוש ולכן כל המכריח בכח פעמים רבות תמיד לא זו הדרך הטובה וגם המענה לא יהיה נכון. והמלאכים צבאות השמים הממונים על המשמרות היש להם מספר כמו"ש בספר איוב (נ"א ג) היש מספר לגודויו וכי יש מניין לצבאותיו ולמה אין מניין לצבאיו על כי אין לו ראש וסוף ואין לממשלתו שעור ואין שכל להשיג זולת השכל המתפשט ממנו והוא המצייר צורה לכל ברואיו של הקב"ה לכל א' וא' כפי שכלו וכפי ממשלתו ואלו השמות של שרי המשמרות השומרים משמרות כחות השם הנכבד יהו"ה והעובדים עבודתו שרים גיבורים תחת ממשלתם לאלפים ולרכבות כולם כאחד גבורים מעריצים ומקדישים שמו יהוה וקוראים לפניו אברך. הראשון הממונה על הכנסת התפילה בכח השם ר"ל בשם יהו"ה הידוע הזה הקדוש נקרא מטויהואל שרים גבורים חברים ונאמנים (ול"ז כי לכה לומר העלמה קיים החכמים ונכתב בטעות לכן תלמה לטעה אף כחתי האמת שמועאל מטטרו"ן יואל"ל קיים גבורים

ברית מנוחה

קלא

שר הגדול ונורא ואיום ואין לגבורתו תכלית, ואשר הוא ממונה על מילוט האדם בעת הדחק נקרא שמו **רחבי"אל** והוא מן מחנה האופנים, ואשר הוא ממונה להכות בסגורים והוא מן כת של המלאכים שמו **אסי"מור** (נ"א אסיביו"ר), הממונה לערבב השכל ולהפוך לבות בני האדם נקרא שמו **חשפני"אל** (נ"א חפני"אל) והוא מן החשמלים, והממונה להעלים את בני האדם ליודעים מקורו והוא מן מחנה שנאנים ונקרא שמו **פרקי"אל** (נ"א פזיא"ל), והממונה לקפוץ את הארץ עם המלאך ששמו קפיצי"ל ושניהם הם מן מחנה התרשישים וזהו השר אשר ממונה לקפוץ הארץ נקרא שמו **בזשתי"אל**, והממונה להסיר היופי ולהראות את החסרון לאדם ולבהלו נקרא שמו **יחי"אל** והוא מן כת השורפים, והממונה להביא מורך בלב אנשי המלחמה והוא מן כתות הרוח מן החשמלים נקרא שמו **שלמי"אל** (נ"א שלומיא"ל), והממונה על הדין הקשה שמו פסק"ר והוא מן המשריפים, והשר שהוא ממונה על רפואות ידועות כגון לקדחת שלישית או רביעית או תמידית ח"ו או לרוח רעה והוא מן מחנה המלאכים נקרא שמו **אסי"א** (נ"א אחי"א), ומי שהוא ממונה על יציאות הנפש שלא תכנס לגיהנם והוא מן כת השורפים נקרא שמו **נרגסי"אל** והוא גבור מאוד,

והשר הממונה על הרפואה שמו יונא"ל (נ"א שמניא"ל) והוא משותף עם רפאל מן כת האופנים נמשך ברחמים, והמלאך הממונה להעניש שונא מן הכת של אש המשריף שמו שפניא"ל (נ"א שפטיא"ל) הגדול כי שנים הם ועדיין לא זכרתי כי אם עכשיו והמלאך הממונה להבריה לכחות הזומאה שמו ארטימו"ס (נ"א ארטומי"ס) והוא משותף עם השם חפניא"ל (נ"א אפניא"ל) (נ"ל אפ"א כח מן בני האלהים שניהם משותפים לזה הענין), והמלאך שהוא ממונה על האש כגון להנצל משרפות אשר נמשך עם כת האש השורף שמריון והוא משותף עם המלאך נוריא"ל, והמלאך שהוא ממונה על המים להנצל משטיפת מים ולעצור המים שמו **רנ"אל** (נ"א ריפא"ל) והוא משותף עם המלאך מיכא"ל ושניהם הם מן כת האראלים (נ"א התרשישים) להגן על ישראל, והשר שהוא ממונה להוריד את המטר בימי בצורות שמו **שרשי"אל** (נ"א שנשיא"ל) והוא מן כת החשמלים, ואשר הוא ממונה על ההריון שמו משותף עם השר שמו לילה, והשר ממונה על משמרת בני אדם להוציאם ולהביאם נקרא שמו **צפני"אל** והוא מן כת הכרובים (נ"א הטובים) כי שנים הם וזהו הגדול מחבירו, ואשר הוא ממונה לנצוח בכל מיני ניצוח והוא מן כת התרשישים שמו **יהושפטי"אל**

והממונה על הדעת שמו **מתני"אל**, והממונה לקצר ימי האדם נקרא **תמ"אל** מן השנאנים ומן כתות השרפים, והממונה על השמש להקדירו וזו פעולה גדולה עשויה כמורח בשני המלאכים האלה ששמש שרימור והשני נקרא שמו **שמש"אל** שמשותף עמו, והממונה לסייע לדרוש ונקרא הוא כח מוצא הדרשה לאור נקרא שמו **סנרפי"אל** (כ"א) סנסנפיא"ל (כ"א סנסעליא"ל), והממונה לבטל כל מיני כישוף ואפילו לידע כיצד נעשה בכח השם שמשם המלאך הזה הוא מקבל נקרא שמו **שרפי"אל** והוא מן כת המשריפים. והנה נשלמו השמות של שרי המשמרות וסימנם הז"ן את העולם כולו כי הם שבעה וחמשים כמניין ז"ן ובם העולם ניוון וצבאותיו כמו שתראה בפעולות משמרות אחרים יש שהם כמו תולדות של אלו ואתה תחשוב שהם יותר מופלאים מאלו אבל אלו הם הראשים העומדים על הפקודים כמו שתראה ונחלקו אלו המשמרות לארבע חלקים אלו הם מקבלים מצד השמאל שבמרכבה ואלו הם מקבלים מן הימין שבמרכבה ואלו מן הפנים ואלו מן האחור, החמשה עשר הראשונים שפעם מימין והחמשה עשר האמצעיים הבאים אחרי הראשונים שפעם מן השמאל והמ"ו השלישיים מן צד הפנים והי"ב האחרונים שפעם

והממונה על הבהמות שמו **דלו"אל** (כ"א דליאל) מן כת האישים, והממונה לסייע לכתוב ונקרא שמו **יוכתבי"אל** (כ"א אכתביא"ל) והוא מן כת התרשיש, והממונה על טוב חן וחסד יופיא"ל מן האופנים, והממונה לכבוש מלך ומלכה שלא יצאו מרצונך שמו **שמש"אל** והוא מן כת השורפים, ומי שהוא ממונה על הגבורה אפילו לעקר חומה בכח השם נקרא שמו **גבריא"ל** מן אש המשריף, והממונה על הברכה והוא מן כת האראלים נקרא שמו **ברכי"אל**, והממונה לסתום את פיות ושלא ישלוט בו עין הרע שמו **דלי"אל**, ומי שהוא ממונה על הרצון רצון בני אדם אם טוב ואם רע נקרא **הדרניא"ל** מן אש השורף, והממונה על הצלחה וכן אם תלך במדבר שלא תרעב ואם תלך במדבר ציה שלא יצמא נקרא שמו **קמו"אל**, והממונה על קדושת העליונים והוא מכת של כרובים נקרא שמו **קדשי"אל** (כ"א קרשיא"ל), והממונה להראות הנפלאות נקרא שמו **פלמי"ה** מן האופנים, והממונה לסתום ראות פני האדם נקרא **סתמי"אל** (כ"א צמתיא"ל) מן כת הרוח, והממונה להראות ממשלות המלאכים אל האדם היודע את מקורו פנים בפנים צפני"ה כהן הראש והוא מן כתות השרפים, והממונה על ספר הזכרון נקרא שמו **זכריא"ל**,

והשכל מכריחם להיותם מחוכרים כאשר המאור הנאה הכלול מכל יופי וחמדה הנרמז שהוא השכל המקריב את הדברים מין במינו מפני רוב שכלו אע"פ שהוא מבלי רוב תערובות השכל נמצא נמשך מגבורה והשכל נמשך נמצא ברחמים ומפני זה איננו חוסר ממשלתו ובהיותו חולק שכל לכל המאורות הנמשכים ברחמים ובגבורה כמו שהוא גוף אחד ולא נמצא בו הפרש כן השפע המשפיע לנמשכים ברחמים ולנמשכים בגבורה כולו אחד וזהו מופת גדול לפי שלימות דרכיו וכאשר כל המאורות בין של גבורה בין של רחמים מקריבים אליו לקבל בעל כרחם מתחרדים כולם ומייחדים כולם לקבל ובשעת ההשפעה נעשו כולם אחד בעל כרחם והאמת זהו סוד המרכבה העליונה והתחתונה וכאשר איזה מאורות לא ירצה לקבל מיד היתה ממשלתה נעקרת אבל בעל כרחם כולם מדובקות לקבל ובשעת ההשפעה נחלק לכל מאור ומאור-שפע ופרנסה ושם נתנו לו גבורתו כי כל הדברים וכל המאורות כולן נמשכו בשכל והואיל והשכל מנהיגם הוא מכריחם ומחברם כולם כאחד. ומה תועלת נמצא בו בהיות מחבר השכל לכל הדברים, אמרו על סוד יהוה שהוא המעיין שמשם שואבים תחתונים ועליונים בין גבורה בין רחמים וכאשר המאור אתו"ה נקדם

מאחורי הכסא. וד' מאורות מאירים לאלו ד' פנות שם הראשון אתו"ה (נ"א יהו"ה) והב' אתו"ה והג' אלהיים והד' אדנ"י, ובאלו הד' מאורות נמצאו מורכבים כלם נ"ז מאורות אחרים שמקבלים משם אלו המשמרות על סדר שלם ולכל מאור ומאור מאלו הנ"ז מאורות נמצא לו שם נורא מאוד אשר פעל בו המלאך וממנו מתפשטים אחרים שהם כמו תולדות המאור. ואלו המאורות כולם נמצאו מחוכרים ומורכבים בשם הנכבד והנורא יהו"ה, על כן יש לפרש למה הורכבו אלו המאורות ביהו"ה וכיצד הורכבו וכיצד הם מחוכרים, והוא הענין הג' מן הג' עניינים שאמרנו למעלה שאפרש בדרך הזאת. ובוה הענין תראה חכמה על דרך כלל ותראה כיצד חובר וכיצד הורכב מין במינו בחכמה עצומה כל מין במינו מכח מוכרח כי לא לרצונו ואפי' שהוא מין במינו ומצד שהוא מוכרח ממחר יותר לפעול כי ההכרח לא בא אלא מצד גבורה והואיל ומצד הגבורה בא יותר ממחר לפעול ואין לך בכל הכחות כח פועל יותר במהירות כמו הנמשך בגבורה כמו שפירשתי בספר הגבורה בעניין שם מ"ב פעולות גדולות וברורות אין בהם דופי כולם אמתיות ונכונות מוכנות על הסדר בהכנה שלימה כיצד הורכבו המאורות בכח מוכרח על דרך השכל

(ויקרא מ"ט ל"ח), גלו לאדום שכינה עמהם כמ"ש: מי זה בא מאדום וגו' (ישעיה ס"ג א), אמר בזאת שאהבתם עם הקב"ה שלימה. וכן פתח החכם בנועמו בהיותו מחבר זה הספר לולי כעם אויב אגור פן ינכרו צרימו פן יאמרו ידינו רמה לא יהו"ה פעל כל זאת (דברים ל"ב כ"ז) כאשר ברא הקב"ה את עולמו שם על כל לשון ולשון שר אחד ומושל רוב והוא רצה ובהר בישראל הדא הוא דכתיב: כי חלק יי' עמו יעקב חבל נחלתו (ספר ש"ט), ולכל אחד ואחד מאלו נתן חכמה ובינה וגבורה, ואמר כן כאשר יחטאו ישראל לפני אתם תקבלו גבורה להשחית אותם ועל זה כתיב פן יאמרו ידינו רמה שלא יאמרו המלאכים שהם ממונים על ע' אומות כי הקב"ה אין לו יכולת להציל ח"ו ובהם שיש יכולת מתגברים מאוד מאוד ועל זה כתיב: ולא יהיה פעל כל זאת וחומי השכל הם מתפשטים מן הקב"ה וכולם יוצאים להגן על ישראל. ואומר לך ראייה ברורה מסודרת על דרך הקבלה בענין הקב"ה קבלה שהעולם השפל והעליון והמאורות וכל הממשלות וכל הגבורות כולם נבראו וכולם נסדרו בעבור ישראל ועכ"ז כולם משפיעים לישראל אפי' בגלותם כמו שפירש בפסוק: ואף גם זאת בהיותם וגו' (ויקרא כ"ו מ"ז) כל המאורות וכל הגבורות וכל הממשלות כולם מקבלים מן הספירות והאמצעי

לצאת לפני השם הזה וצרפו והלקו ופזרו לד' רוחות השמים באו מאורות השכל והכרוהו בשעת ההשפעה. והתועלת הנמצא לנו הוא מהירות הפעולות, כי בהתפזר מאורות יהו"ה תשש כוחם וכאשר מתחברים נוסף עליהם שכל וחכמה ועמדו לאיתנם כתמול שלשום והשרים מקבלים כרצונם. כשגלו ישראל גלו עמודי השכל עמהם ונתפזרו לכל פנות ותשש כח השכל וכאשר תשש עמודי השכל מגבורה תשש ישראל למטה: **אגמ"ר החכם** המחבר את הספר הזה בני בואו וראו מדת הקב"ה וחיבתו כמה היא גדולה עם ישראל שבשבילם ברא העולם ובשבילם הסיר העולם ממקומו גאלם ממצרים החליף את מרכבתו שנא': ויסר את אופן מרכבותיו (שמות י"ד כ"ה) הולכים במדבר החליף את סדרי מרכבתו שנא' המוליכך במדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים וגו' (דברים ח' ט"ז), ולמה החליף את מרכבתו מפני שמיעט את הגבורה והוסף רחמים על רחמים והוציא העולם מטבעו בכל אותם נפלאות שעשה להם במדבר הביאם לארץ ישראל כמו כן החומות היו נופלין מאליהן. גלו לבבל הוציא מרכבתו והורידה עמהם כמו שרומז מרכבת יהזקאל גלו לעילים שכינה עמהם כמ"ש: ושמתי כסאי בעילם

ברית מנוחה

קלה

צרופי השם הנכבד על אמתתם. ואני המחבר לא אאריך כי לא באתי כי אם לכלול הענין ולומר ראשי דברים ויסודות החכמה ודי לנו בזה. ועל זה המעלה השביעית נמצא פסוק מגלה סודותיה ומדבר בשבח של ישראל והוא ראש הדרך הזאת: והשביעית תשמטנה ונמשתה ואכלו אביוני עמך ויתרם תאכל חית השדה (שמות כ"ג י"א).

האמת שהמעלה הזו בכל מקום היא שבת ומה שכתוב בה תשמטנה ונמשתה זהו הנרמז בלשון נקיבה ואכלו אביוני עמך אלו הם חכמי ישראל כמ"ש: העניים והאביונים מבקשים מים ואין (שעיה מ"א י"ז) אלו החכמים מקבלים השפעתם מן השבת וראה כמה הוא מעלתם שקודם הם מקבלים מן החיות הקודש כמו שמורה הפסוק ויתרם תאכל חית השדה וכל שדה סתם זהו הכסא וחית כתיב ולא חיות זו היא החיה נשר המשפעת לישראל. ובזו הדרך תראה כמה חמדת התורה להשיג וכמה חמדת השבת להשיג וכמה חמדת הקב"ה לישראל וכמה חמדת של המאורות איש אל אחיו. ואפרש בחכמה מפוארה עד מאוד. והנה הוא נשלם הדרך הששי:

דרך הז' היא דרך החמדה. והיא התאוה תאות עיץ החיים להשיג גבהו ולאכול מפריו ולשמוח בראותו מעלתו וממשלתו. וקראתיהו

הנקרא בריח התיכון הוא תפארת כולם מקבלים ממנו וכולם הורכבו בו והוא המשפיע לישראל כמ"ש: השליך משמים ארץ תפארת ישראל (איכה ב' ט) ר"ל משגלה ישראל גלה תפארת ונסתמו צנורותיהם ולא שפכו דרך המורד היורד דרך בית החורונים אלא שפכו מול הככר על פני כל הארץ ר"ל נסתמו מאורות המוכחרים בה ונשאר הפסולת והפסולת הזה משפיע עכשיו ומן אותה שעה האראלים העומדים על ישראל לא קבלו מן פנימה להיכל אלא מן החוץ כמ"ש: הן אראלם צעקו הוצה מלאכי שלום מר יבכיון (שעיה ל"ג ז). ואלו הענינים ואלו הסודות קצרתי בהם מפני שהייתי מתיירא שאם הייתי מפרש באריכות לא היה השכל סובלו. וזהו הבטחון שיש לישראל שמדתם לא תמוש ממקומה ולעולם ישפיע ויגדל מעלה כאשר היתה ממשלתה בראשונה. ונשלמה ענייני הדרך הששי הכלולה במעלת השכל המדברת נפלאות בג' עניינים, כלליתיה על דרך קצרה, והנני מתחיל השביעית המדברות פלאי פלאות בחכמה עצומה לתת לפתאים ערמה לנער דעת ומזימה להחכימם חכמה בדרכי תמימה לראות מהלכותיה ולהבין יסודותיה וכללים ועיקרים על כללים ומהם פרטים והמאורות בה נראו גוונים ועל דרך הגוונים נמצאו השמות ונמצאו הפעולות ונמצאו

סוד הלבנון. כאשר המאורות מתפשטים מלפני סבת הסבות. אדון א' בלי דמיון ותמונה באו כולם עד מקום א' הידוע בדלתות הפנימות ולא יצאו חוצה אלא הניצוצות, ומפני מה לא יצאו חוצה מפני שלא יתמעטו בקדושתם והיכל הפנימי מתפארת ולמעלה ולזה המקום שעמדו שם הורכבו אלו באלו אלו למעלה ואלו באמצע ואלו למטה ואלו בפנים ואלו באחור ואלו מתגברים בגבורה ונקראו שמאל ואלו מתגברים ברחמים ונקראו ימין עד שמרוב התחברם אלו באלו נראו אחדים כמו שנראו איברים בגוף האדם והמאור האחרון המביט לעליון הוא מרוב עוצם גבורתו נחלק לשנים. והב' חלקים הורכבו במקום אחד ונתלו במקום אחד וצינורות השכל מגיעים לאלו ב' המאורות והם מחכימים לנהוג את כל המאורות ויש בהם באלו שני המאורות בדמיון ששה איברים והם הרגלים כפות הרגלים הם קרקע ההיכל הם הנקראים ב' אדנים נרמוזו שהם נשרשו במלכות ועולים עד תפארת אורך הכפות השנים. וב' הרגלים אורך הכל עשרה פעמים על כל היקף הגלגלים שעולה המניין עשרה מאה אלף פרסאות וכל פרסה ופרסה מהלך שנה אחת והם מאה אלף ממשלות שנשרשו במלכות וכל ממשלה וממשלה נמצא לה עיקר ומלאכים גדולים מקבלים ממנה אלו

דרך החמדה. והיא מדברת בכללים בהיות הממשלות והגבורות המתפשטים מלפני אלהי כל הארץ שלימות ומום אין בה ומסודרות כולם על משמרותיהם אותם אשר בסוף נשרשו מתאווים לראות ראש הממשלה ולהשיג על היחוד על דרך שלימה ועולים כולם מן קרקע ההיכל הנרמוז שם אדני' סומך כל האדנים ומגיעים עד אמצעות ההיכל ושם מצאו מקום מנוחה וחדוה מקום שפע ויכולת ומקבלים משם כל א' וא' כפי משמרתו ובוה ההיכל נראה שיעור קומה על דרך השכל ומראה חכמה מפוארת עד מאוד אין לה דמיון וגם בה תשיג חכמה כי האמת קרקע ההיכל והגג והכותלים זהו שם יהו"ה אבל נמצא לה הפרש בין הקרקע ובין הגג ותראה שמות מופלאים פועלים פעולות ועל כן אמרתי למעלה שאין ערך לתאוה ולהמדה להשיג גובה הלבנון. אע"פ שאין לו שיעור וראש וסוף, למאורות שמתפשטים ממנו נמצא שיעור ובהתחברם כולם כאחד נמצאו מרכבה עליונה ולזה קראו צורת האדם העליון ואני לא הייתי מביא העניינים האלו אלא מפני שכאשר אזכיר בפעולות שתדע עיקר השם ההוא במרכבה מה גבורתו או מה אורכו או מה גבהו ומתחיל אני מלמטה למעלה כדמיון מן הרגלים עד הראש ועד המוח סוד גדול מאוד וזהו

ברית מנוחה

קלז

נמשכו אותם הסומכים אלו המפורשים למעלה ובראשונה כשהם מתגברים נמשכו בגבורה מכה מקורם ולמעלה התחילו לקבל מן אות ברית עולם ומן מקום הרחמים ואורך אלו השני מאורות מדה במדה שש מאות אלף פרסאות בלשון משל והם אוצר בני ישראל שמשם הם מקבלים שם הימיני נקרא יוחצבירון (י"א יואחצבירון) ושם השמאלי יוצפעחירון ולמעלה לאלו שתי הממשלות אלו המאורות הגדולים והחזקים בין שניהם נמצא מאור אחד תשש כחו בעת צאתו ולולי שתשש כחו היה מחריב העולם והוא המשפיע שפע לכלה הנקראת כנסת ישראל והוא מלא מכל תפארת והוא אות ברית עולם והבן אורכו י"א אלף שנה מהלך לפי חשבון הגלגלים והשבון הארץ ועביו לרמוז שהגלגלים והעולם כולם עומדים בזכות ברית מילה ושמו במאורות המרכבה שם מפואר יהיה אדון אלהי כל הארץ על זאת כתיב זאת אות הברית וגו' (נלאסיט ט' י"ב, י"ז). וכאשר תהיה מחבר כל אלו השמות של איברי המרכבה העליונה שבשם אין דבר עומד לפניך. ומלמעלה לזה המאור גוף היכל הפנימי הוא הנרמוז במן בגוף האדם ויש בו כמה פלאות אשר אזכיר קצתם ברמוז כדי שלא אאריך במאמר הנפלאות האלו נ"ל הנמצאים פנימה להיכל זה הנקרא

הם שתי כפות הרגלים האמורים בלשון משל במרכבה עליונה שהם שתי המאורות האחרונים שנרכבו בגוף המרכבה העליונה הנקראת אהיה ושמותם שם הימני אלהים ושם הב' נקרא אגל"א שמות גבורים וכבר אמרתי לך שרשם. וב' הקנים המגיעים עד הארכובות ועולים למעלה מן הכפות והם חזקים כמו ברזל הם ב' המאורות יותר למעלה מן האמורים נמשכים בגבורה קשה ובאיברי האדם הם שתי הקנים המגיעים עד הארכובות ואורכם כרחבם הפרש מעט הוא ואורכם מאתים אלף שנים מהלך בגבורה חזקה עד מאוד סומכים המרכבה שם הימיני אדר"רון ושם השמאלי זהדריא"ל. ולמעלה לאלו הקנים שם שתי הארכובות הם שני הקשרים החזקים והמופלאים הכוללים הממשלות בזה המקום והם עגולות כדמיון הגלגל שם הימיני אכתריא"ל ושם השמאלי נקרא יהדריא"ל מהלך שתי הממשלות האלו מכל ממשלה וממשלה מדה במדה העשירי לא פחות ולא יותר על דרך החכמה ולמעלה משתי הארכובות שני מאורות אחרים גדולים מאלו אבל נמשכו ברחמים הם שני השוקים שבגוף האדם ולמטה הם קמנות ולמעלה יש להם רוחב מקום רומז שאלו שני המאורות שהם סומכים ההיכל אחד מפה ואחד מפה שמהם

אהיה שלא נמצא לו כדי שעור (נ"א פלג נמלא לאורט עשור). ופנימה להיכל הזה שהוא נרמו בטן האדם נמצא מאור אחד נמשך בגבורה קשה מאוד מתגבר בגבורה מחלק מוזן לכל הנבראים אורך ממשלתו כ"ה אלף פרסאות והוא אבר הכבד נמצא ונקרא שמו כמאורות שם מ"ב שהוא הגבורה קשה והגדולה והחזקה. ולמעלה לזה המאור האמיץ נמצא מאור מחלק העצה ונחלק לשנים ואותם (נ"א ואורכם) פ' אלף פרסאות ועולים שני המאורות האלו בגבורה וברחמים ומגיעים עד תפארת ונשרשים בה שורש נחמד עד מאוד והם הכליות שבאברי האדם שם הימיני יהועזריר"ן ושם השמאלי יהוצפריר"ן והם שמות מופלאים עד מאוד ולמעלה לשתי הכליות האלו מאור א' אמיץ מהכים לכל רואיו אשר ממנו מתפשטים כח הרוח ארכו מהלך חמ"ש ת"ל אלף שנה"ה (נ"א חמש מאות שנה) והוא אבר הריאה ושמו באברי המרכבה שם ע"ב ומלמעלה למאור הזה הנחמד והנורא מקום אמצעות תפארת מקום שכל המאורות שם באים ולוקחים הוד והדר וכח משם והוא אבר הלב ונקרא באברי המרכבה יהו"ה. ואל תתמה בזכרי שם זה באיברים רבים, מפני שתולדותיו הם נקראים כשמו אבל זה המקור שמשם מתפשטים כל האחרים.

ומלמעלה לזה האבר נמצא המאור הסומך ראשי הבניינים קצור בזה המאור המאור למעלה ושמו שם אמיץ והוא שם בן כ"ב אותיות וזהו אנקת"ם פסת"ם פספסי"ם דיונסי"ם למניין האלפ"א בית"א והוא אבר הצואה ארכו מהלך ע' אלף שנה ר"ל ממשלות שמתפשטים ממנו. ומלמעלה לזה המאור מקום הכבוד והדר מקום המלכות והממשלה הוא מאור הנרמו באבר האדם מקום הזקן וארכו כפלים ממה שפירשתי בענין המאורות ונקרא שמו על פי כבודו השם היוצא מיהו"ה אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ (תהלים ח' כ. י) ושם א' נקרא לו והוא זה שפריהריר"ן (נ"א מפריהוציר"ן) והוא מקום היופי ומקום האש השורף. ומלמעלה לזה המאור אבר הפה והוא מקום שאין לו שיעור וגם תכלית אין לו ושמו פצההוריהמור וניקודו של השמות האלו כפי תנועתם. ומלמעלה לזה המאור הנכבד והנורא הוא אבר האף הנמשך בגבורה קשה אשר בארכו מהלך שני אלפים שנה בחכמה עצומה וזה שמו יוה"הצציהוה וניקודו כפי תנועתו. שני מאורות נמצאו שלולים ועגולים מגיעים עד מקום של המחשבה שומעים מקצה הארץ ועד קצה הארץ בלי שום עמל ואין שום מאור מכריח לאלו שני המאורות אלא הם מאליהן פועלים ועובדים את עבודתם ואין

ברית מנוחה

קלף

המרכבה אליהם תשביע כי עליהם המשא הזאת לעשות ובאלו המאורות שאמרתי לך כל המלאכים וכל צבא המרום כל ימי עולם הם מתאווים להשיג השגת הקטן שבכולם יש מהם משיגים ויש מהם שאינם משיגים כמו שאמרתי ועל כן קראתי לדרך הזוהי דרך החמדה ולכל אלו העניינים וכל אלו הסדרים אשר ראית בסדרי המרכבה לא נסדרו בעת היצירה רק בעבור ישראל וכדי שיבא להם השפע בדרך ישר וכדי שכל החכמות יהיו פתוחות לישראל וכל המשמרות עומדים על זכותם של ישראל ואם כל צבא מרום והמשמרות עומדים על ישראל ראה אם יפקוד הקב"ה את עמו כמ"ש: אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני (תהלים קל"ז ה'). וראה עכשיו פודות נפלאות, כי עד עכשיו דברתי כמו בסתום וכמו הקדמות כוללות עניינים בשעת היצירה כאשר עלה במחשבה לפני הקב"ה לברוא את העולם סידר קודם שיברא שום דבר כל מעמדות ומושבות מלאכיו ומשרתיו אלו למעלה ואלו למטה ואלו באמצע וידע השבונם ומניינם. ואל תאמר שברא שום מלאך בלא משמרה חלילה, אלא כל מלאך ומלאך יש לו משמרתו ולכל אחד ואחד נתן מקום המובחר שקבל משם מוזהר מאורו. ואם אין מספר לצבאותיו אין מספר למאורות שמתפשטים. וכמו שיש ראשים

להם מניין וסוף מפני שלשמיעה אין סוף והם האזנים שם הימיני אשר נמצא לו הוא זה מפריהרהיא"ה ושם השמאלי צצציהו"ץ וניקודם היא כפי תנועתם ופועלים פעולות רבות ומלאכים שומרי משמרתם ואלה שמותם שם הראשון הפניא"ל ושם השני צדקיא"ל אלו שני המלאכים מוציאים פעולות השם הזה לאור. ומלמעלה לזה המאור הנכבד הוא אבר המצח ויש באורכו ס' אלף פרסאות ויש ברחבו שלשים אלף וזהו שמו מפרישמיהוא"ה וניקודו הוא כפי תנועתו ומלמעלה למקום זה הוא המוח הנקרא אהי"ה אשר אהי"ה והוא אבר הראש וגם השער זה שמו הנזכר והנה פירשתי לך שיעור קומה על דרך הכלל. **ואם תכתוב כל השמות האלו בקמיע של קלף צבי בין לשאלה בחלום בין לשאלה בהקיץ בין לשמירה בין לחן בין להעניש שונא ובין לרפואות החולים ובין לגעור ברוח הטומאה בין לנצח בכל מיני נצוח לכל מועיל והוא כח נורא מאוד ועכ"ו בהשבעה למלאכים השומרים את מבואות המרכבה אשר אלה שמותם שם הא' נקרא שמועיא"ל ושם השני נקרא מטטרו"ן והשלישי יהוא"ל והד' מיכא"ל וה' גבריא"ל והשם הו' רפא"ל והז' נוריא"ל והח' אוריא"ל, שמונה אלה המלאכים הגדולים שומרים את מבואות**

במלאכים כך יש ראשים במאורות והראשים במאורות י' הם י' ספירות והראשים במלאכים הם י' שנבראו תחילה. וכל אלו הסדרים הם קודם שנברא שום דבר נסדרו ועמדו מוכנים והוציאו. וכמו (כץ) שבמאורות יש מאור אחד ראש שהוא אהי"ה כן יש במלאכים ראש א' ששמו שמועז"ל ולו עשר ידות בכל המשמרות שבכל צבאות הגלגלים והוא נקרא עץ חמדה. ואם מלאך כזה שלממשלתו אין תכלית ולשלמותו אין שום חסרון לא נברא אלא בעבור עמו, מזה העניין תראה כמה מעלות ישראל עם הקב"ה. ועכשיו תראה יותר חכמות ישראל חכמות אשר לא השגת ותראה מ"ש בתורה: בנים אתם ליי' אלהיכם (דברים י"ד א) וכי ישראל שהם גופניים והקב"ה אין לו גוף ותמונה ואין לו דמיון יש לו בנים וכיצד יכול להיות אלא על דרך הזאת. כשהשפע מתפשט מן סבה ראשונה ומשפיע לשכינה עליונה מן התחברות שניהם מרוב אורם העליון יוצא מאור מבין שניהם היא הנשמה ועל זה נקראו ישראל בנים ואלו שני המאורות שמתחברים אשר מבין שניהם יוצאת הנשמה הם הנרמזים בצורת אדם העליון שני העינים שם הימיני אזבוג"ה ושם השמאלי טרוזיסיה (כ"א טכסיס"ה) המקור האמתי אע"פ שכבר זכרתיהו במקום אחר ואלו הב'

מאורות הא' נרמזו בלשון זכר והא' בלשון נקיבה וא"ת הואיל ושישראל יש אב למה יבנו כמות האב ממיט וחומר ויהיה קמנות אמנה לפיכך הזהירה תורה ואמרה לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת (ס"ג) וא"ת ככה בלבבך ואם אלהי עולם אבינו הוא למה הדיחנו מעל שלחנו ולמה שכחנו זה ימים רבים ואתה לא ירדת לדעת סוף דרכי האמת ואם היית יורד היית יודע כמה משמרות הפך הקב"ה ביום חורבן הבית וכמו שגלו ישראל למטה כך גלו העליונים וכל זה מפני שהוא שופט אמת, אמרו כך על חורבן הבית ביום שנחרבו המשמרות למעלה ונשאר עיר המלוכה בלא משמרה כמה שכתוב איכה ישבה בדד העיר רבתי עם ר"ל מניין המשמרות שהיו בה היו כמניין רבתי שעולה למניין תרי"ג מצות עם התיבה וכולם שממו ולא נשאר בה זולתי המון שאון מלחמה מדת הגבורה מתגברת ומדת הרחמים בורחת כמ"ש: מי יתנני במדבר מלון אורחים ואעזבה את עמי וגו' (יכמיה ט') וכן וכשהמשמרות נסתמו כמו כן צינורות המרכבה כמה שכתוב גדר בעדי ולא אצא הכביד נחשתי (איכה ג' ז') מכאן נודע שכל המשמרות נסתמו ומשנסתמו התחילו לצעוק מלאכי השרת על אודות השפע שלא היה יוצא להם והיה כחם מתמעטת

והד' הוא כדי להבין ולדעת כיצד המאורות נצרפים מן המצרף אותם להוציא את פעולותיהם לאור. אלו הד' עניינים הם עמוקים מאוד. ועל דרך הכלל אומר שאלו העניינים אם הייתי מאריך בהם יכלה הזמן מלכתוב והשכל מלסבול על כן אומר העניינים ולפי רוב החכמה אהיה מקצר ועולה והוא אריכות ועכ"ז אאריך והוא קוצר לפי רוב החכמה. כי שמות המאורות הגדולים והאדירים שאתה רואה האותיות ג' או ד' או פחות או יותר למניין המאורות שנתחברו בזה המאור ולכל אות ואות נמצא עיקר, ואני אומר בשם יהו"ה למה נתחברו אלו הד' אותיות ומה ממשלות הם רומזים, ובהיותך יודע סוד זה השם מזה תבין האחרים. ועתה הוריתך בדרך זו תלך בענין שורש אמונתנו ועיקר תורתנו בהיותך יודע סוד הקב"ה ובתי גזויו אשר הצפין לצדיקים ליריאו ולחושבי שמו כמו שתראה וגם בזו הדרך תשיג קצת הייחוד והוא ענין הראשון. (כ"ל מסר ששאלים שכל ישיג האדם שהוא מוכנב בגוף ואיככים לזכ שאינו תופס מקום ושאינו לו דמיון ושאינו לו תמונה אין לו דמות והוא רואה בלי עינים וקומע בלי אזנים ומושע בלי חכב ומתני ואם הוא לזכ שאינו לו דמיון ושאינו גופני כיצד ישיג השגתו אלס מעפר וכמה). ומצאנו כי משרתיו של הקב"ה אינם משיגים יחודו ואינם יודעים את יחודו אלא בשיבוש ועכ"ז שאינם

והראשים של מלאכים שבכל צבא המרום התחילו לשאול השפע ולא היה יוצא כמ"ש: עוללים שאלו להם פורש אין להם (סס ד' ז') והמלאכים שהיו ממונים על ישראל לשמור את משמרותיהם גלו עמהם כמ"ש הן אראלם צעקו הוצה למחיצתם מלאכי שלום מר יבכיון (שעיה ל"ג ז') ועוד היום אלו המלאכים במקום צר ושפל עומדים ועתה בראותי כי זה הענין הנעלם באהבת הקב"ה עם ישראל שהפך את משמרותיו בעד אבלם של ישראל והקב"ה מנה על המשמרות אחרי כן מלאכים אחרים קמנים בלי ממשלה מן הראשונים ועל זו השפע שנסתם בשעה ההיא כתיב על שתי השכינות: לאמותם יאמרו איה דגן ויין (איכה ב' י"ג). והנה נשלמו דרכי החמדה. והנה אתחיל לומר דרך המבואות של השערים בכללים ובפרטים בחכמות מפוארות עצומות לאין תכלית מהם על הכלל ומהם על הפרט. ובה תראה פלאות עצומות בייחוד הקב"ה, ובראותך החכמות בייחוד תבין את פעולותיו וגבורותיו ועוצם נפלאותיו. ואחלקהו לכללים ופרטים. והוא מדבר בד' עניינים אשר אלה הם. הראשון הוא להבין צירוף הש"י על דרך הכלל, והשני הוא כדי להבין כל הפעולות ולזכור אותם בשם, והג' כדי להבין ולדעת תולדות השם מאיזה מקום יוצאים ומה מקורם ומה פעולותיהם,

הגנה מה שמותם או מה שומר נמצא על פרי התפוח ועל פרי הגפן על פרי התאנה או על הרמון או על הזית או על הערמון או על הלבונה וכן על כל אילני הגנה הזאת וראש השומרים המחלק הפרי הזאת ומי הוא ומה שמו אם הוא גבור העורך המערכה לשמור הגנה מעוברי דרכים ולשמור הפרי בימי החסרון ולמי הוא מחלק ונותן בראשונה והמים המשקין לזאת הגנה מי הוא הממונה עליהם או מי המוציא אותם והמשקה לגנה הזאת או מה שכרו שנותנין לו או מי הוא הנותן שכר לשומרים עורכי המערכה והפרי הזאת למי מוכרים אותו או מה טעמו או מה עושים ממעות הממכר אם שומרים אותם או מפזרים אותם וכמה שערים נמצאו לגנה הזאת וכמה מעיינות משקים אותם. וכל אלו הדברים יש להכין ולדעת ואני עשיתי במשל ויבין המבין ואשר לא יבין לא יקרב לראות פן תאכלנו האש הגדולה. והנה כי עשיתי הקדמה לדרך השמיני והנני מתחיל אותה בפלאי פלאות מראים חכמות עצומות מסודרות על דרך השכל:

דרך הח' זה השער ליי צדיקים
 יבואו בו להגיד את מהללו ויפיו וממשלתו ולהודיע פלאי פלאותיו לבוראיו. אכן בראותי עמקה כללתי חכמתה למעלה בלשון משל והמשל מראה החכמה כאשר תראה

גופניים והאדם שהוא גופני משיג קצת ממנו זה העניין הוא גדול כיצד משיג האדם הייחוד יותר מן המלאכים. אפרש בתחילה הדרך הזאת בכללים כי אם הייתי מאריך בו אין כח בשכל האדם לסבול החכמה ועל הרכבת המאורות אמר שלמה המלך ע"ה מפני שלא היה משיג אלא בשיבוש: אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני (קהלת ז' כ"ז) כי קודם זה אמר אחכמה מפני שהיה בטוח ברוב חכמתו שישגי כשירד לענין או חבר ספר שיר השירים, ובראותו שזו האהבה שיש לבורא יתברך עם עמו ישראל ולא ידע למה אמר: השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באיילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ (ש"ש ב' ז', ג' ה) בצבאות זהו השם או באיילות השדה אלו הן החיות אם תעירו ואם תעוררו בראותו גדול הייחוד סתם זה הענין בזה הפסוק: ראשך עליך ככרמל ודלת ראשך כארגמן מלך אסור ברהמים (ס"ז ו'). ומי שיעמיק ימצא הסוד בהיות ממוזגת התפארת בין שתיים בין חסד ובין גבורה ודי למבין. ועכשיו בראותי כי קם שאון בעמים ושועלים חבלו כרמינו בהיותם הם מחברים שמות המאורות ופעולותיהם לא יצאו כפעם בפעם באתי להודיע מעם המאורות והרכבתם ונמיעתם ושרשם וענפיהם ופריים פרי המתוק ופרי המר ושומרי

מאורות ונרכבו אלו באלו ונעשו כמו גוף אחד ולכל אחד ואחד מאלו המאורות שנראו כמו גוף אחד נמצא לו דגלו ולכולם דגל אחד ושם אחד השם שתראה בן שלשה אותיות שלשה מאורות הם שעושים פעולה אחת והאותיות מראים בהשכונם כמה ממשלות הם מתפשטים ממנו ואם הוא בן ז' אותיות זה הממונה כמו כן זולתי שנמצא הפרש במאורות שכל שם שתראה שהוא בן ז' אותיות זה ממונה מן שבת העליון אחד משומרי משמרת ומקבל ממנו וכמו כן נמצא הפרש בין שמות של ז' אותיות שבזה יש אותיות אלו ובה יש אותיות אחרות ורומז זה מאיזה מקום מקבל וכאשר אזכיר השמות בס"ד אומר זהו מקבל מן מקום פלוני בשבת העליון וזהו מקבל מן מקום פלוני במרכבה דרך קצרה, וכל שם שתראה שהוא בן ג' אותיות ג' חותמות של ג' שבתות ועל כן הוא חזק ואמיץ משאר השמות, וכל שם שתראה שהוא בן ח' אותיות זהו מקבל מן מעלת ח', וכל שם שתראה שהוא בן ה' אותיות ממלכות ועד תפארת מקבל מן מעלה ואינו עולה, וכל שם שהוא בן ד' אותיות זהו מעלה גדולה רומז שנברתה היא מתפשטת בכל ד' פנות ורומז שהוא מקבל בכל מקומות המרכבה העליונה או מן התחתונה וכמ"ש הפרש אותיות בשמות רומז מעלת המקום,

אחרי כן. וענין הראשון מזה הדרך הוא להבין ולדעת הממשלות שהם מתפשטים מן הקב"ה מה ממשלתם והוא אינו חסר ממשלתו בהיות כל אלו מתפשטים ממנו והשועלים שחבלו כרמים נתנו לכל ממשלה וממשלה מקורו בפני עצמו ואם חלילה שככה יהיה היתה האמונה מתמעטת מבני ישראל כי יאמרו מבלי יכולת יי' לפרנס את ברואיו לבדו לכן נתן וסידר אלו הממשלות וממנו בעצמו אין מקבלים. ולהוציא כל אלו הספקות ממקום באתי להודיע יהוד מאוריו על דרך השכל וכי עכשיו מקבלים הם ממנו ושום ממשלה בעולם לא פסקה מעולם מקבל ואשר היא מקבלת היא משפעת וכולם מקבלים והוא אינו חסר מן ממשלתו ומתכונתו מפיו. כל הממשלות וכל המאורות על הגבורות מתפשטים מן הסבה ראשונה מן רוב חזק הדרתו וכולם הם מתפשטים אלו בכח מוכרח ואלו בכח רצון. כיצד דומה לך שכאשר המאורות יוצאים שמאליהם הולכים אל כל מקום שהם רוצים, חלילה מלהאמין אלא בכח מוכרח שנומץ של אלו בדרום ואלו בצפון ואלו במזרח ואלו במערב ואלו למעלה ואלו למטה ואפילו שהם יוצאים מלפני הכבוד אינם מובדלים ממנו כי הם דבקים בו וזה מורה עיקר האמונה שהכל תלוי ממנו ומן כל ממשלות מאור ומאור מתפשטים

אותיות רומז לצנורות המרכבה שהוא
 מ"ב וכל אות ואות מורה עיקר צינור
 אחד, א' מורה שבזה הצינור יוצא
 המאור המחבר המאורות על דרך
 הייחוד, ב' רומז ברכה המשפעת
 בעליונים ובתחתונים, ג' מורה גדולות
 הצבאות שמשפעת אותם וכן י' מורה
 שהוא ית' יסוד הכל, ות' רומז על
 התורה שהיא בעליונים ובתחתונים,
 צ' רומז צדקה וזו היא הגבורה
 שמלאכי הגבורה הם מתגברים בה
 וזהו מן החסידים, ק' רומז הקדושה וזו
 היא קדושה שהעליונים משתמשים בה
 ומייחדים בה, ר' רומז רוממות
 העליונים שבזה הם מתרוממים, ע'
 רומז ערי המלכים ובגדי הגאון
 והתפארת שהם מתגאים בה, ש' רומז
 שירת העליונים שאומרים ומזה
 הצינור הם מקבלים כח השירה, פ'
 רומז ומגלה טוב הקב"ה שהצפין
 לחסידיו, נ' רומז מעלת בני ישראל
 בענין נשמה והזיווג העליון. והייתי
 מאריך לאמר באומר אלה הדברים.
 אבל שם בן מ"ב מן צינורות המרכבה
 יוצא כמ"ש אדני' ב"ם סיני בקודש
 (מסלס ס"ח י"ח), ונמצא שם בן ע"ב
 אותיות וזהו המראה עיקר כל השפע
 בעליונים ובתחתונים, כיצד ע"ב שמות
 משפיעים לע' זקנים ומן הזקנים יורד
 השפע לנבראים ראשונים והשתים
 שנשאר רומז המקום שמשם הם
 מתפשטים מן שם אהו"ה ומן שם

וכל שם שתראה בן מ' אותיות כחו
 רפה מאוד וצריך קדושה לאמצו והוא
 מקבל מן תפארת ועד חכמה, וכל שם
 שתראה בו י' אותיות זהו שם אמיץ
 שהוא מקבל מן מלכות ועד כתר עליון
 ממוסך ברחמים ובגבורה, וכל שם
 שתראה בן י"א אותיות הוא מאור
 מתפשט מן המעלה העליונה למעלה
 ל' הספירות ועל כן הוא י"א אותיות
 רומז שהוא מקבל מן המעלה הנראות
 למעלה לשם אהו"ה אומרים שהוא
 כמו תולדה ממנו מן שם אהו"ה, וכל
 שם שתראה בן י"ב אותיות זהו מאור
 שהוא מאיר ו' הקצוות שידו בכל פועל
 ברחמים ובגבורה והוא מקבל מן השם
 הנכבד יהו"ה, וכל שם שתראה בן י"ג
 אותיות שפעו בא אליו מן כתר עליון
 מן יהו"ה ויורד עד מקום שלשת
 השרים ואלו הם י"ג מעלות, וכל שם
 שתראה בן י"ד אותיות רובו גבורה
 ורחמים מעט נמצא בו מתפשט מן
 מעלת י"ד שהוא אלהי"ם כי י' ספירות
 הם בכלל אלו הי"ד מעלות ושם אהו"ה
 ושם אהי"ה ושם אחד והמציאות הרי
 י"ד על כן אמרו שהקב"ה הוא ראש
 לכל מניין ויסוד לכל בניין, וכל אחד
 ואחד מאלו השמות כלולים בתורה
 ובנביאים ובדברי המשוררים, ונמצא
 שם בן כ"ב אותיות הוא שם נכבד
 מתפשט מכל מבואות השכינה
 מראשי השערים למנין אלפ"א בית"א
 ושרשה יהו"ה, ונמצא שם בן מ"ב

העיר בג' בחודש בכוונה שלימה ותאריך בבקשתך ותכה בקנה למזרח ולמערב ולצפון ולדרום ותרכוב על הקנה ותלך וצריך טבילה חמשה ימים קודם ותענית בכל יום ומטתו מטה נקייה מקום פנוי ותצליה וכל אלו הפעולות של חסד אין להם חקר ומספר. ופירשתי אלו למעלה לומר שמות של שומרי המרכבה היא הגנה הגדולה, ואעשה הפרש בין דבר לדבר. ואלו הן שומרי הגנה שצריך לפעול ולהשביעם בפעולות הגדולות והחזקות והם חלוקים לד' פנותיו. לשער הדרום שמועיא"ל הראש ומקורם אהי"ה אשר אהי"ה ואחריו חוקיא"ל ואחריו שרשיא"ל ואחריו סלניא"ל (י"א סלניא"ל) ואחריו שמריא"ל ואחריו דרניא"ל (י"א זרניא"ל) ואחריו יהושעא"ל האמצעי ואחריו יהודעא"ל הגדול ואחריו יהונתיא"ל ואחריו סמגל"ה (י"א סמלסמנא"ל) ואחריו פלטיא"ל ואחריו סרניא"ל (י"א סאציא"ל) ואחריו כוכביא"ל (י"א כוכיא"ל) ואחריו אחתמיאל (י"א אחתימיא"ל) ואחריו למוא"ל הגדול ואחריו יהודיא"ל ואחריו שמביא"ל ואחריו מלביא"ל ואחריו אדוניה"ו ואחריו עזריה"ו, והם עשרים שרים גבורים מלאים פחד ואימה מלאים ממשלות עצומות כולם עומדות על מלאות ממהרים לעבוד עבודתם ולשמור משמרת מלכם.

לך תעלומות חכמה כי כפליים לתושיה כי בהיות אלו המאורות מתחברים במקום אחד כולם נקראו יהו"ה וכל אחד ואחד מאלו הי"ב מעלות נמצאו לו פעולות ידועות והכמות עצומות ותולדות בפסוקים והם ראשונים לצירוף כי הצירוף אינו אלא מן השם היוצא מן הפסוק וי"ב מלאכים מקבלים מאלו י"ב מעלות כי ההפוך של שם כולו הוא דבר אחד. ואלו הם שמות י"ב מלאכים הראשון שמו פצחיא"ל ושם השני מישא"ל ושם הג' ענפיא"ל ושם הד' יהוועדיא"ל (י"א יהוועיא"ל) ושם הה' נקרא עזריהו ושם הו' פרניא"ל והשם הז' גבריאל והח' יופיא"ל (המ' חסר ולא ידעתי שמו) הי' נקרא אנפיאל הי"א נרניא"ל (י"א נכמיכאל) נב' מיכאל ד' יומיאל ו' פזיאל ח' אופיאל ט' ויסיני וכולם מן כת אחת מן מחנה המשריפים של שם יהוא"ל השרף הגדול. ואלו שמות פעולותיו של אלו הי"ב מעלות והם החיצונים מן הדיכל כמו שתראה ובכללם כלל שם אהיה עם הניקוד היוצא מפסוק (שמות ט"ז כ"ה) "אכלוהו" היום כי" שבת היום וניקוד אלו הי"ב. וחסר נכאן וול"י כי נכאן יפסח הי"ב פסוקים אשר בהם הוא נכמו כל גלגול יהו"ה והוא ניקוד כעין אות"י ר"ת או ס"ת. וגם נ"ל שכל שמות של שמות מהילים הם לקוחים מזה הדרך. לקפיצה תכתוב ותשים הכתב בקשר האמצעי של הקנה בהשבעת אלו המלאכים הנזכר ותצא חוצה לרחוב

ברית מנחה

קמז

הראש ואחריו דניאל ואחריו ענפיאל (י"א עתניאל) ואחריו רנאל (י"ב דכאל) ואחריו הרשיאל ואחריו ברואל ואחריו פתריאל ואחריו קפציאל ואחריו דבריאל ואחריו רושיאל ואחריו ענאל ואחריו גשמיאל ואחריו שמריאל ואחריו דליאל ואחריו שפטיאל (י"ג שפמאל) ואחריו ברכיאל הגדול ואחריו חניאל ואחריו אהכיאל (י"ד ארניאל) ואחריו פלספיאל (י"ה פלפיאל) ואחריו מיתיאל, אלו הם עשרים גבורי כח השומרים מימין מכפנים ומאחור וגם השומרים מימין שומרים מאחור כי אלו ואלו הכל כסדר החכמה יודעים כולם, ולכן הפועל הפעולות המובחרות והגדולות ולאילו לא ישביע או לראשים לא יעלה הפעולה בידו כרצונו והנה לך שומרי הגנה שמותם על דרך הקצרה, ומקור השומרים לצד המערב יהוה ומקור השומרים לצד הצפון אדניי (י"ז חסר כאל שמות מקומי מנח וכוס). ואלו הד' שמות שהם המקורים הם היסוד וגם הכותלים והם המגדלות והחומות והבתים והעם יען שבהם תלוי כל הענין ולכן הם השורש והענפים. ועתה אפרש איזה מלאך הממונה על האש החזק והחום מפני שהכל יריאים מלקרב אליו ואפרש איזה מלאך הממונה על המים ועל החיות ועל העופות ועל הבהמות ועל השרצים

ולשער המזרח שרים גבורים וחכמים הם הלוקחים שפע לכל הצבאות ובראשם מטטרון הראש ואחריו פלמי"ה ואחריו כלמי"ה ואחריו הדרניאל ואחריו חכמיאל ואחריו דופיאל ואחריו פריאל ואחריו סודיאל (י"ט עיריאל) ואחריו עדזריאל ואחריו בואל (י"א בזיאל) ואחריו פסכ"ר ואחריו שמעיאל ואחריו גוריאל (י"ב נודיאל) ואחריו כסיאל ואחריו גסיאל ואחריו יוכתיביאל ואחריו עוזיאל ואחריו סנסנוי ואחריו תלמיאל (י"ג תמתיאל) ואחריו שמיאל, והם עשרים שרים גבורים וכח מקורם והוא מקור שמשם מתפשטים כל הדברים זה שמו א"ל שד"י. ולשער המערב בראשם יהואל הראש ואחריו גבריאל ואחריו עזאל ואחריו תמיאל (י"ד תמאל) ואחריו שם סעריאל ואחריו יחיאל ואחריו אוריאל ואחריו רפאל ואחריו אורפניאל ואחריו הנעזריאל (י"ה הנעיראל) ואחריו שמרירון ואחריו סיני ואחריו מתניאל ואחריו חסדיאל הגדול ואחריו יסיאל ואחריו סאל ואחריו ספריאל ואחריו ימיניאל (י"ז ימציאל) ואחריו צפניאל ואחריו שלומיאל הגדול אלו עשרים שרים המושלים הנה והנם ממוסכים בגבורה וברחמים. ולשער הצפון אלה שמותם בראשם מיכאל

רוחיא"ל (י"א מחיא"ל) ותחתיו ג' שרים חזקיה עזיאל עזאל. ועל הרעמים גבריא"ל. ועל אבני אלגביש ממונה נוריא"ל. ועל הסלעים ממונה מקמוניאל (י"א מקמנואל). ועל כל עץ עושה פרי ממונה מלפיא"ל. ועל כל עץ שאינו עושה פרי ממונה השר שרוא"ל (י"א שנאל). ועל בני אדם ממונה סנדלפון. ועל התאנה הנרמזת במשל היא השכינה עליונה ורומז שהוא שומר שעריה וחצרותיה וטירותיה ושמו אדוניהו הוא שמועאל (י"א ושמועאל). ועל הרמון ממונה הנרמז במשל זהו מטטורן שהוא מלא כרמון גבורה וממשלה וחכמ' ובא להודיע במשל איזהו הוא כח המכריחו הוא שם יהוה בניקוד הטי'. הממונה על הוית ששמו יהוא"ל ואיזהו הוא כח המכריחו לעשות פעולותיו שם יהוה בניקוד החי'. הממונה גם על הערמון הנרמז במשל זהו השר מיכאל והוא העומד מליץ טוב על ישראל וזהו מ"ש עליו במג' ערימת הטיס (ס"ג ז' ג) מפני שהוא מליץ טוב על ישראל איזהו הוא כח המכריחו זהו יהוה בניקוד הזי'. הממונה על הלבונה זהו אוריא"ל היא הלבונה הנרמזת בקמורת ועל כן קראתיהו לבונה ואיזהו הוא כח המכריחו הוא שם טכסיסהו והוא כלול עם מקורו אשר אמרתיהו למעלה בענין השאלה של קלף זאב.

ועל כל הרמשים ועל הדגים ועל הרוחות ועל הרעמים ואבני אלגביש ועל הארץ ועל הסלעים ועל כל עץ עושה פרי ועל כל העץ שאינו עושה פרי, ותדע שמות כל הממונים ואם תראה לפעול תשביע לו בשם יהוה בניקוד חי' ותצליח. הממונה על האש והוא פרי התפוח כאשר אמרתי ונמשך בגבורה שמו יהוא"ל ועל מקורו כתיב פן תאכלנו האש הגדולה הזאת (מלכים ה' כ"ט), ותחתיו יש ממונים על האש ז' שאלה שמותם שרפיא"ל גבריא"ל נוריא"ל תמאל"ל שמשוא"ל הדרניאל סרניאל. והממונה על המים והוא פרי הגפן הנשרש במרכבה שמו השר מיכאל, ותחתיו יש ז' שרים ואלה שמותם רנאל (י"א דניאל) אריאל מלכיא"ל חבריא"ל (י"א זכריאל) מיניאל דניאל (י"א גריאל). ועל החיות ממונה יחיא"ל ותחתיו ג' שרים והם פסיאל גסיאל חויאל (י"א חניאל). ועל העופות ממונה השר ענפיאל (י"א עפאל), ותחתיו שני שרים והם בעליאל עזיאל. ועל הבהמות השר הריאל (י"א אריאל), ותחתיו ג' שרים והם אלו לפיאל פרויאל הוסיאל. ועל השרצים ממונה סמניאל. ועל הרמשים ממונה מפנהאל (י"א מעניאל). ועל הדגים ממונה דליאל, ותחתיו ג' שרים אפיאל פקניאל פקפוניאל (י"א פקפניאל). ועל הרוחות ממונה

ברית מנחה

קמט

שמועא"ל הגדול אשר לממשלתו אין סוף ואין פעולה גדולה או קטנה שאינה מורכבת(ות בו ובשעת התפשטות המרכבה ממנו לוקח אותו הממונה ומוציאה חוצה להיכל והשרף הגדול הזה זה הוא המחלק ההשפעה לשרי החיל החרש והמסגר והוא בראש המעלות עומד והוא תופס כל המבואות ומכניסם תחת רשותו והוא פועל פעולות קשות ופעולות רבות יען שהוא מושל בצפון ובדרום ומקורו אדי"ר (י"ל אהי"ה) הוא ראש הממשלות והמעלות הגדולות והנוראות וכי אין ממשלות וגבור' באדון המרכבה לשמור מרכבתו מן ברואיו שהואיל והשר זזה ברא היש לממשלתו סוף ותכלית והוא ברוב ממשלתו עורך בכל יום המערכות מלאים כולם חיילים גבורים מלומדי מלחמה והם אש ומוסיהם אש הם מקדישים ומוסיהם מקדישים ומרעש הקדושה מחרידים הצבאות והחיילים ואם מלך הוא על כל הצבאות למה הוא שומר. אמרו כי בזה יש ענין מפואר מאוד על כי כל הנבראים העליונים מקבלים מן המרכבה בין כחות החול ובין כחות הקודש אבל הפרש נמצא בין אלו לאלו. וכחות המשחית כאשר הם מתגברים לעלות ולקבל שפע לולי יכולת המלאך הזה שמוחה בידם יכנסו למקדש וירמסו הצבא והכוכבים ואלו כחות המשחית

ועל כל אילני הגנה מי הוא השומר מקורו ר"ל על כחות המרכבה מי הוא השומר זהו מטטרו"ן הנקרא שד"י הנקרא עבד נאמן ובכל פעולה ופעולה אם תרצה כלול אותו שם וימהרו לפעול בעבור כבודו כי הוא מושל על כל המושלים ומלך על כל המלכים שליט מאוד ועל כן קראהו המקובלים מטטרו"ן מריעו"ז כלומר שליט ומושל בגבורה לממשלתו כי הוא ראשית דרכי אל. ועד עכשיו היה הענין א'. ועתה אבא לפרש מי הוא ראש השומרים שבמבואות המרכבה וכי הוא שומר הפרי המתוק והמר לעבודת המלך והוא הגבור העורך המערכות, על כן יש לפרש מה הם המערכות האלו ואם גבור הוא כיצד עורך מערכות לשמור פרי הגנה, גם בזה יש לפרש הסבה. ואם גבור הוא כיצד מתיירא מעוברי דרכים, ואם מלך הוא כיצד שומר הוא את הפרי לימי החסרון, ומה שמות עבדיו הגדולים שהוא נותן להם מן הפרי בראשונה. כל זה ענין א' הוא גדול ונורא כמו שתראה עכשיו. כי האמת ראש המבואות השומרים מבואות המרכבה הוא השר שמועא"ל, והשומרים שהוא ראש עליהם הם יהוא"ל מיכא"ל. והנני עושה הפרש לעניין למען ירוץ קורא בו כי היא חכמה עצומה. ומי הוא ראש השומרים השוער הנאמן הוא

ברית מנוחה

עכשיו לא נסתמו הלוני השפע והפרנסה ועכשיו שנסתמו רומזו יותר ויותר מן מעוטו. והנה עד עכשיו מעלתן של ישראל בזמן קרוב ועל כן כל הצרות צרורות והדחקים דחוקות מפני ענין הסתימה ועל כן הוא רומז מעלה ודי למבין. והקדוש ברוך הוא ברחמיו יוציא את עמו מצרה לרווחה וזהו ענין המשל. ולמי הוא מחלק ונותן בראשונה, האמת שהראשונים שהם מקבלים מן השרף הגדול ששמו שמועא"ל הם מטטרו"ן ויהוא"ל ואחריהם העשרה גבורים ואחר העשרה ז' רואי פני המלך ואחר הו' י"ב נשיאים. וכבר הזכרתי למעלה שמות כל אלו, ואלה הם המקבלים בראשונה. והשפע שמקבלים אלו מן כל מיני השפע מקבלים ולהם בכל ענייני הפעולות חלק ולכן המשפיע לא יפסיד מן פעולותו אם ישביעו לאלו המלאכים אשר אמרתי למעלה ואלו כולם נמנו למגן ולחומה ולכלי מלחמה בעבור ישראל בראותם שבוכות של ישראל עומדים. והמים המשקים לזו הגנה מי הם או מי הממונה עליהם, זהו השפע שמתפשט מן מקום המציאות אדון אלהי כל הארץ וישפיע למרכבה והמשפיע והמנהיג זה השפע הוא אהיה אשר אהיה כלול עם מקורו א' ולכן בפועל בשם יהו"ה יתכוין וצריך שידע מקורו אהי"ה שמשם הוא מקבל ועל אלו המים כתיב באר מים

הם עוברי הדרכים ר"ל שהם יודעים כל הדרכים של מבואות המרכבה והמבימים אם יוכלו להכנס להיכל פנימה ומתפללים למי שאמר והיה העולם שיתן להם רשות להכנס, וחכמים בראותם זה אמרו יהי רצון מלפניך שלא יכנס לפניך תפלת עוברי דרכים והדבר היא כפולה ודי למבין. ואלו עוברי דרכים כמה גבורים הם עורכי מערכות מלומדי מלחמה חכמים גדולים ואם לישראל לא היה מגן מפני אלו היה נעקרים מיד לשעה והשרף הזה מרוב גבורתו שומר ומפורם לד' פאות. ומ"ש במשל שהוא שומר הפרי ר"ל שהוא שומר השפע של ישראל והשפע של האומות, ועל כן אמרתי שהוא שומר פרי המר והמתוק. וכאשר השפע יוצא הכל במדה ובמשקל כדי שיהיו מעשיו של הקדוש ברוך הוא שלימות והנה מה שעושה זה המלאך הכל עשוי. ולמה הוא שומר השפע בימי החסרון בה לרמוז לעון בני ישראל שכאשר מתגברים בני ישראל לחמוא אז השפע והפרנסה הולך וחסר ולולי גבורות המלאך הזה שמכלכל הצבאות והחיילים היה העולם נהפך לתוהו ובוהו ומזה השפע הגדול מתפשטים המאורות לפעול. וקבלה ברורה ואמיתית יהיה בידך שכל שעה שהשפע הוא מתמעט רומז שיתגבר יותר ויותר מן מעוטו. והנה שעד

ברית מנחה

קנא

בלי עינים ושומע בלי אזנים וכל ענייניו וגם נפלאותיו נרחקו מכל הגשמות ואין שכל להשיג יחודו ואין חכמה לסכול חכמתו ואין ראות לראות ממשלתו ונפלאותיו עד איזה מקום מגיעים ואין שומע באדם לשמוע ממשלתו והוא הנותן שכר ועונש והוא אדון השלום בכל מיני השלמות. ובראותי שלימות מעשיו קצרתי לפי מעוטי השכל ורוב חכמתו. והשומרים גבורים עורכי המערכה בא להודיע שהמלאכים העומדים תחת רשות שמועא"ל כולם גבורים שלימים בגבורתם וכולם מתייראים מפני גבורת מלאכי משחית שהם מתייראים (כ"ל שמה יתגבדו ויכנסו לקבל מן היכל הפנימי ועל כן הם שומרים מפני ילאחס לוחם). והפרי הזה למי מוכרם אותם, והנה פירשנו למעלה שהשפע בחנם הוא וכל מי שמאמין שאינה בחנם מקמני אמנה הוא וכן כל המאמין שהשפע אינו בשכר כמו כן מקמני אמנה הוא, אבל הענין כן הוא למעלה נותנים לו שפע שאם מרבה בזכות נותנים ומרכים לו פרנסתו ואם ממעט ממעטין לו שפעו ועל כן נמצאו שהשפע מוכרים אותו כפי הזכות אבל לא בעבירות ואפי' לעליונים מוכרים אותו כי בעליונים יש שהוא ממונה במדרגה קמנה ואח"כ עולה ממעלה למעלה כפי השגתו והנה נמצא כי הקונים הפרי תחתונים

חיים ונוזלים מן לבנון (ס"ג ד' ט"ו) ועוד כתיב באר הפרוהו שרים נדיבי העם וגו' (ממלכ כ"א י"ח). ואלו המים הם התורה ועל כן אמרו שהתורה מים שאין להם סוף. מי הוא הממשיך אלו המים והמוציאם מתחת רשות אהיה, זהו אהו"ה שהוא מצרף כחות יהו"ה והוא מבדיל בין קדש ובין קדש, ועל כן הבן כל פעולות יהו"ה שתמצא בשמו שהם נמשכים בגבורה מקורם אהו"ה כמו נקוד אהיה וכל הפעולות שתמצא שהם נמשכות ברחמים מקורם אהיה בניקודם שנים, אחד כמ"ש והשני כמו שבת העליון. ואלה הם חכמות עמוקות עד מאוד מי הוא (המקשה) [המשקה] זאת הגנה והוא תחת שם אהו"ה ותחת שם יהו"ה ושמו אכתריאל הצבאות אלהי ישראל נמשך ברחמים ובגבורה רובו רחמים ומעוטו גבורה והוא שם מכריח לשרים יותר מכל השמות **והוא שם המושיע בעת צרה** יותר מכל השמות מה שכרו שנותנים לזה השם ממעטים מגבורתו ומרכים רחמנותו ומכתיר לכל המאורות והולך לפניהם כמו דגל ומכריח לכוחות הטומאה זהו שכר ואומר לך כי כל שם שתראה שהוא מכריח לכחות הטומאה ממשלתם עצומה ומעלתם מופלאה עד מאוד יותר מכל השמות מי הוא הנותן שכר זהו הנקרא אחד שהוא אחד ואינו כשאר האחדים והוא רואה

פעולה לחפור בארץ ציה ולהוציא מים וגם להעניש אדם להכות בו על הסלע ג' ימים ובכל יום שלשים פעמים ויאמר בן כמו שאני מכה בזאת הסלע כך יהיה מוכה פלוני בן פלונית ויהיו ימיו מעטים פקודתו יקה אחר. וכן יאריך בלשונו וכאשר יכתוב על קלף העגל יאמר בהשבעה כל הפעולות שתעשו כך ושתעשה כך בכח אלו השמות ואלו הם השם האחד ואתניק, ב' גליל, ג' אנגל, ד' רוטא, ה' משבצות, ו' אהירירון (י"א אהדירון) (י"ב אהדירירון), הו' ית אכתריאן, ח' יתה, ט' טכסימיה, י' מצפיץ, י"א אנקת"ם פסת"ם פפפסי"ם דיונסי"ם, י"ב יהוריא"ל, י"ג זהדריא"ל, י"ד שם האזינו, ט"ו שם מ"ב כל אחד ואחד כלול עם מקורו, שם י"ו ויס"ע ויב"א וי"ט במקורם ובניקודם כמו שפירשתי בספר מגלה התעלומות, שם י"ז אנגץ, י"ח תגעץ, י"ט יאהדונה, שם עשרים מה שמו יהודה, כ"א מהאדרה"ה (י"ב מהאדרה"ה), הכ"ב שם ארי"ה כתוב עליו שם אלהים, כ"ג אדוניה"ו כתיב עליו מלך, כ"ד שמריר"ה (י"א שמריר"ה), הכ"ה ישתבימיה (י"א יתכסי"ה) (י"ב יתכסימיה) כתוב עליו אדני, הכ"ו שם בסכסיה"ר כתוב עליו שד"י. אלה הם השמות אשר בהם תשביע. ואלה הם שערי הגנה הפנימיים, כי החיצונים כבר

והעליונים הם כמו שאמרתי למעלה. ומה עושים ממועות הפרי ר"ל מה עושים מן הזכיות, האמת שעושה מהם גדרות סביב המרכבה כדי שלא יכנס שפע וגבורה ובאמת מלאכי השרת שומרים אלו הזכיות ומפזרים אותם בכל מקומות הגבורה והם נעשו גדרות גדרות שלא יתפשטו ויצאו כתות הגבורה, ואיזהו שכל באדם שיוכל להכין סוד הזכיות שאדם עושה ומה שורש נמצא להם וכמה מקום תופסים וכמה שערים נמצאו לגנה, הם כ"ו שערים גדולות וטובות אשר אני מפרש (אותה) [אותם]. וזו השער הח' נראה כמו השורש והאחות כמו תולדות ובשאר דרכים כמו כן תראה פעולות טובות ומובחרות והואיל והם תולדותיו והשמות אשר נמצאו לאלו הכחות שומרי הדרכים הם שמות מאוד מופלאים כולם כאחד כתובים על קלף עגל בן שנה ואחר כך לכנום אותם בקרן שור עשוי כמו בית יד של סנין יותר ארוך ויותר רחב בהשבעת לאלו המלאכים ואלה שמותם פחדיא"ל (י"א פוחדיא"ל) גרויא"ל (י"א גזריא"ל) עזריא"ל (י"א עוזיא"ל) סנדלפו"ן אוריאל מיכאל גבריאל והיא פעולה לאסור הלסטים בדרך בארץ להתיר אסור ולהכות בו על השלשלת ג' פעמים ולהביא את המת ולהכות בו על הקבר ג' פעמים והוא שם להטיל פחד ואימה והיא

יהו"ה יהו"ה צור עולם שתעשה חפצי ורצוני. באמצע שני המסמס האלו יהיה החותם וזהו אשר המלך שלמה ברוב חכמתו כמ"ש וידבר על האזוב אשר בקיר (מ"א ט' י"ג) בכאן רמו עשיית החותם על דרך הזאת, ועוד רמו בכאן שלא הניח חכמה שלא למד והם אפילו שיחת עצים ובאזוב ובדקל וכל האדם יותר נכון מכל עץ אבל כאלו העצים יביט שאלו הם הדברים שרומזו העץ בנשוב בו הרוח על דרך סימן אם תרצה ללכת לדרך אם תחדל או אם תלך שיורך העץ אם יהיה שנת בצורת או גשמים כאשר יצא הסימן וכן אם שלום או מלחמה בארץ אם יהיה דבר ח"ו או חיים אם יעשה האדם דבר פלוני אם יחדל מלעשותו אם תנזק בדרך אם לאו. סוף דבר העץ מורה הענין עד דרך הכלל ולא עד דרך הפרט. ועתה נודע לנו באמת כי יותר אמיתות מורה העץ מצפצוף העופות אע"פ שהכל חכמה מפארה ומופלאה. וזאת החכמה אפרשה בחכמה החיצונה והיא טובה לשעה כמו ענין השאלה, ואשוב לפרש ענין פעולות אלו המלאכים בכח שמותם. מאור אחד מתפשט מן המרכבה והגיע גבולו עד מקום גלגל החמישי ומן גלגל החמישי התחיל להתחזק ותגדל ותגיע עד הגלגל הראשון ושם התחיל לפעול והוא שם להכריח ולכבוש את כל אדם שתרצה שיעשה

פירשתים למעלה. וכמה מעיינות משקים אותם, עשרה מאורות טובים למרכבה. שם הראשון פחדיא"ל, ושם השני גרויא"ל, הג' עזריא"ל הד' סנדלפון, הה' אוריאל, הו' מיכאל הו' גבריא"ל, (ומסל על י"ד). הי"ד בטופסי"ם (נ"א נדניא"ל), הפ"ו נרגיא"ל, הי"ו חוישא"ל, הי"ז חקוא"ל, הי"ח חליא"ל, הי"ט עזרירון, הכ' עזיא"ל, הכ"א אחיא"ל, הכ"ב מליכ"ל (נ"א מליכאל), הכ"ג אליאל, הכ"ד מלכיאל, הכ"ה שפמיאל, הכ"ו עזיאל (נ"א י"ו חוקיא"ל, י"ז איליא"ל י"ח אידירירון, י"ט עיריא"ל, כ' אחיא"ל, כ"א מליכ"ל, כ"ב מליא"ל. ונ"א י"ד ברכיא"ל, ט"ו שמיא"ל, י"ו חויא"ל, י"ח אורירון, כ"א אליכ"א). אלה הם שרי המשמרות והגבורים שבהם גלגלים הם גבורים מאוד ומקורותיהם אדירים עד מאוד ופעולותיהם נוראות מאוד. ואלו הן מד' כתות מן אש רוח מים עפר ז' הראשונים הם מן האש וז' שניים מן מים וז' השלישיים מן רוח וז' האחרונים מן העפר ומקורם ומי שממונה עליהם שמו סנדלפון שרף מושל הנה והנה גם בחותם ביליד (נ"א ביל"ד) וצריך שיהא זה כתוב למעלה במס של כסף ושל זהב ומכל מיני מתכות. בילוי"ד (נ"א ביל"ד) וכן בכל מקום הם שני נוסחאות:

הריני משביעך בח"י בח"י בח"י הו"ה (נ"א יהו"ה)

והם שמות קרואים על פי ממשלתם. ומאור א' יוצא מן המרכבה ומגיע עד מקום גלגל ראשון והוא שם לדרוש אין כמותו בכל האמורים למעלה כלול באלו הג' פסוקים שהם האזינו השמים וגו' יערוף כמטר לקחי וגו' כי שם יי' אקרא וגו', וזה סידורו היי' א"ף ז"י י"ד נ"ם ו"א היי' ש"ר מ"א י"ה מ"ע ו"ם א"ש ד"ת ב"ז ר"ה יי' ע"ת ר"ר פ"מ כ"א מ"ל ט"מ ר"כ ל"ל ק"ז ח"ת כ"ב ש"ש ע"ע יי' ר"ל מ"ע ע"ם ל"י י"ב ד"י ש"ב א"ר ו"ך כ"ז י"ג ש"י מ"ה י"ל ה"א ו"ל ה"ל א"ד ק"ג ר"ו אה"ב:

מצאתי בספר ישן כתוב כך. כל צירופי השם הזה מכון חוץ מן פסוק השלישי ובין כל פסוק ופסוק היה כתוב ובשם וכו' וזה צירופו של פסוק הג' שהוא כי שם יי' וגו' כ"ז י"ג ש"י מ"ה יהו"ה א"ל קנ"א ר"ל א"ל ה"ד בג"ו וצירוף נראה עיקר זהו השם בניקודו כפי תנועתו כלול בו שם יהוה בניקוד הראשון **אין כמותו לדרוש** ובהשבעה למלאך ששמו פתהיא"ל פעם אחת באלו השמות ואין כמוהו רק אם תצרפנו על דרך האמת ב' אותיות בכל שם ושם כי זה שמדרתי אינו מן הנכוחים ומפני שלא הייתי בקי בצירופו על דרך האמת אבל מי שהוא בקי להוציא השמות מן הפסוק יוציא השם הזה לאורו. ומאור אחר נכלל בנביאים בזה הפסוק שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים שש

רצונך ואפי' המלך ואינו יוצא משום מקום ופעולתו לשבעה השרים הראשונים וזה שמו צנניק **התניה** ותשביע לזה השם באלו השנים ושם **תְקַרְדְּ גַּפְקִיָּה (נ"א תְקַנְדְרְ גַּפְקִיָּה)** ומיד יהיה הענין כרצונך וג' פעמים תשביע. ומאור אחד הגיע עד גלגל הראשון והוא שם **להצלחת התורה** שלא לשכוח שום דבר ובו תשביע לשבעה הראשונים בכל בקר כן תעשה ג' ימים וזהו השם **אָדִיקְטָטוֹר (נ"א אָדִיקְטָטוֹר)** והוא שם גבור עד מאוד ויאמר כך **אני משביע** עליכם פחדיא"ל גרזיא"ל עזריא"ל סנדלפו"ן אוריאל"ל מיכאל"ל גבריא"ל בשם אדיקטטור"ל שלא אשכח כל דבר מכל מה שאלמוד. ומאור אחד מתפשט והוא לאש אוכלה לזכרו בפי בלי מלאך ג' פעמים גם **לשאלה בחלום** על ענייני העה"ז והוא זה **אָרִיקְטָטוֹהָנָה (נ"א אָרִיקְטָטוֹהָנָה)** והוא שם מובהק ומובהר עד מאוד. ומאור אחר מתפשט מן המרכבה ומגיע עד גלגל ראשון והוא שלא ישלום כך דלי קשת וצריך לזכור ג' פעמים וכן לפני הרב ושמו **גַּבְהֶצְפִּיָּה (נ"א גַּבְהֶצְפִּיָּה)** ולא תירא ולא תחת ועוד מאור אחר יש **להסיר חולי הנערים** כתוב אותו בקלף צבי ותלהו עליו וכן תאמר תהא רפואה שלימה זו הקמיע לפלוגי בן פלונית בשם ריפדפד"ם (נ"א ריפאפ"ם)

ברית מנחה

קנה

אדניא"ל זעיר"י (י"א די עיר"י) יוא"ל בשם גבריאל השר שלכם ובשמות הממונה עליכם ועל רבכם ועל מקורכם הכלול באהיה אשר אהיה שהם: יז"ל שמו, מְבַה שמו, הָרִי שמו, הַקָּם שמו, פְּהֵל שמו, גִּלְדָּ שמו, יִי שמו, מְלָה שמו, חָהוּ שמו, שתחבילו ותכריתו ותגדעו את פלוני בן פלונית אל יהי לו מושך חסד ואל יהי חונן ליתומיו פקודתו יקה אחר יהיו בניו יתומים ואשתו אלמנה מהרה מהרה חושו ואל תאחרו להכרית קומתו מיד בגזירת אהיה יְהוָה שד"י אדני" ובגזירת שרי קודש מטטרו"ן ויהוא"ל ושמועא"ל באלו אני משביעכם השרים הנזכר למעלה שתכרית את פלוני בן פלונית ואת כל שם אחר שיש לו ואל יהי לו ולשמו ולא לשר הממונה עליו עמידה ולא תקומה ותמחה את שמו מתחת כל השמים ותגדעו את קומתו מעתה ועד עולם. ג' פעמים תעשה זה ביום ד' בשעה ראשונה וספר תורה על זרועך בכוונה שלימה וביום ראשון בשעה שנייה וביום השבת בבקר בשעה ראשונה ותראה נקמה בכל שונאיך בכל אות נפשך ובשם הראשון היוצא מן יקום אלקי"ם תכלול שם אבנית"ץ אלו הו' אותיות ותצליח. ומאור אחד מתפשט מן המרכבה העליונה ומוגיע עד שם הגלגל החמישי ומתפשט שם גבורתו ואח"כ מגיע עד גלגל הראשון ומלאכי

כנפים לאחד בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף (קע"ו ז') והוא יוצא מר"ת הראשונים באותיות מרובעות והאחרון בחמשה אותיות ופעולותיו. בז' המלאכים השניים וניקודו כמ"ש וזהו השם שְׁעַמְלָ (י"א שְׁעַמְלָ) שְׁבִשְׁךְ לְבִיפְּ וְיִרְיִי וכלול עם כל אחד ואחד שם יהו"ה בניקוד השני וכתוב בהשבעה בקלף צבי ותלה אותה על זרועך השמאל. אם לשמירה אין כמוהו. אם לחן ואם לניצוח אם לעצור השמים מליד מטר בדבור ג' פעמים תשבית. ואם שלא לצמא זכרהו ג' פעמים. ואם לדרוש כמו כן תשביע למלאכים הנזכרים שהם השניים ואם לגעור בחיות זכרהו עליהם. ואם שלא לשכוח תלהו על צואריך. ואם להקל פערת הים כתבהו בחרס חדש ותשליכהו בים. ואם לשאלת הלום אין כמוהו. אלו הם הפעולות שפועל. ונמצא כה אחר כלול בדברי המשוררים בזה הפסוק: יקום אלה"ים יפוצו אויביו וינוסו משנאיו מפניו (תהלים ס"ח ז') כולו שם אחד ר"ת כזה יֵאָיֵא אֶמְנָם והוא שם לחבל ולהשחית לאדם. וכן תעשה, בתחילה תשביע בזה השם לז' המלאכים השלישיים שתעשו כך וכך ג' פעמים ואח"כ יאמר הנני משביעכם גיבורים גדולים מלאים חכמה ודעת וגבורה דיא"ל ארפיא"ל סמא"ל ענא"ל (י"א פנא"ל) חזקיא"ל

של כסף הנזכר והא' יהיה לכן והא' יהיה אדם ובאחד האדום יחוקק האר"י"ה ובלבן העקרב ומלמעלה להם לשני השערות יכתוב עקרב ואריה והשערות יכתה אותם ויצליח. והנה נשלם כל המעשה. ובספרים החיצונים קרא לשני השערות האלה תרי תיבעי. ובספרים תמצא כתיב בהן מבחוץ פירוש מתרי תיבעי שערות וכתת. ובחכמה החיצונה נמצא פעולה אחרת גדולה לראות אדם את השד ולהביאו ולעשות לו רצונו, התענה יום א' אתה ואשה אחת ובערב תשב אתה והאשה בבית פנוי מאין איש ואשה והפת הראשונה שתמצא האשה לאכול ישליך אותה לארץ וזה יהיה בחצי הלילה. כליל רביעי ואח"כ תקח האשה מעט מע"ה (נ"א מיע"ה) ויקטיר הבית וכאשר יקטיר יאמר הריני משיבעך שהמורי"ש מלך השדים בשם אהי"ה אשר אהי"ה ובשם חפניאל ובשם סנדלפון השרפים הגדולים שתשלח אלי אחד ממשרתך מעבדיך שיבא אלי עכשיו ולא יאמר בשם סימ"ו סימ"י נ"א מפהיסי"ה (נ"א סימ"ו סימ"ר סימ"ו) ובשם אַגְלָא ובשם יְהוָה אלהי ישראל, ומיד יבא לך השד בצורת כלב שלחה לאשר תרצה ויעשה רצונך. ובחכמת השדים נמצא פעולה אחרת לכתוב אדם על ביצה אלו ארבע שמות השידין מימון נייפ"ש (נ"א

גגל ראשון מוציאין פעולותיו לאור והם שמות המלאכים האחרונים שרכ"ו הם אמורים למעלה הנחלק לשנים. הקימְרְעָה־מִי דוֹרְמִינְיָהוּחִי (נ"א אַקוֹמְר) דוֹרְמִינְיָהוּחִי (נ"א) הקימרונהימי רורמניהוחי, והם שני שמות מובחרים עד מאוד ופעולותם בה' מלאכים האחרונים לזכור האדם בהשבעה ד' פעמים ביום ד' בין למהר דבר לעשות בעשות נקמה בין להבריה לכחות הטומאה בין להתיר אסור מבית כלא או מן כישוף אין כמותו ולהביא את המת לכתוב אותם בקלף צבי ולהכניסם באוזן המת בהשבעה לאלו המלאכים גבריאל"ל תמאל"ל פסיאל"ל ויצליח בכל מעשיו. הנה כי נשלמו בדרך קצרה כחות המלאכים החיצוניים.

אפרש קצת כחות הטומאה. דע באמת כי כל אדם וכל אומה שחותם השם ביליד יהיה בידו כראוי כמו שאמרתי למעלה אין דבר עומד בפניו אם להביא כל מי שירצה ואם לקפיצה אם להתעלם. וחותם שהמורי"ש כמו כן חותם גדול הוא כמו שפירשתי למעלה לולי שחסרתי בענין ועתה אנמור כל הענין. בראשונה צריך כוונה שלימה בשעה שיזכיר השמות או שיאמר כודו"ה (נ"א כודי"ק מסב"ק אמב"ק בסע"ק) וצריך שיהיה החותם במשקל שני שקלים לא פחות ולא יותר אפילו כחוט השערה ויעשה בו שני שערות

ברית מנוחה

קנז

ומלהביא בזו החכמה המפוארה עד מאוד. והנה כי נשלמו ענייני שני החתומות שכל העושה אותם כמשפט, בהם יכריח לשני מלאכי שדים שיעשו כל רצונו וחפצו ומתחיל אני דרך העשירי בחכמות מפוארה. גם בזו אפרש קצת מחכמה החיצונה בענין שתבין. והנני עושה הפרש בין דבר לדבר ובין מעשה למעשה למען ירוץ קורא בו. וזאת העשירית היא דרך מבוא המגדל וגם כמו כן בה נכללו חכמות חיצוניים בענין כמ"ש: הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים (נלאקסי י"א ד') האמת אלו הן כחות הטומאה שיהיו מסודרים. ובזו הדרך אומר איזה הוא פעולה אסורה מן פעולות השדים ואיזה היא מותרת ופעולות של מלאכים אפרש כמו כן ושמות מוכחרים בלי טהרה פועלים פעולותיהם. ותראה כי המגדל הזאת כמה היו רוצים בני אדם לעשות בדור הפלגה לולי שופט אמת:

מיימוין עיפ"ש) עשתרו"ת חצרמו"ת ויקבור את הביצה באשפה ז' ימים ואח"כ יוציאנה וימצאנה מלאה דם באותו הדם יכתוב בקלף חמור אלו שמות הטומאה לדית"ן (נ"א לדימו"ן) שנזוד (נ"א שטו"ר) שקרימ"י שקיטורט"י (נ"א שקוטורט"יי) מיימוין עינ"ן הריני משביעכם ב' כוכבי לכת ובשם אדון כל העולם ובשם חפניאל רבכם שתבערו לב פלוני בן פלונית או בת פלונית שתבא עכשיו לעשות רצוני תאמר זה ג' פעמים ואח"כ תשרף הקמיע באש ותאמר כך כשם שזאת נשרפת כן ישרוף לב פלוני או לב פלונית לעשות רצוני ויהיה כלהבה בעצמותיו כאש סגור בכליותיו אל תתנו דמי לו ואל תתנו לו שעת מנוחה והנחה, ויארץ בענין זה כל מה שיוכל. ועד עכשיו דברתי בכחות השמאל בראשי דברים כדי להודיעך קצת מגבורתם ומחכמתם למען תדע ותאמין כי לא ישאר דבר מלעשות

- אזהרה ברורנו -

איסור חמור להשתמש בקבלה מעשית שעווננו גדול מנשוא.

בפעולות השדים היא היתה חכמה בפני עצמה בלי שום עירוב מחכמה אחרת. וגם הטבעים שעושים בפעולות וענין שמוח של שדים או שמוח של מלאכים. ודע בלמח כי באלו הג' חכמות אשר זכרתי עתה לא יש חכמה מפוארה כמו ענין הטבעי שזכרתי.

ולקפילת הדרך נמצא בכח אמיחית ואני אומר קצותה ואחר כך אניח קצותה
עד אשר אבוא בחכמה החילונית.

ואני הכותב לקטתי בין העמרים ומלאחי
כאשר תראה. קח הקו בדבש בן שנה ולריך שלא יחוד העבד הקרו מן הכבש אלא העושה הפעולה ובשעת חתיכתם מן הראש יאמר בשם אהי"ה אשר אהי"ה ושמו זה הקרו שלא יושם רק במקום טהור ואח"כ קברו בארץ ותשקרו בכל יום ובשתימורו בארץ חלמך כך השם שנתן מים מאור להשקות עמו בני ישראל וכן בבארה של מרים שהיתה הולכת אחריהם הוא ישלח ברכה בקרו הזה כדי שיצמח ויגדל מחומו קנה אחד שיועיל לי אל מה שאצטרך לענין הפילת הדרך לאיזה מקום שארצה ללכת שמה בלא עייפות ובלא יגיעה ובלא שום נזק בעולם. כל זה יאמר בכל יום ויום כשיחן המים עליהם, וכשיגדל עד שיהיה בן ז' הקרים אז תחוד אורו ובעת החיוד חלמך כן רבות בנות עקו חיל ואת עלית על כולנה (מפי לי"א ריט) ויאמר שם בן מ"ב יחזיל אבגית"ץ עד סופו וכן יאמר שם בן כ"ב אוחיות ויחזיל משם אלקחיים וכו'. באופן זה הוכל לעשות רבות בבת אחת ר"ל לקחת הרבה קרנים ולעשות נזכר. ואח"כ תחק קלף של שליל (י"א קלף של עגל זר) וכחוב עליו אלו השמות שאומר לך ותשים הכתב בקשר האמצעי תוך הקנה בהשבעה למלאכים הנזכרים והכתב יהיה כתב אפורית ואלו הן השמות אשר תחוב קילו נזפינו אוליקו ניקו אוליקמו ניקמו

דרך הי' היא דרך מבוא המגדל. הם הפעולות החזקות והמגינות לאדם כמו המגדל ובהם פעולות אסורות ופעולות מותרות. כי כל פעולה שהיא נעשית בקטורת (י"ל נהרבו מכל סוף) היא אסורה, והאחרות מותרות. וענין אוב וידעוני ובקצת הכחות השדים לא יוכל להיות בלי קטורת. ודור הפלגה כולם היו חכמים מחוכמים ויודעים הסודות על אמתתם ואמרו כך אם אנחנו חוטאים נמות כמו דור המבול אבל מה נעשה נמצא האוחינו בעה"ז ונסדר כחות ועניינים שהעליונים לא יוכלו להלחם עמנו היו רואים לעשות מגדל בנייה לשעות שמרוב מים לא יפול ואף לא ימשול בה ושיחפשו ממה כלי מלחמה שיהרגו לנו שיקרוב להרוס אותם והיו רואים לשום בה כלם עשוי בכח שם כמ"ץ ונעשה לנו שם (בדקו"ט י"א ד) והכלל הואו שידבר אליהם כל אשר יהיה ושיאמר להם זה עשו זה אשר לא תעשו והאלל הואו רצו לעשות לו כנפים שיכסו על כל עיר הואו ואפי' אף שירד מן השמים ומטר שלא יפול בעיר ובגבולה ומלאכי המשחית שלא ימשלו בהם וכל מה שהיו עושים מפני יראת המבול היו עושים, והאנשים לא היו יודעים כי אל דעות יהו"ה ולו נחכנו עלילות (שמואל א', ב', ג') ושהקרו שכל השדים וכל הכחות מקבלים ממנו הוא בראותו, מה עשה הקב"ה רם וגשא המעיט גבורתו של חנניאל ושל סנדלפ"ן והתחיל לשפוט בשני השרפים האלו ונסתם מקורם אז תשך כח הטומאה ולא יכלו לבנות הבנין שהיו רואים לעשות. ובראות החכמים שכחות הטומאה מתגברים יותר מן כחות הטובה אמרו גדולה כח הטומאה שמכשחת פמליה של מעלה (י"ל מנעול כח השמחות מפני עבודת פעולותיו). ובראותי זה עיינתי וראיתי עומק החכמה החילונית וראיתי שהיא מוחלקת בג' מיני חכמות. וענין עשיית החוחמות שעושים הפועלים בין בפעולות המלאכים בין

ברית מנוחה

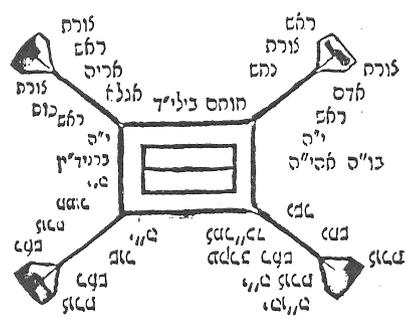
קנט

החוחם הזה בכמה מחנות לחלפים ולרצבות כולם גבורים עושי ראונו כולם שומרים זה החוחם מפני כח מלאכי משחית שלא יחטפוהו גם כל כחות המרכבה נכללו בו להבין אדם ולדעת גבורת רס וגשא כמה הם נפלאותיו אין להם חקר ומספר ובחוחם של שהמורי"ש נמצא לו שני חוחמות המעניש (י"א המעט) הוא חוחם אחד גם הוא גדול טבעת של כסף כחוב בעיגול שהמורי"ש עשוי כמו הגזכר למעלה עשה לו כלי אחד של ברזל שיזיעהו בו פן יבא שהמורי"ש ויזיקהו ברצותו חוחתמו והחוחם הזה שמראה גבורתו של שהמורי"ש הוא עשוי כמו טבעת והוא עגול כמו הטבעת ומלא כמו החוחם ושמו כחוב בו כמנהג בני אדם לא פחות ולא יותר ושני השערות הם כמו שני עמודים האחד מימין והאחד משמאל דקים מאוד כדמיון השער אלא לריד שיכחה אוחם יחוקק באחד אריה ובאחד עקרב האחד מן השערות אדום והאחד לבן והשערות לא עגולים אלא כשל מזוזות הבית ויהיו עשויים ביום אחד כמו שאמרת למעלה והשערות השלשה של סוס באלו שני העמודים הדקים יקשרם ויתלה אותם ויכסה אותם באיזה דבר בהיותו חלוי וזו היא אורתה

המופלאה בעשרה לחודש יעשה ענין הדרך הזאת מי ימלא חכמתו ותבונתו קצר השכל מלהשיג העמוק כמ"ש ועמוק עמוק מי ימלאנה וקהל ז' כ"ח. והנה נודע לנו באמת כי חכמת השדים גם היא לריד כוונה שלימה. ובה הדרך תראה הכוחות של המלאכים עלומות עד מאוד ואין שכל יכול להשיג כי אלו

איניקו אשתרביניקו נקו. ואח"כ תאך חוץ לעיר אל רחוב העיר ב"ג יום לחדש בזוונה שלימה וקם סודר אחד על פניך ותשביע בהשבעה מעולה ותאריך בבקשתך ותכה בקנה למזרח ולמערב ולצפון ולדרום ותרכוב על הקנה ותקם ירך האחת לפניך והאחת לאחריך ותרוץ ותלך למקום המבוקש וכשתרכוב תשביע השמות ז' פעמים בשם הראשון שהוא לך ואז יקחנו השד ויוליכנו לאיזה מקום שהוא רוצה. ולריך טבילה ה' ימים קודם ותעניית בכל יום ותהיה מטתו נקייה ומקום פניו ותלכית. ע"כ. לקחת אדם קלף של עגל זכר ולקחת אדם קנה של ז' חוליות ולקם סודר אחד על פניו ולהכניס בראותו הקנה שנות של שדים ולרכוב על אותו הקנה ולעשות מעשה אחר שיפתרש אחר כך בע"ה. ואז יקחנו השד ויוליכנו לכל מקום שהוא רוצה. גם בענין שהמורי"ש השערות השנים אשר האדום אחד והאחד לבן לא יהיו עגולים אלא כמו מזוזות הבית והגני מלייז חוחם של בילי"ד ואחר כך אלייז חוחם שהמורי"ש כדח ומשפט למען יהיה הענין נכון. והגה לך חוחם של בילי"ד עשוי כמשפט וכהלכה לא פחות ולא יותר וגם הוא חוחם של המרכבה לעשות כל מה שירצה האדם כל חפצו כל ראונו אבל לריד בעשייתו עיון גדול שלא יהיה סכנה והוא חוחם אורתם וזו הוא חוחם אורת

עלהינו וקם אורתו הוא קם שר הפנים ששומר

ברית מנחה

כי כל אדם שלא הבין עניין הבנין הראשון
 לעולם לא יבין אלא מעט ותראה כי אפילו
 היום יעשה האדם אדם אחר בלא זיווג איש
 ואשה רק על דרך הטבע וההשפעה שמשוייע
 לזה הענין זה בא מן המגדל של מלאכי משחית
 והחבלה. המקום ילינו וישימנו מאנשי עבודתו
 ויגאלנו במהרה בימינו אמן סלה:

הדברים דקים עד מאוד ואם האדם אינו מבין
 כל הבנין הוא סותר על כן כריך כוונה שלימה.
 ועתה הגה קדמתי לך הקדמה מפוארה עד
 מאוד בזה הדרך של מבוא המגדל ותבין
 ותראה כי שני מעלות הם א' של מלאכי
 רחמים וא' של מלאכי משחית זו גדולה וזו
 גדולה שניהם יתפרשו בקולר דברים. דע באמת

תם ונשלם תהלה לאל בורא עולם

הערות על ברית מנוחה

בגבורתו, כמו שנפרש אחר כן. ואז הגבורים האלה של צד הרעה יהיו יחתים מלפניו, "זחתו גבוריך תימן" ודאי: כא וראה שם עמ' שיד: הו' עננים האלה הם ז' קברים, שבו היו ישראל קבורים בגלות. וכשהם עומדים שם בקבורה הזאת, אין מגיע להם שום אור, וכמעט קולם. אינו נשמע, ונראה כאלו אינו מגיע למעלה. ונאמר עליהם, "כמו חללים שוכני קבר וכו' ". והאיך הקב"ה מוציא ישראל מתוכם, אלא (כמו) [כח] (ה)ממשלתו הוא מעורר, בסוד יחודו העליון - ה' אחד, והוא כמנין זה השם **כ"ז**. וכזה השם הוא פותח הקברים, ומוציא אותם משם. וזאת היא תקות גאולתם של ישראל, וסוד חבלי משיח יוצאים מן הקברים האלה: בא וראה, בהפתח זה השם הקדוש את הקברים להוציא מתוכם את עמו ישראל, ועם כל זה עדיין לא יצאו מן הקברים... [רק] נמצאים בתוך הקברים, והקבר פתוח עליהם, וצריך שהקב"ה יוציא אותם. ונפרש עתה סדר המרכבה, כמו שהיא עומדת אחר פתיחת הקברים. עד היות הקברים סתומים, קולם של ישראל כמעט אינם נשמעים, וכן נאמר, "ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה". וזה נאמר בזמן שהתחיל לצמוח גאולתם של ישראל במצרים, הרי שבתחלה לא עלתה. וכן אומר, "סכותה בענן לך" וכו'. כיון שנפתחו הקברים, הרי הקול עולה, ולעומתו מתעוררים כל האורות העליונים באהבה גדולה. על אותו הזמן נאמר, "כי עזה כמות אהבה קשה כשאל קנאה רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה", כי העננים עדיין לא עברו מן העולם, ואין לך קול שעולה, שאין העננים

(1) עיין פנות המרכבה לרמח"ל (גנוי רמח"ל) עמ' שיג - שלכ, ושם ארבעה דרכים (וכללים) אלו נקראים ארבע פנות המרכבה. ע"פ רבינו הרמח"ל הסדר הוא: **האהבה, היראה, השלום, הגבורה**. ע"פ סדר החלוקה של הברית מנוחה, ישנם כ"ז דרכים שנחלקים לארבעה חלקים, והם: **האהבה, השלום, הגבורה, היראה**. (וכאן בברית מנוחה מובאים ד' חלקים אלה בלי קשר עם המרכבה, ראה מבוא. אמנם הרמח"ל מפרש לנו ארבעה שלבי הגאולה באספקרית הארבע פנות המרכבה.)

(2) על השם **כ"ז** ופעולתו, עיין פנות המרכבה - פנה ראשונה, עמ' שיג: "סדר מעשה המרכבה **כ"ז** נאור ואדיר, יוצא בראשונה, ומכסה כל הכבוד. ובו עומד הכח לפתוח כל הקברים. ואם תאמר מה הם הקברים? בא וראה, שבע מדריגות ממאות עומדות זו למעלה מזו. ראשון שבכלם אבי אבות הטומאה. וכך עולים זו למעלה מזו, בהם עומדים כל מיני קצף ואפילה, ומהם יוצאים מיני השחתה לכמות את האור היוצא מן השמש העליון, ומתלבש בשמש התחתון, ומאיר לכל העולם. ועננים האלה עולים ויורדים, ואין בהם מטר והשפעה, כי אם כל מיני סערה, ונקראים סערות תימן, ויוצאים משכעת הקברים האלה. והממונה על כולם נקרא שמו תימן, ועליו נאמר, "זחתו גבוריך תימן". כי כמה שרי קצף ומשחית עומדים תחת ידו, ועושים דברים בגבורה, נגד גבורתו של שמש. וכשהקב"ה יוציא חמה מנרתיקה, אז הגבורה יראה, וכמה ראשי ישראל יתחזקו באותו הזמן, שנאמר בהם, "ואוהביו כצאת השמש

הגדול אלא אחר התפשטותו. ובהתפשטו מוציא שלהביות לאין קץ, ונקרא שמו י"ה הגדול. כל השלהביות שמתפשטים ממנו, נכללים תחת מ"ב גדולים וחזקים, ועליהם נאמר, "רשפיה רשפי אש שלהבתיה". וכל אלה שלהביות מתפשטים בכל פנות המרכבה: ד' שלהביות הראשונות נעשים כסא ליחוד הנעלם, ואז נמצא השקט בכל המדריגות. ומיד מתעורר האש החשוך, שאמרתני, ונעשה למרכבה העליונה כמו חומה, להיות שומר אותה מפני העננים האלה. אז הכבוד עומד בכח גדול להאיר לכל הצדיקים, וזהו כבוד.

ל"ב אלקים לוהטים ממנו, ומוציאים לפידים, הם הניתנים ביד המלאך **גבריאל**, מוכנים להיות נקם. וזה להבת אש שנראה למשה מתוך הסנה, כי שם הוצרך כך. באותו הזמן עומדים כלם ומשכחים באהבה, ונשמע שבה גדול בכל העולמות. **ש"י** עולמות גדולים מאירים, שהם מוכנים להנתן שכר לאוהבי ה', שעליהם נא, "ואוהביו כצאת השמש בגבורתו". כי אלה אוהבי ה' נתחזקו נגד הסערה, ויוחת להם בזמן שנאמר, "וחתו גבוריך תימון". וזה שכ"ח שהיא כמנון י"ש, שנאמר בו, "להנחיל אוהבי יש". ולמה ש"י? אלא שהאור המאיר נקרא אור יקר, וממנו נעשים עולמות אלה. ועליהם נאמר, "כי יש שכר לפעולתך ויש תקוה" וכו'. והיינו "ישייש כגבור לרוי", כי אלה הי"ש מאירים כאור השמש, וכשתצא השמש מנרתיקה, יאירו כלם בכח גדול, ויורנו לבעלי האהבה. אור וך מתעורר באותו הזמן, וך נקי שאין בו שום תערובת דין כלל, אלא הכל רחמים גמורים. ובו נאמר, "זיברחמים גדולים אקבצך", ופעולת האור הזה גדולה מאד, כי בהיותו יורד בכח גדול, הוא מודריך כל בעלי האהבה בדרך הישרה, שלא יכשלו בה. כי

מתחזקים כנגדו לעשות רע ח"ו. והקול עולה ונקשר בשרשים בכח, והם מתעוררים וחרידים, וכל צבא מרום חרידים אחריהם, והם היו רוצים להוציא פעולתם לאור. ועננים האלה מתחזקים כנגדם ומחשכים האויר. ועל כן לא יכלו השרשים העליונים להשלים פעולתם, ומתחילים בהתעוררות גדול, ופוסקים באמצע, וחוזרים ומתעוררים, וגם היו מהם משלימים הרבה, ואעפ"כ אין משלימים הכל. ומלחמה חזקה עומדת תמיד בין האורות ובין העננים, וכל יותר שהקולות של ישראל עולים, יותר מלחמה מתגברת. ובזמן פתיחת הקברים האלה, ועד היום הזה, לא נמצאת מנוחה למעלה. בא וראה, בגאולת מצרים אחר פתיחת הקבר, כסוד "ותעל שועתם", כמו שאמרתני, נתגלו האורות, והיתה המראה למשה. אבל מיד "תכבד העבודה" כתיב. והנה אז מתעוררים ודאי, ומתקרבים התחתונים קורבה גדולה, עד שיש ריוח ביניהם כחוט השערה. אך ברגע אחד עולה הענן, ואור שב למקומו. ובשעה שהאור שב, כמה חרדה ורעדה יש בכל העולמות, כי חושבים להחפך ח"ו: ועוד דבר אחד גדול יותר מן הכל, כי יש קו אחד שנתחזק להביא האהבה אל כל הנשמות ישראל הקדושים, העומדות באלה הקברים הפתוחים. ולפעמים מתגבר הענן הזה, ורוצה להחשיך אל הקו הזה ח"ו, והוא רועש ועומד כבהלה גדולה. ואז אין לך מדריגה שאינה רועדת, ומרוב הרעדה כל התיקונים המעמידים את העולם על מכוננו - מתפלצים, כמו להשבר ח"ו, עד שמתגלה אור אחד נעים עד מאד, ונראה בו כדמות ד' שלהביות בלא גוון, ותוא דק, יורד בטוהר גדול, ומשקיע התכולה הזאת. ושם ד' שלהביות, ונקראים **אהבה**. ומתוכה נראה מתפוצץ כח אחד חזק, שלא נראה כחו

הערות על ברית מנחה

קמג

בהיותם מכוסים תחת הענן הרע, כל שרי קצף משתדלים להדיחם מן הדרך הטובה. וזה האור נקרא זכות, ונאמר בו, "במה יזכה נער את ארחו". כי באור הזה הם מוכים את דרכם, וממנו נמשכים דרכים ישרים אל בעלי האהבה הזאת, ואינם נכשלים כלל. ובסוף הכל יקבלו מכאן הנועם לחוק יותר, וזהו **כבוד ושבת זכות: ג' אורות גדולים** בדמות סגולתא יוצאים בתוך זה האור, וסודם, "ביום ההוא יהיה ישראל שלישיה". והם נעשים חוט אחד, כחוט המשולש. ושם החוט יק"ו, ויורד ומקשר את בעלי האהבה. ומשם מתפשטים כמה אורות גדולים להאיר בכל נשמות ישראל. וזה החוט הוא חבל יעקב, בסוד, "יעקב חבל נחלתו", והולך מכפנים, ומקשר נשמותיהם של ישראל, אפילו שאינם יודעים. עד שבסוף הכל יתגלה זה החוט, ואז יראה שישאלם הם גוי אחד בארץ: בזה החוט עומדים כל מיני גוונים להאיר בפאר גדול, וסודו - תפארת יעקב, תפארת ישראל, וזהו פאר. והם ד' דברים העומדים מצד פעולת השם הקדוש **כבוד**, העומד לפנה ראשונה של התחלקות הדרכים לפי דרכי המרכבה. והם **כבוד ושבת זכות ופאר**: אלה הם פעולות השם הקדוש הזה, שהוא כמנין **יקוק אחד**, ההולך לגלות **היחוד בכח גדול**, ולהחזיר **כל רע לטוב**. וזאת היא החומה הסובבת כל המרכבה, והיא **ם** סתומה, כמו שאמרת. ופתח אחד יש לה, והיא נפתחת לכל אחד מישראל שזוכה לכבוד. וס"ו, "ואני אהיה לה חומת אש נאם ה' ולכבוד אהיה בתוכה". והיא המ' של המנחה, מ' פתוחה העומדת לשמור המרכבה מכל צד, שלא יעבור בה ערל וטמא. והיא עצמה נפתחת לישראל, בסוד, "זה השער לה' צדיקים יבואו בו: ז' עננים קדושים עומדים כבוד ז' כורתי

ברית, להעלות ישראל דרך פתח חומת זאת, שנאמר, "מי אלה כעב תעופנה", והוא עב קל העומד נגד תימן. וזה עב קל ישלומ בצאת השמש בנכורתו. עד כאן פעולת השם הקדוש העומד לפנה ראשונה, היא מקום האהבה, וסוד אותיותיו **כבוד ושבת זכות ופאר**, כמו שאמרת: על החומה הזאת נראה כבודו של מלך מלכי המלכים הקב"ה. ועל הפתח - הממשלה שלו עומדת בכח גדול, בסוד היחוד העליון שאינו צריך לשום סדר, אלא "הוא באחד ומי ישיבנו". ובזה הוא מתקן עולמו על ידי שלשת אבות, ששם אותם בסוד שליטתו בעולם. וס"ז, "ליום אשר אני עושה סגולה". והיינו "מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודור", ומצד המלכות לבד היא **ם** סתומה של "למרכבה המשרה". ומצד הממשלה היא מ' פתוחה, ובה מנחה - "זהיתה מנוחתו כבוד", ודאי. ועל סוד זה נאמר, "ונפש כי תקריב מנחה", לעשות נחת רוח ליוצרה, ודאי. זה תלוי בנפש, היא השכינה העומדת בעשיה, ומקבלת משם תיקוניה הנעשים לשמה. היא מעלה מהם אור גדול מאד, וך ונקי, הגורם נחת רוח למלך ב"ה. האור הזה עומד לגלות הכחות העליונים, להנהיג את המרכבה בכחו השלם. ועיקר התעוררותה פוגיע אל הרוח, כי בו "אשר יהיה שם הרוח ללכת ילכו", תתפרש עתה לפי הפינה הראשונה, אשר בה תלוי המנחה הזאת, "סלת תהיה" ודאי. כי אינה אלא זכות הנמצא במצות, להיותה נקייה. והרוח מתעורר ממנה באהבה רבה, וממשיך שני כחות, בסוד הממשלה שאמרת. הם העומדים בסוד היחוד, להשקיט הרעש היוצא מן הקברים, שפירשתי כבר: הכח הראשון הוא שמן, וסודו, "דישנת בשמן ראשי". כי זה מגיע אל המוחין העליונים והם

אל עולם". וס"ז, "אלקים לברי לבב", הם הליב אלקים עושים השחור בסוד: "אל תראוני שאני שחרורת". ומי שמכרר לבכו מגביר הלבן, וחוזרים ללבנינות, ונתקנים כל הפגמים. וס"ז, "ועל כל פשעים תכסה אהבה". וזה הסדר של אהבה ושל כבוד שפירשתי, כי נשפך כל האש על או"ה ועל הס"א. וכן (הלבשנית) [הלבנינית] תשאר לישראל, ע"כ, "ונתן עליה לבונה" – התעוררות גדול שמתעורר הרוח, שלכל צד שיש פגמים מעביר אותם: ובאמת, כל זה נמשך מד' שלהכיות שאמרת, שהם בסוד אהבה. אז מזדמנים המשרתים העומדים על פקודות האהבה, ומביאים האהבה הזאת למטה. ומיכאל השר הגדול עומד עליהם, כולל כלם בכח גדול. ועל המשרתים האלה נאמר, "והביאה אל בני אהרן הכהנים", כי כלם מתנוצצים בכח. ואז מיכאל השר הגדול עולה למעלה, ומתעטר באור סתום העומד לפני ולפנים, וסודו בנקודות – קמץ, אז נאמר, "וקמץ משם מלא קמצו". וז"ס, "אהבה מסותרת". כי כמה פעולות עושה האהבה, ואינם מתגלים. ומה שמתגלה ממנה מתנוצץ במשרתים, כמו שאמרת. והדברים עולים עד א"ם ועד אין תכלית בהעלם גדול. וזה לא ניתן כי אם למיכאל כהן גדול, העומד לשרת לשכינה הקדושה: ובא וראה, כל זה נכלל במנחה. והיינו שהאור העולה מצד הנחת רוח התחתון הוא כלול מכל כך כחות, שיוכלו לעורר כל ההתעוררות הזוה. לכן מזדמנים שם כל המשרתים לעשות פעולתם. ומיכאל הכהן גדול (בהתחוק) (בהתחוקן) בכח אור הגדול הזה, מעורר מה שהוא מעורר. וסוף דבר, הלבנת העונות גובר על הכל, והיא העולה על המזכה. היא ביסוד נוק, מקום ששם נקשרים הדברים לעורר המלך ככל עטרות

מאירים באור גדול, וזה נקרא שמן הטוב. וס"ז, "אך טוב וחסד ירדפוני". בא וראה, שמן בא"ת ב"ש הוא שם אחד, סודו ב"י"ט, והוא עולה כמנין א"ך. וס"ז, "אך טוב לישראל אלקים לברי לבב" וכו', נכלל בפסוק, "כי בי חשק ואפלטוהו", כי בי ט' מאפלטוהו. וכאן מגלה הפסוק סודו, שהוא בסוד החשק והאהבה. וסודו, ר"ק באכותיך חשק ה' לאהבה אותם", והם הנקודות של השם ב"ה, שבהם תלוים ג' אבות, ועומדים לחבר בסוד האהבה – ישראל לאביהם שבשמים. וסודם – החוט המשולש שנתפרש למעלה. ומי שמתחזק בזה, אין הענין הרע יכול לו. כי על כן נאמר, "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות" וכו', והיינו "אשגבהו כי ידע שמי", כי בשם... תלוי הדבר. וזה בסוד הראש, כי כהיותם שלשה אבות בחג"ת – לא כל כך הוא הכת. ובהיותם בסוד הראש, נאמר, "ועתה ירום ראשי על אויבי סביבותי": בא וראה, אויבים – סודם כ"ד זיני דמסאבותא, התלוים בסוד "ואיב"ה אשית", והם ממש ההיפוך של אהבה. והם המוככים את המשכן, הם הם העננים הרעים. ובהתעורר השמן הזה, אז לבד הראש מתחזק, וסודו, "ישמן על ראשך אל יחסר". והשם הזה מפלט הנשגבים, כו, "אשגבהו כי ידע שמי"... התרוממות הראש – "ועתה ירום ראשי". ועל כן "אך טוב לישראל אלקים לברי לבב". וברית הלבב סודו: "ונתן עליה לבונה". לבונה ה"ם ליבון. וכללות הענין, כי הלב הוא ל"ב אלקים, ונעשה אש אדום שחור, ר"ת א"ש. ובהיות החסד מתרבה בכח – נעשה לבן. וס"ז, "אם יהיו חמאיכם כשנים כשלג וליבנו". ונתפרש עתה בסוד: "ויטע אש"ל בבאר שבבע" – ר"ת, אדום שחור לבן. כי היה עומד ללבן החמאים בסוד שם אל, "ויקרא שם בשם ה'

הערות על ברית מנוחה

קמה

ביחד. ובהגיע מאורות של שם יקלוק אל זה השם אהרה, היה מצרפם ומחלקם לכל אחד לעברו. ומי שיצאו מהם, היו מקבלים לפי השרש המשפיע, בלי שינוי. וכן קבלו המלאכים בתחלה, ולכך כל אחד לקח מעלתו. ואין קנאה ביניהם, כי קבלו משרשם בלי שינוי, וכל אחד הפיץ רק בשרשו. וכשהגיע למטה – נעשה חשך אחד, שנאמר בו, "ישת חשך סתרו". וכני אדם לא קבלו בלי שינוי, אלא בשינוי, על ידי החשך הזה, ולכן לא הכירו את שרשם. ובאמת שלכל אחד מעלה הראוי לו, אלא שלא הכירו זה, ולכן כל אחד היה רוצה לעלות במעלה שאינו ראוי לו. וזה היה הקנאה, שלא הכירו מעלתם שהיו בו, שזה הוא מה שמוגיע להם, ולא יותר. ולכך כמה מלחמות וקנאות ושנאה שהיו בעולם: והקנאה התחיל מיד בקין והבל, כי נתקנאו זה בזה, וס"ז, "יהי בהיותם בשדה". כי המקום העליון שמקבלים משם בלי שינוי, נקראה אהל, ומקום התחתון, מקום החשך, נקרא שדה. ועל כן קין והבל בהיותם בשדה, אז נתקנאו זה בזה, והרג להבל. וכן עשו איש יודע ציד, מקום הצידה שצדים זה אל זה – "איש שדה", והיה מתקנא ביעקב על הברכות. אבל יעקב היה מקבל ממקום האהל, שנאמר בו, "ויעקב איש תם יושב אהלים". ולכך לא רצה, ולא דחק את עצמו לקבל הברכות, אלא בצווי אמו רבקה. ועוד נאמר ביעקב, "בא אחיך במרמה", ואמרו – בחכמת תורתו, כי באמת יעקב לא בא במרמה, כי מרמה אינו אלא בשדה, ולא באהל, ושם הכל חכמה. וזהו בחכמת תורתו, שלפי העקשים היוצאים לחוץ, כך צריכים האורות להתעקם, וס"ז, "עם עקש תתפתל". ועל זה האהל נאמר, "מה טובו אהליך יעקב", כי השם הקדוש הזה אהרה מחלק החלקים והמעלות כראוי,

קדושתו. אז עושה המנחה פעולתה. ומה שנשאר ממנה למטה, מאיר להתחלק למנות לאהרן ולבניו, כל אחד לפי חלקו. וסודו, "אכלו רעים שתו ושכרו דודים", קדש קדשים ודאי, והכל בסוד האש הלוחט, אש האהבה, שנאמר בו, "רשפיה רשפי אש שלהבתיה"

(3) עיין פנות המרכבה – פנה שלישית, (עמי שג) **פנה הזאת היא פנת השלום.** בזה תלוי סידור גדול לכל פרקי המרכבה לעמוד על נכון, אשר לא עמדו לעולם. ולבוש הגאות של הקב"ה אינו נעשה אלא מחסידות של בני אדם. והוא אינו מתלבש בו אלא אחר שתעמוד המרכבה בסדריה. ואז יהיה הקשת מאיר בג'נני נהורין – "כמראה הקשת אשר יהיה בענן". ואז השלום יתפשט בעולם... [והוא] מקום שהעליונים והתחתונים עומדים בשלום אחת בלא רגש ובלא קנאה. **שם הפנה הזאת מצפיץ איום ונורא,** שבו הפנה הזאת עולה עד אין תכלית, עד שאין שום ברכה יכולה להתחזק בעולם זולתה. ולפי שלא נתגברה עד עתה כמעשיה, כי הקנאה היה בעולם, על כן לא נתקיים העולם בברכה. ולע"ל נאמר, "ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום" עוז ודאי. כי עוז מראה גאות של הקב"ה, ס"ז, "ה' מלך גאות לבש לבש ה' עוז התאזר". ואז העולם יהיה נכון, מה שלא היה עד היום הזה, ואז, "אף תכון תבל כל תמוט", שתעמוד המרכבה בכל סדריה, ואז הברכה והשלום יהיה בעולם. בשעה שמתפשט השם הקדוש מלפני הכבוד לעשות כל הנבראים, היה נותן להם הכנה ותיקון. ובתחלה נתן להם בחירה, ואז לא היה נראה אורו בכל כך בירור, כי היה מתעלם בהמשכו אל התחתונים. ועמד אור אחד חזק, שהוא השם הקדוש אהרה המקשר עליונים ותחתונים

הערות על ברית מנוחה

ב"ה, נתגלה כח אחד גדול נמשך מן הכבוד, ונקרא שמו הדר מלכות, והוא מקבל אורות האלה ממנו, ומחלקם לכל הצבאות. ואפילו כחות החול מקבלים מזה, מכירים אותו למלך עליהם, ועל זה נאמר, "ידע שור קונהו". ועל זה המלכות נאמר, "ברוב עם הדרת מלך". ולמה נקרא שמו הדר, אלא לפי שהוא הוד אחת המתנוצץ מן הכבוד, בשעה שקבלו אותו הצבאות למלך עליהם. ומכח ההוד הזה קבלו כל המקורות כלם חוץ להשפיע ברווחה, ועל כן, "ברוב עם הדרת מלך" – שהדר נמשך מן העם. ולפי שזה לא נתקן מן בני אדם, על כן לא קבלו ממנו אלא מעט עד הנה. ולעתידי לכא נאמר, "ישתחוו לה' בהדרת קדש בירושלים", שאז יתגלה הדר הזה. כי בהשתחוות הצבאות לפני הכבוד – יוצא ההדר הזה, הכל בריבוי וברווחה. וכך יהיה לע"ל, "ה' מלך גאות לבש". ואם תאמר, איך יהיה שיצא חשך מן האור? אלא שם הקדוש יקוֹן ב"ה, בהגיעו בכל אורותיו אל זה המצרף אֱהוּה, נכלל שם בפנים, וזה השם נעשה לו כמו חומה סביב, וחומה הזאת נמשכת בגבורה חזקה. וזה נקרא, נרתקה של חמה, כי השם ב"ה הוא חמה, שנאמר בו, "זאין נסתר מחמתו". אבל זה הנרתק עומד סביב אליו, ולכן אינו יכול להגיע אורותיו עד למטה. אלא מיד שלט שם שם אֱהוּה, והוא הוציא את ענפיו של יקוֹן ב"ה, והגיעו עד מקום שהגיעו; מקום שלא יכלה החומה להתיש כחם. אבל סוף סוף ברוב המדריגות תש חילו, ואז נמשך חשך, וס"ו, "ישת חשך סתרו סביבותיו": בא וראה, עמלק הרשע כל כחו מן החומה הזאת, והיא... [הגורם] שכחת התורה מישראל, ועל כן נאמר בו, "מחה תמחה", בסוד החומה הזאת שעתידיה לשלום, כשהקב"ה יוציא חמה מנרתקה, להעביר כל חשך מן העולם.

והוא עולה כמנין טו"ב, ושם הוא מקום האהל, "מה טובו אהליך" ודאי, ששם ניכר שהוא מחלק הכל כראוי: ועל כן מי שמקבל משם, לא ירצה לעלות אל מקום שאינו שלו. וזה השרש צריך שיתגלה באחרונה, כדי שיקבלו כל בני האדם מעלתם כראוי לכל אחד, ולא ירצו מעלה אחרת, וס"ו, "יסרה קנאת אפרים". ועל סוד זה נאמר, "אך טוב לישראל אלקים לכרי לבב", כי מי שמברר לבבו, כך האור מגיע אליו בכיורו, ואינו מתערב בתוך החשך. ולכן אין קנאה בלב, כיון שמקבל מעלתו לפי שרשו, וזה טוב מצד השם הזה. "אך טוב לישראל אלקים לכרי לבב", כי לכרי לבב, מגיע שם הטוב הזה: ועד עתה לא נתחזקו המאורות על ישראל, וההשפעה נשארה בחולשה גדולה. כי בזמן שהמקבלים מכירים את השרש – השרש מאיר עליו בתוקף גדול, ואז נתגאה המקור על... ונתחזק ונקשר בו, ומשפיע אליו בכח גדול. ועל כן המלאכים נקראים "גבורי כח", לפי שמכירים את שרשם, וזהו, "לשמוע בקול דברו". משא"כ התחתונים, שאין זה הקול מגיע אליהם מפני החשך שמפסיק. ואם גם הם היו נותנים עוז הזה לקדושה, היה מתגאה אליהם, ומחזיק אותם בשפע גדול. ועל זה נאמר, "תנו עוז לאלקים על ישראל גאותו" – כשנותנים עוז, אז... הגאות על ישראל. אך לפי שלא שבו המקבלים אל השרש – נשאר חלש, ולא היה יכול להכין מעשיו לעולם, אלא היה בנוי ואחר כך חרב, בנוי... [וחרב]. וכשיעבור החשך הזה, אז יכירו בני אדם מעלותיהם, מהיכן נמשך כל אחד מעלתו כראוי לו, והשם הקדוש הזה ישלום. ויתדבקו כלם, השרש וענפיים. ואז יאמר, "ה' מלך גאות לבש". ויהיה בנוי אחר החרב, שלא יהיה חרבן כלל אחריו: בזמן שהשם הקדוש אֱהוּה מחלק האורות יקוֹן

הערות על ברית מנוחה

קמז

ויאמר בישראל, "זאוהביו כצאת השמש". ובסוף הכל ירד כח גדול מלמעלה, ויבקע החומה הזאת, ויעשה פתח קטן כתהלה. ואז יודע החסידות בעולם, שיכירו בני אדם מעלתם, ולא ירצו יותר מזה. ואחר כך יתרחב תמיד יותר, עד שיעמוד ברוחב גדול, ואז, "זורחה לכם יראי" וכו', כי אז יהיה הוצאת חמה מנרתקה לגמרי. והדר מלכות מתחזק לשלוט בעולם, וסי', "והוכן בחסד כסאו", והוא הכסא שלא נשלם בזמן ששלט עמלק. ואז ישתלם, וזהו המ'... של שם הקדוש **מנצפץ** העומד בזאת הפנה, סודו מלכות, ה' מלך גאות לכש", ואז "נכון כסאך" ודאי, הכסא שאמרנו. באותו הזמן מתחברים ב' שמות ביהד **יקיץ אהיה** סודו גים – מ"ג, "גם ה' יתן הטוב", שם אהיה, שהוא טוב, יתחבר ביקיץ, ויעשה גים, "גם ה' יתן הטוב" דייקא. "וארצנו נתן יכולה", כי אז, "זורחה לכם" וכו': **ג'** אורות גדולים יהיו נפתחים בזמן שיפתח החומה הזאת, וסודם שערי צדקן] – **ג' אדני**, וכשיעבור השמש בהם, יקבל גבורה חזקה להשמיד כל הגוים, שכחי אלקים, וסי', "כצאת השמש בגבורתו": אות ה' תרד עליו מלמעלה לבשם, והיא כלולה מכל מיני שמחה, והיא [הולכת] אל ישראל לבד. וסי', "אמת מארץ תצמח", כי זה יהיה בהתגלות המ'... כי זה צריך להעלות מן הארץ על ידי חסידי בני אדם. ואז מיד נפתחים שערי צדק, וזה, "צדק משמים נשקף", ומתחברים ב' שמות יקיץ אקו"ק, והיינו, "גם ה' יתן הטוב". ויש... ה' אחת יותר, סודה ה' היורדת מלמעלה, כלולה בכל מיני אורות, שלא ישרף העולם בחומו של השמש היוצא מן הנרתק בחוזק גבורתו, וזה, "וארצנו נתן יכולה", מה שהיה צדק – יעשה צדקה. וסי', "זורחה לכם וגו' שמש צדקה", והיינו אות צ' של (ה)שם הפנה הזאת, צדקה ודאי.

ואז באותו הזמן יעמוד השם ב"ה לחוץ, וכד' אותיותיו ילהט לכל צדיק, עד שיכירו באמת את קונם. וכמה רשעים [ו]היו מתלהמים בלחבה הגדולה, שנאמר, "ולהט אותם היום הבא". ויעשו אפר, שנאמר, "ועסותם רשעים כי יהיו אפר": ה' אותיות עומדות להיות מתלהמות סביב לכל ד' כנפות הארץ, וסי', "לאחוז בכנפות הארץ וינערו רשעים" וגו'. והם ה' אותיות **מנצפץ**, שנאמר בהם, "מכנף הארץ וגו' צבי לצדיק", שהם אותיות מנצפץ. וסי', כאבוד רשעים רינה", לכך, "זמירות שמענו": ד' אותיות מכנף בד' קצוות, ואת אחד עומד כאמצע. אלה שבד' קצוות יעבירו ד' מלכיות, ואת אמצעי תשרוף שני בתים הטמאים שיש בירושלים עיר הקדש, ולטהר את מקומם, ואז תעמוד כל הברכה על הר ציון: ד' אותיות אלה של הקצוות, יתחברו אחר כך אל אות אמצעית, מהם יעשה אש הכבוד על הר ציון, וסודה, "חומת אש סביב": בתוך האש ההיא יהיה כל הבית הבנוי – בית המקדש של מעלה, שירד באותו הזמן למטה, וכל פרקי המרכבה מחוברים בה: בשעת הקרבן שיקריבו בבית המקדש, יראו כל חלקי הבית הקדוש מאירים זה בזה, ועולים עד הכסא למעלה. וכל היות הקדש יעמדו בשירתן ויעלו ויתחברו (הכבוד) [בכבוד] העליון: שם **אקיץ** יתעמר עליו, הוא שם המציאות הקדוש, שבו "איך טוב לישראל", שממנו מתפשטים שתי המרכבות, מרכבה עליונה ותחתונה: שם זה **אקיץ** ב"ה יתפשט למטה, ויתעמר על הר ציון. ואש שאמרנו יתלהט ברשעים לעשותם אפר, וסי', "כי יהיו אפר" – א' דאקיץ, פ"ר **דמנצפץ**: בהשלימו מעשיו, ישאר נשלם כל הבנין, ואז, "לתת להם פאר תחת אפר". וזה באות פ' של **מנצפץ**, פאר ודאי: ואז יאמר, "צבי לצדיק".

כן אמרו "הכל לפי רוב המעשה". וכמה מדריונות עליונות משפילות ראשם מפני מעשה התחתונים, ושרי החבלה נתגברו בארץ, ואחריהם נתחזקו כל אומות העולם: ולמעלה מן הזו עינים, עמדה גבורה אחת, מחזקת בכחה כל הדברים הנעשים על פי עדות העינים האלה, והמשפט הנעשה על פיהם. וזאת הגבורה מוציאה הדברים בדרך נסתר ודאי, מקום לא נודע איו, מקום המנוחה והשקט, שאין עוד מסיבות ותחבולות, כי תמה הבחירה, ותם כל סיבוב הגלגלים הסובכים אל השלימות האחרון. והעינים האלה השלימו פעולתן; משם והלאה לא יהיו עוד גאות, אלא שפלות, ולא ישפלו הגבוהים לפניהם, ועל זה אמר המשורר "מושל בגבורתו עולם", היא הגבורה הזאת, שבשעה שהיא תשלוט בעולם, תוציא כל הנמצאים אל דרך אחר, ולכן יתחרבו מפניה, ויהיו מאוכלים ברוב האש. ועל כן אמרו חז"ל, "שית אלפי שנה היו עלמא וחד חרוכ". באש הגדול הזה יהיו נצרפים כל הבריות כלם, עד שלא תשאר בהם שום זוהמה, ומהם יעברו אל המנוחה, הנצחיות ודאי. לפיכך "מושל בנבורתו עולם עיניו בגוים תצפינה", הם ז' העינים אשר חקקו חק הנהגה הסובכת עד היום הזה. ובעבורם נמצא גובה למתגאים, כי הכל לפי רוב המעשה, והבחירה שולמת. אבל סוף דבר, הגבורה אשר עליה (ה) מחזירה הכל אל ההשקט המתור, ועל כן "הסוררים אל ירומו למו סלה": הפנה הזאת מחדרת ברוב גבורתה, ונקרא שמו **אנגיץ**. ד' אורות גדולים נראו בה, כלם לוחמים ומחזירים אליהם כל ההנהגה הסובכת בשלש פנות האחרות. וכד' אורות האלה נראו כמו מתנוצצים – ד' אותיות של השם הנכבד והנורא **יקו"ק** ב"ה לעולם ולעולמי עולמים.

כי כן נתקבצו כל ד' אותיות מכנף אל צ', והאיר **מנצפך** לעשות פאר, וזה הצבי יתן כח לארץ ישראל, שיהיו כל המאורות משפיעים בה בחמדה ברוחה. ויאמר בישראל, "ועמך כלם צדיקים" – באות צ', וזה צבי ודאי. אז יהיה השלום שולמ, וכבר עברה כל קנאה, וכל אחד יחפוץ בשרשו, ולא יבקש יותר, רק לפי תיקונו. ויתגבר החסידות בכל הלבבות, והחפץ יתפשט. ואז יהיה בנוי בלי חורבן אחריו, "עולם הסד יבנה" – בחסידות שיתפשט. "אף תכון תבל כל תמוט", והמרכבה הקדושה מסתדר לפי סדרה, הכל לפי ענין השלום על נכון כראוי: בא וראה, המרכבה העליונה סובכת על ג' פרקים, ועומדת בד'. יהו עומד לכל הנסיעות ולכל ההילוכים. כללם: חיות כסא רוח רקיע. חיות סודם אות י' של השם הקדוש, ולכן כללם עשר ספירות. ודמות אדם להנה נאמר בסוד ה' הזה.

(4) על שם **אנגיץ** עיין פנות המרכבה – פנה רביעית עמי שכה: "פנה רביעית היא השקט ובטח עד עולם. עליה נאמר, "מושל בנבורתו עולם עיניו בגוים תצפינה" וגו'. שבע מדריונות עומדות ומשגיחות על כל הצדדיו, והם שנאמר בהם, "שבע הם עיני ה'". ובהיותם רואים בראשונה (איך) אבן השתיה, שם קבעו חוקות ומשפטים, כל החוקים אשר לשמים ולארץ, שבהם מהלכים כל סיבוב העולם, וס"ו, "ממנו הושתת העולם", "על אבן אחת שבעה עינים" ודאי. ולפי שאין החוקים עומדים אלא על כח התורה, על כן הושם ארון הברית על האבן השתיה, וס"ו, "אם לא בריתי יומם ולילה" וגו'. וכל הזו אלה עומדים תמיד, מכימים בכל פעולות בני האדם, להעמיד המשמרות על מכוונותיהם לפי מעשה התחתונים, ועל

הערות על ברית מנחה

קמט

שבעת העינים אשר סבבו בששת הימים, וס"ז "זו", והיינו אהב"ה, כסוד האבות המחזיקים זה המקום באהבה רבה, כסוד א' אחת, כסוד יו"י. ולולי זאת, לא היה העולם מתקיים מפני גבורת הפנה הזאת. וס"ז, "רק באכותיך חשק ה' לאהבה וגו' ויבחר בזרעם" וגו'. ועל ישראל נאמר, "עם זו יצרתי לי" – ז"ו ודאי. כי בהיות אש הגבורה מתלהט בכח גדול, היה ממשיך והולך, ומחזיר הכל לתוהו ובהו. על כן עמדו ג' חסידים האלה, והראו שם אהבה גדולה, נמשכת בי"ג צינורות, ולא אחד מאירה על כלם, היא א' שסודה אחד, ומתחברת מסוד ג' אבות. וס"ז, "על כן לא נרא בהמיר ארץ", שמדבר על זמן שליטת הגבורה הזאת. ומכאן הג' אבות יעשו ב' כנפים לכל צדיק וצדיק, ורוח יהיה בכנפיהם להעלות... תמיד לפי התעלות הגבורה הזאת, עד שיגיעו למקום הנועם. כי בהתלהט האש, יתלהט רק לצד מטה, ויעביר כל הזוהמה שנשאבה תוך הארץ. ואז יהיו הצדיקים מתעלים מצד אברהם ויצחק, מצד ב' כנפים, וברוח אשר בכנפיהם – מצד יעקב, וס"ז, "וקוי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים": הי"ג צנורות האלה מתחזקים באהבה, והאש שהיה מחשיך – מתברר והולך, עד שנמצא כולו מבהיק, וס"ז, "ונגה לאש". ואז הנשמות מקב(ו)לות מן הנוגה ההוא, ולכן יכולות הנשמות להתחזק ולעמוד בשליטת הגבורה. ואותם שלא יהיה להם כנפים אלה, ישארו למטה, ולא יוכלו לעמוד באש הלהט, ויאבדו להם כל מדריגות הרע שנשארו ליום אחרון, להבליע לגמרי. וזאת היא אות ג' אות שניה של השם הקדוש הזה אֵלֶּיךָ, השולט בפנה הזאת: הנוגה הזאת יתלהט [לנ"ה] הנשמות האורות גדולים, ובכחם הנשמות תהיינה מוצלות מן האש... [הבוער] בגבורה

ואלה האורות נראו בראשונה מאירים כד' אותיות, וניכרים בראשונה. ובתהעצם אורם לעלות – לא נראו עוד, ולא ניכרו, ולא נראה בהם אלא זיו נעים, מתלהט מתוך האש. כל הרואה אותו לא השיג אותו כלל. וכאשר נסתכלו בו הנביאים, אמרו "עין לא ראתה". ואע"פ שהפסוק הזה מתפרש לדברים אחרים, האמת הוא, שמן זאת הפנה נמשכו כמה [שפילים] [שבילים]. וכל היוצא בהם קרה לו כן, שנסתכלו בו ולא השיגוהו, לפי שראוהו מתהלך עד הפנה שממנה יוצאה. ומשם נסתלק בנועם כבודו, ולא ניכר עוד. ושלמה המלך ע"ה אמר, "אמרתי אחכמה והיא רחוקה", בראות האורות הגדולים המאירים מתוך שבילי הפנה הזאת. ובתחילה חשב להשיג אותם, וכשהיה מהלך אחריהם, מצאם סוף סוף מתעלים אל המעלה הנעלמה, וידע למפרע שלא השיגה בראשונה אלא בדמיון, על כן אמר, "רחוק" מה שהיה...

כא וראה, שבעה ימים הם הסוכבים בששה, והיינו שית אלפי שנים – מתחלקים לשבעות – שבעת ימים לאחד. אך ביום השישי של העולם, שהוא אלף השישי, בו יהיו נכללים כל הסיבוב של שבעת ימים שסבב בששה אלה, והוא יביא אותם אל יום השביעי האמיתי, והוא האלף של "וחד חרוב", ששם חוזרים כל הדברים אל המנוחה על ידי האש שאמרתי. ועל כן כשהגיע ליום השישי, אמר, "כי כל בשמים ובארץ", שהרי כאן נכללו כל החוקות, הו' עינים, בששה ימים לבד. ואז, "לך ה' הממלכה", הכל עובר אל יום השביעי, שהוא מלכות ודאי – ה' אחרונה, היא השולמת בפנה הזאת, כי שם נשלם בשלימות האחרון. י"ג כחות חזקים נראו במקום הפנה הזאת, והם העומדים לסוד הקשר הזה שאמרתי, שהם חוקות

הערות על ברית מנוחה

הזאת שאמרת. וס"ז, "ונ"ח מצא חן בעיני ה'". בא וראה, שם הקדוש י"ד ה"י וא"י ה"ה העולה כמנין נ"ח, וזה השם עשוי להציל ד' חלקי הנשמה מן האש הלוהט, הוא עולה כמנין נג"ה, מציל הנשמה ב' ראשונה של זה השם ובי' השניה, והיינו לנשמה ונשמה לנשמה. ובא' של זה השם – הרוח, בה' שלו – הנפש. ולפי שהמכול היה לו לצאת בימי נח להחריב העולם, הוצרך הוא להיות ניצול כבוד זה השם, לכך נקרא שמו נח, לרמוז על שם זה: כשהאש הוזה שאמרת מתעלה עד הנועם האחרון, נראה שם אור אחד שאין לו סוף, ונקרא שמו אור גדול, לפי שהוא מתגדל לכל הנצחיות. אור הזה מתעלה עד הנוגה, ומשם קבל אור, כמו לבוש אחד, שבו הוא נראה לתחתונים, שאם לא כן – היה נעלם לגמרי, ולא היה נודע כלל. וגם עתה אינו נודע ולא נראה אלא גדולתו, כי כל שאר מאורות נמצא להם שיעור פרטי, כאשר רצה בהם אדון הכל. וזה המאור – כל מקום שנפנה, שם נמצא הוא מתגדל בלא שיעור. וזה רק מה שנראה ממנו – שאין לו שיעור, ולא נודע ענינו. אך מהות המאור – לא הכירו אותו שום אחד. ועל כן נודע שזה המאור ישלש לנצח, והוא יתגלה באלף השמיני, ויותר מזה אין יודעים ממנו. וזה אות ג' של השם השולט בפנה הזאת. והוא (גדולה) [גדולת] הלבוש בזה – שבו מתראית הגדולה הזאת. ותתפשט הגדולה ממנו בשעת שלימותו. ועל כן יקבלו הנשמות ידיעה חדשה, שאין להם עתה כלל: בא וראה, הלבוש הוזה נמשך לה לפי לבוש שיש לכל הנשמות. ולבוש הנשמות הולך לפי הגוף. וצריך בתחילה שתתפשט(תה) הנשמה מן הגוף, כדי שתוכלנה להתפשט מן הלבוש אשר להן. אז מתפשטת גם הגדולה מלבושה, ותמצאנה (ה)ידיעות

אחרות בכל הנשמות, מה שלא נמצא. ולכן צריכה המיתה. וגם אם לא היה חומא אדם, היה צריך התפשטות זה, אלא שהיה בדרך יותר מתוק, בלא צער כלל. ולפי שהגוף הוא עפר, גורם עכירות ללבוש הנשמה. וצריך שאיזה צער יעבור על הנשמות גם כן, כדי לפשטן מן הלבוש הוזה שלהם. וזה סוד יום הדין הגדול. וכמעט שהיתה סכנה גדולה לנשמות בזמן הפשטם זה, כי האש הגדול הוא יהיה שיעביר הלבוש, ולכן היה אפשר שיתלהט סביבם הרבה, שלא תוכלנה לעמוד בו: אבל נמצא אור אחד עומד בפנה הזאת, הוא ימשך על הנשמות, ויציל אותם (כ)שלא יגיעו להן תוקף האש, וזה נקרא צדקה, וכן נאמר, "זורחה לכם צדקה"; "וצדקה תציל ממות" ממש. וזה המאור סודו אות צ' של שם הפנה הזאת של השם הקדוש אַנְגִּיָּן. ומי שמתעסק בפנה הזאת להאיר אורותיה, ולהמשיך כל ההנהגה אליה, צריך שיקדים לתת צדקה, כדי להמשיך האור הזה. כי זולתו היו הנשמות ח"ו נשרפות ברוב האש. ועל כן אמר נדבה שהתנדב ישראל, אז כיון דוד להעמיד כל הדברים תחת ממשלת הגבורה, כי לא נתירא מן האש בעבור הצדקה. וזהו כל המעבר שעוברים כל האורות והחוקים מן ההנהגה הזאת אל מנוחת שלימות האחרון. וס"ז, "ונפש כי תקריב וגו'", מלכות ודאי. בה, "ויביום השביעי שבת וינפש", והיינו – "יחד הרוב". בשלימת הנפש הזאת בכל גבורתה, היא מעלה כל הדברים אשר בשית אלפי שנין – מנחה אל המקום אשר לא נודע כלל. וכנגד זה ניתוסף (בה) בהם ו', ונעשה מנוחה, היא מנוחה לחי העולמים, מנוחה והשקט ודאי: בהיות הגבורה שלה שולמת, הנה תשרוף את כל הראוי להפרד באש הלוהט שלה. ואחר כך יתעלו על ידיה דרך אהבה עד

הערות על ברית מנוחה

קעא

זה פעולת אש פנת הגבורה, הוא הנכלל בד' אותיות של השם הנכבד והנורא יק"ק ב"ה לעולם ולעולמי עולמים, "מאשי ה'" ודאי. וכל אלה הדברים עומדים בסוד המנוחה, בסוד הכבוד – "והיתה מנוחתו כבוד" ודאי.

(5) על השם **תגעיץ** עיין פנות המרכבה – פנה שניה עמ' שיח. "כתיב, "ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך כבוד ה' ממקומו". בא וראה, להמשיך הכבוד העליון שיתפשט לכל הצדיק ע"י השירה העליונה שמעוררת הכסא אל הכבוד. ושום נביא לא יכול לקבל נבואתו אלא בכח שירות ותשבחות. וס"ז, "יהי כנגן המנגן ותהי עליו יד ה'", וכך צריך שהנביא יכין עצמו בשירות ותשבחות, לעורר השירה העליונה, ואז יכול לכנס במקום הראוי לקבל נבואתו: ד' כנפים יש, ולחם שמות נוראים, מתפשטים בד' רוחות העולם, ושרש אחד להם, ונקרא שמו צמרכד. זה הוא שם הכנף ודאי. אלה הד' כנפים, כשהם מתחברים ביחד.... נועם התהלה, נקרא שמם כשמו, ונחשבים הכל כנף אחד. וס"ז, "מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק". אבל קודם שאומרים הרנה, יש להם שמות אחרות, כל אחד בפ"ע. והנביא צריך לקבל הכח של השירה של כלם בכמה שירות ותשבחות. ובהם נשמתו של הנביא מהלכת לכל ד' רוחות של המרכבה, ומקבל כח מכלם, ואז נאמר, "ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה". והסוד הוא – "אתהלך לפני ה' בארצות החיים", כמו שאפרש: ד' אותיות **מ'צ'נ'פ'** עומדות פורחות למעלה מד' צדיק, והם אותיות מכנף, ובשעה שהכנפים האלה מעלות הרנה, הם מתחברות באות שעליהם, כנף ראשון **בנ'** שעליו פורחת למעלה, כנף שני **כב'**, שלישי **בנ'**, רביעי

מקום הנוגה. ובעלותם בסוד האהבה – י"ג הצנורות יעשו להם י"ג נהרות של שמן הטוב. ונ' אבות מתחברים להיות ראש שלם לישראל, כלול מנ' מוחין. והשמן נמשך עליהם, והוא, "כשמן הטוב על הראש". ומתפשט בסוד הי"ג נהרות העומדים בסוד י"ג תיקוני דיקנא, וזה, "יורד על הזקן". שהרי הם עומדים בסוד **א** – יו"י, וזה ראש – ראש לכל האורות. ובסוד י"ג, בסוד אח"ד, נראה בהם ענין הי"ג תיקוני דיקנא, לפיכך, "על הראש יורד על הזקן", ועל ידי שמן המשחה הזה נתקן איזה שריפה שקבלו מן האש הלוהט, והיינו, "שמש צדקה" וגו', כי סוד הצדקה המציל מן המות, גורמת לרפא איזה מחלה שנעשית מכח האש הלוהט: אחר כך יתעלו אל הנוגה, ששם עומד הכל באור לבן צח מאד. והיינו "ונתן עליה לכונה", ומה שכתחלה כבר נקראה הנשמה לקרבן, מיד אחרי צאתה מן הגוף על ידי מוכאל כהן גדול, הנה עתה בקרבן הזה האחרון יאירו כמה אורות, לפי האורות שנתקן בתחלה. ואלה נקראים, "בני אהרן הכהנים", כי הם יוצאים מכח מה שהקריבו(ו) אותה בתחילה מוכאל. מיד יתעלה מה שיתעלה בדרך אשר לא נודע, להתקן בגדולה אשר נודע בלי תכלית, אך מהותו לא נודע, וזה, "קמין" – קמוץ ודאי, שאין ניכר אלא מציאות שלו, ולא מהותו: אחר כך כל אותם... שעמדו להקריב הנשמה הזאת, יתעלו גם הם אל מקום השלימות בעבורה. וס"ז, "הכסא נושא את נושאו". ולכן, "והנתרת מן" וכו' כי אז יתעלה כל המציאות, וכל... גם כן אל המנוחה וההשקט השלימה בכל מיני שלימות, "קדש קדשים" ודאי. כי כמה מיני קדושה יש בעוה"ז, וכלם תולדות מן הקדושה שנתעלה בזמן השלימות האחרון, והיא מעולה מכלם, "קדש קדשים" ודאי. וכל

מתפשט ודאי. ועל כן נאמר, "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים", הכל בסוד הצ' הזאת: כשעלה הנביא לכל אלה הכנפים, מאירים בו מ... [מיד] ד' מאות שקל כסף, שהם אור ד' חורתי. מא... [מא"א] המגיע בנג עדן התחתון. וסוד זה – קדושה מא"א ודאי. ועד שאינו מקבל זה הכת, אי אפשר לקבל נבואה משום צד. וזה הכת יוצא מנג עדן על הר ציון, ולכן נקרא "הר קדשי", בסוד קידוש הזה של ד' מאות שקל כסף של א"א. "ואני נסכתי מלכי על ציון הר קדשי" – מלך קודש מתחברים ביחד, וסודם ת"צ. מלך הוא צ, ק – קודש הוא ת. ועוד קודש הוא ת", ועם הצ' הרי ת"ק, והוא הילוך עץ החיים, שהוא מהלך ת"ק שנה. ואז כל זה מתפשט עד הצדיק למטה, הנקרא עץ החיים, שנאמר בו, "והיה כעץ שתול". וע"כ נאמר, "ועמך כלם צדיקים", כי באמת לעתיד לבא כל ישראל יהיו נתקנים באות צ' הזו ועל כן "ירשו ארץ", זאת ארץ הצבי, מקום עליה לקבלת הנבואה, ארץ הכלול מכל ד' ארצות. ומיד נעשית עץ – "כימי העץ ימי עמי". על כן "נצר מטעי". מיד הנבואה תתפשט בכל ישראל – "ונבאו בניכם ובנותיכם" וכו'. וזהו אות ת"ו של השם ת"ג ע"ץ, שהוא תהלה, שבו עומד הרנה ותהלה לעלות לנבואה: א"ש גדול מתלהט באותו הזמן, כשכבר נעשה הרנה... [של] הכנפים. וסוד זה חשמל חיות א"ש ממללות. בא וראה, הכנפים הם מים, סוד זה "ואשמע את קול כנפיהם כקול מים רבים". ואלה המים עושים תהלה, ואלה נקראים מי מנוחות, כי הנשמה מתדבקת בהם בנועם גדול מאד, עד שכמעט מתפרש מן הגוף כרוב הדיקות. ואז מתעורר... [האש] הזה המתלהט בסוד החשמל: שע"ה מיני שלהביות מתלהטים מן האש הזו,

כפ'. וכלם נקשרות ביחוד אחד. ואז נקשרים כשרש העליון, והוא אות צ' של השם שאמרתי צמרכ"ד. וס"ז "צבי לצדיק" ונכללים כלם בו: בא וראה, הם ד' כנפים, והם ד' ארצות, וס"ז, "כי כלם בחכמה עשית", עומדים בשם אחד, שהוא אלקים במילוי אלפין, שעולה כמנין אר"ץ. והם ד' כנפים, שבכל אחד יש ארץ אחד, שהיא השם הזה שאמרתי. ואלה עשויים להמשיך כח לארץ התחתונה הזאת, שתוכל לקבל כח כל הדי ארצות האלה, כי האדם נברא עפר מן האדמה, והקב"ה צבר אותו מכל ד' פינות העולם. וצריך לעלות זאת הנשמה של הנביא למדרגה גדולה, שלא ימנע העפר, שהוא הגוף שלו, מלקבל האור הגדול. ובהיות ד' שמות האלה מאירים בד' כנפים, נקראים ארצות החיים – "אתהלך לפני ה' בארצות החיים" ודאי. ומי שרוצה להשיג השגות גדולות, יכוין בד' ארצות האלה, שיהיו נתקנים ע"י השירות של הכנפים. ויכוין שהגוף המחובר מד' רוחות – מתעלה על ידיהם. ויאמר הפסוק, "ויקרא אלקים ליבשה ארץ" וגו'. ויכוין שהגוף, שהוא יבשה, יהיה נתקן ע"י שם אלקים זה, שעולה כמנין ארץ. זאת היא כונה אחת שיכול לכוין בה כל אדם: בא וראה, כשהכת מתחזק, כלם נכללים באות צ' שאמרתי, וזהו "צבי לצדיק". וכל הארצות נעשו ארץ אחד, ועומדת תחת שליטת צ', ונקראת ארץ צבי. ועל כן רק בארץ ישראל, שהיא ארץ צבי, מתפשטת הנבואה, כי היא עומדת מוכנת לגלוי צבי הזה. והוא כנגד ג"ע, כי אחר שהוצבר עפרו של אדם מד' כנפות הארץ, הונח כולו בג"ע. וס"ז "מלך" הוא כמנין צ'. והוא הצ' הזה שאמרתי. והוא מתפשט על הר ציון, ס"ז, "ואני נסכתי מלכי על ציון הר קדשי". זה הצ', שהוא מלכי, על הר ציון

הערות על ברית מנחה

קעג

ומכין, ס"ז, "רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום": ואז הקב"ה מגלה לו הסוד שהוא רוצה לגלות לו, והם נמשכים ענינים סתומים, ומתדמה הדבר בלבנו בכח העצה... ואז רואה המראות מסודרות לפי הסדר הצריך. וכשהוא רואה בשלימות, רואה עשר מראות זו אחר זו הם המוזכרות במרכבת יחזקאל. ויודע הכל בסדר שלם. וזה בכח עשרה אותיות של השם ב"ה, המאירים בלבנו, מכל אות המאיר בו מבין ורואה מראה אחת, וס"ז, "ובידי הנביאים אדמה": הקב"ה מדבר, וכל דיבור נעשה ממנו מלאך, ועל זה נאמר, "המלאך הדובר בי". וזה המלאך מביא לו המראה שצריך להביא, וה"ם אחד בדרך הנעלם, לפי האור העליון של א"ס ב"ה... [שאיין] מהותו מושג. ואז לב הנביא מדמה לו הדבר, שיבין בדמיון הנבואה, ולא המהות עצמו, כי אינו מושג רק בדמיון הנבואה, וס"ז, "ואנכי חזון הרביתי ובידי הנביאים אדמה". באותו הזמן הקב"ה... [מתעלה] על כסא כבודו, ומשפיע ברחמים על כל ישראל. וזהו שנאמר, "ואני זאת בריתי אותם אמר ה' רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך". כי הנבואה מתגלית לנביא, והקב"ה עושה ברית לישראל. מהו הברית - זה... [שנאמר] "כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם", זהו אות הברית ודאי. ושמו מורה החיבור הכללי שהקב"ה רצה לעשות בין יסוד למלכות, להיות עליונים ותחתונים קשורים כאחד. וזה מתפרש בג' מדרגות כנגד אברהם יצחק ויעקב. והיינו "זוכרתי את בריתי יעקב" וכו'. וזה שנאמר "רוחי אשר עליך [וכו'] לא ימושו מפיך", הרי אחד, "מפי זרעך" הרי ב', "מפי זרע זרעך" הרי ג', כמראה הקשת ודאי, ג' גוונים אבות כנרץ

והוא כמנין חשמ"ל. והם מתלחמים לנגד הנשמה העולה לקבל הנבואה, והיא צריכה לסבול כלם, ואינה יכולה לסבול. ואז עוברים... [עליה] כמה דברים בדין קשה, עד שהגוף מתערבב מרוב הזדעזעו, ונופל כמושוגע על הארץ, ואובד כל החושים: אז כח גדול יוצא מלמעלה למעלה, מעילוי הכבוד שנתעלה על ידי השירות הראשונות. וסוד זה, "ואשמע אחרי קול רעש גדול". הרעש... [היא] התלחמות הדינים האלה. אבל רוח יורד מלמעלה מלפני הכבוד... וזה נקרא רוח גבורה, ואז מתחזק על עמדו. ונמצא ברעש... [אחד] עומד למעלה מן הרעש, והרעש הוא אחריו, לפיכך "ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש" - כשנשא אותו הרוח, אז היה הרעש מאחריו "ואשמע אחרי קול רעש" ודאי. ואז כמה ברכות ניתנים לכבוד העליון... [כהיותם] משיגים בסוד "איה מקום כבודו להעריצו": [הנביא עומד ואומר שיר גדול, הוא השיר שאומר הכסא לכבוד ככל יום. מיד הרוח מתחזק ומתפשט בכל חיות הקדש, ובכל החשמלים, ובכל הצבאות עליונים ותחתונים, ומחזירים לעמוד... [בסדר] ומצב שהם צריכים להיות כלם בזמן הנבואה ההיא, לפי מה... [שהיא]. ואז נאמר, "אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו". הרי כאן ד'... [תיקונים] נתקנו, ארץ בתחלה, ואחר כך מים בסוד "קול מים רבים", ואח"כ אש בסוד אש החשמל, ואחר כך רוח בסוד הזה: ד' אותיות של השם הקדוש הוי"ה ב"ה מאירות לפניו בכח גדול בעת ההיא, והוא מתחזק ברוח הגבורה אשר... ג' של השם בג' גבורה: הנביא הזה עומד בזה הזמן, ומשקף לכל מה שהוא רואה. אבל אינו יכול להבין, עד שהד' אותיות של השם המאירים לקראתו, שולחים אור אחד, ונותן עצה בלבנו. ואז הוא רואה

העליונה לשרות על הבשר. וסי' זינגלה כבוד ה'" - כבוד היא ל"ב, הוא המאמר היוצא מן הפה. ואז יוראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דבר", ולא יעכב שום דבר: בא וראה, לב טוב... הוא מ"ט, ובהעלתו בסוד ה', שהוא פטיש יפוצץ סלע, נעשה ת"ץ, וה"ס צ' של צבי, ות' של קדוש, וסי' סלת ודאי, סלת שהוא עולה ת"ץ. זה הסלת שהוא ת"ץ המתגבר באדם... [כדין] שיהיה נביא, שיהיה הנבואה מצד הבינה, שהוא הלב מבין. ואז "יוצק עליה שמן" - שמן הוא רוח"ק, ההשפעה הניתנת בנשמה להתחזק יותר ממה שהיא מתחזקת בזמן שהיא בתוך הגוף, לפי הסדר הרגיל. ואז יוצא עוד רוח חדש הבא מאי' המגלה הדברים לפי המראה הצריכה, וזה לבונה: בא וראה, בשעה שאדם נתקן בכל אלה התיקונים, כמה מלאכים יש, ונקראים בני אהרן, לפי שהם באים ע"י מויכאל שר הגדול המקריב קרבנותיהם של ישראל, בסוד תפלות ועבודות. ואלה בני אהרן מקריבים הנשמה... [הזאת], להיותה מתחברת ביחוד העליון, כי אין נבואה בלא יחוד. על ידי זיווג יוצאים האורות, והנשמה נדבקת בהם, ומתוך ההתדבקות רואה מה שרואה. מיד - "וקמץ משם מלא קמצו". זה אור אחד יורד מא"א, קדוש ודאי, בסוד קמץ שבמלת קדוש, וזה מביא כל הדברים שבקדושה, שהם"א מתרחקת משם. וסי' זינגלינו אני ועמך" ע"י פלא עלאה. ואז מתעורר המאור הגדול הכולל בכחו כל המאורות, ומעלה אותם למעלה עד א"ס כ"ה, המחזיר הכל אל השלימות הכללי, והוא אות חולם - ו שבת קדוש. זאת ה' מנוקדת בניקודה, היא מעלה למעלה בסוד קו א' כל המאורות העליונים. וזהו ניקוד חולם המתעלה על האותיות, והיא הממשלה הפרטית של

ובכל התולדות היוצאים ממנו, והכל נקשר באחד. "ואני נסכתי מלכי על ציון הר קדש" - "והארץ אזכור" ודאי, וזה - "מעתה ועד עולם": ה' אורות מתגלים על נוק, שבה ה' חשך נעשה צדק דאוקיד עלמא בשלהובתי. ואז בה' אורות אלה נעשית צדקה, וסי' זינגלינו מדבר בצדקה רב להושיע". מדבר - שנא, "ודברתי על הנביאים" - הנבואות ודאי. לתקן זה ניתנו להיות בסוף הכל עושים מצדק צדקה, וסי' זינגלינו "וורחה לכם יראי שמי שמש צדקה". והיא עצמה "ונבאו בניכם". וזאת היא אות אחרונה של השם, צ' צדקה ודאי. לזה [ה]תכלית ניתן הנבואות בתחלה, מה שצריך להביא הגאולה על ידיהם, ונבואות באחרונה לכל ישראל, בהם "רב להושיע" ודאי, בכל ריוח שיפתח להיות התיקון לעולם ולעולמי עולמים.

[ת]יץ של השם הזה הוא סל"ת של המנחה. בו, "וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דבר". בא וראה, יש באדם מה שיצא מן הפה העליונה, כי הכל במאמר נברא, ונוסף עליו בחי העפר התחתון... [שבה] נתלבש המאמר ונעשה בשר, ל"ב אורות. עליונים ירדו למטה, ונתלכשו בתוך הבשר הזה. והיינו בהגיעו אל העפר היו מתלכשים בה, ונחתם שם אחד שהוא אהו"ה. ואז קיבל העפר כל הכחות השייכים לו, ונעשה גוף אדם. וסי' זינגלינו "לב טוב" לב - ל"ב אורות האלה, טוב - זה השם אהו"ה, וסודו "בכל לבבך" - בשני יצריך, כי גם יצה"ר יהיה טוב, וזה מצד הלב בשר. אבל כשאדם חוטא - הטוב מסתלק, ולב נעשה לב אבן, בשר נעשה שבר. ולע"ל יהיה שולט לב טוב, ואז לא יהיה עוד עצבון, שנאמר בו "ויתעצב אל לבו" - עצב שהיה מכסה על לב. וה"ס קש ותבן וסובין המכסין הסלת. ובסוף צריך שיתגבר הסלת, כדי שתוכל ההשפעה

הערות על ברית מנחה

קעה

הבשר יתוקן. ומפני הבשר שלא נתקן, היה צריך אלה הדינים. אח"כ "מה יפית ומה נעמת" - גם הנועם יהיה, כי הו יתחבר ויעשה מנחה. וזה הו היא י"ג בסוד אהבה, וזהו "אהבה בתענוגים". "והיתה מנחתו כבוד", שהיא ל"ב, בסוד לב שאמרת, יהיה בסוד מנחה בחיבור הו' "מנחתו כבוד" ודאי. משם והלאה "והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד".

(6) **על אלף השביעי**, עיין דעת תבונות סימן צב: "אמר השכל - חכמינו ז"ל הורונו שהעולם מתקיים שיתא אלפי שנין, ואחר כך אלף השביעי הוא חרוך, ואחר כך הקב"ה מחדש עולמו (סנהדרין צו ע"ב). ועוד מצאנו שאמרו (שם צב ע"א) על אלף השביעי, "צדיקים מה עושים? הקב"ה עושה להם כנפים ושמים על פני המים, שנאמר (ישעיהו מ, לא), וקוי ה' יחליפו כח". מפשוטן של דברים אנחנו למדים ששלשה זמנים יש, והם, שיתא אלפי שנין; אלף השביעי; והידוש העולם. שיתא אלפי שנין העולם עומד כמו שהוא עתה; אלף השביעי עדיין לא נתחדש העולם, והצדיקים הם כמו שחיו בתחיית המתים, אלא שהקב"ה עושה להם כנפים וכו'; והידוש העולם - שהקב"ה יחדש את העולם חידוש גמור. ואמנם, העולם כמות שהוא עתה, הנה אנחנו רואים שהגוף יש לו כל השליטה כאיש שורר בביתו, כי זה מקומו ולא אחר; אך באלף השביעי הנה הצדיקים מתעלים מן הארץ, ונשאר הגוף חוץ ממכון שבתו, ואינו אלא כאיש נודד ממקומו, וכאורח נמה ללון. על כן לא תשאר לו שליטה אלא כמשה רבנו ע"ה בעלותו הרהר, שכיון שנתעלה מן הארץ לא הלך עוד בדרך יושבי הארץ. וכן לאלף השביעי קראוהו חז"ל (סנהדרין צו ע"א), "יום שכולו

ישראל. ועל כן נאמר, "על כל קרבנך תקריב מלח". והוא חולם, והוא אות ברית קודש, המעלה כל הבריאה אל הממשלה השלימה: וזהו טעם הנבואה שתתגלה לע"ל לכל ישראל, כי על ידו עולים כל הדברים עד התיקון הזה, להחזיר הכל אל היחוד העליון. ובתחילה נעשית ע"י יחידים, והם השרשים הראשונים של ישראל, ובסוף הכל כל השרשים צריכים [ל]עלות אל זה, והיינו ו שעולה לשישים רבוא. ואז "הקמיר הכהן את אזכרתה", ואח"כ כל המלאכים מקבלים ג"כ משם, ומביאים הכרוזים בכל הרקיעים. כי מתחלה מגיעים הדברים לישראל, ואח"כ למלאכים, שנאמר בו לע"ל, "כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל", לישראל ודאי. כי כל ישראל יהיו כמדריגה הזאת, וזהו "והנתרת לאהרן ולבניו", הם אלה המלאכים שמקבלים אח"כ, קדש קדשים ודאי הכל בסוד... [קדוש]... [במה] שנקרב במזבח העליון בסוד קשר היחוד. ועל אותו הזמן נאמר, "כלך יפה רעיתי ומום אין בך": השכינה היא ארץ החיים, וכל ענפיה, שהם ישראל, כלם יתקשרו בה, לקבל הנבואה מארץ החיים, "כלך" ודאי. ועמך כלם צדיקים, כמו שאמרת. "יפה" - סוד זה בה; חשך שלו דאוקידו נעשה יפה בה' אור, ונעשה צדק. ואז - "רעיתי", מתקשר הכל ביחוד אחד, לעלות ולהתקשר ביחוד עליון. "ומום אין בך" - לב אבן נעשה לב בשר, לב טוב, כמו שאמרת. ומום אין בך - אלא "ונבאו בניכם וכו' אשפוך רוחי על כל בשר" - שיתקן זה הבשר. "כלך יפה רעיתי ומום אין בך" ודאי. ואז - "מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים", כי כשנתקן המנחה, בא הו אצל הנ', ועושה מנחה. ומה שעד עתה אפילו הנבואה היה בא בקושי ע"י כמה דינים קשים, אח"כ יהיה הכל במנוחה, כי

שבת מנוחה לחי העולמים", כי שובתים בו מכל המלאכות הגופניות שהם החול, אך הגוף לא סר עדיין ממציאותו. כי לא ניתן חידוש עדיין לבריאה. אבל מחידוש העולם והלאה, שהוא (עירובין כב) "למחר לקבל שחרם", הנה אין צריך עוד לשליטת הגוף כלל, כי אינו צריך אלא לצורך העבודה בזמנה, אבל יהיה מציאותו מפל לנשמה, להתעדן בטוב העליון לנצח נצחים:

(צג) אמרה הנשמה – אבל האלף השביעי והידוש העולם, הלא הם דברים נעלמים מידענתנו, ואיך נדבר מהם?:

(צד) אמר השכל – אדרבא, לא נדבר מהם. אבל המציאות של הזמנים האלה וענינם בכלל ידענו ודאי, וזה הוא מה שאנו אומרים מענין הגוף והנשמה. אך פרטי הזמנים האלה ודאי אי אפשר לנו להשיג ולדעת אותם כלל. רק הזמן של שיתא אלפי שנה האלה הוא הנודע לנו ומושג בפרטיו, ועל זה יסוב ענינו ודבורינו בדרך פרטי. ושתי הזמנים האחרים נדעם רק בכלל, שהם הזמנים שהגוף אובד שליטתו והנשמה מתעלה לאיתנה הראשון. עיין גם כן כללים ראשונים – כלל ט עמ' רנג: "ויש לדבר הזה הדרגה גדולה, כי עתה הגוף שולט בעולם הזה כאיש שורר בביתו, והנשמה כגר בארץ. ולא עוד, אלא שגופניות האדם שהיה יכול להיות על כל פנים מתוקן ולא מקולקל, וכמו שביארנו לעיל, עכשיו הוא מקולקל וככהמות נדמה. וזה מושרש בעולמות שלאחר השבירה, שירידת המלכין קדמאין ושבירתם וקילקולם נתנה שורש לשחיתות וקלקול זה באדם ומעשיו. אך גופניות האדם בתיקונו, אע"פ שיהיה דרך גופני, שהגוף הוא השולט, אך שיהיה כטהרה וקדושה, כאכילת קדשים ושאר תשמישי קודש – זה מושרש בנקודים קודם השבירה. והוא

התיקון שיהיה בזמן התחיה, שיחזור כ"ן להיות ס"ג כקודם השבירה. והוא זיכך גדול לגופניות, אבל עם כל זה אינו אלא גופניות, כי עדיין עומדים בעולם הזה, ואין כאן חידוש העולם כי אם אחר אלף השביעי: מדריגה הב' הוא, שיתחיל הגוף לבטל שליטתו, והיינו לא שיבטלו כוחותיו, אלא שיהיה מנושא מכוח הנשמה, ומה שהיתה הנשמה כגר בארץ והגוף יציב בארעא, יהיה להפך – הנשמה היא השולטת והגוף כגר בארץ. והרי זה כמשה רבנו ע"ה בשעה שעלה לשמים, שלא אבד כוחותיו אלא שלא היה משנה ממנהג המדינה. וראיה לדבר – המלאכים שכאו אצל אברהם, שודאי לא אבדו רוחניותם, אלא שלא שינו ממנהג המדינה. והענין הוא – שבחוקו של משה היה הגופניות, ובחוק המלאכים – הרוחניות, והאכילה של המלאכים והעדר האכילה של משה היה מטעם שמבחינו, כדי שלא לשנות, אך לא אבדו את חוקם. וכן באלף השביעי, שעדיין לא נתחדש העולם, הנה לא יצטרך הגוף לשנות את חוקו, אלא שהקב"ה עושה כנפים לצדיקים ושמים על פני המים. וקדושת הנשמה תכלכל את כובד החומריות, שלא יצטרכו הצדיקים לזכרי הגופניות, אע"פ שעדיין לא נתחדש המציאות. ומושרש זה בעולם העקודים, שיש שם כלי ממש, ולכן יש כאן גוף ממש, אלא שהוא נסבל מכח האורות, שהם מתפשטים כאיש שורר בביתו, והכלי כאורח נמה לזן – כלי אחד לבד שכולל כל הכלים בעצמו"

עיין גם כן קל"ח פתחי חכמה – פתח מט עמ' קפו: "כי לגלות היחוד הוצרך כל זה הסיבוב, וכשנשלם זה – נשלם כל המעשה שהיה צריך להעשות. משם והלאה הרי היחוד כבר מגולה, והעליות הם עליות לפי היחוד

הערות על ברית מנחה

קעז

ונשלם המעשה הזה, ואז הוא מנחה לגלגל הסובב. משם והלאה יראה ענינים פנימיים, שהם שרשי הילוך הזה, והם דברים מתגלים אחר ידיעת היחוד, והם שרשי ההנהגה בדרך היותר עמוק, שאינו מושג לנו עתה כלל. ובאלף השביעי עצמו הנה יתגלה שורש הענין שניהה בעולם הזה כל זמן הסיבוב, עד שנמצא השית אלפי – בסוד עולם הנקודים, ותיקונם השלם – אלף השביעי, בסוד עולם העקודים, שגם שם יש כלי, רק שהוא נשוא מן הנשמות, כמפורש במקומו. וכבר שמעת איך בו נעשו מעשים, שהם השרשים למה שיהיה אחר כך בעולם הנקודים, אך שם היה הכל עדיין בגילוי היחוד. עד שלא היה מקום לא לשבירה ולא לשום אחד מן הדברים האלה שיהיו אחר כך. ועל כן אחר שנתגלה היחוד – יודע מה שנודמן בהנהגה העליונה, אפילו בגילוי היחוד, לבוא לענין הזה, כי כבר נגלה שם כלי הנ"ל, והוכנו הכנות שם למה שיהיה אחר כך. אחר כך יהיה חידוש העולם בדרך אחר, שאין שם שייכות לענינים אלה כמו שיש לעקודים, אלא משם והלאה הם כולם השגות אחרות בתענוג נפלא לנשמות, ששינו מה ששינו מן השלמות העליון שיתגלה, ודי בזה עתה. יד. ונשגב לבדו ביחודו, הוא סוד 'ונשגב ה' לבדו כיום ההוא'. דהיינו שעד עתה הנה לא רצה לפעול כמו אדון יחיד, אלא כמו גבור בעל כח, כמו שפירשתי למעלה, עד שהיה מקום לס"א לחשוב להלחם בקטרוגיה נגד כח זה. אחר כך הדבר הולך בדרך אחר, 'שהרי הא"ס ב"ה פועל בדרך יחוד שלימתו כמו אדון יחיד ממש, ואז אין שייכות עוד אלה הענינים – הקטרוגים של ס"א, וקלקולי הרע. אלא הוא לבדו פועל בכחו וברצונו, שהוא טוב גמור. ועל כן כל הדברים בתיקון ובשלמות כראוי."

שנתגלה כבר. ונמצא שהם בדרך אחר. וזהו סוד מנחת העולם באלף השביעי, כי כל הילוך המעשה הזה הוא כל זמן השית אלפי שנין, דהיינו משהתחיל ההעלם עד שנתגלה היחוד, שכל זה הוא מעשה ממש שהוצרך להעשות כדי לבוא אל בירור הידיעה האמיתית, שכבר נודעה כך האמת כראשונה, שהיחוד הוא האמת הקדום, אלא שרצה הא"ס ב"ה לגלותו בגילוי ברור – להראות גודל שלמותו. ולעשות זה, הוצרך לעשות מעשה גדול, שהוא העלם שלמותו זה, עד שימצאו החסרונות, כדי שסוף סוף יחזור ויתגלה, ויראה לכסוף מה שהיה כבר מתחלה. ואז נקרא שכבר נח מענינו זה, והשלים מה שחשב לעשות, והרי נגלה היחוד הזה הקדום. ומשם והלאה יהיה התענוג הנצחי, שהוא מה שיתענגו הנשמות בבירור אמיתו, שזה הוא העונג האמיתי, וכמפורש למעלה. והנה לפי היחוד שנתגלה – יעלה את האדם עליות אחר עליות, כאשר שיער כמחשבתו הנעלמת. אך הנך רואה שיש הפרש בין שית אלפי שנין למה שבא אחר זה, כי כל השית אלפי שנין הם הסיבוב ההולך וסובב, עד הגיע אל הנקודה שממנה נסע, דהיינו היחוד, כי ממנו נסע הגלגל הזה, ואליו יחזור, ואז נח, והיינו מנחה לחי עולמים. ומה שיהיה משם והלאה – הוא דרך אחר וענין אחר, שאינו לפי הדרך הזה כלל. והנה ביאת המשיח הוא ראשית גילוי היחוד, והוא סוד "שמחנו כימות עניתנו", כי ימות המשיח מקבילים לכל החסרונות שהיו כבר, כי בזמנו עד סוף אלף הששי צריך שהיחוד יגלה ענינו בכל צד, וכל החסרונות יתקנו בו. ובסוף אלף הששי, אחר שכבר נעשה אפילו יום הדין הגדול, שבו מתבררים כל המעשים שנעשו לאמתם – אז נקרא שחזר היחוד ונתגלה,

בבחינתו, ולא בבחינת הששה, והיינו כמול ונקה ולא ב"ב הראשונים. ונמצא שהחורבן הוא בתריסר שעות, דהיינו ב"ב תיקונים כמו כל שאר הימים, ובסוד זה הוא אלף שנים דוקא."

שם, עמ' שצח, [ח"ב עמ' מ] – מאמר רישא וסופא: "ונחזור לענין, כי מצד חיבור השם וכינויו הלך הסדר מצד ארץ ושמים, כי צריך שבסוד הסוף ישתלם התיקון שיחזור כל רע לטוב, עד שנכיריהו למפרע בראש. ואז נקבעה עבודת התחתונים בנוקבין, וסודו (קהלת ה, ח) מלך לשדה נעבד, כידוע, כי הם בחי' הסוף, ודבריהם הולכים אל תיקון גילוי הסוף, שבכחם יתגלה הראש כבראשונה בסוד הזכרין המשפיעים אליהם. וסוף הכל הוא שהידיעה תגיע להעביר הראש אל הסוף לראותם בהשואה אחת, פירוש – כי סוף הגילוי השלם הוא ההשואה השלימה. ותראה, כי באלף השביעי שם יהיה גילוי הסוף, והוא מנוחה הבאה אחר הטורח."

שם – פירוש מאמר ארימת ידי עמ' תיח [ח"ב, עמ' סא]: "ותבין כל זה בסוד ימי השבוע, שהם סדר סיבוב כל כללות ההנהגה. בסוד (ר"ה ע"א) שיתא אלפי שנין וחד חרוב, דהיינו אלף השביעי הוא הסופא והוא השבת, שלאחריו בא אח"כ חידוש העולם, בסוד השואת הראש והסוף, כמ"ש למעלה. אך על כן יש לו בין השמשות, שמכנים כל עניני החול לקדושת השבת. וכבר נתפרש זה בסוד (שבת מג ע"א) הואיל ואתקצאי בין השמשות וכו'. כי הוא סוד היסוד הכולל כל עניני הזכר הצריכים לעבור ממנו אל הנוק. ולכן בחומם, שהוא התיקון הו' נכללים כל התיקונים הראשונים לצורך פעולה זאת – להביאם אל הסוף. וכל זה אפרש לך בפרט, ותשמע סודות גדולים נפלאות תמים דעים."

עיינ גם כן אדיר במרום – תנא רזא דרזין: ואפרש לך עתה ענין שירותא וסיומא. כי באמת הוא סוד גדול ועמוק, כי הוא כללות ההנהגה באמת בכלל, וגם בפרט לכל א', כמו שתשמע בס"ד. והנה סוד הכלל נראה בכריאת העולם, שהנה העולם נברא בו ימים, ואחר כך בא השבת שהוא מנוחה. וכמו כן יש בענין העולם שהוא מתקיים שיתא אלפי שנין, ואחר כך יש אלף השביעי בסוד שבת. והנה כמו כן יש חיי האדם שהוא מורח בהם, ובסוף מגיע אל המנוחה, בסוד, ינחו על משכבתם (ישעיה נז, ב):

עיי"ש עמ' קצא: "והנה תראה כי לאלף השביעי אנו מוזכרין זמן, שהוא אלף שנים באמת. אך אחר אלף השביעי אין עוד זמן כלל, כי אז הוא הנצחיות. ואף על פי שנוכר איזה פעמים אלף השמיני, לאו דוקא, אלא ר"ל מה שבא אחר אלף השביעי. והענין, כי הו"ת רישא הם השולטין, כי הם מעתיק בא"א, וכשאחד מהם שולט הנה יעיר בממשלתו כל ההנהגה. אך ההנהגה הראויה להתעורר היא רק הי"ב תיקונים של הדיקנא לבד, לכך הם שבעה ימים של י"ב שעות לכל אחד, כי בשלימת הששה ששה פעמים תתעורר הנהגת הי"ב, לפעול לפי השולט עליו, אך ההנהגה תמיד היא אחד. ובשלימת יום הו', ההנהגה עצמה מתחלפת צורת הנהגתה, לכן הם י"ב תמיד, לא פחות ולא יותר. כי אפילו יום הו' אינו לפי עצמו, אלא לפי מה שהוא מתחבר אל האחרים, כי הרי הוא מסבב בזמן ככל הששה האחרים. אבל אין הימים שמונה, לכלול גם החידוש שאחר הו' אלפים. אלא ז' ימים, כי עד שם הכל הוא ב"ב לבד. אך אחר הו', יש בחינת הנהגה אחרת, מצד יום השביעי כמה שאינו מתחבר אל האחרים כלל. ונשאר הוא לבדו פועל

הערות על ברית מנחה

קטמ

נקראים תולדות, כי אין האילן הקדוש משתנה, ולא נוסף עליו כלל, אלא ממה שקבוע כבר – יוצאות אלה התולדות. והנה עד סוף אלף השביעי יכולים אנו להבין שהוא כן, כמ"ש, כי עדיין יש למעלה הכחנה בין דו"ן. אחר כך הוא סוד ההשוואה, ולא נוכל להבין הדבר איך הוא. אך מזה הענין הוא יוצא ודאי, כי סוד הכל (בראשית ה, ב) זכר ונקבה בראם ויאמר להם אלהים פרו ורבו וכו'..".

עיינ גם כן פנות המרכבה – פנה רביעית עמ' של: "בא וראה, שבעה ימים הם הסוכבים בששה, והיינו שית אלפי שני – מתחלקים לשבעות – שבעת ימים לאחד. אך ביום השישי של העולם, שהוא אלף השישי, בו יהיו נכללים כל הסיכוב של שבעת ימים שמכב בששה אלה, והוא **יביא אותם אל יום השביעי האמיתי, והוא האלף של "וחד חרוב", ששם חוזרים כל הדברים אל המנוחה על ידי האש שאמרתני.** ועל כן כשהגיע ליום השישי, אמר, "כי כל בשמים ובארץ", שהרי כאן נכללו כל החוקות, הו' עינים, בששה ימים לבד. ואז, "לך ה' הממלכה", הכל עובר אל יום השביעי, שהוא מלכות ודאי – ה' אחרונה, היא השולטת בפנה הזאת, כי שם נשלם בשלימות האחרון..".

ראה ג"כ אוצרות רמח"ל על דברי הימים עמ' רו: "לכן, והיה בהניח ה' אלקיך לך מכל אויביך מסביב", זהו אלף השביעי שאז הם"א נמחית לגמרי, ואז הוא זמן המנוחה השלימה ודאי. ובזמן ההוא, "תמחה את זכר עמלק", שאז ישתלם לשכוח אותו ודאי. "מתחת השמים" שאז הוא זמן ז"א (אומין) מזה שמזמין שמים ודאי. "לא תשכח", שלא תחשוב כי בהיות זמן מנוחה ועונג ישתכח לפחות הזכר הזה, אלא, "לא תשכח" ודאי:

שם – מאמר ביאור ז' מלכין עמ' תמו [ח"ב, עמ' צז]: "וסוד הכל הוא ענין כלת משה, וזה הדבר כבר נתפרש במקום אחר. כי השכינה נעשית בת זוג לכל אחד מישראל, והיינו (ישעיה נז, ב) ינחו על משכבותם הולך נכחו. וזהו עיקר פעולת הצדיקים, שהמאציל ית"ש נתן להם מציאות שיפשוטו הם אור הקדושה עצמה, והיינו שבהתדבק נשמת הצדיק בשכינה, יתחדש מלמעלה אור, מה שראוי להתחדש, וימשך עד זאת המדרגה של השכינה, שאמרתני שנעשית להם בת זוג. והרי, אתפשטת מהימנותא, כמ"ש הרשב"י ע"ה (וזהר ח"ג רצ ע"א), וזה כל תענוגם, וזה ענין השלימות שזכרתי למעלה, שנתגלה תמיד אל נשמות הצדיקים. וזה דרך הגילוי, הנה המוחין של הנשמה הם נדבקים למעלה, ולוקחים אור מה שלוקחים, ובתוכם באמת מתלבש מה שמתלבש, כמו אי' בז"א. ונמשך להם בכל יום אור חדש במוחייהם, והם ממשיכים אותו למטה עד השכינה, בסוד בת זוג שלהם. ואז יוצא ממנה לחוץ, והרי השלימות נתגלה. והגילוי אין צריך שיהיה כי אם למטה, כי למעלה כשרש ישנו, אלא שמתגלה בכל המדרגות, עד שמגיע למדרגה זאת התחתונה. ובאמת על זה נאמר, (תהלים קכח, ג) בניך כשתילי זתים סביב לשלחנך, כי השלימות שנתגלה – שוב אינו נעלם. ובו נאמר, (ישעיה ג, י) אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו. כי האמת, שאין השלימות הזה נשלם עד שמתגלה מן השכינה כנ"ל, והצדיק משיג מה שמשיג, בין בהמשכה הראשונה בסוד המוחין, בין בהמשכה אל השכינה בסוד בת זוג. אך שלימות הדבר הוא כשנתגלה לחוץ, והם הם העולמות שהצדיקים נוחלים, כמאמרם ז"ל. ואלה

הערות על ברית מנוחה

בחינה שרשית כללית, בלי התפרט כוחות, כי כך היא המידה תמיד – כלל ופרט. וזה כמו שנותן לו שורש עולם האוון, שאין שם רק ה' אחת: ואחר כך לאבד אפילו זאת, ולא יגרום שום חושך לנשמה כלל, כי לא יהיה שולט הוא, אלא כרוך בה לגמרי, ומפל אליה. והיא מאירה בכל בחינותיה בשלימות, וכמו שנותן לו שורש האורות של השערות, שאינם מושגים לנו כלל, כי אין משיגים במקום שאין בחינת גוף מושרשת שם."

עיינן ג"כ אדיר במרום עמי קפח: "ולכן יעשה הקב"ה דין פרטי על כל דבר ודבר שנעשה בכל זמן מזמן בריאת העולם בכל השית אלפי שני. ואז יבוא אלף השביעי להסיר הצורה מכל ההנהגה הזמנית, והוא סוד: אתחבר כלא בתריסר שעתי, ועוד אדבר לך מזה בס"ד. ואחר כך אלף השמיני, דהיינו חידוש העולם, אז יהיה נבנה הבנין של כל השרשים לפי הכנת הענפים כמו שזכרתי. והבנין הזה הוא נעלם לגמרי שאי אפשר לדעת ממנו כלל."

שם, עמי' שצח [ח"ב, עמ' מ] – מאמר רישא וסופא: "ותראה, כי באלף השביעי שם יהיה גילוי הסוף, והוא מנוחה הבאה אחר הטוהר. אך עוד צריך גילוי יותר חזק, והוא השואת הראש והסוף שנודע שהכל אחת, וזה ההפרש שבין אלף השביעי לשמיני, כי בשביעי יגיע הראש אל הסוף ויתחבר בו, ובשמיני יעשו כלם בהשואה א' כבראשונה, וה"ם יהוד השלם, בסוד, ה' אחד ושמו אחד. ומה שיהיה באותו הזמן בנבראים אינו מושג."

עיינן ג"כ פנות המרכבה – פנה רביעית עמי' שלא: "זוה המאור – כל מקום שנפנה, שם נמצא הוא מתגדל בלא שיעור. וזה רק מה

עוד, "והיה בהניח ה' אלקיך", הרי העמידוהו, אלמלא שמרו ישראל שני שבתות כהלכתם מיד נגאלים. בג"כ, "ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה", יום השביעי יום השביעי, ואלו הם השני שבתות שאמרנו."

(ד) על אלף השמיני עיינן לעיל הערה (6) ועוד דעת תבונות סימן צב: "וכן לאלף השביעי קראוהו חז"ל (סנהדרין צו ע"א), "יום שכולו שבת מנוחה לחי העולמים", כי שובתים בו מכל המלאכות הגופניות שהם החול, אך הגוף לא סר עדיין ממציאיותו, כי לא ניתן חידוש עדיין לבריאה. אבל מחידוש העולם והלאה, שהוא (עירובין כב) "למחר לקבל שכרם", הנה אין צריך עוד לשליטת הגוף כלל, כי אינו צריך אלא לצורך העבודה בזמנה, אבל יהיה מציאותו מפל לנשמה, להתעדן בטוב העליון לנצח נצחים."

עיינן ג"כ ספר כללים ראשונים – כלל ט עמי' רנד: "אחר כך העולם מתחדש ממש, ואז אוכד הגוף מה שבחוקו, ואובדים חסרונותיו, ונשארת הנשמה לבדה שולמת. והנה מה שהוא בעולם הזה אנחנו יודעים ויכולים להבחין בהבחנה פרטית, ולכן מאצילות ולמטה נבחין כל פרטי האילן. אך מאלף השביעי והלאה לא נדע כי אם ככלל, ואי אפשר לדעת עניניהם כמות שהם, רק נדע שהנשמה חוזרת ומתעלית מירידתה, והגוף הולך ואובד חסרונותיו, ולא תהיה בחינתו שולמת. ולפי ההדרגה שאמרנו, הנה יש לו לאבד בתחילה הבחינות היותר עבות, וישאר כמו שנותן לו שורש עולם החוטם, שאין שם: אלא ו' אלפין, כמ"ש: ואחר כך לאבד גם היותר דקות, ולא ישאר לו כי אם

הערות על ברית מנוחה

קפא

ובהתעלמה, אדרבה, היה הגוף הולך ונתגלה, ונכנה לפי ענינו. וזה היה רק לעשות הגוף והנשמה שתי יצירות. ואח"כ חזרה הנשמה ליכנס בגוף, ועמדה עמו, והקלוקלים המושרשות בגוף לא היה להם זמן פעולה כלל. אך בעולם הנקודים ניתוסף דבר אחד, והוא שמלבד היות הנשמה נפרדת מן הגוף, הנה נמצא מציאות אחד שתפריד הנשמה מן הגוף פירוד ממש, שלא יבנה הגוף מן ההעלם הזה, אלא אדרבה יתקלקל באמת. וכאן נשרשו ענין המיתה, וכן כל הדברים הנקראים מיתה, כמו עני חשוב כמת, וכל שאר ענינים מדרך הזה, כי כל מה שהוא הסתלקות פנימיות מן החיצוניות [גורם] שהקלוקלים הנשרשים בחיצוניות יהיו נפעלים בהתגברות הס"א. וזהו מ"ש הרח"ו זללה"ה שהעקודים היה מקלקל ע"מ לתקן ע"ש. ובוזה נבין עוד ההפרש שבין העקודים לנקודים קודם שבירתם - העקודים הם בסוד נשמה וגוף בשתי יצירות, אך אעפ"כ מתדבק זה בזה, שהגוף נישא ונסבל מן הנשמה היטיב. ולכן אין לקלוקלים מקום כלל. אך הנקודים אינו כך, כי מלבד מה שהם שני יצירות - יש מציאות שהגוף יכול להתקלקל בקלוקלים, ואז תפרח הנשמה ממנו. וע"כ יהיה הדבר תלוי בו ועומד: אם יהיה הגוף בלי קלוקל - תשאר בו הנשמה, ואם יהיה באיזה קלוקל ובלתי הכנה - תסתלק הנשמה, ויהיה נוסף קלוקל על קלוקל, כי הקלוקל המושרש יוציא תולדותיו. וזאת היא הנהגת העולם הזה ממש. והנה יבין עתה כי עד תחיית המתים שיש מיתה בעולם הוא הכל מצב הגוף לפי הנקודים אחר השבירה והתיקון שנעשה. ואחר התחייה יהיה במצב הנקודים קודם השבירה, שאעפ"כ האדם הוא אדם, רק

שנראה ממנו - שאין לו שיעור, ולא נודע ענינו. אך מהות המאור - לא הכירו אותו שום אחד. ועל כן נודע שזה המאור ישלוט לנצח, והוא יתגלה באלף השמיני, ויותר מזה אין יודעים ממנו. וזה אות ג' של השם השולט בפנה הזאת. והוא (גדולה) [גדולת] הלבוש בזה - שבו מתראית הגדולה הזאת. ותתפשט הגדולה ממנו בשעת שליטתו. ועל כן יקבלו הנשמות ידיעה חדשה, שאין להם עתה כלל!"

עיינ ג"כ אנרות פתחי חכמה ודעת, שערי רמח"ל עמ' שפ: ועכשיו יבין עליית הגוף - איך הוא עתיד להתעלות מעילוי לעילוי. הנה כל סדר שנסדר אחר הצמצום הכל נדרש בסוד ע"ס, ולכן נאמר (שקיימות) [שקיום] כל דבר הוא ע"י ע"ס. כי אין שום דבר נמדד אלא במדה הזאת. וע"כ גם מצבי האדם בזמנו [נדרשים] כן בע"ס, והוא מה שהזכיר בעל ברית מנוחה העליות עד אלף העשירי, והתם בו. ומכאן יראה אגב אמיתת הרח"ו זללה"ה שגמר למעות סברת התחדשות העולם בו שמימות, כי הרי ספר הנ"ל הוא ספר נכבד ויקר מאוד, ונאמן בכל דבריו, מפרש סוף העילוי עד אלף העשירי, כמבואר שם בהקדמתו. והענין, כי ודאי צריך שיהיו עליותיו נשערים בשיעור הע"ס, והנה מצב האדם, וכן העולם, הוא בסוד הנקודים אחר השבירה והתיקון. ניתן מקום לרע המושרש בסוד הגוף להיות שולט וגורם לקלוקלים באדם עצמו ככל ענין הנדרש בשבירת המ"ק. ואפילו אחר התיקון הנה ידוע שלא נשלם הבירור, ונשארו תולדות השבירה, שעתה פועלת פעולות רבות - כל ענייני הקטרוגים והתחזקות הס"א.

ויבין היטב, כי בעולם העקודים לא היה רק פועלת הנשמה להפך מציאות הגוף.

צריך להיות, שהוא אחר כל העילויים, אלא באלף העשירי. משם והלאה הוא הנצחיות, שאין אנו יודעים בו כלל, שכבר נשלמה הבריאה לגמרי, דהיינו שעלתה בכל עליותיה. ואמנם הענף התחתון, כהיותו פועל בתחתונים – נתן להם עבודה. אך שאר הענפים, כיון שאינם צריכים תיקון – אינם נותנים עבודה, אלא אדרבא – הארה ותענוג לפי מה שכבר זכו בעבודה הראשונה:

עיין ג"כ פחוד עמ' שפ, הובא לעיל בהערה ז.

(9) על מלאך שמועאל או שמועאל ראה עץ הים ח"ב – שער מז סוף פרק ו עמ' קח ע"ד: "ממטרון מלך בעולם היצירה שמועאל למעלה ממנו בבריא. ווי שרים דבריא נקרא שבעת הסריסים ווי דיצירה אינם נקראים סריסים כי הנהגתן בחול ובריא בשבת כנודע. שמועאל הוא ענפאל יהואל. דע כי יש ביסוד אמוא דעשיה השם יאהלו."

ראה כמבוא על מלאך הנ"ל. ראה אגרות רמח"ל עמ' סד: "הפצירו בו שישאל מהמגיד וישביעוהו להשיבו, וזאת תשובתו אליו: באומינא אומינא בשמוא דה' צבאות חי וקיים דאנא איהו שמועאל עבדא דאלה"א חייא דמתחליל בפומך, ואליהו מהימנא ושאר נשמתין דצדיקיא אינון דמתגליין עלך ולית הכא ס"א כלל."

ידוע עכשיו ומפורסם שהמלאך הקדוש הזה התגלה לרבינו הרמח"ל ונעשה המגיד שלו ומסר לו רזין טמירין וזוהר תניניא, שהוא זוהר הגאולה. ראה רכב ישראל עמ' 233.

(10). על ענין הנקודות, עיין שערי רמח"ל פחוד עמ' רמד סימן קיב: "עשר הויות שונות בנקודותיהן להוצאת כתות

שארין קלקול, והגוף הוא גוף והנשמה בתוכו כמו שהוא עתה, רק בתוספת כח. אמנם אם לא שכבר חלק הרע שבגוף ניתקן – לא היה נמנע מלהתקלקל כבראשונה, כי יש כח לקלקול המושרש בגוף אחר השכירה להוציא תולדותיו. וידקדק היטב על הדברים כי א"א להאריך עד סוף הענינים.

והנה כל זה כללות שיתא אלפי שנין. אח"כ אלף השביעי יעלו הגופות במדרגות העקודים – שהגוף נישא מן הנשמה, ע"כ הקב"ה עושה להם כנפים ושמים על פני המים. ויראה שבנקודים הגוף נפשט במדרגותיו, כי הוא מקום שלימתו. אך בעקודים הוא כלי אחד לבד, כי אינו מקום שלימתו, וע"כ אין בו כח להוציא קלקולים כלל, ויובן היטיב. והנה עדיין יש גוף ניכר. אך באלף השמיני יתערב הגוף בנשמה כבתחלה, כמו באורות החוטם. ובתשיעי כמו באורות האוזן, ועדיין ניכר גוף קצת. ובעשירי ישוב למדרגות העה"ב שא"א להבין בו כלל – העשירי יהיה קודש."

(8). על אלף העשירי, שעין לא ראתה, עיין קל"ח פתחי חכמה – פתח צו עמ' רצא: "הכל הוא לפי מה שיהיה בנצחיות, מאלף השביעי והלאה. כי הכל נקרא נצחיות, כיון שאין עוד מיתה. אך בזה הזמן יש לחלק בין זמן העליות, והוא עד אלף העשירי, שמגיעים לאורות דע"ב. וזמן הנצחיות אחר שקבעו הדברים, שהוא לנצח נצחים."

שם – פתח צח רצד: "כי בתחלה קבלו ההנהגה כך מן הענף התחתון, ואחר כך יקבלוה מן החלק העליון ממנו, ואחר כך מן החלק היותר עליון, עד המקום שמגיע לו לקבל, וזהו סדר ההדרגה. ונמצא שאין מציאות התחתונים נשלם לפי מה שהוא

הערות על ברית מנוחה

קפג

אך עיקר הפעולה כאותיות, גם זה אנחנו רואים - שלצורך ההבנה די בכתיבת האותיות לבד.

שם פתח לא עמ' קיד: "והעיקר הוא, שהם [מנת"א] ד' מיני תיקונים, דהיינו האותיות הם האורות עצמם של הנהגת ז"נ היוצאים מאימא. והנקודות והתנין, אחד - הוא מה שאימא שורה עליהם בבחינת מקור שלא נתפרשה מהם אפילו בצאתם, והיינו תנין על האותיות, ואחד - מה שאימא מנהגת אותם, והיינו נקודות המנהגות את האותיות. ומעמים הם תיקונים הבאים להנהגה השלמה מצד החכמה. כיון שנתחלקו הדברים בחילוק זה, מיד נקשרים תחת סדר הד' מלואים כנ"ל."

על סוד עשר נקודות עיין אדיר במרום עמ' תכד [ח"ב, עמ' סח] - פירוש מאמר ארימת ידי: "כי כל זה הוא רק בשם אדנ"י, שהוא הכבוד הזה המתפשט לנשמה על הנבראים, אך שם יהו"ה ב"ה אין בו שום שינוי. ועל כן העבודה היא רק בכאן, להקריב המשרתים אל שרשם שם [ח"ד, עמ' טט] והנה הכבוד עצמו מסתדר בסדר הצריך בעצמו לעשות פעולותיו, והם סוד הי' נקודות שבספר ברית מנוחה, כמפורש במקומו. ויש מסך אחד לפניו בהיכל קודש קדשים. ואח"כ ההיכלות עצמם עשויים לצורך הדביקות כנ"ל."

עיין ג"כ, גנוי רמח"ל מאמר הרעותין, עמ' רנד: "וזה הוא יותר קרוב מעט אלינו, והוא מה שמשגיח הא"ם ב"ה על נאצלו ושורה עליהם, והיינו בחינה אמצעית בין הלא ידיעא לידיעא. אך כדי שיתחברו בו בדביקות אחת הספי' עצמם לפי עניינן למטה, עשה לכתרו זה בחינת היכלות, והם עצמם בדמיון ההיכלות שלמטה, שנתפרש במקום אחר סודם, איך שהכבוד המתפשט

המלאכים. והנה השרשים גם הם צריכים להאיר בהתפשטות פרטי, לפי המציאות שהם צריכים להימצא. וכללות הענין הוא סוד עשר שמות הו"ה, מנוקדים בנקודים פרטיים, והם המבוארים בספר ברית מנוחה, וסודם - התנוצצות מאורות בסדר עשר ספירות, התנוצצות פרטי, שממנו מקבלים כל המלאכים לפי סוד מחלקותיהם. והוא הסדר המעמיד אותם באותה בחינה [שבה] המלאכים מקבילים לכל פרטי הנשמות לפי בחינתם."

עיין ג"כ קל"ח פתחי חכמה - סוף פתח יג, עמ' מב: "וכן כל שאר התמונות על הדרך הזה. זה פשוט, שהכל מודיע לפי תכונת הצורה, אם אורות כללים, אם אורות פרטים, אם מתפשטים ואם לא מתפשטים. דרך משל, כל נקודה היא שורש אור עומד למעלה שאינו מתפשט למטה, כל קו הוא אור מתפשט. וכן כל התמונות כולם - כענינים ממש למטה כך ענינים למעלה:"

- שם פתח כא עמ' נד: "שלמות האותיות תלוי במעמים - נקודות - תנים שמתחברים עמהם, כל אחד משלימים בהם פעולה כראוי להם. אך עיקר הפעולה באותיות: אחר שבארנו ענין האותיות, עתה נבאר ענין מנ"ת המתחברים עמהם: שלמות האותיות תלוי במנ"ת, וזה כי להיות כל דבר נבחן שורש פרטי, נבין מה שהוא עיקרי לבד, ומה שהוא שלמות לבד, וענין זה של הפעולה העיקרית הוא האותיות עצמם, ושלמותם הם מנ"ת: שמתחברים עמהם, כל אחד משלימים בהם פעולה כראוי להם, והו דבר הנראה לעינים. כפי מה שהוא למטה - כך הוא למעלה. והרי אנחנו רואים ששלמות האותיות תלוי באלה שמתחברים עמהם, כך למעלה הוא ענין אחד מתחבר לענין האותיות עצמם:

הערות על ברית מנוחה

הוא נמשך לפי היש מאין שאינו הדרגה. כי בהמצא נפרדים, שהם בריאה יש מאין, נמצא ההתפשטות מן הספירות עליהם, להמציאם כמו ענפים להתפשטות ההוא. והנה יש הפרש בין מה שהיה נכלל בזה העולם מן דמות אדם בדרך הנהגות, ומה שנכלל בו מדמות אדם בדרך ציור המראה. כי אותו של הנהגות היה יכול להמצא כולו בכל ענפיו, שאינם אלא אורות, כמו השורש. אך אותו של הנפרדים לא היה יכול להמצא אלא הכח צו"ר מ"ק בפועל, וענפיו בכח, שכבר יש בטבעו ומותו להוציא ענפים נפרדים מומנו לפי כל פרטיו, מה שאין כן שאר הספירות, שאין בטבעם אלא להוציא אורות אחרים שיהיו ענפים להם."

(12) על השמות הוי"ה בניקודם שהיה זוכר כהן גדול ביום הכיפורים, עיין קיצור הכוונות עמ' קכה: סוד הג' וידויים הם בסוד ע"ב ס"ג מ"ה כנ"ל. ועשר פעמים מזכיר כ"ג השם המפורש ביה"כ: ג"פ בכל וידוי: אנא השם, אנא בשם, לפני ה', הרי ט', ואחד באמרו לה' הטאת, הרי י'. ויש להם נקודות פרטיים והם מוזכרים בספר "ברית מנוחה" וכך כ"ג היה מזכיר אותם. ובאמור הידויים של סדר העבודה צריך לכוין בהם, ואלו הם ההיות בנקודות: בוידי הראשון ג': יְהוָה והוא בנצח, יְהוָה בהוד, יְהוָה ביסוד, כהטאת-א': יְהוָה והוא במלכות. בוידי הב' ג': יְהוָה כחסד, יְהוָה בנבורה, יְהוָה בת"ת. בוידי הג': יְהוָה בחכמה, יְהוָה בכינה, יְהוָה בדעת. ואלו הנקודות הם סוד ההרכבות הפרטיות שמתרכבים המאורות לפי התנועות הניתנות להם בעלית הקרבנות."

עיין בפירושו לברית מנוחה של המרח"ץ

בבריאה, מסתדר בסדריו כמו שצריך לצורך ההנהגה והוצאת המשרתים, בסוד עשר היות בנקודים המפורשים באורך בס' ברית מנוחה. אך ההיכלות הושמו לסדר אחד, שבו יהיה מתדבקים המשרתים כשרש, שהוא הכבוד. וזהו סדר אחד פרטי הצריך לזה בסוד הנפשין והרוחין שבהיכלות שמתקשרים כולם, עד שנקשרים בנשמה העליונה העומדת בהיכל קודש-קדשים, וכמבואר במ"א."

נמצאו למדים שעשר ההיות בנקודותיהן, הם מוציאים ומעמידים תחת המלאכים השונות, עיין מבוא.

(11) נראה לענ"ד שהוא רומז לצורת"ק - כוח גורם הצורה. עיין קל"ח פתחי חכמה - פתח למ עמ' קמו: "אך בכאן נוסף שיש ב' ציורים, ציור התחתונים בדרך הנהגה כנ"ל, ועוד ציור התחתונים לפי מה שהם פרוש - כי הרי שני מציאויות צריך שיהיו, והיינו שדמות האדם יתפרש בכ' דרכים, א' - בדרך הנהגה, ויהיה כל כך מיני הנהגות. ב' - בדרך ציור מראה ההנהגה, והם הנפרדים למטה. וצריך חק אחד כללי שיתן מציאות לזה ולזה. ולנפרדים עצמם צריך שימצא כח אחד גורם להם הצורה בדרך מה שהם מצטיירים, הוא העומד על הנפרדים עצמם להעמידם בצורתם, והוא הנקרא בספר יצירה, צו"ר מ"ק, ובו יש כח להוציא הנפרדים יש מאין, לפי בחינתם שיהיו ענפים שלו, כהיותו מין הארה אחת שאין לה להוציא ענפים אחרים אלא נפרדים, יש מאין לפי בחינתה. ואמנם כח זה אינו נמצא בספירות מצד עצמם, פירוש - אינו הדרגה אחרונה שבאורות הספירות, וען

הערות על ברית מנוחה

קפה

(14) גם רבינו הרמח"ל כתב **תפלות לפנות המרכבה** והם מקבילות הרבה לאלו של הברית מנוחה. עיין גנוזי רמח"ל עמ' שלג-שנט.

(15) **השווה עם תפלה [לקבלת השפע] שכתב רבינו הרמח"ל תפלות לרמח"ל עמ' תע:** וירמיוא"א [ויהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי] יתן, שתצוה למלאכך הקדושים שמועיואל מטטרון יהואל להביא תפילתי זאת משער לשער בעד שערי הרחמים הפונים עבר דרום, עד שיביאוה ויעמידוה בהיכל ק"ק [קדש קדשים] כמו מנוחה מקבלת. וירמיוא"א [ויהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי] בעבור שמך אֱהְיָה [אשר] אֱהְיָה הנכבד והנורא, שתצוה אלי השרים המקיפים את [המרכבה] התחתונה השומרים את דלתות [שערים] יופיאל רפאל שפטיאל [שימרו] להביא את תפילתי ולהעמידה ב[מכון] שבתה. וירמיוא"א [ויהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי], בעבור שמך אהוה, שתצוה את השרים ישראל יהושעאל צדקיאל שיכניסו תפילתי לפניך צור איום מלכנו ומוראנו, ויוציאו את שאלתי לפניך כאשר יש ברצוני. והנני מבקש מ[מך] אלוה הרחמן, בזכות שמך הנורא והאמיץ אֶתְרִיָּאל יְהוָה יֵאֱהָדְנֵהוּ, שתעניני ולא למעני, כי אני עפר ורמה, ואתה שומע תפלת כל פה. ולכס אני אומר שרי קדש הגבורים, זהרם כוהר הרקיע, ממשלתם בכל קצה, אבירי כח וגבורה ודמיונם כדמיון הברק, באים רצים ושבים. הם מחנה התרשישים, חכמים מחוכמים וקדושים, עולים במעלת השכל, ומעשיהם מעשה נורא, ומזיו זהר פניהם מתפשט ויוצא האורה. ממליכים עליהם מלך בעטרה

(פרק י"ב - כב) ושם יש קצת שינוי לגבי שמות הספירות המקבילות להויות המנוקדות המוזכרים כאן.

(13) עיין סוד המרכבה דמות אדם והיחוד, גנוזי רמח"ל עמ' רנט: "סוד המרכבה: מלכות היא שרש התחתונים, וכל עניניהם נראים בה, וסודה, טוב ורע; והוא ממש מציאות התחתונים, דהיינו בני אדם וכל הגשמים, שהם מורכבים בהרכבה זאת. ואמנם להיות בני אדם מורכבים כך, אינו קלוקל להם, ולא אכדה תקותם. אדרבא, הם בנויים בדרך אחד שיוכל התיקון השלם להעשות על ידיהם. והקב"ה כבר שם בהם החכמה, שתהיה מדרכת אותם בדרך אחד, שישלימו תיקון כל המציאות מצד היותם בעלי בחירה בטוב ורע הזה שלהם: וכל זה משתרש בספירת מלכות, שהיא שרש לכל התחתונים. והיינו כי שאר הספירות העליונות אינן נותנות מציאות לעבודה, כי הן סוד המשפיע, שהוא מוכן תמיד; אבל מלכות היא הנותנת מציאות לעבודה בסוד הטוב ורע. והנה מצד אחד נותנת מציאות לטוב ורע, ומצד אחר הרי מכינה החכמה הצריכה לפי ענין זה לאדם, לשיוכל להשלים המכוון בו, שהיא העבודה היוצאת מכח הבחירה, והוא סוד, "הכמות נשים בנתה ביתה" וגו'. ואמנם גילוי ענין זה הוא סוד מרכבה, שהוא תשלום ספירת המלכות, ועל כן פירוש מעשה מרכבה על מלכות, היא באמת "מעשה מרכבה"; והיינו פרטיות עניני המלכות הם המאורות של המרכבה. וכל ענינם כענין הנשמה של האדם עם כל כחותיה ועניניה. וזה סוד שהמלכות נקראת, מחשבה התחתונה, והחכמה, מחשבה העליונה. . ."

הערות על ברית מנוחה

מתאמצים ומשמיעים את קולות מהללם.
תרשיש קדשיאל שרשיאל, לכם אני אומר,
המתפלל לפני אלהי, שתכניסו את תפלתי
זאת לפני צור שוכן מעונה.”

גדולה בראשו, כורעים ומשתחווים לפניו,
מעריצים ומקדישים גבורתו, בראשם
גבורים וקדושים על מלאת. וכאשר התפלה
עולה ומגיעת עד קצה גבולם, שם הם

